Elektronikusan aláírta:
Dr. Szabó Attila László
2026-11-20 13:38:04 +0100

2026. november 20. 2026. 40. szám

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

13/2026. (XI. 16.) AB határozat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 371. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott falfirka elhelyezésével elkövetett, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálás vétségének elkövetési tárgya és a rongálással okozott kár meghatározása kérdésében meghozott 4/2022. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.012/2022/12.) megsemmisítéséről 3023

3078/2026. (XI. 20.) AB végzés az Alaptörvény értelmezésére irányuló indítvány visszautasításáról 3050

3079/2026. (XI. 20.) AB határozat alkotmányjogi panasz elutasításáról 3055

3080/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3065

3081/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3070

3082/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3075

3083/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3079

3084/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3083

3085/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3087

3086/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3090

3087/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3093

3088/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3096

3089/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3099

3090/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3102

3091/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3106

3092/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3110

3093/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3114

3094/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3118

3095/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3121

3096/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3125

3097/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3130

3098/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3140

3099/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3142

3100/2026. (XI. 20.) AB végzés alkotmányjogi panasz visszautasításáról 3144

1006/2026. (XI. 16.) AB Tü. határozat az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1002/2026. (IX. 29.) AB Tü. határozat módosításáról 3147

2009/2026. (XI. 20.) AB Tü. határozat az Alkotmánybíróság főtitkárának megválasztásáról 3149

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉTETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 13/2026. (XI. 16.) AB HATÁROZATA

a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 371. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott falfirka elhelyezésével elkövetett, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálás vétségének elkövetési tárgya és a rongálással okozott kár meghatározása kérdésében meghozott 4/2022. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.012/2022/12.) megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogegységi határozat Alaptörvénnyel való összhangjának utólagos vizsgálata tárgyában – *dr. Czine Ágnes*, *dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó*, *dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit* és *dr. Szomora Zsolt Tamás* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Handó Tünde*, *dr. Horváth Attila* és *dr. Ligeti Miklós Zoltán* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában meghatározott falfirka elhelyezésével elkövetett, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálás vétségének elkövetési tárgya és a rongálással okozott kár meghatározása kérdésében meghozott 4/2022. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.012/2022/12.) alaptörvény-ellenes, ezért a jogegységi határozatot megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e)* pontján és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (1) bekezdésén nyugvó, az Alkotmánybíróságra 2023. július 10. napján érkezett indítványban ötvenegy országgyűlési képviselő (a továbbiakban: indítványozók) (kapcsolattartó: Hajnal Miklós) jogi képviselőjük (dr. Gönczi Gergely ügyvéd) útján kezdeményezte a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában meghatározott falfirka elhelyezésével elkövetett, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálás vétségének elkövetési tárgya és a rongálással okozott kár meghatározása kérdésében kiadott 4/2022. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.012/2022/12.) (a továbbiakban: JEH) alaptörvény-ellenességének megállapítását és annak Magyar Közlönyben történt közzétételének – 2023. január 12. napjára – visszamenőleges hatállyal való megsemmisítését, valamint a JEH alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatának elrendelését.

[2] 2. A támadott jogszabályok és az indítvány az alábbiak szerint foglalható össze.

[3] 2.1. A JEH megalkotását a legfőbb ügyész indítványozta, mivel álláspontja szerint az ítélkezési gyakorlat megosztott a Btk. 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában meghatározott falfirka elhelyezésével elkövetett, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálás vétségének elkövetési tárgya és a rongálással okozott kár megítélésében. A legfőbb ügyész jogegységi indítványát a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa alaposnak találta, és döntött a JEH elfogadásáról, amely a Magyar Közlöny 2023. évi 5. számában, 2023. január 12. napján jelent meg.

[4] 2.2. Az indítvány szerint a JEH sérti az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését, I. cikk (3) bekezdését, IX. cikkét, különös tekintettel annak (1) bekezdésére, XXVIII. cikk (4) bekezdését és 28. cikkét.

[5] Az indítványozók az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése által deklarált hatalommegosztás elvének, a XXVI-II. cikk (4) bekezdése által garantált *nullum crimen sine lege* elvének és a bírói jogértelmezés alaptörvényi fókuszáltságát megkövetelő 28. cikkének sérelmére nézve egységes indokolást adtak elő. Az alaptörvény-ellenesség okaként arra hivatkoznak, hogy a Kúria túllépte hatáskörét, mert nem jogot értelmezett, hanem a büntetőjogi felelősséget kiterjesztő normát alkotott azzal, hogy a falfirka fogalma alá a „fal"-on kívüli vagyontárgyakat is bevonta a JEH rendelkező részének 2. pontjában és az ahhoz kapcsolódó indokolásban. Eszerint elkövetési tárgy „bármely köz- vagy magántulajdonban lévő idegen vagyontárgy – azaz pénzben kifejezhető értékű ingó vagy ingatlan dolog" (JEH, rendelkező rész 2. pont), továbbá „[i]degen vagyontárgy bármely olyan dolog lehet, amelynek pénzben kifejezhető értéke van (például villamosmegálló üvegfelülete, telefonfülke, üzlet ajtaját fedő redőny, köztéri pad, ereszcsatorna, tér járdája, épület ablaka, hirdetőoszlop, reklámtábla, újságos pavilon, transzformátor szekrény, szeméttároló, zajvédő plexi fal, fából készült buszmegálló, villamos ablak, bolt cégtáblája, emlékmű stb.). Ez alatt értendő továbbá a nyilvánosság számára – akár állandóan, akár időszakonként – nyitva álló – az elkövető számára idegen – kültéri és beltéri helyiségek is" (JEH, Indokolás [69]–[70]).

[6] Az indítványozók álláspontja szerint a Btk. 371. § (7) bekezdése szerinti „falfirka" törvényi definíciója valójában csak a „firka" fogalmát rögzíti, mivel a felület jellegére, annak jellemzőire semmilyen eligazítást nem ad. Rámutatnak az érvelésükben arra is, hogy „[a] törvényi tényállás szerves részét képező, a minősített eset megállapíthatóságát szűkítő »fal« szót a JEH hatását tekintve eltávolítja a törvényi tényállás szövegéből". Álláspontjuk szerint a „fal" tényállási elem abolíciója így (i) a szöveggel ellentétes (*nullum crimen sine lege scripta*); (ii) tartalmában túlterjeszkedik a falfirka legkiterjesztőbb lehetséges értelmezésén (*nullum crimen sine lege stricta*), és olyan bizonytalan normatartalmat eredményez, amely adott esetben például egy sáros cipő turistaforgalom számára nyitott erdőben álló fatörzsön való letisztítását is büntetendő magatartásnak nyilvánítja (*nullum crimen sine lege certa*).

[7] Az Alaptörvény alapjog-korlátozás módját tartalmazó I. cikk (3) bekezdésének és a véleménynyilvánítás szabadságát biztosító IX. cikk egészének, de „elsősorban annak (1) bekezdésének" sérelmére nézve szintén egységes indokolást tartalmaz az indítvány. Eszerint azért alaptörvény-ellenes a JEH, mert a perbíróság által történő alapjogi mérlegelést kizárja az egyedi ügyekben, s azokat determinálva előre rögzíti azt, hogy a tulajdonhoz való jog előbbre való, mint a véleménynyilvánítás szabadsága. Ez az indítványozók olvasatában nemcsak a JEH által bűncselekménnyé minősített magatartás tényleges megvalósítóinak IX. cikkben védett alapjogait sérti, hanem a jogkövető polgárok számára a jövőre nézve is kategorikusan kizárja a kommunikáció e formáját, tekintet nélkül annak közéleti jellegére, és minden egyéb, alkotmányjogilag a IX. cikk körében értékelendő releváns alkotmányos szempontra. Ezzel pedig dermesztő hatást (*chilling effect*) fejt ki a IX. cikkben védett kommunikációs alapjogok vonatkozásában a közlők és az ilyen üzenetek potenciális befogadói szempontjából is. Az indítványozók olvasatában – a 14/2019. (IV. 17.) AB határozat alapján – az Alaptörvénnyel ellentétes az, ha a Kúria a JEH-en keresztül az ítélkező bíróság mérlegelési lehetőségét a tényállásszerűség és a társadalomra veszélyesség kérdésében egyaránt elvonja. Az indítvány szerint a véleménynyilvánítás szabadsága és a tulajdonhoz való jog kollíziója általános érvénnyel nem oldható fel egyik érintett alapjog javára sem, ezért egyedi ügyekben a rendesbíróság által elvégzendő alapjogi mérlegelés elengedhetetlen. Ez következik a 17/2020. (VII. 17.) AB határozatból – különösen az indokolás [34] és [38] bekezdéseiből – is. A JEH viszont sem a szükségességi-arányossági teszt lefolytatását, sem a fair balance követelményének megfelelő bírói mérlegelést nem teszi lehetővé: önkényesen és az egyedi ügyektől elszakadva, jövőbeli, még meg sem valósított magatartásokra vonatkozóan is, in abstracto minősíti erőszakosnak a „firkával" megvalósított kommunikáció minden formáját (vö. különösen a JEH, Indokolás [46], [53]–[55]).

II.

[8] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„C) cikk (1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik."

„I. cikk
[…]
(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.
(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.
(3) A demokratikus közvélemény kialakulásához választási kampányidőszakban szükséges megfelelő tájékoztatás érdekében politikai reklám médiaszolgáltatásban kizárólag ellenérték nélkül, az esélyegyenlőséget biztosító, sarkalatos törvényben meghatározott feltételek mellett közölhető.
(4) A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.
(5) A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának a megsértésére. Az ilyen közösséghez tartozó személyek – törvényben meghatározottak szerint – jogosultak a közösséget sértő véleménynyilvánítás ellen, emberi méltóságuk megsértése miatt igényeiket bíróság előtt érvényesíteni.
(6) A sajtószabadságra, valamint a médiaszolgáltatások, a sajtótermékek és a hírközlési piac felügyeletét ellátó szervre vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.”

„XXVIII. cikk
[…]
(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

[9] 2. A Btk. érintett rendelkezései:

„371. § (1) Aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.
(2) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha
[…]
b) a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást
ba) falfirka elhelyezésével követik el,
[…]
(7) E § alkalmazásában falfirka: festékszóróval, filctollal vagy bármilyen más felületképző anyaggal létrehozott képi, grafikus vagy szöveges felületbevonat, amely nem a vagyontárgy rendeltetésszerű használatához szükséges.”

„459. § (1) E törvény alkalmazásában
[…]
16. kár: e törvény eltérő rendelkezése hiányában a bűncselekménnyel a vagyonban okozott értékcsökkenés;”.

[10] 3. A JEH rendelkező része:

„1. A falfirkán értendő felületbevonat elhelyezése alapvetően a támadott idegen vagyontárgy külső megjelenésének háborítatlanságához fűződő érdek védelme szempontjából képez büntetendő magatartást.
2. A falfirka elhelyezésével elkövetett rongálás tényállásszerű, ha az elkövető az elkövetési tárgy, így bármely köz- vagy magántulajdonban lévő idegen vagyontárgy – azaz pénzben kifejezhető értékű ingó vagy ingatlan dolog – felületén, a tulajdonos vagy vagyonkezelésre jogosult engedélye nélkül hoz létre változtatást, így például jelet, ábrát vagy feliratot helyez el [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpont].
3. A falfirka elhelyezése nem önálló elkövetési magatartás, hanem az elkövetés olyan módja, amelyet a törvény minősített esetként szabályoz, és amelynek a rongálás – egyébként a károkozás mértékéhez igazodó – minősítése kapcsán tulajdonít jelentőséget.

A falfirka esetében közömbös a vagyontárgyra felvitt ábrázolás tartalma, mibenléte, célja, önmagában a vagyontárgy felületén való elhelyezés ténye képez minősített esetet.
4. A firkálással, felfestéssel (lefestés), szennyezéssel (leöntés) elkövetett felületmegváltoztatás, a vagyontárgy állapotának megváltoztatása is állagsérelem, így a dologrongálás fogalma alá tartozik, mert megváltoztatja az eredeti felület megjelenését, és az eredeti állapot helyreállítása csak anyagi ráfordítás árán lehetséges. Ebben az esetben az eredeti állapot helyreállításának költsége a rongálással okozott kár [Btk. 371. § (1) bekezdés, (7) bekezdés, 459. § (1) bekezdés 16. pont.].”

III.

[11] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatának megfelelően elsőként az indítvány érdemi elbírálásra való alkalmasságát vizsgálta meg.

[12] 1. Az indítványt az országgyűlési képviselők több mint egynegyede – jelen esetben ötvenegy országgyűlési képviselő – terjesztette elő.

[13] 2. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, így egyértelműen meg kell jelölnie azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)* pont], továbbá tartalmazza az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont], az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont] – illetve az Abtv. 37. § (2) bekezdés alapján a jogegységi határozatot –, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont], valamint kifejezett kérelmet tartalmaz a jogszabályi rendelkezés – illetve az Abtv. 37. § (2) bekezdésére tekintettel a jogegységi határozat – megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont]. E feltételeknek az indítvány maradéktalanul eleget tett.

[14] A kérelem határozottságával kapcsolatos követelmény az is, hogy az indítvány indokolást tartalmazzon arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés, illetve jogegységi határozat miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint erre nézve érdemi alkotmányjogi érvelést kell előadni {3469/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [27]}. A JEH és az Alaptörvény megsérteni vélt, IX. cikk (2)–(6) bekezdése, valamint 28. cikke vonatkozásában az indítványozók nem mutattak be ilyen releváns alkotmányjogi összefüggést. Erre figyelemmel ezen indítványelemek az érdemi elbírálásra nem alkalmasak, mert nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjában foglalt követelménynek.

[15] Az indítvány az Alaptörvény általános alapjog-korlátozási tesztet tartalmazó I. cikk (3) bekezdését az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének szükségtelen és aránytalan korlátozásával kapcsolatban hívja fel, ezért az I. cikk (3) bekezdésével kapcsolatos indítványelem a IX. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos vizsgálat keretei között értékelhető.

[16] Az indítványozók érdemi vizsgálatra alkalmas érvelése két irányból támadta a JEH-t. Egyrészt arra tekintettel, hogy az kizárja a rendes bíróságok alapjogi mérlegelési lehetőségét és kötelezettségét, feltétlen elsőbbséget adva a tulajdonhoz való jognak a véleménynyilvánítás szabadságával szemben; másrészt azért, mert a Kúria túllépte hatáskörét, és jogértelmezés helyett jogalkotást végzett a „fal” fogalmának – így az elkövetési tárgyak és ennek nyomán a büntetőjogi felelősséget megalapozó magatartások körének – kibővítésével, amire csak jogalkotás útján lenne lehetőség.

IV.

[17] Az indítvány megalapozott.

[18] 1. Az Alkotmánybíróság az ügy érdemi vizsgálata során elsőként áttekintette a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányosan védett körét. Ennek során az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában és határozataiban foglalt elvek és alkotmányossági érvek mellett figyelembe vette az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) esetjogát is {61/2011. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2011, 290, 321.; megerősítette például: 7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [25]; 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [33]}.

[19] 1.1. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A demokratikus jogállamokban ugyanis alapvető követelmény, hogy a társadalom valamennyi polgára sza-

badon fejthesse ki gondolatait, szabadon válhasson a közvélemény alakítójává. A társadalmi és politikai, vagyis a közéleti viták szabadsága és sokszínűsége nélkül ugyanis nincsen szabad közvélemény és nincsen demokratikus jogállam {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [39]}. Az Alkotmánybíróság már korai gyakorlatában hangsúlyozta, hogy a szabad véleménynyilvánítás a demokratikus közvélemény kialakításának és fenntartásának kiemelt garanciája, amely egyben a pluralizmuson alapuló társadalom nélkülözhetetlen forrása. Történelmi tapasztalat ugyanis, hogy „mindannyiszor, amikor a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozták, sérelmet szenvedett a társadalmi igazságosság, az emberi kreativitás, csökkent az emberben rejlő képességek kibontakozásának lehetősége. A káros következmények nem csupán az individuum, hanem a társadalom életében is megmutatkoztak és az emberiség fejlődésének sok szenvedéssel járó zsákutcájához vezettek. Az eszmék, nézetek szabad kifejtése, a mégoly népszerűtlen vagy sajátos elképzelések szabad megnyilvánulása a fejlődni képes és valóban eleven társadalom létezésének alapfeltétele" [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 170–171].

[20] 1.2. Az Alkotmánybíróság több mint két évtizede következetesen követett értelmezése szerint a véleménynyilvánítás szabadsága akkor követel kiemelt védelmet „amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. […] A demokratikus társadalom létezésének és fejlődésének nélkülözhetetlen eleme [ugyanis] a közügyek vitatása, amely feltételezi a különböző politikai nézetek, vélemények kinyilvánítását, a közhatalom működésének bírálatát" [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 219, 228.; lásd még: 57/2001. (XII. 5.) AB határozat, ABH 2001, 484, 494.].

[21] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság gyakorlatában jellemzően a politikai jellegű közéleti szólások szabad kinyilvánítását tekinti a véleménynyilvánítás szabadsága legbensőbb védelmi körének {pl. 5/2015. (II. 25.) AB határozat, Indokolás [28]}. Ezekben az esetekben a véleménynyilvánítási szabadságból fakadó alkotmányjogi mércét különös szigorral szükséges érvényre juttatni, vagyis az ilyen jellegű szólások erősebb védelmet élveznek, és korlátozásuk csak a legszűkebb körben nyerhet igazolást {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [45]}.

[22] Ennek megfelelően hangsúlyozza az EJEB is gyakorlatában, hogy a véleménynyilvánítási szabadság elsősorban a közügyekkel kapcsolatos véleménynyilvánításokat védi. Ezzel összefüggésben már régóta töretlen gyakorlata a bíróságnak, hogy az állam (közhatalom) működésére vonatkozó – politikai – véleménynyilvánítások kiemelt védelmet élveznek, mert ez a szabadság a demokratikus társadalom egyik alappillére. Hozzátette ehhez az EJEB azt is, hogy az ilyen véleménynyilvánítás mind a társadalmi haladásnak, mind az egyén kibontakozásának alapvető feltétele [*Handyside kontra Egyesült Királyság* (5493/72), 1976. december 7., 49. bekezdés]. Erre tekintettel a politikai véleménynyilvánítást korlátozó szempontokat megszorítóan kell értelmezni [*Dichand és mások kontra Ausztria* (29271/95), 2002. február 26., 37–38. bekezdés; *Cholakov kontra Bulgária* (20147/06), 2013. október 1., 29. bekezdés].

[23] 2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban a véleménynyilvánítás szabadsága védelmi körének a jelen ügy szempontjából releváns kérdéseit tekintette át. Ennek keretében elsősorban az volt az alkotmányossági vizsgálat fókuszában, hogy milyen alkotmányos szempontok szerint vonható egy közlés, vagy más kommunikációs üzenettel bíró cselekmény a véleménynyilvánítási szabadság fogalmi körébe.

[24] Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy a szólásszabadság csak a nyilvánosságnak szánt közlésekre terjed ki, a magánközlések – magánlevelek, telefonbeszélgetések, e-mail, magánbeszélgetések, napló stb. – annak ellenére nem részei a véleményszabadságnak, hogy egyébként személyes életünk legfontosabb megnyilvánulásait, „véleményeit" hordozhatják {vö. 19/2014. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [42]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a véleménynyilvánító nemcsak szavakkal, hanem például képek, szimbólumok használatával vagy ruhadarabok viselésével is megoszthatja gondolatait, így a jelképek terjesztése, nagy nyilvánosság előtti használata, közszemlére tétele a politikai véleménynyilvánítás egyik formája {4/2013. (II. 21.) AB határozat, Indokolás [54]}.

[25] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítás jogának védelmi körének határait nem önmagukban a köznapi értelemben vett megszólalások jelölik ki, hanem az, hogy mely cselekmények állnak kapcsolatban a véleményszabadság alkotmányos igazolásával. A 7/2014. (III. 7.) AB határozat többször megerősített értelmezése szerint a szólásszabadság igazolása kettős: egyrészt a politikai közösség demokratikus működése, másrészt az egyéni önkifejezés is igényli, hogy a polgárok szabadon fejthessék ki gondolataikat. A véleménynyilvánítás alapjoga hatályának meghatározásakor elsődlegesen a demokratikus társadalmi kommunikációban való részvétel szempontja nyújt segítséget. Eszerint azok a közlések állnak kapcsolatban a szólásszabadsággal, amelyekkel az érintettek a nyilvános társadalmi párbeszédben vesznek részt {1/2019. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [31]}.

[26] Összességében tehát az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése a nyilvánosságnak szánt közléseket védi, és az alkotmányos védelem legbensőbb védelmi körébe a közéleti ügyekben kifejtett vélemények tartoznak, azok megjelenési formájára tekintet nélkül. A közlés tartalma mellett ugyanakkor lényeges szempont az is, hogy a kommunikáció választott formája objektív módon is alkalmasnak tekinthető eszköze, közvetítője legyen gondolatok közlésének.

[27] Az EJEB szintén elismerte, hogy a véleménynyilvánítási szabadság (Emberi Jogok Európai Egyezménye, EJEE 10. cikke) nemcsak a kifejezett gondolatok és információk lényegét védi, hanem azt a formát is, amelyben azokat közvetítik. Az EJEB esetjoga azt mutatja, hogy az Egyezmény 10. cikke nemcsak a gyakoribb kifejezési formákra, például a beszédekre és az írott szövegekre alkalmazható, hanem más és kevésbé nyilvánvaló közegre (médiumra) is, amelyen keresztül az emberek véleményüket, üzeneteiket, ötleteiket és kritikáikat közvetítik [*Oberschlick kontra Ausztria* (11662/85), 1991. május 23., 57. bekezdés; *Murat Vural kontra Törökország* (9540/07), 2014. október 21., 44. bekezdés].

[28] Az EJEB ezért úgy ítélte meg, hogy az EJEE 10. cikkének alkalmazhatósága kiterjedhet egy szobor festékkel való leöntésére [*Murat Vural kontra Törökország* (9540/07), 2014. október 21. 56. bekezdés], egy közterületi szobor graffitivel való lefestésére [*Ibrahimov és Mammadov kontra Azerbajdzsán* (63571/16), 2020. február 13., 167. bekezdés], vagy egy emlékmű festékszóróval való lefestésére [*Genov és Sarbinska kontra Bulgária* (52358/15), 2021. november 30., 59. bekezdés].

[29] Az EJEB gyakorlata alapján annak eldöntésekor, hogy egy bizonyos cselekmény vagy magatartás a véleménynyilvánítási jog hatálya alá tartozik-e, értékelni kell a szóban forgó cselekmény vagy magatartás jellegét, különösen annak objektív szempontból vett kifejező jellegét, valamint a cselekmény elkövetésének célját, illetve szándékát.

[30] 3. Abban az esetben, ha megállapítható, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának védelmi körébe tartozó közlésről vagy más kommunikációs üzenetet hordozó cselekményről van szó, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján azt szükséges mérlegelni, hogy a korlátozás más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával történt-e.

[31] 3.1. Az Alkotmánybíróság ennek alapján több döntésében hangsúlyozta, hogy a bíróságoknak – egy cselekmény véleménynyilvánításként történő kezelésének megítélése során – figyelemmel kell lennie a szólásszabadságnak más alapjogokkal való (tényleges vagy látszólagos) kollíziójára is – így különösen a tulajdonhoz való joggal történő kapcsolatára.

[32] Az 1/2019. (II. 13.) AB határozatban arra mutatott rá az Alkotmánybíróság, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága és a tulajdonhoz való jog akkor áll tényleges kollízióban, ha a tettleges véleménynyilvánítás a tulajdon tárgyában állagsérelmet okoz, a tulajdon értékét csökkenti (ilyen kollízió verbális úton nem valósulhat meg: valamilyen tulajdoni tárgy „gyalázása" ugyanis nem a tulajdonhoz való jogot sérti). Ilyen esetben a kollízió feloldásánál gondos körültekintéssel kell eljárni, és figyelembe kell venni, hogy csak kivételes esetekben igazolható alkotmányosan az a véleménynyilvánítás, amely a tulajdon tárgyát rongálja.

[33] Ebben az ügyben rámutatott az Alkotmánybíróság arra is, hogy „[a]nnak megítélése, hogy adott esetben a véleménynyilvánítás szabadságának hatálya alatt vizsgálandó, erős alkotmányos védelemre igényt tartó cselekményről, avagy vandalizmusról van-e szó, az egyedi tényállás elemei alapján – a fenti szempontokat figyelembe véve – a bíróságok feladata. E tekintetben jelentősége van annak, hogy a konkrét cselekmény mind a »véleménynyilvánító« személy szubjektív szándéka, mind az objektív értékelés szerint – legalább hipotetikusan – a nyilvánosság előtt értelmezhető közlés-e. Ha a szóban forgó tett mind az így megnyilvánuló személy véleményközlő célja, mind az objektív mérlegelés szerint a véleménynyilvánítás aktusa – figyelembe véve többek között a cselekmény helyszínét (fontos ugyanis, hogy más megítélés alá eshet egy cselekménynek a szólásszabadsággal való viszonya, ha az egy forgalmas közterületen lévő emlékmű ellen, és megint más, ha pl. egy temetőben felállított alkotás ellen irányul), időpontját, aktuális eseményekhez való kötődését, illetve a véleménynyilvánítás és az érintett emlékmű összefüggésének közvetlenségét –, akkor jogszerűségéről a szólásszabadság mércéi szerint kell döntést hozni. Ilyen körülmények híján azonban a cselekményt az alkotásokat, illetve emlékműveket érintő szokásos együttélési szabályok szerint lehet megítélni" (Indokolás [44]).

[34] A 14/2019. (IV. 17.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy a konkrét ügyben a járdafestés szimbolikus szólásnak minősült. Hangsúlyozta azt is, hogy „az indítványozók cselekményének a tulajdonhoz való joggal fennálló kollíziója tekintetében azt is fontos rögzíteni, hogy az indítványozók jelen ügyben vizsgált cselekménye beleillik azon magatartások körébe, amelyekhez a közterület tulajdonosa hallgatólagosan hozzájárul

azáltal, hogy nem lép fel azokkal szemben a Szabs. tv. rendelkezései alapján. Egy ilyen ráutaló magatartással történő tulajdonosi hozzájárulás pedig egy cselekmény jogellenességét eleve kizárja" (Indokolás [39]).

[35] A 17/2020. (VII. 17.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók magatartása (kormányzati üzenetet közvetítő plakátok diszperzites festékkel való lefestése) a szólásszabadság hatálya alá tartozik. Ezt követően azt vizsgálta, hogy „az indítványozók véleménynyilvánítási szabadságával szemben felhozható-e olyan indok, amely ebben az esetben az alapjog korlátozását alkotmányosan igazolhatja. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta: az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott panasz alapján nem arról kellett állást foglalnia, hogy az Alaptörvény szabadságot ad-e plakátok összefirkálására, hanem hogy az indítványra okot adó egyedi ügyben a véleménynyilvánítás szabadságához vagy korlátozásához fűződik-e erősebb alkotmányos érdek; pontosabban, hogy az ügyben eljáró általános hatáskörű bíróság ezt a kollíziót helyesen tárta-e fel és helyesen mérlegelte-e" (Indokolás [32]). Ehhez az Alkotmánybíróság az általános alapjog-korlátozási tesztet folytatta le, amelynek utolsó eleme kapcsán „arról kellett döntenie, hogy az indítványozók Alaptörvény IX. cikkében foglalt jogát arányosan korlátozza-e a tulajdonhoz való jog intézményi oldala, azaz melyiket kell előtérbe helyezni a másik rovására. Az arányosság kérdését minden esetben külön mérlegelés alapján kell megítélni: az Alaptörvényből nem vezethető le, hogy a véleménynyilvánítás szabadságára hivatkozással bármilyen, a Kormány érdekkörében kihelyezett plakát korlátozás nélkül lefesthető, mint ahogy az sem, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának minden helyzetben meg kell hajolnia a tulajdonvédelem szempontjai előtt. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ügyben eljáró általános hatáskörű bíróságok az indítványozók magatartását – azon túlmenően, hogy a bűncselekmény tényállásszerűen megvalósult-e – alapjogi megközelítésben is értékelték. A bíróságok elismerték, hogy az indítványozók tevékenységét a véleménynyilvánítási szabadság védi, és elemezték, hogy e szabadság tulajdonhoz való joggal történő kollíziója miképp oldható fel. A bíróság az »arányossági tesztet« is elvégezte, és jutott arra a következtetésre, hogy a bűncselekményi értékhatárt meghaladó rongálási kár túllépi az arányos mértéket" (Indokolás [38]).

[36] A 3001/2024. (I. 12.) AB határozat alapjául szolgáló szabálysértési ügy tényállása szerint az indítványozók az egyik minisztérium parkolójában egy sablon segítségével, festékszóróval feliratot festettek az aszfaltra (az ezzel okozott kár 4 500 Ft volt), majd ezt követően egy táblát hagytak hátra a helyszínen a járdaszegélynek támasztva. Az elsőfokú bíróság a Szabs. tv. 177. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint minősülő szándékos rongálással elkövetett tulajdon elleni szabálysértés miatt az indítványozók szabálysértési felelősségét megállapította, amely döntés érdemi részét a másodfokú bíróság hatályában fenntartotta. Ebben az ügyben az Alkotmánybíróság megerősítette, hogy „[a]z alkotmányosan védett véleménynyilvánítás szabadságának oltalmi körébe tartozó tettleges (nonverbális) véleménynyilvánítás választott formája (aszfalt felületre vízzel vagy egyéb, könnyen eltávolítható festékkel való felirat elhelyezés) esetén az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjog tényleges kollízióba kerülhet a tulajdonhoz való alapjoggal. A kollízió nemcsak akkor tényleges, ha a tulajdon tárgyában vissza nem fordítható állagsérelem, értékcsökkenés és az ebből eredő kár következik be, hanem akkor is, ha az eredeti állapotnak megfelelően helyreállítható állagváltozás történik, amit a tulajdonosnak kell a saját költségén helyreállítani. Ebben az esetben a bíróság az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt szükségességi-arányossági teszt alkalmazásával oldja fel az ütköző alapjogok konfliktusát" (Indokolás [41]).

[37] 3.2. Összefoglalóan megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság fentiekben bemutatott döntései alapján az alkotmányossági vizsgálat kiindulópontja annak eldöntése, hogy valamely közlés vagy kommunikációs üzenetet hordozó más cselekmény a véleménynyilvánítás szabadságának körébe vonható-e. Ezzel összefüggésben szükséges mérlegelnie a bíróságoknak azt is, hogy valamely kommunikációs üzenet a közügyekkel kapcsolatos véleménynyilvánítás körébe vonható-e, mert ez esetben a véleménynyilvánítás szabadsága magas szintű védelmet élvez.

[38] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a véleménynyilvánítási jog korlátozásának szükségességét a tulajdonhoz való jog védelme megalapozhatja. Ebben a körben az Alkotmánybíróság már rámutatott a korábbi ügyeiben, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának kiemelt védelme nem járhat azzal, hogy e szabadságra hivatkozással bármilyen állagsérelem okozható idegen vagyontárgyban, de azzal sem járhat, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának minden helyzetben meg kell hajolnia a tulajdonvédelem szempontjai előtt. Az alapjogi korlátozás arányosságának kérdésére hat ki például annak mérlegelése, hogy milyen vagyontárgyra követték el a cselekményt (pl. vallási tisztelet tárgya-e, vagy kulturális javak körébe tartozik-e), miben áll az állagsérelem, és mennyire súlyos annak mértéke, továbbá, hogy mennyi idő- és eszközigénye, valamint költségigénye van az eredeti állapot helyreállíthatóságának.

[39] 3.3. Az EJEB a közelmúltban több döntésében kimondta, hogy az olyan intézkedések, beleértve az arányos szankciókat is, amelyek célja egy köztéri emlékmű elpusztítására vagy megrongálására irányuló cselekmények visszatartása, „szükségesnek" tekinthetők egy demokratikus társadalomban. E körben például azt szükséges értékelni, hogy a köztéri emlékmű mennyiben egyedi, és a társadalom kulturális örökségének részét képezte-e [*Handzhiyski kontra Bulgária* (10783/14), 2021. április 6. 53. bekezdés]. Az EJEB álláspontja szerint egy emlékmű fizikai károsodása, bár nem a beavatkozás szükségessége körében értékelt szempontok kizárólagos tényezője, elvileg a legnagyobb súllyal bír [*Genov és Sarbinska kontra Bulgária* (52358/15), 2021. november 30., 75. bekezdés]. Ez az elv ugyanakkor nem vonatkozik azokra a cselekményekre, amelyek bár alkalmasak egy köztéri emlékmű meggyalázására, nem károsítják azt. Abban a kérdésben, hogy „szükséges-e egy demokratikus társadalomban" az ilyen cselekmények szankcionálása, azt szükséges vizsgálni, hogy mi a cselekmény pontos jellege, a mögötte álló szándék és az általa közvetíteni kívánt üzenet. Az EJEB azt is megállapította, hogy egy emlékmű társadalmi jelentősége, az általa szimbolizált értékek vagy eszmék, valamint az adott közösségben élvezett tisztelet mértéke szintén fontos szempont lehet [*Genov és Sarbinska kontra Bulgária* (52358/15), 2021. november 30., 76. bekezdés].

[40] 3.4. A fentiekben kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a büntetőügyekben eljáró bíróságoknak a bemutatott, alkotmányjogilag releváns szempontokat az előttük folyamatban lévő ügyekben – az alkalmazandó anyagi jogi és eljárásjogi normák mellett – figyelembe kell venniük, és az érintett alapjogok alkotmányos tartalmát döntésükben érvényre kell juttatniuk {lásd: 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]; 3002/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [58]–[60]}.

[41] 4. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a JEH összhangban áll-e az indokolás IV/2–3. pontjaiban összefoglalt alkotmánybírósági gyakorlattal.

[42] Az indítvány szerint a JEH alaptörvény-ellenességének oka az, hogy kizárja a bíróságok alapjogi mérlegelési lehetőségét és kötelezettségét, feltétlen elsőbbséget adva a tulajdonhoz való jognak a véleménynyilvánítás szabadságával szemben. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság a JEH vonatkozó elemeit tekintette át.

[43] 4.1. Az Alkotmánybíróság ennek vizsgálata során figyelemmel volt a jogegységi határozatok jogi jellegének alkotmányossági összefüggéseire.

[44] Az Alkotmánybíróság több döntésében kifejtette, hogy „[a] jogegységi határozat sajátos intern norma, amely a rendelkező részében hordozza normatartalmát" {3070/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [30]; 3164/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [50]; 3201/2025. (VI. 23.) AB határozat, Indokolás [63]}. Az Alkotmánybíróság kiemelte azt is, hogy „[a] jogegységi határozat az Alaptörvény – és a Bszi. – értelmében kötelező a bíróságokra. A jogegységi határozat rendelkező része – és az ahhoz tartozó logikai érvrendszer – ugyanis olyan, az eljárás tárgyául szolgáló, vagy azzal szorosan összefüggő elvi kérdésekben fogalmaz meg iránymutatásokat, amelyek megtartása révén garantálható az adott jogkérdés azonos megítélése minden bíróságon" {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [32]}.

[45] Az Alkotmánybíróság értelmezésében „[a] jogegységi határozat tehát a bírói jogértelmezésre kiható erőteljes, direkt és hatékony jogintézmény, amely természeténél fogva végső fokon a törvény előtti egyenlőség érvényesülésének a szolgálatában áll. A jogegységi határozat Alaptörvényen alapuló, minden bíróságra kiterjedő és kikényszeríthető kötelező jellege – amely egyebekben túlmutat az egyedi bírói döntések Bszi. 6. §-a szerinti kötelező karakterén – teszi a jogegységi határozatot *quasi* normává, másképpen megfogalmazva »intern normává«" {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy „[a] jogegységi határozat sajátossága egyebek mellett abból fakad, hogy annak forrása a legfőbb bírósági szerv, a Kúria; másrészt abból, hogy címzettjei a bíróságok, amelyek számára az intern norma a rendelkező részében és az ahhoz tartozó logikai érvrendszerében kötelező" {3114/2017. (V. 22.) AB végzés, Indokolás [13]}.

[46] Az Alkotmánybíróság döntéseiben hangsúlyozta azt is, hogy „[a]z alkotmányossági vizsgálat a jogegységi határozat rendelkező részére irányul, de az értelmezést alátámasztó indokolás, a rendelkező résszel összefüggésben része az alkotmánybírósági felülvizsgálatnak". Rögzítette továbbá, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak […] nincs hatásköre arra, hogy a rendelkező rész érintése nélkül, kiragadott szövegre, illetve szövegrészre folytassa le az alkotmányossági felülvizsgálatot". „A jogegységi határozathoz kapcsolódó, annak jelentését magyarázó indokolás ugyanis normaszöveg nélkül nem létezhet. Az indokolás bizonyos mondataira önállóan azért sem tehető megállapítás és nem vonható le annak a jogkövetkezménye, mert szükséges kímélni a norma belső koherenciáját. A rendelkező rész és az indokolás összhangját, illetve az indokolás immanens tartalmát bonthatná meg az indokolásban szereplő egyes szövegrészek kizárása. A [jogegységi határozat] indokolásának egyes

mondatai közt fennálló vélt vagy valós ellentét értelmezés útján történő feloldása nem alkotmányjogi, hanem szakjogi kérdés, amelyekkel az Alkotmánybíróság hatáskör hiányában nem foglalkozhat" {3149/2019. (VI. 26.) AB határozat, Indokolás [25]; 3010/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [28]}.

[47] A fentiek alapján megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság a jogegységi határozatra *quasi* normaként tekint, amely esetében a normativitást a rendelkező rész hordozza. Az Alkotmánybíróság a jogegységi határozatot egységében vizsgálja, vagyis, ha a határozat normatív elemeinek egyes elemeiben alaptörvény-ellenességet hordoz, az jellemzően kihat a jogegységi határozat egészére. Az Alkotmánybíróság a jogegységi határozat egyes rendelkezései, illetve egyes indokolási elemei között fennálló ellentét feloldását alapvetően szakjogi kérdésnek tekinti, alaptörvény-ellenességet kizárólag az alapjogi relevanciával bíró, kirívó jogértelmezési hiba vethet fel {ld. pl. 15/2023. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [46]–[48]}.

[48] Mindezek előrebocsátása után az Alkotmánybíróság – a fentiekben feltárt alkotmányossági szempontok alapján – megvizsgálta a JEH normatív tartalmát hordozó rendelkező részét, és annak indokolását is.

[49] 4.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a JEH rendelkező része – a JEH címével összhangban, de az alább megjelölt kivétellel – a Btk. 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában meghatározott falfirka elhelyezésével elkövetett, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálás vétségének elkövetési tárgya és a rongálással okozott kár meghatározásának kérdésére, a büntetőjogi tényállás elemeire vonatkozik. Ugyanakkor a JEH rendelkező részének 3. pont második mondata falfirka elhelyezésével elkövetett, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálás vétségének tényállásához kapcsolódó jogértelmezésen túl az elkövetés céljára vonatkozó megállapításokat is tartalmaz: „[a] falfirka esetében közömbös a vagyontárgyra felvitt ábrázolás tartalma, mibenléte, célja, önmagában a vagyontárgy felületén való elhelyezés ténye képez minősített esetet".

[50] Ennek a rendelkező részi pontnak az indokolása szerint „[a] büntető anyagi jog alkalmazhatósága szempontjából egyedül az irányadó tényállás szerinti magatartásnak van jelentősége, amellyel az elkövető számára idegen vagyontárgy károkozással járó megváltoztatását valósította meg. Idegen vagyontárgy megrongálásával kárt okozni pedig szükségképpen mások jogát sértő, ezért a Btk. 4. § (2) bekezdése szerint társadalomra veszélyes tevékenység. Ilyenként, mint a Büntető Törvénykönyvben tilalmazott magatartás a véleménynyilvánítás szabadsága gyakorlásának módjára vonatkozó törvényi korlát" (Indokolás [78]–[79]). „Mindezek alapján a rongálás tényállásszerűsége a magatartás okától és céljától független. Ha az elkövető magatartásának az indoka a véleménynyilvánítás szabadságára történő hivatkozás, akkor sem hagyható figyelmen kívül az idegen dolog tulajdonosának a tulajdona sérthetetlenségéhez (érintetlenségéhez) való joga. Míg a tulajdon sérelme minden esetben sérti a tulajdonos tulajdonhoz való alapjogát, addig a véleménynyilvánításnak számos más egyenértékű, szavak, képek, szimbólumok, jelképek használatával megvalósítható módja van, amely szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősül" (Indokolás [81]–[82]).

[51] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy a JEH rendelkező részének 3. pontja értelmében tehát egyedül az irányadó tényállás szerinti magatartásnak van jelentősége. A JEH emellett kifejezetten utal arra is, hogy az idegen vagyontárgy megrongálásával kárt okozni szükségképpen mások jogát sértő, ezért társadalomra veszélyes tevékenység. A Kúria egyértelművé tette továbbá azt az értelmezését is, hogy a rongálás ezen elkövetési módja minden körülmények között tilalmazott magatartás, és a véleménynyilvánítás gyakorlásának törvényi korlátja.

[52] Az Alkotmánybíróság, tekintettel a fentiekben kifejtett alkotmányos szempontokra, megállapította, hogy a JEH hivatkozott megállapításai ellentétesek az Alkotmánybíróság gyakorlatával, tehát azzal, hogy egy falfirka tartalma – kommunikációs üzenete – releváns lehet annak meghatározásában, hogy adott esetben az állagsérelemmel járó cselekmény a véleménynyilvánítás szabadságának az Alaptörvény által védett védelmi körébe tartozik-e. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy mivel a JEH rendelkező részének 3. pontja ab ovo zárja ki, hogy a büntetőügyekben eljáró bíróságok a falfirka elhelyezésével megvalósult rongálás esetén vizsgálhassák: az ábrázolás annak tartalmára, mibenlétére vagy céljára tekintettel hordoz-e kommunikációs üzenetet, egyúttal kizárja azt is, hogy a bíróságok az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése alapján esetlegesen felmerült alapjogi szempontokat mérlegelhessék. A bíróságok számára tehát a JEH mérlegelést nem engedő módon kizárja, hogy egy falfirkával közvetített kommunikációs üzenetet a véleménynyilvánítás szabadságának védelmi körébe lehessen vonni.

[53] 5. Az Alkotmánybíróság a kifejtett indokok miatt megállapította, hogy a JEH annak következtében, hogy kizárja az alkotmányos szempontok értékelését azokban a büntetőügyekben, amelyekben a bíróságoknak a Btk. 371. §

(2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alkalmazásával kell eljárniuk, ellentétben áll az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési elvekkel, és sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését.

[54] Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy a JEH alaptörvény-ellenes, és az Abtv. 37. § (2) bekezdése alapján irányadó 45. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a JEH megsemmisítéséről.

[55] 6. Miután az Alkotmánybíróság a támadott jogegységi határozatnak az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésébe való ütközését megállapította, kialakult gyakorlatának megfelelően az indítványozó által állított további alaptörvény-ellenességet nem vizsgálta. Ezzel összefüggésben ugyanakkor az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a jogszabályok értelmezése és a jogági dogmatikához tartozó álláspontok helytállóságának, érvényességének megítélése is a jogalkalmazók számára fenntartott hatáskör. Így az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy törvényértelmezési és szakjogi kérdésekben állást foglaljon {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33] és [38]}.

[56] 7. Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség megállapítására tekintettel az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján elrendelte határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét.

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[57] Egyetértek a JEH rendelkező részben foglaltak szerinti megsemmisítésével.

[58] Lényegesnek tartom kiemelni, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védendő érték, a demokratikus társadalom alapvető garanciája. Elsősorban azért, mert a demokratikus jogállamokban alapvető követelmény, hogy a társadalom valamennyi polgára szabadon fejezhesse ki gondolatait, szabadon válhasson a közvélemény alakítójává. A társadalmi és politikai, vagyis a közéleti viták szabadsága és sokszínűsége nélkül ugyanis nincsen szabad közvélemény és nincsen demokratikus jogállam. Úgy gondolom, hogy a jelen határozattal megsemmisített jogegységi határozat a közéleti viták szabad lefolyásának és a vélemény egy kivételes formában történő kifejezésének olyan korlátot szabott, amely sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését.

[59] Mindezek mellett szükségesnek tartom az alaptörvény-ellenesség folytán megállapított jogkövetkezményt illetően az alábbiak kiemelését.

[60] A jelen esetben a rendelkező részben foglalt megsemmisítés nem jogszabályra, jogszabályi rendelkezésre, hanem egy jogegységi határozatra vonatkozik. A jogegységi határozat és az abban foglalt jogértelmezés mindig egy konkrét normához tapad. A konkrét esetben ez a norma a Btk. 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja. A jogegységi határozat vonatkozásában azért nehezen értelmezhető kérdés annak visszamenőleges hatálya, mert valójában nem a jogegységi határozatnak, hanem az értelmezett normának van időbeli hatálya. A Kúria egy jogegységi határozatban mindig a norma eleve adott – a Kúria által helyesnek vélt – tartalmát tárja fel, vagyis azt az értelmezést, amelyet a bíróságoknak a norma alkalmazása során korábban is követniük kellett volna.

[61] Lényegesnek tartom kiemelni, hogy a JEH-ben foglalt értelmezés alapján a JEH elfogadását megelőzően is állapítottak meg büntetőjogi felelősséget, azt az értelmezést egyes bíróságok alkalmazták. A JEH meghozatalát azért tartotta szükségesnek a Kúria, hogy egységesítse a bírósági gyakorlatot.

[62] A fentiekben kifejtettek alapján szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy véleményem szerint egy jogegységi határozat megsemmisítésének időbeli hatályával összefüggésben mérlegelési szempont az is, hogy már önmagában az ex nunc hatályú megsemmisítés megnyitja az utat az egyéni alapjogok sérelmének orvoslása előtt. A jogegységi határozat megsemmisítése az értelmezett norma hatályát vagy alkalmazhatóságát nem érinti, de szükségképpen kihat a norma anyagi jogi megítélésére, és a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) szerinti felülvizsgálati eljárást alapozhat meg.

[63] A felülvizsgálati eljárás kezdeményezését a jogerős ügydöntő határozat meghozatalától eltelt idő nem korlátozza, mivel a Be. 652. § (4) bekezdése a terhelt javára szóló felülvizsgálati indítvány esetén határidőt nem állapít meg a rendkívüli jogorvoslat előterjesztésére. A felülvizsgálati indítvány benyújtására a terhelten kívül a védője, valamint az ügyész jogosult, míg a terhelt halála esetén e jogosultság a Be. 651. § (2) bekezdés *f)* pontjában meghatározott hozzátartozókat is megilleti.

[64] Mindebből következően a Be. 648. § *a)* pontja által lehetővé tett felülvizsgálat révén is lehetőség nyílik az egyéni alapjogok sérelmének orvoslására azokban az ügyekben, amelyekben a Btk. 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjának a JEH szerinti értelmezése alapján hoztak döntést.

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[65] A határozat rendelkező részével egyetértek. A véleményszabadság-korlátozásra, alapjogi mérlegelésre vezetett többségi indokolás meggyőző, azonban álláspontom szerint az Alkotmánybíróság nem mondhat le az alkotmányos büntetőjog körében kialakított mércék, szempontok figyelembevételéről sem a JEH vizsgálatakor.

[66] Igaz, hogy az Alkotmánybíróság általában az első és legmeggyőzőbb érv mentén folytatja az alaptörvény-ellenességet alátámasztó alkotmányértelmezést. Ugyanakkor a JEH szabad véleménynyilvánításhoz való jogot szükségtelenül és aránytalan mértékben korlátozó jellegén túl indokolt lett volna, hogy az Alkotmánybíróság a Kúria normatív döntését az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében foglalt *nullum crimen sine lege* elv alapján is értékelje. Amint azt az indítványozók is kifejtik, a JEH jogértelmezése tartalmában túlterjeszkedik a falfirka legkiterjesztőbb lehetséges értelmezésén (*nullum crimen sine lege stricta*), és bizonytalan normatartalmat eredményez (*nullum crimen sine lege certa*). A JEH alapján kvázi minden „fal", és minden „firka" – a polgárok legfeljebb otthon, a noteszben hagyhatnak jegyzeteket. A nyilvános, tettleges véleménynyilvánítás pedig rongálás, történjen bár aszfalton, plexin, plakáton, vakolaton vagy márványon. A demokratikus jogállam ideális modelljében az ilyen büntetőbírósági jogértelmezés veszélyes, mert túlmegy az alkotmányos bírói jogfejlesztés keretein, és a büntetőjogi tényállás jogegységi szempontból irányadó jogértelmezése helyett annak valójában új normatartalmat ad.

[67] A többségi indokolás is elismeri, hogy a JEH – mivel kizárja az alkotmányos szempontok értékelését azokban a büntetőügyekben, amelyekben a bíróságoknak a Btk. 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alkalmazásával kell eljárniuk – ellentétben áll az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési elvekkel.

[68] A JEH alkotmányossági vizsgálatakor érdemes felidézni azt az alkotmányos követelményt, hogy „törvény és ne alacsonyabb szintű jogforrás határozza meg a büntetendő cselekményeket (a büntetendőséget) és azok büntetését (a büntetéssel fenyegetést)" {11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 86.}. Meg kell emlékezni arról, hogy az Alkotmánybíróság már kezdeti gyakorlatában következetesen rámutatott arra is, miszerint „a büntető-

jogi szankcióval fenyegetett magatartások meghatározása során a törvényhozó nem járhat el önkényesen, adott magatartás büntetendővé nyilvánításának ki kell állnia a szükségesség-arányosság tesztjét. A büntetőjogi diszpozíciók megalkotása kapcsán a jogalkotóval szemben követelmény továbbá a normavilágosság és az önkényes jogértelmezés lehetőségének kizárása" {13/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 85, 90., amely utal a korábbi gyakorlatra: pl. 30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 176.; 58/1997. (XI. 5.) AB határozat, ABH 1997, 348, 352.; 18/2000. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2000, 117, 130, 131.; 47/2000. (XII. 14.) AB határozat, ABH 2000, 377, 380.}. E követelmények nyilvánvalóan nemcsak a törvényhozóra, hanem a bíróságok jogalkalmazásának egységességét az Alaptörvény 25. cikke (3) bekezdése szerint biztosítani köteles Kúriára is irányadóak. Álláspontom szerint a vizsgált JEH bíróságokra kötelező, ezért normatív jellegű kiterjesztő jogértelmezése megalapozza az Alaptörvény 28. cikk, IX. cikk (1) bekezdés és XXVIII. cikk (4) bekezdés együttes, súlyos sérelmét – mivel nem csupán a szabad véleménynyilvánításhoz való jog, hanem a nullum crimen sine lege elv lényeges tartalmát is szükségtelenül és aránytalanul korlátozza. Ez a jogállami büntető igazságszolgáltatásnak azzal az alapelvével, amely szerint az alapjogok korlátozása esetében a büntetőjogi beavatkozás ultima ratio és az ilyen beavatkozás messzemenően meg kell feleljen a törvényesség, valamint a normavilágosság követelményének, oly mértékben szembemegy, amely igazolta volna a kivételes, visszaható hatályú megsemmisítést. Ezzel az Alkotmánybíróság egyértelművé tette volna, hogy a politikai véleménynyilvánítást kifejező „firka" esetében a befejezett büntetőeljárás és a jogerős határozattal befejezett szabálysértési eljárás felülvizsgálata [az Abtv. 45. § (6) bekezdés alapján] nem csupán lehetőség, hanem alkotmányos kötelesség.

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[69] Egyetértek a JEH-nek a többségi határozat szerinti megsemmisítésével. Különösen fontosnak gondolom a határozatnak azt a kiindulópontját, hogy a jogegységi határozatok rendelkező részének és indokolásának egységben történő vizsgálata szükséges (Indokolás [43] és köv.). Ugyanakkor a JEH alaptörvény-ellenességének az indokát a rendelkező rész és az indokolás egymáshoz való viszonyában a többségi határozattól némileg eltérően látom, a következők szerint.

[70] 1. A JEH indokolásának alapos vizsgálata – az alkotmányosság megítélése szempontjából – azért sem mellőzhető, mert a JEH meghozatala céljának és a határozat jelentésének, jelentőségének a megítéléséhez – az Abtv. 37. § (2) bekezdésére figyelemmel a 24. § (1) bekezdése szerinti absztrakt normakontroll típusú vizsgálat ellenére is – figyelembe kell venni azt is, hogy az értelmezett jogkérdésekhez milyen egyedi ügyek vizsgálata szolgált alapul a legfőbb ügyész indítványa szerint. Az alapul fekvő számos ügy nagyon különböző egyedi jellemzőkkel bírt, és nemcsak abban mutattak különbözőséget, hogy egyes ügyekben rongálás miatt a bűnösség megállapítására, más ügyekben pedig felmentésre került sor, hanem abban is, hogy ezekhez milyen indokok szolgáltak alapul [a felmentő határozatok esetén tényállási elem (pl. állagsérelem vagy kár mint eredmény) hiánya, sértett beleegyezése vagy éppen alapjogi mérlegelés alapján a bűncselekmény hiányának vagy megvalósulásának kimondása]. Az alapul fekvő ügyek egy része a falfirkával való elkövetés esetén az állagsérelem és a kár mint tényállási elemek értelmezési kérdéseit veti fel, primér alapjogi kapcsolódást nem mutatva. A JEH indokolásának [1] bekezdése a legfőbb ügyész indítványának ismertetésekor sem utal releváns alapjogi kérdésre, az indítvány szerint „az ítélkezési gyakorlat megosztott a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában meghatározott falfirka elhelyezésével elkövetett, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálás vétségének elkövetési tárgya és a rongálással okozott kár megítélésében."

[71] Egyes alapul vett ügyekben ugyanakkor hangsúlyosan megjelenik a véleményszabadság és a tulajdonhoz való jog alapjogi kollíziójának mikénti megítélése is.

[72] 2. Ehhez képest tehát a JEH rendelkező része alapvetően szakjogi minősítési megközelítést alkalmaz, a falfirka mint tényállási elem értelmezésére irányul, és szövegszerűen is egyértelműen a tényállásszerűség vizsgálatának kérdéseire utal. A rendelkező részben a Kúria – az Alkotmánybíróság hatáskörének tiszteletben tartásával – nem foglal állást *in abstracto* alapjogi mérlegelési kérdésben, hanem a rongálás jogi tárgyát és tényállási elemeit értelmezi.

[73] 3. A rendelkező rész elemei álláspontom szerint alapjogi szempontból nem kifogásolhatóak, a 3. pont 2. mondata is („a falfirka esetében közömbös a vagyontárgyra felvitt ábrázolás tartalma, mibenléte, célja, önmagában a vagyontárgy felületén való elhelyezés ténye képez minősített esetet") koherens indokolás mellett minden további nélkül értelmezhető lenne úgy, hogy a tényállásszerűség – de nem összességében a büntetendőség – vizsgálata szempontjából közömbös a falfirka aktuális kommunikációs tartalma (ahogy az ilyen tartalom hiánya is). Ez a megközelítés a büntetőbírói értelmezés autonóm terepe, ami alapjogi nézőpontból legfeljebb annyit jelentene, hogy a véleményszabadság és a tulajdonhoz való jog kollíziójának kérdéseit nem a tényállásszerűség szintjén kell vizsgálni. A JEH indokolásának [51]–[52] bekezdései még ebbe az irányba mutatnak, amikor a tényállásszerű magatartás társadalomra veszélyességének (jogellenességének) a védett alapjoggyakorlással összefüggő kizárása lehetőségére utalnak [azaz az alapjogi relevancia figyelembevételét nem a bűncselekményfogalmi elemek második szintjén (tényállásszerűség), hanem annak harmadik szintjén (jogellenesség) teszi (tenné) lehetővé].

[74] 4. A JEH indokolásának IV. része áttekinti a tulajdonhoz való jog és a véleményszabadsághoz való jog kollíziójára vonatkozó alkotmánybírósági gyakorlatot, ennek során a mérlegelendő szempontokat megfelelően bemutatja. Helyesen utal arra, hogy a véleményszabadságnak a tulajdon sérelmével járó gyakorlása csak kivételesen nyerhet alkotmányos igazolást, és hangsúlyozza az egyedi ügyben elvégzendő mérlegelés szükségességét. Ehhez képest az V., és különösen a VI. részben már az alkotmánybírósági gyakorlattal szembemenő, az egyedi mérlegeléstől elemelt, az alapjogi mérlegelés lehetőségét kizáró, absztrakt megállapításokat is tesz. Különösen aggályosak a határozat által is kiemelt [78]–[82] bekezdések, amelyeknek az az erőteljes olvasata, hogy az alapjogi mérlegelés *ab ovo* kizárt. Ráadásul nem csak a JEH Indokolásának IV. és V–VI. része között feszül ellentmondás, de önmagában a VI. rész egyes bekezdései – szakjogi szempontból is – ellentmondásosak (így a [79]–[80] bekezdések a jogellenesség bűncselekmény-fogalmi szintjére helyezik a kérdést, majd a [81] bekezdés „visszaugrik" a tényállásszerűség szintjére), ami viszont kihat a JEH rendelkező részének értelmezésére.

[75] Összességében a JEH célja és meghozatala nem kifogásolható, a széttartó gyakorlat miatt szükséges volt a szakjogi-minősítési kérdéseket tisztázni. A rendelkező rész ennek a célnak álláspontom szerint megfelelően eleget tesz. Azonban az indokolás IV–V–VI. részeinek egy-egy bekezdése, valamint ezen részek belső ellentmondásai a rendelkező rész olyan olvasatát is lehetővé teszik, amely a rongálás büntetendőségének vizsgálata körében a véleményszabadság kivételes igazolhatóságát is kategorikusan kizárja, és ezáltal szembehelyezkedik az Alkotmánybíróság gyakorlatával. A helyes megközelítés az lett volna, ha a falfirka alkalmazásával elkövetett rongálás tényállási elemeinek értelmezése után a JEH pusztán utal arra, hogy a tényállásszerűség megállapítását követően a véleményszabadsággal való kollízió mérlegelésére az Alkotmánybíróság által kidolgozott szempontokat kell figyelembe venni (ezeket a JEH Indokolásának IV. pontja tartalmazza). Ezzel biztosítható lett volna a JEH szükséges célja, azaz a szakjogi értelmezési kérdések eldöntése, és egyúttal az alaptörvényi követelményeknek való megfelelés is.

[76] Álláspontom szerint alaptörvény-ellenes tartalmat a rendelkező rész egyes elemei önmagukban még nem hordoznak. Ugyanakkor a JEH indokolásának ellentmondásai és egyes szórványos, kategorikus kijelentései a rendelkező résznek olyan jelentést adnak, amely az Alkotmánybíróság által lefektetett mérlegelési szempontokkal szemben áll. Ezek az ellentmondások nem pusztán a szakjogi kérdések szintjén, hanem kifejezetten az alapjogi relevanciának a szakjogi becsatornázásánál jelennek meg. Mind a JEH, mind az AB határozatok a bíróságok által kötelezően követendők, a köztük feszülő, az alapjogi vizsgálatot érintő ellentmondás a bírói jogértelmezés szintjén nem oldható fel. Ezért támogattam a JEH megsemmisítését. Azzal is egyetértve, hogy az indokolás szorosan összefüggő és egymásra épülő elemei a mozaikos megsemmisítést nem teszik lehetővé.

[77] 5. Külön is tisztázandó kérdés a megsemmisítés időbeli hatálya: a határozat a JEH-t a kihirdetés napját követő napon, az Abtv. 45. § (1) bekezdése szerinti főszabály alapján, ex nunc hatállyal semmisíti meg. Bár az Alkotmánybíróság gyakorlatában ismert a büntetőeljárásban alkalmazott jogegységi határozatnak – az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján – a közzétételére visszamenőleges hatályú megsemmisítése is [pl. 2/2016. (II. 8.) AB határozat, 1/2020. (I. 2.) AB határozat], a jelen ügyben azonban erre nem került sor. Így az Alkotmánybíróság az Abtv. 45. § (6) bekezdését sem alkalmazta, azaz nem rendelte el a JEH alkalmazásával lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatát. Fontosnak tartom e jogkövetkezmény meghatározásával kapcsolatos mérlegelési szempontokat is megjeleníteni.

[78] A mérlegelés kiindulópontja, hogy a JEH figyelembevételével eldöntött ügyek jelentős része egyáltalán nem veti fel a véleményszabadság gyakorlásának kérdését, „egyszerű vandalizmus". Valójában a JEH alaptörvény-ellenes

tartalma szűk alkalmazási mezőre, a falfirka szempontjából releváns cselekmények szűk körére korlátozódik. Az *ex tunc* hatályú megsemmisítés és a felülvizsgálat elrendelése ezért jelentősen túlnyúlna az alapjogvédelmet igénylő cselekmények körén.

[79] Az *ex nunc* hatályú megsemmisítés esetén azonban kérdés, hogy az a terhelt, akinek – a JEH alkalmazásán keresztül – véleményszabadsága alaptörvény-ellenes korlátozásával állapították meg a bűnösségét, a felülvizsgálat visszamenőleges elrendelése hiányában hogyan kérhet jogorvoslatot. Ugyanis a Be. 649. § (3) bekezdése – amely szerint a felülvizsgálatnak az Alkotmánybíróság általi elrendelése esetén pusztán ennek tényére hivatkozással felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő – jelen esetben nem alkalmazható. Ugyanígy nem kerül sor a Be. 651. § (3) bekezdésének az alkalmazására, amely alapján a legfőbb ügyész hivatalból terjeszti elő a felülvizsgálati indítványt. Nincsen azonban akadálya az ún. anyagi jogi felülvizsgálati okok közül a Be. 649. § (1) bekezdés *a)* pont *aa)* alpontjára hivatkozásnak, a felülvizsgálati indítványban annak állításával, hogy a jogerős ügydöntő határozat a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. Ha a rongálás megállapítása – a terhelt álláspontja szerint – a véleményszabadságának kivételesen igazolható, védett gyakorlását sérti, akkor a bűncselekménynek a terhére történő megállapítására nem kerülhet sor, a rongálás bűncselekményének materiális jogellenessége hiányzik. A bűncselekmény megállapítása tehát sérti az anyagi jog szabályait. További fontos szempont, hogy a terhelt érdekében időbeli korlát nélkül lehet felülvizsgálati indítványt előterjeszteni [Be. 652. § (4) bekezdés], az eljárás jogerős befejezése óta eltelt idő tehát nem jelenti akadályát a felülvizsgálat lefolytatásának. A felülvizsgálatot maga a terhelt, a védője és még az ügyész is kezdeményezheti, a terhelt halála esetén pedig a törvényben meghatározott hozzátartozói [Be. 651. § (2) bekezdés *f)* pont].

[80] A felülvizsgálat lefolytatásának és – a kivételes alapjogi helyzet mérlegelésével – a terhelt felmentésének az sem jelenti akadályát, hogy a Be. 659. § (2) bekezdése szerint – anyagi jogi okra alapított felülvizsgálat esetén – a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. A JEH ugyanis nem jogszabály, a Btk.-nak a falfirkával elkövetett rongálásra vonatkozó rendelkezései a jogerős határozatok meghozatalának időpontjához képest valójában változatlanok. A JEH csak az alkotmánybírósági kontroll szempontjából viselkedik kvázi normaként, a Be. rendszerében, a büntetőjog alkalmazása és a felülvizsgálat szempontjából a jogszabály tartalmát kibontó értelmezési instrumentum. Ezért a JEH *ex nunc* hatályú megsemmisítését követően nincs akadálya annak, hogy a rongálás megállapíthatósága körében a Kúria az Alkotmánybíróság gyakorlatában meghatározott alapjogi mérlegelést a terhelt javára előterjesztett felülvizsgálati indítvány elbírálásakor elvégezze.

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt alkotmánybíró párhuzamos indokolásának 4. és 5. pontjához csatlakozom.

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde alkotmánybíró különvéleménye

[81] A határozatot nem támogattam. Álláspontom szerint az indítvány elutasításának lett volna helye.

[82] Előrebocsátom, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága az emberi szabadságjogok egyik megnyilvánulásaként – a szólásszabadság, azaz a véleménynyilvánítás szabadsága és ezeknek a demokratikus jogállam alkotmányos értékével való összefüggése okán – kiemelt jelentőséggel bíró alapvető jog. Azonban, ez az alapvető jog sem korlátlan, ahogyan azt az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése valamennyi alapjog tekintetében kinyilvánítja: „Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmával tiszteletben tartásával korlátozható.” Ebből viszont az következik, hogy amikor valamely alapjognak a jogalkotás, vagy jogalkalmazás által való korlátozása az alkotmánybírósági eljárás tárgya, abban az esetben az Alkotmánybíróság-

nak a felelőssége az, hogy a sérelmet szenvedett alapjoggal versengő más alapjogokat, alkotmányos értékeket is azonosítsa. Az Alkotmánybíróság rendeltetése ugyanis az Alaptörvény védelme, és az alkotmánybírósági eljárásokban a jogszabályoknak és a bírósági döntéseknek az Alaptörvénnyel való összhangját kell vizsgálnia.

[83] 1. Álláspontom szerint a JEH rendelkező része és ahhoz fűzött indokolása összhangban áll az Alaptörvénnyel és az Alkotmánybíróság gyakorlatával is egybevág. Téves a határozat azon megállapítása, hogy a JEH ab ovo zárja ki, hogy a bíróságok a büntetőeljárásban a véleménynyilvánítás jogának jelentőséget tulajdonítsanak. Ezzel szemben viszont a határozat semmiféle tekintettel nincs arra, hogy a kérdés egy bűncselekmény törvényi tényállását illetően merült fel, nincs tekintettel a büntetőhatalom rendeltetésére, ideértve a hatalommegosztás, a törvényhozói hatalom, a jogbiztonság, a bírói függetlenség, azaz a törvény alá rendeltség alkotmányos értékeire. A határozat vizsgálódása középpontjába a véleménynyilvánítás jogát helyezi és semmiféle tekintettel nincs arra, hogy a bűncselekmény törvényi tényállása a tulajdonhoz való jog védelmét szolgálja. A határozat nem foglalkozik az utóbbi alapjog lényegével, azzal, hogy e jogot védelmeznie az államnak – akár a büntetőjog eszközével – alkotmányos kötelezettsége. Nincs arra sem tekintettel, hogy a jogegységi határozat a jogszabályok szövegének az egységes értelmezését szolgálja, és ilyen módon a jogegységi határozatnak az Alaptörvénnyel való összhangja vizsgálatakor az Alaptörvény 28. cikkére is figyelemmel kell lenni.

[84] 2. A büntetőhatalom rendeltetése – A határozat adós marad azokkal a gondolatokkal, amelyek a büntetőhatalom, a büntetőjog rendeltetését tisztáznák, holott az alkotmányos vonatkozások azonosítását illetően elsődleges jelentősége van annak, hogy az Alkotmánybíróság előtti kérdések a büntetőjogból erednek.

[85] Lényeges, hogy a büntetőhatalom nem az emberi jogok ellen van, hanem egyik rendeltetése éppen az alapjogok (élethez való jog, tulajdonhoz való jog stb.) védelme. Álláspontom változatlan: „Egy független, demokratikus jogállamban [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] ennek az alkotmányos eszmének, jogelvnek a része nem csupán a jogbiztonság, hanem a közrend, a közbiztonság, a köznyugalom, a véleményszabadság stb. alkotmányos értéke is. Az államnak ezeket éppúgy kötelessége védeni, mint ahogy az alapvető jogokat is védenie kell [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés]. A büntetőhatalom a megosztott hatalmi ágak egyik megnyilvánulási módja, legyen szó a törvényhozásról (Btk. stb.), a végrehajtó hatalomról (rendőrség, ügyészség stb.), vagy a bíróságról. A büntetőhatalom az alkotmányos értékeket és az alapvető jogokat védi. Ezt erősíti meg az Alaptörvény C) cikkének (3) bekezdése: „Az Alaptörvény és a jogszabályok érvényre juttatása érdekében kényszer alkalmazására az állam jogosult.” A büntetőhatalom ezért van, ezért alkotmányos a léte. Innen indulva kell és lehet értelmezni azt, hogy a büntetőjogi tényállás összhangban van-e az Alaptörvénnyel, és a büntető ítélet az Alaptörvénnyel összhangban álló módon értelmezi-e, és alkalmazza-e az adott jogszabályt a konkrét tényállásra. Igen, a büntetőjog a jogi felelősségi rendszerben az ultima ratio. Ezt jelenítik meg a büntetőhatalom viszonylatában nevesített alapjogok [Alaptörvény XXVIII. cikk (2)–(6) bekezdés]. Ez a jogelv jelenik meg a büntetőtörvénykönyvbe írt azon szabályokban, amelyek a büntethetőség alól alanyi vagy tárgyi alapon kivételeket határoznak meg. Másrészt ezt jeleníti meg a bírói függetlenségnek a bíró azon kötelezettségével való összekapcsolása, hogy a törvényeket kell alkalmaznia, s hogy a törvényeket az Alaptörvény 28. cikke szerint kell értelmeznie” {3402/2025. (XII. 10.) AB határozat, Indokolás [127]}.

[86] Amikor a törvényhozás valamely cselekményt – a társadalomra való veszélyessége okán – bűncselekménnyé nyilvánít, az esetben az adott cselekmény alkotmányos megítélését illetően, ezt a minősítést kell az alkotmányos vizsgálat kiindulópontjává tenni. E tekintetben a fenti alkotmánybírósági határozathoz fűzött párhuzamos véleménnyel egyetértek: „A Büntető Törvénykönyv Különös Részében rögzített törvényi tényállások valójában már egy előzetes társadalmi mérlegelésen átesett döntés következményei, amit a jogalkotó elvégzett, a bűncselekményt létesítő fogalom, a társadalomra veszélyesség alapján. S mindennek az előtételezése, avagy céltételezése is egyértelmű, miszerint a Btk.-t »[a]z Országgyűlés az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak, továbbá az ország függetlenségének, területi épségének, gazdaságának, valamint a nemzeti vagyonnak a védelme érdekében, Magyarország nemzetközi jogi és európai uniós kötelezettségeinek figyelembe vételével, az állam kizárólagos büntető hatalmának érvényesítése céljából« alkotta (vö.: Btk. preambuluma).

Kétségtelen, hogy a büntetőjog az állam legmarkánsabb, legerősebb eszköze arra, hogy beavatkozzon polgárai életébe. És kétségtelen az is, hogy ezt nem a törvénysértő egyén védelme érdekében, hanem a sértett egyén védelme szolgálatában teszi, miáltal a társadalom védelmét, a társadalmi együttélés biztonságát és békéjét szolgálja.

Ezzel szemben pedig eleve fel sem merül annak alkotmányos kétsége, illetve igénye, hogy a megsértett egyén jogának védelme érdekében álló büntetőtörvény – ami az állam büntetőhatalma érvényesítésének közvetítője, illetve a kizárólag az államot megillető büntetőhatalom érvényesítésének közvetítője – az alkalmazása esetében

csupán a terhelt, mint a büntetőjogba ütköző magatartást elkövető egyén alapjogai vizsgálata útján, illetve révén válik alkotmányosan igazolhatóvá.

A büntetőtörvény az előzetes társadalmi mérlegelésen átesett válasz, s az előzetes mérlegelés tárgya – mind a büntető törvényi tényállások, mind pedig a büntetések esetében – értelemszerűen éppen az, hogy szükséges-e az elkövető egyéni alapjogaiba nyilvánvalóan beavatkozást jelentő törvény, illetve szükséges-e a beavatkozás alapját biztosító törvény.

[…]

Valójában nem a perbírónak kell felismernie egy büntető törvényi tényállás, illetve alkalmazásának alkotmányos összefüggését, hanem a jogalkotónak, a perbíróra pedig az a feladat, s egyben kötelezettség hárul, hogy az adott ügyben alkalmazza a törvényt. Felismernie pedig azt kell, hogy adott ügyben – a vád keretei között – melyek azok a tények, amelyek a büntető és büntetőeljárási jogszabályok alkalmazásához jelentősek, s mindezt a valósághűség érdekében, illetve végett (vö.: Be. 163. §)" {3402/2025. (XII. 10.) AB határozat [62]–[67]}.

[87] A jogalkalmazónak abból kell kiindulnia, hogy a bűncselekmény törvényi tényállásával egybevágó magatartás kívül esik az elkövető által ezzel szemben hivatkozott alapjog védelmi körén. Ehhez képest lehet jelentősége a büntetőjogban szabályozott társadalomra veszélyességnek, de leginkább az előbbihez kapcsolt és tételesen is szabályozott büntethetőséget/büntetendőséget kizáró és korlátozó okoknak, valamint a büntetés kiszabásánál mérlegelendő szempontoknak. Ezek a jogszabályi rendelkezések lehetnek azok, amelyek az elkövető magatartása mögött álló más alapjogok, vagy alkotmányos értékek mérlegelésének teret adnak. Ezen ütköző alapjogok és alkotmányos értékek mérlegelése elsődlegesen a jogalkotó felelőssége [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése]. Másodlagosan – kétséges esetben különösen – a bíró felelőssége is az, hogy a törvényi rendelkezések mögött lévő alkotmányos összefüggéseket felismerje és mérlegelje (Alaptörvény 28. cikk), és fellelje azokat a jogszabályi helyeket, amik a mérlegelésnek teret adnak. A törvényhozói mérlegelés jelenik meg például a rágalmazás törvényi tényállásának szabályozásában [Btk. 226. § (3) bekezdés].

[88] Amikor az Alkotmánybíróság valamely bírósági döntés – legyen az akár egy jogegységi határozat – Alaptörvénynyel való összhangját vizsgálja, az esetben szem előtt kell tartania azt, hogy mi is az alkotmányossági gondolkodás tárgya: a törvényhozó által alkotott jogszabály vagy az ezt alkalmazó, értelmező bírói döntés. Amennyiben az alaptörvény-ellenesség kételye a jogszabályra, vagy annak hiányosságára vezethető vissza, az esetben a büntetőtörvény helyénvalóságát kell vizsgálnia. Ellenkező esetben – ha a törvény a hibás, mégis a bírói döntést hibáztatják – előállhat az a helyzet, hogy egy alkotmánybírósági döntés valójában a törvény félretételére kötelezi a bírót, s arra, hogy a törvény helyett az Alkotmánybíróság által kialakított jogtételeket, ún. teszteket alkalmazza.

[89] 3. Az Alkotmánybíróság rendeltetése – Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének a legfőbb szerve. Az Alaptörvény (2) bekezdése hatalmazza fel arra az Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvénnyel való összhang szempontjából megvizsgálja a jogszabályok, a bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangját. A (3) bekezdés ad felhatalmazást arra, hogy az alaptörvény-ellenes jogszabályt, bírói döntést megsemmisítse. Az Alaptörvény R) cikk (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének az alapja. A (3) bekezdés az Alaptörvény értelmezésére ad iránymutatást: „Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni." Az Alaptörvény a Szabadság és Felelősség cím alatt rendelkezik az alapvető jogokról. Az alapvető jogok nevesítését megelőzően az I. cikk (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a]z alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg." Ugyanitt a versengő alapjogok és alkotmányos értékek mérlegelésére is mércét szab: „Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható." Ez a mérlegelési kötelezettség elsősorban a jogalkotóra vonatkozik. A bíróság a jog alkalmazása során ezeket a mérlegelési szempontokat a törvény keretei között tekintheti irányadónak, hiszen a bírónak a törvényeket, jogszabályokat kell alkalmaznia. Az Alaptörvény 28. cikke a következőket rendeli: „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak." Ehhez kapcsolódik a Kúria különleges jogköre, amely szerint „biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz" [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés].

[90] A fenti rendelkezések adják azt az értelmezési keretet, amelyen belül az Alkotmánybíróság a hatáskörét gyakorolhatja. Az Alkotmánybíróság is állami szerv, ezért az Alkotmánybíróságra is vonatkozik az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés második fordulata, mely szerint az alapvető jogok védelme az állam elsőrendű kötelessége. Ugyanakkor tisztában kell lenni azzal, hogy az Alkotmánybíróság nem egyszerűen az egyén alapvető jogi sérelmének orvoslására létrehozott bírói fórum, nem egy emberi jogi bíróság, hiszen az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése szerint az egész Alaptörvény – beleértve ebbe az alkotmányos értékeket is – védelmének a legfőbb szerve. Ebből eredően az Alkotmánybíróságra az a kötelezettség hárul, hogy a versengő alapjogok és alkotmányos értékek egyensúlyának meghatározásakor ne csupán az indítványozó által meghivatkozott alapjogra, annak mindenekfelett való érvényesülésére/érvényesítésére legyen tekintettel, hanem az adott jogszabály, a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját – a teljesség igényével – vizsgálja meg. Az alapjog korlátozottságát illetően az I. cikk (3) bekezdése szerint kell mérlegelnie. Ahogyan az Alkotmánybíróság első elnöke megfogalmazta: „a különböző szabadságok egymást korlátozzák, a rend pedig a szabadságot".

[91] 4. Az elutasító álláspontom elsődlegesen a büntetőhatalom, valamint az Alkotmánybíróság rendeltetésének eltérő megközelítésére vezethető vissza. Másodlagosan a határozat indokolásában – az előbbiekre való tekintet nélkül – végigvitt gondolatmenet elemeinek tartalmi hiányosságára vezethető vissza. Hangsúlyozom, hogy a jogalkalmazónak is lehetősége, sőt felelőssége az előtte lévő ügyben az alapjogok, alkotmányos értékek közötti összeütközés mérlegelése. Ez a mérlegelés azonban csak a törvényi tényállás keretei között történhet meg. A határozat azonban olyan mérlegelést kér számon a bírói jogértelmezésen, amely valójában már a jogalkotói mérlegelés – azaz a törvényi tényállást megszövegező törvényhozás – hatáskörébe tartozna.

[92] 4.1. A törvényi tényállás – A Btk. XXXVI. Fejezete rendelkezik a vagyon elleni bűncselekményekről. A törvény itt szabályozza a rongálás törvényi tényállását. A Btk. 371. § (1) bekezdése szerint „[a]ki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el." A (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja szerint „[a] büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást falfirka elhelyezésével követi el." A „falfirka" értelmezésére a (7) bekezdés a következő meghatározást adja: „festékszóróval, filctollal vagy bármilyen más felületképző anyaggal létrehozott képi, grafikus vagy szöveges felületbevonat, amely nem a vagyontárgy rendeltetésszerű használatához szükséges." A jelen határozatra vonatkoztathatóan azt szükséges itt kiemelni, hogy a törvényhozó ezzel a tényállással a tulajdonhoz való alapjog védelmét célozza. Másrészt meg kell említeni azt is, hogy a – tettalapú – törvényi tényállás nem tulajdonít annak jelentőséget, hogy a rongáló motivációjában a közéleti kérdésben való véleménynyilvánításnak is szerepe volna. Ugyanakkor annak a bűncselekménnyé minősítés és annak súlyát illetően már jelentőséget tulajdonít, hogy mi a vagyon elleni erőszaknak a tárgya, pl. védett kulturális javak körébe tartozó tárgy, műemlék, régészeti lelőhely, régészeti lelet vagy külföldi védelemben részesített kulturális elem. Ehhez hasonló mérlegelés alapján – azaz a társadalomra veszélyességet értékelve – emelte be a bűncselekmény tényállásába azt az esetet, amikor a falfirka (graffiti) felfestésével keletkezik kár, és a kár a szabálysértési értékhatárt sem meghaladó. Ennek a bűncselekménnyé nyilvánítása mögött a mások tulajdonára, az utcaképre tekintet nélküli, társadalomra veszélyes magatartás visszatartásának törvényhozói szándéka állt.

[93] 4.2. A JEH – A Btk. 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjával kapcsolatban a legfőbb ügyész kezdeményezte a jogegységi eljárást. A kérdése az elkövetési tárgy és a rongálással okozott kár fogalmának mikénti értelmezésére irányult. A kezdeményezés több olyan bírósági határozatot is megjelölt, amelyekben a falfirka és a kár fogalmát eltérően határozták meg. A JEH ezeknek a törvényi tényállási elemeknek a fogalmát egyértelműsíti a rendelkező részében és az indokolásában. A kezdeményezésben feltett két kérdést a JEH 2. és 4. pontja válaszolja meg:

[94] „2. A falfirka elhelyezésével elkövetett rongálás tényállásszerű, ha az elkövető az elkövetési tárgy, így bármely köz- vagy magántulajdoban lévő idegen vagyontárgy – azaz pénzben kifejezhető értékű ingó vagy ingatlan dolog – felületén, a tulajdonos vagy vagyonkezelésre jogosult engedélye nélkül hoz létre változtatást, így például jelet, ábrát vagy feliratot helyez el [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpont]."

[95] „4. A firkálással, felfestéssel (lefestés), szennyezéssel (leöntés) elkövetett felületmegváltoztatás, a vagyontárgy állapotának megváltoztatása is állagsérelem, így a dologrongálás fogalma alá tartozik, mert megváltoztatja az eredeti felület megjelenését, és az eredeti állapot helyreállítása csak anyagi ráfordítás árán lehetséges. Ebben az esetben az eredeti állapot helyreállításának költsége a rongálással okozott kár [Btk. 371. § (1) bekezdés, (7) bekezdés, 459. § (1) bekezdés 16. pont.]." A JEH 1. és 3. pontja a fogalmak érthetőségét támogatja meg azzal, hogy a törvényi tényállás rendeltetését és tartalmát is értelmezi, a tekintetben, hogy ez a tényállás egy tettalapú tényállás: „1. A falfirkán értendő felületbevonat elhelyezése alapvetően a támadott idegen vagyontárgy

külső megjelenésének háborítatlanságához fűződő érdek védelme szempontjából képez büntetendő magatartást."

[96] „3. A falfirka elhelyezése nem önálló elkövetési magatartás, hanem az elkövetés olyan módja, amelyet a törvény minősített esetként szabályoz, és amelynek a rongálás – egyébként a károkozás mértékéhez igazodó – minősítése kapcsán tulajdonít jelentőséget. A falfirka esetében közömbös a vagyontárgyra felvitt ábrázolás tartalma, mibenléte, célja, önmagában a vagyontárgy felületén való elhelyezés ténye képez minősített esetet."

[97] Egyetértek *dr. Szomora Zsolt* párhuzamos indokolásában foglaltakkal: „A rendelkező részben a Kúria – az Alkotmánybíróság hatáskörének tiszteletben tartásával – nem foglal állást in abstracto alapjogi mérlegelési kérdésben, hanem a rongálás jogi tárgyát és tényállási elemeit értelmezi."

[98] 4.3. Az indítvány – Az indítvány egyrészt azt állítja, hogy a falfirka fogalmának és a kárnak az állagsérelemmel összefüggő értelmezése az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésébe, a XXVIII. cikk (4) bekezdésébe ütközik. Másrészt azt állítja, hogy a JEH sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését azzal, hogy a tényállásszerűség tekintetében a tulajdonhoz való jogot előrevalóbbnak tartja, mint a véleménynyilvánítást, s ebben a tekintetben kizárja a bíró számára az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti mérlegelést. Az indítvány ezen része azzal az igénnyel lép fel, hogy a bíró tegye félre a Btk.-t, a tényállásnak megfeleltethető tettet ne minősítse a Btk. 371. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja és (7) bekezdése szerint. Ezen álláspont csak úgy érthető, ahogy egy alkotmánybírósági határozat – a különvéleményekben, párhuzamos véleményekben vitatott – *obiter dictum* megjegyzése így fogalmazott meg: „amennyiben egy cselekmény az Alaptörvény által védett alapjog-gyakorlásnak minősül (így pl. a véleménynyilvánítás szabadságának a körébe esik), eleve kizárja annak társadalomra veszélyességét" {1/2019. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [44]}.

[99] 4.4. A határozat – A határozat kizárólag az indítvány második felvetésével foglalkozik. Azt tekinti alkotmányos kérdésnek, hogy „a JEH összhangban áll-e az indokolás IV/2–3. pontjaiban összefoglalt alkotmánybírósági gyakorlattal" és fennáll-e az indítványban állított alaptörvény-ellenesség, mely szerint a JEH „kizárja a bíróságok alapjogi mérlegelési lehetőségét, feltétlen elsőbbséget adva a tulajdonhoz való jognak a véleménynyilvánítás szabadságával szemben" (Indokolás [41]–[42]).

[100] A határozat kizárólag a JEH 3. pontját és a hozzákapcsolt indokolás egy részét teszi vizsgálata tárgyává. Ezt és az alaptörvény-ellenességre vonatkozó megállapítását a következőképpen fogalmazza meg: „a JEH rendelkező részének 3. pontja értelmében tehát egyedül az irányadó tényállás szerinti magatartásnak van jelentősége. A JEH emellett kifejezetten utal arra is, hogy az idegen vagyontárgy megrongálásával kárt okozni szükségképpen mások jogát sértő, ezért társadalomra veszélyes tevékenység. A Kúria egyértelművé tette továbbá azt az értelmezését is, hogy a rongálás ezen elkövetési módja minden körülmények között tilalmazott magatartás, és a véleménynyilvánítás gyakorlásának törvényi korlátja." A határozat ennek alapján arra jut, hogy „a JEH hivatkozott megállapításai ellentétesek az Alkotmánybíróság gyakorlatával, tehát azzal, hogy egy falfirka tartalma – kommunikációs üzenete – releváns lehet annak meghatározásában, hogy adott esetben az állagsérelemmel járó cselekmény a véleménynyilvánítás szabadságának az Alaptörvény által védett védelmi körébe tartozik-e." „[…] mivel a JEH rendelkező részének 3. pontja ab ovo zárja ki, hogy a büntetőügyekben eljáró bíróságok a falfirka elhelyezésével megvalósult rongálás esetén vizsgálhassák: az ábrázolás annak tartalmára, mibenlétére vagy céljára tekintettel hordoz-e kommunikációs üzenetet, egyúttal kizárja azt is, hogy a bíróságok az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése alapján esetlegesen felmerült alapjogi szempontokat mérlegelhessék. A bíróságok számára tehát a JEH mérlegelést nem engedő módon kizárja, hogy egy falfirkával közvetített kommunikációs üzenetet a véleménynyilvánítás szabadságának védelmi körébe lehessen vonni."

[101] 5. A határozat ténylegesen nem idézi, és nem ismétli meg a korábbi alkotmánybírósági határozatokban *obiter dictumként* megjelent tételmondatot. Mégis, tartalmilag az üzenete az, hogy amikor a véleménynyilvánításra való hivatkozás / arra utaló körülmény felmerül, akkor a bíró tegye félre a Btk. különös részi rendelkezését: „amennyiben egy cselekmény az Alaptörvény által védett alapjog gyakorlásnak minősül (így pl. a véleménynyilvánítás szabadságának körébe esik), eleve kizárt annak társadalomra veszélyessége". Ez a tételmondat a véleménynyilvánítás szabadsága mint igazság előtt széles utat nyit, nem törődve azzal, hogy az úton való haladása milyen pusztítással járhat a személyek vagy dolgok épségére. Ha ezt általános tételmondatnak tekintjük, az nem csupán a rongálás bűncselekménye alóli mentességnél, hanem minden egyéb személy és dolog elleni erőszaknál kezdőponti dilemmává válik. Ez a szemlélet az elkövetőkben azt a tévhitet táplálhatja, hogy a véleményük kifejtése erőszakos úton is lehetséges (pl. Charlie Kirk elleni merénylet, antifás támadások, közüzemek rombolása, tömeges fosztogatás, gyújtogatás), s hogy jogkövetkezménnyel nem kell számolniuk. De

ez a szemlélet a jogalkalmazókat (pl. rendőr, ügyész, bíró) is elbizonytalaníthatja, akik közül legalábbis a rendőrnek a tettlegesség észlelésekor azonnal intézkednie kellene. De elbizonytalaníthatja a polgárt is, aki akárcsak szóval fellépne a dolog vagy személy elleni erőszakkal szemben, s a tettleges fellépése (Btk. 21. §) aligha volna jogos védelemnek minősíthető.

[102] A határozat nem ad meggyőző magyarázatot arra, hogy miért kerít sort a teljes JEH megsemmisítésére, holott annak kizárólag a 3. rendelkezéséhez kapcsolható indokolásával foglalkozik. Megsemmisíti azonban a ténylegesen nem vizsgált azon értelmező rendelkezéseket is, amelyek a tényállás jogi tárgyával, a falfirka és a kár fogalmi meghatározásával foglalkoznak, holott a legfőbb ügyész által bemutatott eltérő ítélkezési gyakorlat a törvényi tényállás ezen elemeit illetően merült fel.

[103] Azért tűnik zárt és logikus gondolatmenetnek a határozat érvelése, mert minden olyan versengő alapjogot, alkotmányos értéket figyelmen kívül hagy, amely a véleménynyilvánítás szabadságát egyensúlyi helyzetbe hozhatná. Az érvelés lényegi alapját a véleménynyilvánítással kapcsolatos alkotmánybírósági és EJEB gyakorlatban határozza meg. Ezek valóban fontos alapvetések, de önmagukban nem elégségesek, és nem is feltétlenül hivatkozhatók úgy, ahogyan ez az indokolásban történik.

[104] 5.1. Az Alkotmánybíróság gyakorlata – A határozatban felidézett 17/2020. (VII. 17.) AB határozat elutasította a Kúria végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt. A Kúria Bfv.1408/2018/10. számú végzésével hatályában fenntartotta a törvényszék büntetést kiszabó ítéletét. A terheltek nyilvános helyen elhelyezett óriásplakátokat festettek le, amellyel 137 655 forint kárt okoztak. Az elsőfokú bíróság rongálás vétségében [Btk. 371. § (1) bekezdés *a)* pont] bűnösnek mondta ki a terhelteket és mindkettőjüket egy év próbára bocsátotta. A másodfokú bíróság annyiban változtatta meg az ítéletet, hogy az alkalmazott intézkedést mindkét terhelt esetében megrovásra enyhítette. Az ítélettel szemben a Legfőbb Ügyészség a vádlottak javára terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, arra hivatkozva, hogy „a terheltek terhére rótt cselekmény nem bűncselekmény, mivel magatartásuk a véleménynyilvánítás szabadságából fakadóan nem veszélyes a társadalomra, így a bűncselekmény Btk. 4. § (1) bekezdésében meghatározott egyik fogalmi eleme hiányzik.” A Kúria ezzel szemben azt állapította meg, hogy nem sértett törvényt a bíróság, amikor a terheltek bűnösségét a felrótt cselekmény miatt megállapította. A Kúria – a korábbi bírói gyakorlatot felidézve – vizsgálta a rongálás tényállási elemeinek megvalósultságát. Érvelése szerint: „A véleménynyilvánítás szabadsága a büntetőjogi felelősségre vonás általános akadályának nem tekinthető. Alapjog gyakorlásra hivatkozás önkényt nem igazolhat” (Indokolás [31]). „A büntető anyagi jog alkalmazhatósága szempontjából egyedül az irányadó tényállás szerinti magatartásnak van jelentősége, amely az elkövetők számára kétségtelenül idegen vagyontárgy károkozással járó megváltoztatását valósította meg. Idegen vagyontárgy megrongálásával kárt okozni pedig szükségképpen mások jogát sértő, ezért a Btk. 4. § (2) bekezdése szerint társadalomra veszélyesség hivatkozásnak ezért nincs helye. A terheltek felrótt magatartás, a rongálásban részvétel jogellenes és társadalomra veszélyes. Cselekményük büntetendőségének, valamint büntethetőségüknek a törvényi feltételei hiánytalanok. Ezért a bűnösségükre vont következtetés, a felrótt cselekmény jogi minősítése és az alkalmazott intézkedés is törvényes” (Indokolás [34]–[35]).

[105] A 17/2020. (VII. 17.) AB határozathoz fűzött egyik párhuzamos indokolás a következőket írta: „Az Alkotmánybíróság az ügy érdemi vizsgálata körében ebben a döntésében is megerősítette azt a korábbi értelmezést, amely szerint: »amennyiben egy cselekmény az Alaptörvény által védett alapjog gyakorlásnak minősül (így pl. a véleménynyilvánítás szabadságának körébe esik), eleve kizárt annak társadalomra veszélyessége«. Ezzel a megállapítással – amint azt az 1/2019. (II. 13.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben is kifejtettem – nem értek egyet. Azon tényből, hogy valamely magatartás a véleményszabadság – vagy akár bármely más alapjog – védelmi körébe esik, nem következhet szükségszerűen a büntetőjogi felelősség alóli mentesülés. A védelmi kör azonosítása, álláspontom szerint csupán azt jelöli ki, hogy az Alkotmánybíróságnak az érintett alapjogi tesztet mely alapjog vonatkozásában kell lefolytatnia. A véleménynyilvánítás szabadságával összefüggésben az Alkotmánybíróság gyakorlatában meghatározott követelményeket a bíróságok a törvényi tényállás elemeinek a vizsgálata keretében tudják érvényre juttatni. A véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának a ténye önmagában nem mentesíti, nem mentesítheti az eljárás alá vont személyt a büntetőjogi felelősség megállapítása alól. Ilyen követelményt az Alkotmánybíróság sem fogalmazhat meg. Arra adhat legfeljebb iránymutatást, hogy mely törvényi tényállási elem az, amelynek keretében a véleménynyilvánításhoz való jog szempontjai vizsgálhatók, valamint arra, hogy melyek ezen vizsgálat elfogadható, az Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban álló eredményei.

A konkrét esetben a Kúria döntéséből is megállapítható, hogy a társadalomra veszélyesség fogalmát az alkotmányossági szempontokat szem előtt tartva a bíróságok értékelni tudják” (Indokolás [49]–[52]).

[106] A határozatban felidézett négy alkotmánybírósági döntés – egy kivétellel – mindegyike elutasította a szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetését megállapító bírói döntéssel szemben előterjesztett panaszokat. Az egy kivétel a 14/2019. (IV. 17.) AB határozat volt, amely megsemmisítette a bírói döntést. Itt azonban nem is a véleménynyilvánítás szabadsága és a tulajdonhoz való jog kollíziója merült fel, hiszen egy köztisztaság elleni szabálysértés [Szabstv. 196. § (1) bek. *a)* pont] volt az alapügy tárgya. Az 1/2019. (II. 13.) AB határozat alapügyében a garázdaság (Szabstv. 170. §) elkövetése volt a bírói döntés tárgya. A tulajdonhoz való jog és a véleménynyilvánítás szabadságának ütközése ténylegesen csak a 17/2020. (VII. 17.) AB határozatban, valamint a 3001/2024. (I. 12.) AB határozatban merülhetett fel. Kétségtelen, hogy a határozatok érvelése gyakorlatilag nem foglalkozott azzal, hogy az ügyek a Btk., illetve a Szabstv. szerinti tényállásokból eredőek voltak, nem foglalkozott azzal sem, hogy a bírónak a törvényt kell alkalmaznia, s hogy a törvényi tényállások eleve a tulajdon védelmét [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés] célozták. Ezt a hiányosságot a párhuzamos indokolások rendre szóvá tették pl. „[í]gy tehát »amennyiben egy cselekmény beleillik valamely szabálysértés vagy bűncselekmény törvényi tényállásába, (még ha ezt a véleménynyilvánítás alapjogára hivatkozva valósítja is meg) az elkövető kizárólag a Szabs. tv., illetve Btk. rendelkezései alapján mentesülhet a szabálysértési, illetve büntetőjogi felelősség alól. Amennyiben tehát egy (akár verbális, akár tettleges) cselekmény szabálysértést vagy bűncselekményt valósít meg és a szabálysértési, illetve büntetőjogi felelősségre vonás egyik akadálya sem merül fel, a cselekményt megvalósító személy nem a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő jogát gyakorolja.« {1/2019. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [98]}. A fent említetteket ezen ügyre vetítve tehát nem értek egyet a határozat azon kijelentésével, hogy »a védett véleménynyilvánítás akkor sem büntethető, ha egyébként a magatartás a Btk. valamely különös részi tényállását kimerítette« (Indokolás [21])" {17/2020. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [68]–[69]}.

[107] Miután a határozatban felidézett releváns alkotmánybírósági döntések az alkotmányjogi panaszok elutasításáról rendelkeztek (amellyel a testületi többség rendre egyetértett), a mai napig tisztázatlan az, hogy a bíró hogyan tehet eleget az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak, amikor a büntetőtörvénykönyvet kell alkalmaznia és értelmeznie. Lényeges azonban itt kiemelni azt, hogy a bíróságok valamennyi ügyben a legenyhébb intézkedésről rendelkeztek (megrovás, figyelmeztetés). A bíróságok a büntetés kiszabásakor minden esetben értékelték azt, hogy az elkövető egyik motivációja a közéleti kérdésben való véleménynyilvánítás volt. Ilyen módon az alapjogi ütközés a vizsgált bírói döntésekben értékelésre került.

[108] 5.2. Az EJEB gyakorlata – A határozatban hivatkozott nyolc EJEB döntés mindegyikében hivatkozás történt az EJEE 10. cikkére. A döntésekből öt darab azonban a jelen ügyet illetően semmiféle többletinformációval nem szolgál, nincs is relevanciájuk, hiszen azok nem valamely tulajdon elleni bűncselekményekből eredők voltak:
– *Handyside kontra Egyesült Királyság* [(5493/72), 1976. december 7.]: erkölcsrendészeti okokból egy londoni kiadó könyveit foglalták le, és szabtak ki pénzbírságot a kiadóval szemben;
– *Dichand és mások kontra Ausztria* [(29271/95), 2002. február 26.]: rágalmazás miatt indult eljárás egy újságíróval szemben;
– *Cholakov kontra Bulgária* [(20147/06), 2013. október 1.]: garázdaság (huliganizmus) miatt indult eljárás, mert az illető nyilvános helyen egy fémoszlophoz kötötte magát és onnan kiabált;
– *Ibrahimov és Mammadov kontra Azerbajdzsán* [(63571/16), 2020. február 13.]: a kérelmezőkkel szemben kábítószerrel visszaélés miatt indult eljárás, és alapvetően a büntetőeljárásban elszenvedett kínzást stb. sérelmezték. A 10. cikk annyiban volt érintett, hogy az eljárásban igazolást nyert, hogy a tortúrák kiváltó oka egy politikai véleménynyilvánításuk volt;
– *Oberschlick kontra Ausztria* [(11662/85), 1991. május 23.]: rágalmazás miatt indult eljárásról volt szó.

[109] A *Murat Vural kontra Törökország* [(9540/07), 2014. október 21.] ügyben a kérelmezőt az Atatürk emlékének tiszteletére vonatkozó törvény alapján több mint 13 év szabadságvesztésre ítélték. A kérelmező több Atatürk szobrot öntött le festékkel, az oktatási minisztériummal szembeni tiltakozásként. A kérelmező azt panaszolta, hogy súlyosan és aránytalanul büntették, így sérült a véleménynyilvánításhoz való joga. Az EJEB abban állapította meg az egyezménysértést, hogy az EJEE 10. cikk szerinti jog viszonylatában a kiszabott büntetés jellege és súlyossága aránytalan volt. A két bolgár ügy annyiban hasonló, hogy emlékművekhez kapcsolódó cselekményekről volt szó. Mindkét ügyben garázdaság (huliganizmus) miatt indultak az eljárások. Az egyikben, a *Handzhiyski kontra Bulgária* (10783/14) ügyben a kérelmező egy köztéri szoborra – a szobor állagának sérelme nélkül – Mikulás jelmezt rakott (pl. Mikulás sapka). A kérelmezőt pénzbírság megfizetésére kötelezték. Az EJEB az EJEE 10. cikkének sérelmét állapította meg azzal, hogy a kérelmező szólásszabadsághoz való jogába való beavatkozás – a kisebb huliganizmus bűnösségének megállapítása és az ebből eredő pénzbírság – nem volt „szükséges egy demokratikus társadalomban", függetlenül a nemzeti hatóságok e területen élvezett mérlegelési

jogkörétől. A másik ügyben, a *Genov és Sarbinska kontra Bulgária* (52358/15) ügyben a kérelmezők egy partizán emlékműre feliratokat festettek, és emiatt pénzbírságot szabtak ki rájuk. Az EJEB az utóbbi ügyben úgy ítélte meg, hogy a cselekmény nem volt vulgáris vagy indokolatlanul sértő, cselekedetük nem is okozott súlyos vagy visszafordíthatatlan kárt, ezért a bűnösségük megállapítása és a büntetésük nem bizonyult egy demokratikus társadalomban szükséges beavatkozásnak a szólásszabadság jogába.

[110] A határozat valójában adós marad azzal, hogy az EJEB döntések felsorolása, részleges ismertetése milyen többlettel járul hozzá a véleménynyilvánítás tartalmának és mércéjének a meghatározásához. A magyar jogban kezdetektől – de legalábbis az 1989-es alkotmánymódosítások után – létező alkotmányos értelmezés, hogy a véleménynyilvánítás egy alapvető jog, a véleménynyilvánítás nemcsak szóval, hanem cselekedettel is történhet, a védelmi köre elsődlegesen a közügyekkel kapcsolatos véleménynyilvánításokat védi, a véleménynyilvánítás más alapjogokkal és alkotmányos értékekkel versengő helyzetbe kerülhet, s ilyenkor a korlátozottságát a szükségesség és arányosság mércéjével kell mérni. Megjegyzem az EJEB határozataiból kiemelt azon megállapítás, hogy „egy emlékmű társadalmi jelentősége, az általa szimbolizált értékek vagy eszmék, valamint az adott közösségben élvezett tisztelet mértéke szintén fontos szempont lehet", némileg ellentmond annak a magyar alkotmányos tételmondatnak, hogy a véleménynyilvánítás az értéktartalmára tekintet nélkül védendő.

[111] Az bizonyos, hogy az EJEB döntések nem arról szóltak, hogy a politikai véleménynyilvánítás szabadsága automatikus mentességet biztosítana az idegen tulajdon megrongálásának büntetőjogi következményei alól. Az is bizonyos, hogy az EJEB döntései nem szolgálhatnak alapjául annak, hogy a JEH-et az Alkotmánybíróság megsemmisítse. A megsemmisítésnek csak az szolgálhat alapjául, ha az adott jogszabály, bírósági döntés – ideértve a jogegységi határozatot is – alaptörvény-ellenes.

[112] 6. A büntetőhatalom, a büntető törvényhozás, és a Btk. rendelkezései alapján csak egyetérteni lehet a JEH megállapításával (Indokolás [46]), mely szerint „[a] véleménynyilvánítás szabadsága a büntetőjogi felelősségre vonás általános akadályának nem tekinthető. Alapjoggyakorlásra hivatkozás önkényt nem igazolhat, a véleménynyilvánítás pedig erőszakos magatartással, erőszakkal – nyilvánvalóan – nem gyakorolható [Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdés; Btk. 15. §; 20. §]. Ezt a következőképpen magyarázza: „Az indítványozó által megjelölt kérdések megválaszolása kapcsán ez a következőket jelenti. A Btk. 371. § (1) bekezdésében írt rongálás törvényi tényállása a tulajdont, annak állagát és értékét védi. Elkövetési tárgya az idegen, értékkel bíró vagyontárgy, amely ingó és ingatlan dolog egyaránt lehet. A rongálás törvényi tényállásában a Btk. közvetetten az Alaptörvény XIII. cikke intézményvédelmi oldalának szerez érvényt. »Az intézményvédelem alakítása során a tulajdoni formáktól, a tulajdon tárgyától és funkciójától is függően az állam által igénybe vehető tulajdonvédelmi eszközök eltérőek lehetnek. A tulajdonhoz való jog intézményvédelmi oldala (azaz a tulajdon tárgyának állagvédelme) legitim cél alapjog korlátozásához« {17/2020. (VII. 20.) AB határozat Indokolás [33]–[34]}. Az Alaptörvény a véleménynyilvánítás szabadságát, azaz valamilyen gondolat megfogalmazását és megosztását megjelenési formájára tekintet nélkül védi. Az Alaptörvényből nem következik, hogy ne lehetne korlátozni a véleménynyilvánítás szabadságát olyan esetekben, amikor a »tettleges véleménynyilvánítás« útján valamely dolog megrongálódik {17/2020. (VII. 20.) AB határozat Indokolás [34]}." (Indokolás [47]–[50]).

[113] A határozat azt helyesen ismeri fel, hogy a JEH elzárkózik attól, hogy az erőszakos magatartással, erőszakkal való véleménynyilvánítást – a büntetőjogi tényállással szemben – a véleménynyilvánítás védelmi körébe vonja. A JEH ugyan nem mondja ki, de tartalmilag azt is üzeni, hogy a bíróság – a törvényhozó különös részi rendelkezésével szemben – a dolog elleni erőszakról nem mondhatja ki, hogy az nem veszélyes a társadalomra. Ez azonban csak a Btk. 4. § (1) bekezdés szerinti társadalomra veszélyesség bíró általi kizárását jelenti. A JEH ebben a körben a következőket fejti ki: „A cselekmény tényállásszerűsége ellenében pedig csak olyan körülmények zárhatják ki a társadalomra veszélyességet (jogellenességet), melyek folytán az elkövető magatartása a társadalom számára hasznos, de legalább tűrt. E körbe tartozhat valamely alapjog gyakorlása, kiváltképp és időtlenül ilyen az élethez való jog, vagy a véleménynyilvánítás szabadsága [Alkotmány 54. § (1) bekezdés, 61. § (1) bekezdés; Alaptörvény II. cikk, IX. cikk]. Ez azonban erőszakos magatartás csak akkor lehet, ha közvetlen jogtalan támadást, illetve annak közvetlen fenyegető veszélyét hárítja el, vagy közvetlen és másként el nem hárítható veszélyből ment (Btk. 29. §, 30. §, 24/2012. Büntető Elvi Döntés). A véleménynyilvánítás pedig erőszakos magatartással, erőszakkal – nyilvánvalóan – nem gyakorolható. Mindez összhangban áll azzal, hogy a Btk. bárminemű motivációtól, indítéktól és célzattól függetlenül büntetni rendeli az erőszak kifejtését, ami, ha testi épség elleni, akkor a testi sértés, ha dolog elleni, akkor a rongálás bűncselekményét valósítja meg (Btk. 170. §, 324. §). Mindemellett a jogosnak vélt igény erőszakkal érvényesítése is bűncselekmény (Btk. 273. §)." (Indokolás [51]–[55]).

[114] A fentiekből látható, hogy – a határozat megállapításával szemben – a JEH igenis felhoz olyan körülményeket, amikor a büntethetőség / a büntetendőség kizárható.

[115] A korábbi alkotmánybírósági határozatokban utalás szintjén megjelenített Btk. 4. §-a az alaki és anyagi jogellenesség mibenlétét juttatja kifejezésre. Utóbbit illetően annak van jelentősége, hogy a Btk. azt a cselekményt (tevékenységet, mulasztást) nyilvánítja bűncselekménnyé, amely veszélyes a társadalomra, azaz „mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti". A joggyakorlatban és a jogirodalomban is vitatott, hogy e rendelkezés közvetlenül alkalmazható-e a bíró által. Vajon lehetséges-e, hogy a bíró a Btk. 4. §-a alapján – annak ellenére, hogy a törvényi tényállás a cselekményt illetően megvalósult – megállapítsa a bűncselekmény hiányát (ezt a jogirodalom bírói kegyelemként is jellemzi). Kétségtelen, hogy az ítélkezési gyakorlatban előfordulnak olyan döntések, amelyek a vádlott felmentésénél a Btk. 4. §-áig nyúlnak vissza, mégis – tiszteletben tartva azt, hogy a bűncselekmény törvényi tényállása szerinti magatartás társadalmi veszélyességét elsődlegesen a törvényhozás határozza meg – a társadalomra veszélyességet a kifejezetten erre szabott büntethetőség/büntetendőség alól mentesítő Btk. 15. §-a, vagy a büntetéskiszabásról rendelkező Btk. 80. §-a körében értékelik. Azt viszont éppen az alkotmánybírósági gyakorlat igazolja vissza, hogy a rongálás miatti büntetéskiszabás körében a véleménynyilvánítást enyhítő körülményként értékelték a bíróságok.

[116] Visszatérve a büntetőjog rendeltetéséhez, érdemes felidézni Király Tibor akadémiai székfoglalójának nyitó gondolatát: „El tudunk-e képzelni ma olyan társadalmat, amelyben nincs bűntett, nincs büntetés, nincs büntetőjog? – Ilyennek tartották az aranykort, amikor az emberek önként, kényszerítő törvények nélkül, a jót és igazat cselekedték, félelem és büntetés nélkül éltek. Ha ilyen állapotot el lehetne érni, ha a társadalom, az állam találna módszereket, amelyekkel elejét venné minden bűncselekménynek, akkor a büntetőjogot, mint szégyellnivalót, a történelem lomtárába hajítaná. De ilyen állapot nincs, ilyen módszert nem találtak fel – és fennmarad a büntetőjog és mindaz a hatalom, mindazok a dologi berendezések, amelyek hozzá kapcsolódnak."

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila alkotmánybíró különvéleménye

[117] Nem értettem egyet a JEH megsemmisítésével, ezért nemmel szavaztam.

[118] I. Mindenekelőtt utalok arra, hogy álláspontom szerint az alkotmányos büntetőjogi jogalkalmazással összhangban áll, amikor a Kúria a való élethez igazodva az ún. „törvénymagyarázó szokásjog" eszközével él, amelynek modern kori változata a jelen ügyben vizsgált JEH is. Ezen kúriai szerepfelfogásnak történelmi hagyományai vannak Magyarországon.

[119] A szokásjog általában olyan nem állami jogalkotás útján keletkezett normák összessége, amelyet egy közösség kötelező jognak ismer el. Klasszikus megfogalmazás szerint „a szokás a törvények legjobb magyarázója" (*optima enim est legum interpres consuetudo*), vagyis a tényleges joggyakorlat adja meg a törvény konkrét tartalmát.

[120] A magyar jogtörténeti irodalom Werbőczy Tripartituma nyomán háromféle szokásjogi „erőt" különít el: törvénymagyarázó, törvénypótló és törvényrontó szokásjogot (Hk. Prologus 11., 3, 4, 5. §-ok, 13. 2. §, 10. 1. §., Titulus 13. 20. §).

[121] A törvénymagyarázó szokásjog nem pótolja a hiányzó szabályt (mint a törvénypótló), és nem írja felül az írott normát (mint a törvényrontó), hanem a már meglévő törvény pontos, gyakorlati jelentését rögzíti. A törvénymagyarázó szokásjog akkor keletkezik, ha a törvény több lehetséges értelmezése közül a szokásjog által kialakított vált általánossá.

[122] A XIX. század végén a szokásjog szerepe a büntető jogtudományban a *nullum crimen sine lege* és a *nulla poena sine lege* elvek uralkodóvá válásával visszaszorult. A bűntettekről és vétségekről szóló 1878. évi V. törvénycikk, az ún. Csemegi-kódex 1. §-a szerint „[b]űntettet vagy vétséget csak azon cselekmény képez, melyet a törvény annak nyilvánít". Továbbá „[b]űntett vagy vétség miatt senki sem büntethető más büntetéssel, mint a melyet arra, elkövetése előtt, a törvény megállapitott". Ugyanakkor a bírói ítélkezésben a nullum crimen sine lege és a nulla poena sine lege elvek térnyerése csak a törvényrontó és a törvénypótló szokásjog visszaszorulását eredményezte, az ún. törvénymagyarázó szokásjog tovább élt a Magyar Királyi Kúria büntetőjogi gyakorlatában. Ennek eklatáns példája a XIX. században az elektromos áram „lopásként" való minősítése.

[123] Következésképpen a Kúria a JEH megalkotásával nem a büntethetőség körét tágította, hanem a törvényi tilalom tartalmát konkretizálta, kizárva, hogy a tulajdon büntetőjogi védelmét a rongálás tárgyának vagy módjának formális megkülönböztetésével ki lehessen üresíteni.

[124] II. Álláspontom szerint a JEH az Alaptörvény IX. cikkével és annak alkotmánybírósági gyakorlatával az alábbi okok miatt is összhangban állt:

[125] 1. A legkézenfekvőbb érv az, hogy a JEH indokolása nem vonja ki magát az alkotmánybírósági gyakorlat alól, hanem kifejezetten arra épül: az indokolás [35]–[45] bekezdése részletesen ismerteti a 3322/2019. (XI. 26.) AB határozatot, az 1/2019. (II. 13.) AB határozatot, a 14/2019. (IV. 17.) AB határozatot és a 17/2020. (VII. 17.) AB határozatot, és a JEH maga idézi a 3/2016. (VII. 18.) AB határozat *fair balance*-tesztjét ([43]–[45]). A JEH nem állítja, hogy a falfirka kívül eshetne a IX. cikk védelmi körén – ellenkezőleg, az [50] bekezdésben kimondja: „Az Alaptörvény a véleménynyilvánítás szabadságát, azaz valamilyen gondolat megfogalmazását és megosztását megjelenési formájára tekintet nélkül védi", és elfogadja, hogy a falfirka közölhet üzenetet. A JEH tehát nem a védelmi kör megnyitásán, hanem a kollízió feloldásának eredményén változtat.

[126] 2. A JEH rendelkező részének 3. pontja („közömbös a vagyontárgyra felvitt ábrázolás tartalma, mibenléte, célja, önmagában a vagyontárgy felületén való elhelyezés ténye képez minősített esetet") szó szerint a Btk. 371. § (7) bekezdéséből következik, amely a falfirkát objektív ismérvekkel – a felületképző anyaggal létrehozott, a rendeltetésszerű használathoz nem szükséges bevonatként – határozza meg, az indokolás [71] bekezdése pedig erre az értelmező rendelkezésre hivatkozva mondja ki a tartalmi közömbösséget. A JEH tehát nem teremtette meg a tartalmi közömbösséget, hanem a törvény már meglévő, tartalomsemleges fogalmát alkalmazza. A JEH indokolása éppen erre a torzulásra épült: a Btk. minősített esete a rongálás egyébként a károkozás mértékéhez igazodó minősítése kapcsán tulajdonít jelentőséget az elkövetési módnak ([64]), vagyis a törvény maga teszi a felületbevonat tényét – és nem az ábrázolás üzenetét – a minősítés alapjává. Egy tartalomsemleges tényállás alkotmányos bírálata a JEH ellen irányuló kifogás útján tehát valójában a törvény fogalmára vonatkozik, nem a jogegységi értelmezésre.

[127] 3. Az Alkotmánybíróság gyakorlatából álláspontom szerint az következik, hogy a politikai vagy művészi közlési cél önmagában nem alapoz meg mentességet az idegen tulajdon sérelmét okozó jogkövetkezmények alól, így a JEH létjogosultságának legerősebb támasza valójában az Alkotmánybíróság gyakorlata. Példának okáért:
– az 1/2019. (II. 13.) AB határozat értelmében „csak kivételes esetekben igazolható alkotmányosan az a véleménynyilvánítás, amely a tulajdon tárgyát rongálja" (Indokolás [38]). A JEH ezt a tételt a [39] bekezdésben szó szerint idézi.
– a 3132/2018. (IV. 19.) AB határozat szerint a vitában nem érintett tulajdonos jogát sértő közlési forma nem keletkeztet nagyobb tűréshatárt, és a tulajdon a közlés külső megjelenítési formáját érintő korlát (Indokolás [38]–[42]).
– a 17/2020. (VII. 17.) AB határozat alapján a rongálás az Alaptörvény XIII. cikkének intézményvédelmi oldalát érvényesíti; a plakátrongálás csak „kivételes esetben" korlátozhatja a plakátgazda jogát (Indokolás [33]–[35]).

[128] Következésképpen a JEH ebben az értelemben nem a gyakorlatot váltotta fel, hanem annak tipikus kimenetét rögzítette.

[129] 4. Ezen túlmenően a JEH rendelkező részének 3. pontja csak a tartalmi kritériumot zárja ki, nem az objektíve vizsgálható körülményeket. A bíróságok a JEH mellett is megvizsgálhatták: van-e egyáltalán állagsérelem és kár (a JEH [66] bekezdése szerint az eredeti állapot helyreállításának költsége a kár – ha nincs ráfordítás, nincs kár, nincs tényállás), fennáll-e a tulajdonosi hozzájárulás vagy hallgatólagos beleegyezés, szükséghelyzet, illetve megvannak-e a bűncselekmény egyéb objektív ismérvei. A JEH e mérlegelési elemeket nem érintette.

[130] 5. A JEH ezen felül a széttagolt gyakorlatot (BH2016.209, 2016.B.5) szüntette meg, az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése szerinti jogegység-feladatot teljesítve. Ezt az Alkotmánybíróság is elismerte, amikor a 3002/2024. (I. 12.) AB határozatában elutasította a JEH-re épülő ítélet elleni panaszt, a határozat többségi indokolása a JEH megfontolásaira épített.

[131] 6. Mindazonáltal kiemelésre érdemesnek tartom, hogy ha a büntethetőség az üzenet tartalmától, azaz „értékességétől” függ, a bíróság lényegében olyan szerepbe kényszerül, hogy minőségi ítéletet alkosson a közlésekről, amely az állam semlegességét és a jogbiztonságot is próbára teszi.

[132] Az Alkotmánybíróság értéksemlegességi tétele szerint a véleménynyilvánítás szabadsága a véleményt „annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi”; ezt az Alaptörvény hatálya alatt a 14/2016. (VII. 18.) AB határozat is megerősítette. A védelem tehát nem az üzenet helyességének, színvonalának vagy társadalmi elfogadottságának elismerésén alapul. Ebből az következik, hogy az „értékesség” büntetlenségi feltétellé emelése megfordítja az alapjogvédelem logikáját, ugyanis ennek folytán nem a korlátozást kell alkotmányosan igazolni, hanem a közlőnek kell a véleménye minőségével kiérdemelnie a mentességet: a szabadság így alanyi jogosultságból állami elismeréshez kötött kedvezménnyé válik.

[133] Gondolatkísérletként feltételezhető két olyan felirat, amelyek ugyanazon típusú magántulajdonú felületen, azonos technikával, azonos helyreállítási költséget okozva, minden más jogilag releváns körülményben megegyezően jelennek meg. Az egyik egy közéleti intézkedést támogat, a másik ugyanazt ellenzi. Ha kizárólag azért mentesülne az egyik elkövető, mert a bíróság a véleményével egyetért, a különbségtételt nem a tulajdoni sérelem, hanem a kifejtett nézet iránya alapozná meg. Ebből egyenlőségi és pártatlansági aggály következhet: a büntetőhatalom gyakorlása a politikai vagy erkölcsi álláspontok közötti állami válogatás eszközévé válhat. Ez nem jelenti azt, hogy két, eltérő üzenetű cselekményt mindig azonosan kell megítélni; a közügyi összefüggés, a helyszínhez való kapcsolat és a sértett jogosultságainak eltérése valódi jogi különbség lehet. A gondolatkísérlet kizárólag a véleménnyel való egyetértés mint önálló megkülönböztetési szempont elfogadhatatlanságát szemlélteti.

[134] A büntetőhatalom gyakorlásának feltételei előzetes megismerhetőségét, a jogalkalmazás kiszámíthatóságát és az önkényes jogértelmezés kizárását az Alkotmánybíróság a jogbiztonságból és az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdéséből vezeti le. Ezeket a követelményeket a 24/2021. (VII. 21.) AB határozat kifejezetten rögzíti. Az „értékes üzenet” ehhez képest bizonytalan felelősségi választóvonal. Az elkövető felmérheti, hogy idegen tulajdonon, engedély nélkül, helyreállítási költséget okozva cselekszik, azt azonban aligha láthatja előre, hogy az eljáró bíró az üzenetét kellően jelentősnek, kulturáltnak vagy társadalmilag hasznosnak találja-e. A jogkövetés így részben a későbbi bírói értékítélet megjóslásán múlik. A probléma nem a mérlegelés puszta léte, hanem az, ha annak eredményét jogilag ellenőrizhető szempontok helyett személyes politikai, erkölcsi vagy esztétikai preferenciák határozzák meg.

[135] A 3132/2018. (IV. 19.) AB határozat különös jelentőséget tulajdonított annak, hogy a megrongált vagyontárgy tulajdonosa a közéleti vitában nem érintett gazdasági társaság volt; az ügyben ezért nem volt számításba vehető a nagyobb tűréshatár. Az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozta, hogy a közléshez más alapjogot nem, vagy kevésbé korlátozó, azonos mértékű véleménynyilvánítást lehetővé tevő megoldások álltak rendelkezésre. Ebből az következik, hogy különösen aggályos a tulajdonos tűrési kötelezettségét a ráírt üzenet hatósági megítélésétől függővé tenni. A tulajdonos ugyanis ezen logika szerint nem választhatja meg, milyen felirat kerül a dolgára, mégis attól függően jutna eltérő védelemhez, hogy a bíróság az adott feliratot mennyire tartja méltánylandónak. A tulajdonvédelem így a sérelem súlya helyett a sérelmet okozó politikai vagy erkölcsi álláspont társadalmi elismertségéhez igazodik.

[136] Mindazonáltal az értékességi mérce nemcsak az adott elkövető felelősségét érinti, hanem a megszólalók előzetes döntéseit is befolyásolhatja. Ha a büntetőjogi kockázat részben azon múlik, hogy az állami jogalkalmazó értékesnek találja-e a közlést, különösen a népszerűtlen vagy a bevett felfogástól eltérő nézetek képviselői kényszerülhetnének arra, hogy üzenetüket a vélelmezett hatósági elvárásokhoz igazítsák. Mindez a véleményszabadság intézményi működését is veszélyeztető kockázat: a közügyi vita szabadságát nem az szolgálja, hogy a megszólaló előre megpróbálja eltalálni, milyen véleményt részesít majd elismerésben az állam. Az állami helyesléstől független védelem követelménye éppen ezt a függőséget hivatott elkerülni.

[137] Összegezve alapvetően azért tartom minden szempontból elhibázottnak a JEH többségi indokolás szerinti megsemmisítését, mert a büntethetőségnek a közvetített üzenet tartalmától, azaz politikai, erkölcsi vagy esztétikai értékességétől való függővé tétele a bíróságot a magatartás jogi megítélőjéből a vélemények tartalmi rangsorolójává teszi. Az alkotmányos védelem ilyen megközelítésben nem az egyént megillető szabadságként, hanem a jogalkalmazó által méltányolhatónak ítélt álláspont jutalmaként érvényesül, miközben az azonos tulajdoni sérelmet okozó cselekmények eltérő megítélését a közlés állami helyeslése vagy elutasítása határozza meg. Ez a tartalmi semlegesség követelményét és a büntetőjogi felelősség előreláthatóságát egyaránt veszélyezteti. Mindezekre tekintettel a jogilag releváns kérdés nem lett volna felváltható azzal, hogy a bíróság értékesnek tartja-e a rongálással megjelenített üzenetet.

[138] Grosschmid Béni megfogalmazása szerint „a tulajdonjog = milliom meg milliom ember negatív obligációja a dolgot nem bántani”. E gondolatból kiindulva a rongálással szembeni jogvédelem a tulajdonjog lényegéhez tartozik: a tulajdonosi jogosultság csak akkor valóságos, ha annak másik oldalán mindenkit kötelező tartózkodási kötelezettség áll, amely kizárja a tulajdon tárgyának önkényes károsítását. A véleménynyilvánítás szabadsága körében megvalósított kommunikációs cél önmagában nem teheti tárgytalanná ezt a kötelezettséget, hiszen a vélemény kifejezésének szabadsága nem jelent általános felhatalmazást más tulajdonának egyoldalú átalakítására.

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Ligeti Miklós Zoltán alkotmánybíró különvéleménye

[139] 1. A határozat rendelkező részének a JEH megsemmisítésének az idejére vonatkozó rendelkezésével és részben az indokolásával nem értek egyet az alábbi okokból.

[140] 2. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 45. § (4) bekezdésének alkalmazásával a JEH-t annak Magyar Közlönyben történt közzétételének – 2023. január 12. – napjára visszamenőleges hatállyal (*ex tunc*) kellett volna megsemmisítenie és az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján el kellett volna rendelnie a JEH alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatát, így a rendelkező részt nem támogattam.

[141] 2.1. Jogszabály vagy a normakontroll szempontjából azzal egy tekintet alá eső jogegységi határozat [Abtv. 37. § (2) bekezdés] alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése esetén a jogszabály vagy jogegységi határozat főszabály szerint az Alkotmánybíróság megsemmisítésről szóló határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét követő napon veszti hatályát (*ex nunc* hatályú megsemmisítés) [Abtv. 45. § (1) bekezdés]. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése azonban lehetővé teszi a főszabálytól eltérő időpontban való megsemmisítést is, amelynek indoka az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke lehet.

[142] Szintén főszabálynak tekinthető az, hogy jogszabály vagy jogegységi határozat megsemmisítése nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket [Abtv. 45. § (3) bekezdés]. Ugyanakkor az Abtv. 45. § (6) bekezdése mozgásteret biztosít az Alkotmánybíróság számára az ettől való eltérésre. Eszerint „[a]z Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozatával vagy véglegessé vált nem ügydöntő végzésével vagy az ügyészség, a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal vagy a nyomozó hatóság további jogorvoslattal nem támadható eljárást megszüntető határozatával befejezett büntetőeljárás és a jogerős határozattal befejezett szabálysértési eljárás felülvizsgálatát rendeli el, ha az eljárásban alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés semmisségéből a büntetés, illetve az intézkedés csökkentése vagy mellőzése, valamint a büntetőjogi, illetve a szabálysértési felelősség alóli mentesülés vagy annak korlátozása következne”.

[143] 2.2. A bűnösséget megállapító és büntetőjogi szankció alkalmazását tartalmazó büntetőjogi elítélés az elítélt számára jelentős joghátránnyal jár, stigmatizáló hatása a személyén kívül, szélesebb körben is érvényesül. A büntetőjogi felelősség megállapítása a szűk értelemben vett jogi hátrányon túlmutató társadalmi, erkölcsi rosszallást is kifejez. A büntetőjogi büntetés továbbá a szorosan vett büntetőjogi joghátrányokat meghaladóan is korlátozza az elítélt számos alapjogát. Csak a legnyilvánvalóbbakat említve: a szabadságvesztés az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz való jogot, a pénzbüntetés az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében deklarált tulajdonhoz való jogot korlátozza. A JEH által érintett cselekmények kisebb tárgyi súlyára figyelemmel feltételezhető, hogy a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó mértékű kárt falfirkálással okozva elkövetett rongálások miatt a büntetőhatóságok az eseteknek akár a számottevő részében kevésbé súlyosnak tekinthető szankciót rendelnek el, például próbára bocsátják az elkövetőt, vagy megrovást al-

kalmaznak. Ám az elítélt büntetőjogi szankcionálására vonatkozó adatok még az ilyen, enyhének gondolt jogkövetkezmények esetén is a jogszabályban előírt időn (minden esetben több éven) át szerepelnek a bűnügyi nyilvántartásban. Ez a körülmény, valamint az elítélés tényéből az elítéltre szükségképpen háramló hátrányos jogkövetkezmények még az azok alól való mentesülés vagy mentesítés esetén is jogszabályban meghatározott ideig megakadályozzák számos foglalkozás gyakorlásának a jogát és ekként korlátozzák az illetőnek az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésén alapuló, a munka és a foglalkozás szabad megválasztására vonatkozó alapvető jogát. Mindezeken túl önmagában a bűnösség megállapításának a ténye is negatívan érinti a terheltnek az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti jóhírnévhez való jogát. Ez utóbbi a büntetőjogi elítélés és megbüntetés szükségképpeni velejárója.

[144] E szubjektív alapjogvédelem az Alaptörvény védelmével, mint objektív követelménnyel is szoros kapcsolatban áll: az Alaptörvényben biztosított alanyi jogok sérelme szükségképpen vezet az Alaptörvény érvényesülésének lerontásához. A büntetőjogi elítélés súlyosan alapjog-korlátozó jellege ezért meglátásom szerint megalapozza az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt alaptörvény-védelmi kivétel alkalmazását.

[145] 2.3. Az Abtv. 45. § (6) bekezdésének jelen ügyben való alkalmazását meglátásom szerint az alapozza meg, hogy a JEH-ben foglalt, a JEH-nek a többségi döntés általi megsemmisítését eredményező alaptörvény-ellenes jogértelmezése tette lehetővé az alapjogi védelem alatt álló magatartást tanúsító személyek büntetőjogi felelősségének a megállapítását és velük szemben büntetőjogi szankció elrendelését. Az alaptörvény-ellenes JEH alkalmazása nélkül a büntetőjogi felelősség megállapítására és büntetőjogi szankció elrendelésére nem került volna sor.

[146] 2.4. A fentiek miatt az alapjogi védelem alatt álló magatartást tanúsítókkal szemben akár csak csekély súlyú szankciót – megrovást, próbára bocsátást – elrendelő ítéletek sem hagyhatók érvényben, ha azok alaptörvény-ellenes jogértelmezésen nyugodnak. Márpedig amennyiben az Alkotmánybíróság nem *ex tunc* hatállyal semmisíti meg a JEH-t és a JEH alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatát nem rendeli el, a Be. 648. § *c)* pontjára tekintettel a 649. § (3) bekezdése alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

[147] Ennek hiányában a JEH alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások terheltjei elvileg kétféle megközelítést alkalmazva kérhetnék a büntetőjogi felelősségüket megállapító és velük szemben büntetőjogi szankciót elrendelő jogerős határozat felülvizsgálatát. A terhelt a Be. 648. § *a)* pontja és a 649. § (1) bekezdés *a)* pont *aa)* alpontja alapján a saját maga javára, a 651. § (2) bekezdés *b)* vagy *c)* pontja szerint eljárva a saját nevében vagy védője útján, bűncselekmény hiányának megállapítása érdekében kérhet felülvizsgálatot, feltéve, hogy korábban nem élt a felülvizsgálat lehetőségével, figyelemmel a Be. 652. § (6) bekezdésére. Ez a jog a Be. 652. § (4) bekezdésére figyelemmel időmúlásra tekintet nélkül megilleti a terheltet. Másrészt a terhelt kérheti, hogy az ügyészség hivatalból nyújtson be a javára szóló felülvizsgálati indítványt a Be. 651. § (2) bekezdés *a)* pontja alkalmazásával. Utóbbi lehetőséggel akkor is élhet a terhelt vagy védője, ha a saját kezdeményezés lehetőségét már kimerítette. Csakhogy bármely megoldást is választja, eljárási (részben technikai) és anyagi jogi buktatókkal kell szembenézzen. Ha ugyanis az Alkotmánybíróság a jogerős ügydöntő határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát nem rendelte el, akkor nem alkalmazható a Be. 648. § *c)* pontja és 649. § (3) bekezdése, emiatt nem kerül sor a 651. § (3) bekezdése szerint hivatalból a felülvizsgálatra. Ennek hiányában azonban teljességgel esetleges, hogy a megsemmisített JEH által előírt jogértelmezés folytán büntetőjogi szankcióval sújtott terheltek tudomást szereznek-e a JEH megsemmisítéséről. Az ellenük korábban folyt eljárásban a védelmüket ellátó ügyvéd elérhetősége, tájékozódása még inkább esetleges, amint az is, hogy erre irányuló beadvány alapján az ügyészség kezdeményezné-e a jogerős marasztalásnak a terhelt javára irányuló felülvizsgálatát. Feltéve, de nem megengedve, hogy mindeme esetlegességek kiküszöbölhetőek vagy fel sem merülnek, a vázolt gondolatkísérlet eredményeként visszajutunk a kiinduló megállapításhoz, miszerint a felülvizsgálat abszolút akadályát képezi, hogy JEH többségi döntés által megvalósított *ex nunc* hatályú megsemmisítése nem érinti a JEH alkalmazásával meghozott korábbi döntések érvényességét, figyelemmel a Be. 659. § (1)–(3) bekezdésében foglaltakra. Vagyis *ex tunc* hatályú megsemmisítés és az Alkotmánybíróság által erre vonatkozóan megfogalmazott, kifejezett rendelkezés hiányában nincsen mód a JEH alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatára.

[148] Az Abtv. 45. § (6) bekezdés alkalmazásának – tehát a JEH alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálata elrendelésének – a mellőzése emiatt azzal a következménnyel jár, hogy a JEH többségi döntés általi megsemmisítését eredményező, alaptörvény-ellenes jogértelmezésen alapuló minda-

zon határozatok is érvényben maradnak, amelyek alapjogi védelem alatt álló magatartást tanúsító személy büntetőjogi felelősségének a megállapításáról és büntetőjogi elmarasztalásáról rendelkeznek.

[149] Megjegyzést érdemel, hogy a többségi döntéssel megsemmisített JEH nem kizárólag alapjogi védelem alatt álló magatartást tanúsító személyek büntetőjogi felelősségének a megállapítását és büntetőjogi elmarasztalását eredményezte. A szabálysértési értékhatárt meg nem haladó mértékű kárt falfirkálással okozva elkövetett rongálások között nemcsak az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése által védett véleménynyilvánítások találhatóak. A JEH általam hiányolt *ex tunc* hatályú megsemmisítése és a JEH alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatának elrendelése esetén a Be. 651. § (3) bekezdésének az alkalmazása kapcsán a büntetőhatóságokra hárult volna azon ügyek kiválogatásának a feladata, amelyekben a JEH-ből fakadó alaptörvény-ellenes jogértelmezés alapjogi védelem alatt álló magatartást tanúsító személy büntetőjogi felelősségének a megállapítását és büntetőjogi szankcióval sújtását eredményezte.

[150] 3. Az indokolás vonatkozásában a következőkre mutatok rá.

[151] Az alapjogi teszt szükségesség eleme (Indokolás [37]–[38]) álláspontom szerint konkretizálásra szorul. Bár a határozat az alapjog-korlátozás legitim célját tételezi a véleménynyilvánítás szabadsága és a tulajdonhoz való jog relációjára utalással, adós marad a szükségességi mérlegelés szempontjának meghatározásával: csak a sávhatárokat jelöli ki akkor, amikor azt fogalmazza meg, hogy „a véleménynyilvánítás szabadságának kiemelt védelme nem járhat azzal, hogy e szabadságra hivatkozással bármilyen állagsérelem okozható idegen vagyontárgyban, de azzal sem járhat, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának minden helyzetben meg kell hajolnia a tulajdonvédelem szempontjai előtt".

[152] Az indokolás [39] bekezdése azonosítja a szükségességi szempontot – „a kérdésben, hogy »szükséges-e egy demokratikus társadalomban« az ilyen cselekmények szankcionálása, azt szükséges vizsgálni, hogy mi a cselekmény pontos jellege, a mögötte álló szándék és az általa közvetíteni kívánt üzenet" – de ezt egyrészt csak az emlékművek vonatkozásában teszi, másrészt kizárólag az EJEB gyakorlatára hivatkozással.

[153] Az általános alapjogi teszt szükségességi lépcsőjének magva az, hogy az alapjog-korlátozásnál enyhébb beavatkozással is elérhető-e a legitim cél. Ez a jelen esetre vetítve a következő kérdést indukálja: feltétlenül kell-e korlátozni a tulajdont ahhoz, hogy a véleménynyilvánítási cél érvényesülhessen. Meglátásom szerint ezért az EJEB gyakorlatából következőhöz hasonló, de nemcsak az emlékművekre vonatkoztatható szükségesség-elem az alábbiak szerint lenne megfogalmazható: „A szükségesség keretében értékelendő, hogy rendelkezésre állt-e olyan kifejezési forma, ami az állagsérelmet okozó kifejezési formával megegyező hatékonysággal és intenzitással juttathatta volna kifejezésre a véleményt?". Mivel ez a szempont is megköveteli az azonos kifejezési erőt, álláspontom szerint nem vezethet például olyan következtetésre, hogy egy vörös festékkel való leöntéssel azonos kommunikációs erővel bírna például egy vörös lepellel való letakarás (figyelembe véve azt a kontextust, hogy a vörös festék a vérre való asszociáció szignifikánsan nagyobb esélyét kínálja – vö. háborús hősök/bűnösök emlékműveivel kapcsolatos eseteket).

Budapest, 2026. november 2.

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/1519/2023.
Megjelent a Magyar Közlöny 2026. évi 172. számában.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3078/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

az Alaptörvény értelmezésére irányuló indítvány visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alaptörvény értelmezése tárgyában – *dr. Horváth Attila* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdésének, valamint a XVI. cikk (1) és (2) bekezdésének értelmezésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az igazságügyi miniszter a Kormány nevében 2026. május 7-én kelt és 2026. május 14-én érkezett indítványában az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy értelmezze az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdését, továbbá azzal összefüggésben a XVI. cikk (1) és (2) bekezdését, az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) 2026. április 21-i *Bizottság kontra Magyarország* ítéletére [C–769/22, EU:C:2026:326, a továbbiakban: Ítélet] is figyelemmel.

[2] Az indítvány szerint a konkrét alkotmányjogi kérdés abban áll, hogy az Ítélet végrehajtása lehetséges-e, és amennyiben igen, az Alaptörvény rendelkezéseiből levezethető kötelezettségek teljesítését nem lehetetleníténé-e el.

[3] Az indítványozó szerint ugyanis az Ítélet végrehajtása az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdéséből fakadó gyermekvédelmi és szülői jogi követelményeket sértené, így annak végrehajtása és betartása alapjogi konfliktust hozna létre az Alaptörvény és az uniós jog között. Az indítványában ezért azt kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság értelmezze egyrészt azt, hogy – az Alaptörvényből fakadó kötelezettségek alapján – az Ítélet végrehajtása alkotmányos kötelezettség-e, illetve ha igen, az Alkotmánybíróság határozza-e meg az Ítélet végrehajtása során figyelembe veendő alkotmányos követelményeket, különösen az Alaptörvény XVI. cikkében foglalt gyermekvédelmi és szülői jogokra vonatkozó követelmények tartalmát, terjedelmét és a jogalkotói mozgástér alkotmányos határait.

[4] 2. Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta meg, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv.-ben meghatározott követelményeknek.

[5] 2.1. Az Abtv. 51. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Alaptörvény, valamint az Abtv. szerint arra jogosult indítványa alapján jár el. Ezért az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja, hogy az indítvány az arra jogosulttól származik-e. Az Abtv. 38. § (1) bekezdése az indítványozói jogot a Kormánynak mint testületnek biztosítja, akit az eljárásban az igazságügyi miniszter képvisel. Az Alkotmánybíróság eljárása során az indítványozói jogosultság igazolásának vizsgálatát a Kormány vonatkozásában is ugyanúgy le kell folytatni, mint bármely más testületi indítványozó esetében.

[6] 2.2. Az indítvány benyújtásakor hatályos, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Statútum R.) 122. § (5) bekezdését, illetve a Kormány jelenleg hatályos és korábbi statútumrendeleteit megvizsgálva megállapítható, hogy azokban 2014 óta változatlan szöveggel szerepel az igazságügyi miniszter feladat- és hatáskörei között az a rendelkezés, amely szerint „[a] miniszter az igazságügyért való felelőssége keretében ellátja a Kormány képviseletét az alkotmánybírósági eljárásokban, és koordinálja a képviselet ellátásához szükséges iratok előkészítését, valamint elkészíti a beadványokat”.

[7] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor rámutat arra, hogy a Statútum R.-ben biztosított képviseleti felhatalmazás és az indítványozásról való döntés nem azonos szinten helyezkedik el. A statútumrendelet a Kormányon belüli horizontális feladat- és hatáskörmegosztás eszköze: azt rendezi, hogy a Kormányt az egyes eljárásokban melyik tagja képviseli, és ki készíti elő a beadványokat. A statútumrendelet szabályozási tárgyköre nem terjedhet ki azon hatáskörökre, amelyeket sarkalatos törvény nevesítetten a Kormány számára biztosít, így különösen arra a jogosultságra, amellyel az Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján a Kormány egyedi eljárásban egy adott alkotmányjogi kérdésben jogosult az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezni. Az Alaptörvény értelmezésére irányuló indítvány ugyanis nem pusztán eljárási cselekmény: azzal a Kormány a saját alkotmányos jogáról rendelkezik, és egyben kijelöli az indítvány tartalmának kereteit.

[8] Ebből következőleg az indítványozói jogosultság nem azonos a képviseleti jogosultsággal. Az indítványozási jog azt a szervet illeti meg, amelyet az Abtv. erre feljogosít (jelen esetben a Kormányt), a képviseleti jogosultság pedig azt a természetes személyt jelöli, aki e szerv nevében eljár (jelen esetben az igazságügyi minisztert). Az alaptörvény-értelmezés esetét megvizsgálva nyilvánvaló, hogy az indítványozási jog az Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján egyértelműen a Kormányt mint testületet illeti meg.

[9] A képviselő feladata mindezek alapján a már meghozott testületi döntés megjelenítése – a Statútum R.-ben biztosított felhatalmazás alapján –, nem pedig a Kormány helyettesítése a döntés meghozatalában. A miniszter által benyújtott indítvány csak akkor tekinthető a Kormány indítványának, ha a képviseleti lánc igazolható, azaz ha megállapítható, hogy a Kormány az indítvány előterjesztéséről döntött, és a képviseletre a minisztert felhatalmazta.

[10] 2.3. Az indítványozói joggal rendelkező testületek indítványozói jogosultságának vizsgálata során nem lehet eltekinteni a testület vonatkozó döntése benyújtásának vagy igazolásának megkövetelésétől.

[11] Az Alkotmánybíróság a testületi indítványozók esetében a testületi akarat igazolását más eljárásokban is megkövetelte.

[12] Az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) elnöke által az OBT nevében előterjesztett jogorvoslati kérelem esetében az Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívást adott ki, és vizsgálta, hogy a testület döntött-e az Alkotmánybírósághoz fordulásról. A testületi felhatalmazás igazolását az ülésen kívül hozott határozat és a döntéshozatal folyamatát dokumentáló okiratok alapján fogadta el {2/2026. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [24]}.

[13] A helyi önkormányzatok nevében eljáró polgármesterek esetében az Alkotmánybíróság következetesen visszautasította azokat az indítványokat, amelyeket a képviselő-testület döntése nélkül nyújtottak be {3131/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [13]–[15]; 3132/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [12]–[14]; 3328/2025. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [15]–[19]}.

[14] Az Országgyűlés által kezdeményezett előzetes normakontroll során a testületi döntés a határozati házszabályi rendelkezések szerinti szavazással jön létre. Az Országgyűlés elnöke által megküldött formális indítvány elfogadási rendje, a szavazások eredménye nyilvános és ellenőrizhető az Országgyűlési Naplóból {28/2022. (XI. 8.) AB határozat, Indokolás [12]}.

[15] Ezekben az eljárásokban a testület indítványozási jogát képviselő személy képviseleti jogosultsága igazolható volt egy formális döntéssel, vagy az egyéb módon (nyilvános adatbázisban, jegyzőkönyvekből) ellenőrizhető volt. Ennek hiányában az indítványt az Alkotmánybíróság mint nem jogosulttól származót visszautasította.

[16] 2.4. A korábbi, az Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján a Kormány által előterjesztett alaptörvény-értelmezésre irányuló indítványokat megvizsgálva az állapítható meg, hogy azokban a Kormány döntése önálló, hangsúlyos elemként jelent meg. A jogosultság megállapítása a „Kormány nevében", „a Kormány felhatalmazása alapján" fordulatra épült, és ezen túl – egy kivétellel – az indítványok kifejezetten tartalmazták, hogy az előterjesztésről a Kormány döntött, vagy a döntése kiterjedt arra, hogy az indítványt az igazságügyi miniszter terjessze elő {21/2012. (IV. 21.) AB határozat; 22/2012. (V. 11.) AB határozat; 8/2014. (III. 20.) AB határozat; 3030/2017. (III. 7.) AB végzés; 9/2018. (VII. 9.) AB határozat; 2/2019. (III. 5.) AB határozat; 32/2021. (XII. 20.) AB határozat}. Két ügyben a felhatalmazó kormányhatározatot is csatolták az indítványhoz {9/2018. (VII. 9.) AB határozat; 2/2019. (III. 5.) AB határozat}.

[17] A testületi szervek indítványozási joga képviseletének elbírálásakor a mérce nem a döntés formája, hanem annak igazolhatósága volt. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatából nem vezethető le, hogy a Kormánynak minden indítványhoz meghatározott formájú, egyedi testületi döntést kellett volna csatolnia. Az Alkotmánybíróság más testületi indítványozók esetében sem a döntés formai meglétét vizsgálta, hanem azt, hogy a testület akarata igazolható-e; ezt határozat, ülésjegyzőkönyv, testületi döntés vagy más, a döntés megtörténtét hitelesen tanúsító irat egyaránt és kétség nélkül tanúsíthatta.

[18] Ellenben ha az indítvány a Kormány döntésére nem utal, vagy a körülmények alapján a Kormány akaratképzése nem állapítható meg egyértelműen és ezért afelől kétség merül fel, akkor a képviseleti lánc fennállása nem vélelmezhető, tehát az Alkotmánybíróságnak meg kell győződnie az indítványozói jogosultságról.

[19] 2.5. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése kimondja, hogy az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia. Az indítványban a felhatalmazás meglétére nem elég csupán általánosságban hivatkozni.

[20] Az Alkotmánybíróság az eljárása során megállapította, hogy mivel a miniszter a Kormány döntésére nem hivatkozott, azt nem mellékelte a beadványához, és arra nyilvánosan hozzáférhető hiteles forrás megjelölésével sem hivatkozott, így a Kormány nevében való eljárásra való jogosultság igazolása az indítvány benyújtásakor nem történt meg.

[21] A fentiekre tekintettel az Abtv. 58. § (1) bekezdése és az Ügyrend 33. § (3) bekezdése, valamint a 36. § (3) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság 2026. július 26-án felhívta az igazságügyi minisztert, hogy az erről szóló végzés kézhezvételétől számított harminc napon belül igazolja, hogy az indítványozó a Kormány döntése alapján járt el az indítvány benyújtásakor. Az Alkotmánybíróság a végzésben figyelmeztette az indítványozót, hogy ha az indítványt újból hiányosan vagy elkésetten adja be, akkor az Alkotmánybíróság azt visszautasítja, illetőleg hiányos tartalma szerint bírálja el.

[22] Az igazságügyi miniszter a hiánypótlási felhívásra 2026. augusztus 7-én, határidőben megküldött válaszában arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy nem áll rendelkezésére olyan dokumentum, mely igazolja, hogy a 2026. május 7-én kelt indítvány tekintetében az igazságügyi miniszter a Kormány döntése alapján járt volna el.

[23] 3. Az Abtv. 64. § *b)* pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja az indítványozó jogosultságának hiányát. Mivel az indítványozó a jogosulttól származó felhatalmazás hiányában terjesztette elő az indítványt, az Alkotmánybíróság – az Abtv. 50. § (2) bekezdés *a)* pontja szerint teljes ülésben eljárva – az indítványt végzésben visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács András György s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila alkotmánybíró különvéleménye

[24] Nem szavaztam meg a visszautasítást több okból.

[25] A többség által támogatott indokolás arra alapította az indítvány visszautasítását, hogy az indítványt benyújtó korábbi igazságügyi „miniszter a Kormány döntésére nem hivatkozott, azt nem mellékelte a beadványához, és arra nyilvánosan hozzáférhető hiteles forrás megjelölésével sem hivatkozott, így a Kormány nevében való eljárásra való jogosultság igazolása az indítvány benyújtásakor nem történt meg."

[26] A jelen ügyben az indítvány 2026. május 7-én kelt és a korábbi Kormány igazságügyi minisztere „a Kormány felhatalmazása alapján a Kormány nevében" nyújtotta be az indítvány 1. oldala szerint. Az indítványon szerepel a korábbi igazságügyi miniszter aláírása és az Igazságügyi Minisztérium pecsétje.

[27] Következésképpen véleményem szerint érdemben nem merül fel kétség a tekintetben, hogy a korábbi igazságügyi miniszter a korábbi Kormány felhatalmazása hiányában nyújtotta volna be az indítványt.

[28] Felhívom a figyelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában az Alaptörvény értelmezésére irányuló Abtv. 38. § szerinti eljárások során eddig egyetlen alkalommal sem alapította arra a döntését, hogy a Kormány nevében eljáró igazságügyi miniszter „nem mellékelte" az indítványhoz a Kormány döntését, illetve arra „nem hivatkozott nyilvánosan hozzáférhető hiteles forrás alapján".

[29] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben tehát eltért a korábbi gyakorlatától azzal, hogy formális Kormánydöntést, illetve annak nyilvánosan hozzáférhető hiteles változatát követeli meg az indítványozói jogosultság elismeréséhez, miközben a jogszabályi környezet érdemben nem változott. Ennek oka, hogy a korábbi Kormányra vonatkozó a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 122. § (2) bekezdése értelmében az igazságügyi miniszter „[…] az igazságügyért való felelőssége keretében – törvényben meghatározott kivételekkel, valamint az önkormányzati rendeletek tervezetei kivételével – felel a jogszabályok alkotmányosságáért, ennek keretében az alapvető jogok védelmének és a nemzetközi joggal összefüggő követelményeknek az érvényre juttatásáért, valamint a jogrendszer koherenciájáért. E feladata ellátása keretében közreműködik az Alaptörvény végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó, valamint az alapvető jogok védelme szempontjából kiemelt fontosságú jogszabálytervezetek előkészítésében, valamint véleményez – az önkormányzati rendeletek tervezetei kivételével – valamennyi jogszabálytervezetet."

[30] A 122. § (5) bekezdése értelmében „a miniszter az igazságügyért való felelőssége keretében ellátja a Kormány képviseletét az alkotmánybírósági eljárásokban, és koordinálja a képviselet ellátásához szükséges iratok előkészítését, valamint elkészíti a beadványokat."

[31] Megjegyzendő, hogy a jelenlegi Kormányra irányadó a Kormány tagjainak és a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 90/2026. (V. 13.) Korm. rendelet 100. § (2) bekezdése és (5) bekezdése szó szerint megegyezik a korábbi Kormányra irányadó 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 122. § (2) és (5) bekezdéseivel.

[32] Ezen túlmenően a Pp. 323. §-a továbbra is azonos módon szabályozza a közokiratot, ily módon a Pp. 323. § (2) bekezdése értelmében „a közokiratot az ellenkező bizonyításáig valódinak kell tekinteni, a bíróság azonban az okirat kiállítóját hivatalból is felhívhatja nyilatkozattételre az okirat valódisága tekintetében."

[33] Kiemelendő továbbá, hogy az Abtv. 38. §-a sem változott, továbbra sem ír elő igazolási kötelezettséget a Kormányt képviselő miniszter számára.

[34] Nem változott továbbá az Abtv. 57. §-a sem, amely alapján van lehetősége az Alkotmánybíróságnak nyilatkozattételre felhívni az indítványozót, amely esetben az Abtv. 57. § (9) bekezdése értelmében a Pp. szabályait kell alkalmazni. Ennek kapcsán utalok arra, hogy a jelen ügyben az Alkotmánybíróság nyilatkoztatta a jelenlegi igazságügyi minisztert, aki válaszában azt a tájékoztatást adta, hogy „nem áll rendelkezésemre olyan dokumentum, amely igazolja, hogy a 2026. május 7-én kelt indítvány tekintetében az akkori igazságügyi miniszter az akkori Kormány döntése alapján járt volna el."

[35] Álláspontom szerint a jelenlegi igazságügyi miniszter nyilatkozata nem alkalmas a korábbi igazságügyi miniszter tól származó közokirat valódiságának cáfolatára, hiszen a jelenlegi igazságügyi miniszter úgy nyilatkozott, hogy neki nem áll rendelkezésére olyan dokumentum, amely igazolná, hogy a korábbi igazságügyi miniszter a Kormány felhatalmazása alapján járt el. Ezen nyilatkozatot úgy értelmezem, hogy lehet, hogy létezik a felhatalmazást igazoló dokumentum, azonban a jelenlegi igazságügyi miniszternek nincs ilyen a birtokában.

[36] Nem értek egyet az Alkotmánybíróság gyakorlatának olyan tartalmú átértelmezésével, hogy a hozzánk forduló miniszterektől származó közokiratok valódiságát – alapos ok nélkül – megkérdőjelezzük, mert ez hosszútávon azt eredményezi, hogy az amúgy is feszített tempóban dolgozó kormányzati apparátust felesleges adminisztrációra kényszerítjük.

[37] Kiemelésre érdemesnek tartom továbbá azt is, hogy a jelen ügyben benyújtott indítvány nem vált okafogyottá sem azzal, hogy az Országgyűlés 2026. október 13-án elfogadta az egyes törvényeknek a gyermekek jogainak és biztonságának megerősítését célzó módosításáról szóló 2026. évi LXII. törvényt.

[38] A 2026. évi LXII. törvényben követett megoldás alkotmányos megítélése nem rutinszerű, mert példának okáért a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 75/B. § (3) bekezdés *b)* pontját nemcsak az indítvány alapjául szolgáló C-769/22. számú európai bírósági ítélet, hanem az Alkotmánybíróság is érdemben vizsgálta a 17/2023. (VIII. 3.) AB határozatban, igaz eltérő norma és szempontrendszer mentén. Ezen túlmenően 2026. évi LXII. törvény számos ponton felveti az Alaptörvénnyel való összhang érdemi vizsgálatának szükségességét, ezért az indítványban feltett kérdések továbbra is aktuálisak abban a kontextusban, hogy meddig terjed és hol ér véget hazánk az Alaptörvényből fakadó uniós megfelelési kötelezettsége.

[39] Végezetül Gustav Radbruch, a XX. század egyik legnagyobb hatású jogfilozófusának gondolatai szerint „[a] jog az igazságosságra irányuló akarat. Az igazságosság pedig azt jelenti: személyválogatás nélkül ítélni, mindenkit ugyanazzal a mércével mérni” {Gustav Radbruch: *Rechtsphilosophie*, 8. kiadás, Stuttgart 1973, 327.}. Egyetértve Radbruch-hal nem tartom szerencsésnek, hogy az indítványban felvetett fajsúlyos alkotmányjogi kérdések érdemi vizsgálata helyett, politikai ellentét kérdésévé degradálódott az indítvány.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: X/1431/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3079/2026. (XI. 20.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 383. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.120/2023/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. A gazdasági társaság indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c)–d)* pontjai, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján jogi képviselője (Dr. Felsmann Tamás István ügyvéd, Dessewffy, Dávid, Felsmann Valamint Társaik CEE Attorneys Ügyvédi Iroda) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be. Indítványában a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (3) bekezdése, továbbá a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.120/2023/8. számú ítélete, valamint a Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Gf.40.015/2022/14. számú – 2.Gf.40.015/2022/21. számon kiegészített – ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[2] Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszában a Pp. 383. § (3) bekezdését ellentétesnek tartja az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében szereplő jogorvoslathoz való joggal, ezért annak megsemmisítését kéri. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában pedig a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.120/2023/8. számú ítélete, valamint a Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Gf.40.015/2022/14. számú – 2.Gf.40.015/2022/21. számon kiegészített – ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kéri, tekintettel arra, hogy azok sértik az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdését.

[3] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a vizsgált bírósági határozatokban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.

[4] 2.1. Az indítványozó mint az alapügy felperese keresetet nyújtott be a Komáromi Járásbírósághoz az alperessel (egy másik gazdasági társasággal) szemben. Az indítványozó három eshetőleges kereseti kérelmében 21,4 millió forint + áfa, valamint késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Elsődleges kereseti kérelmének indokolása szerint a felek között szóbeli megállapodással üzletvezetési és tanácsadói (megbízási) szerződés jött létre egy projektre vonatkozóan, melyet ő teljesített, ezért az alperes köteles az ellenszolgáltatás megfizetésére. Ha a bíróság nem állapítaná meg a szóbeli szerződés létrejöttét, úgy másodlagosan megbízás nélküli ügyvitel, harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás alapján kérte ugyanezt az összeget. Tekintettel arra, hogy a másodlagos és harmadlagos – eshetőleges – kereseti kérelmek ugyanabból a ténybeli alapból eredtek, mint az elsődleges kereseti kérelem, ezért az indítványozó a kereseti kérelmében foglalt tények figyelembevételét kérte a

másodlagos és harmadlagos kereseti kérelme kapcsán is. Az indítványozó a perben elsődlegesen okirati bizonyítékok (emailek, feljegyzések) alapján állította és kívánta bizonyítani, hogy közte és az alperes között szóbeli megállapodás jött létre projektmenedzsment feladatok ellátására összesen 91,614 millió forint ellenértéken a projekt teljes lebonyolítása idejére. A díjat a felek később módosították és annak nettó értékét mindösszesen 40,6 millió forintban, a projekt egy részére (start-up időszakára) vonatkozóan összesen nettó 21,4 millió forintban állapították meg. A megállapodásról írásbeli szerződéstervezet készült, melyet az önálló aláírási joggal rendelkező alperesi törvényes képviselő elfogadott, mely körülményt emailek, sms üzenet, és a felek törvényes képviselőinek a per során személyesen tett nyilatkozatai is bizonyítottak. A per során meghallgatott tanúk és a felek törvényes képviselőinek nyilatkozatai külön-külön is, de különösen azokat összességükben és összefüggésükben vizsgálva – az indítványozó álláspontja szerint – alátámasztották a kereseti kérelmét.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Indokolása szerint a felek között nem jött létre megbízási jogviszony. Az indítványozó egyik ügyvezetője az alperes társügyvezetője volt, így ebben az időszakban díjazás ellenében e minőségében járt el és saját magával kötött megállapodást. Vitatta, hogy az indítványozó elvégezte volna az általa megjelölt tevékenységeket. Életszerűtlennek ítélte, hogy két cég vezetőjében csak fél évvel később merül fel a szerződéskötés gondolata. Hangsúlyozta, hogy ha ő elfogadta volna a szerződéstervezetet, akkor az nem tervezet lenne, hanem szerződés. Az alperes nem kívánt az indítványozóval jogviszonyba lépni, ahogy az indítványozó egyik ügyvezetőjének kollégáival sem álltak jogviszonyban. Az indítványozó egyik ügyvezetője azért is köteles volt az eljárásra, mert az üzletrész adásvételi szerződés részét képezte e feladatok általa történő elvégzése. Az alperes szerint az indítványozó legfeljebb a fővállalkozóval szemben érvényesíthetett volna igényt.

[6] 2.2. Az első fokon eljáró Komáromi Járásbíróság 3.G.40.016/2019/103. számú ítéletében az elsődleges kereseti kérelem alapján marasztalta az alperest. Indokolása szerint a felek között szóban létrejött a megállapodás a projektmenedzsmenti tevékenység elvégzésére, valamint a díjazásban is megállapodtak egy 2018. januári megbeszélésen, amit alátámasztottak a létrehozandó társaság prezentációja, az elektronikus levélváltások, valamint a tanúvallomások. A levélváltásokban már a kezdetektől számos utalás történt arra, hogy az indítványozó végzi a projektmenedzsmenti tevékenységet, az elvégzendő feladatokra és a díjazásra is kitértek. A levelezés tartalmát az alperes nem vitatta. Az elsőfokú bíróság így bizonyítottnak találta a szóbeli megállapodás létrejöttét, amely alapján az indítványozó egyik ügyvezetője és kollégái a kezdetektől 2018. május végéig intenzíven részt vettek a projektmenedzsmenti munkában az alperes tudtával. Az indítványozó álláspontját támasztották alá a tanúvallomások, míg az alperesi tanúk vallomásában több ellentmondás merült fel. A BH2001. 387. számú határozat alapján a díjban történő megállapodás nem volt lényeges tartalmi eleme a megbízási szerződésnek. Az viszont egyértelmű volt a felek között, hogy az indítványozó ellenértékért végzi a tevékenységet, hiszen azt később módosították is. A ténylegesen elvégzett munkákról a végleges díjmegállapodás 2018 júniusában történt meg. Az indítványozó egyik ügyvezetője ekkor megküldte az alperes ügyvezetőjének a szerződéstervezetet, aki pedig – ráutaló magatartást tanúsítva – egyetlen levélben sem kifogásolta az abban foglaltakat, a díj összegével szemben nem volt ellenvetése, szándékában állt a szerződést aláírni és a kért összeget kifizetni, ezzel kapcsolatban pénzügyi nehézségekre hivatkozott. Mindezek alátámasztották, hogy a felek a szerződéstervezet szerinti tartalommal szóban megállapodtak az indítványozó által elvégzendő feladatokról, amiket az indítványozó teljesített, ezért az elsőfokú bíróság az elsődleges keresetet alaposnak ítélte.

[7] Az alperes fellebbezése és az indítványozó csatlakozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Tatabányai Törvényszék 2.Gf.40.015/2022/14. számú (2.Gf.40.015/2022/15. számú ítéletével kiegészített) ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az indítványozó mindhárom kereseti kérelmét elutasította, az alperesi fellebbezés szerint. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényeket azonban hiányosan állapította meg, azokat nem teljeskörűen és nem megfelelően értékelte, és a Tatabányai Törvényszék az azokból levont jogi következtetésekkel sem értett egyet.

[8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében nyolc, eshetőlegesen, sorrendben előterjesztett kérelmében kérte a jogerős ítélet teljes vagy részleges hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, vagy új határozat hozatalával a másodlagos vagy a harmadlagos kereseti kérelem teljesítését, vagy az elsőfokú vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) számos rendelkezését, továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint a B) cikk (1) bekezdését. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében egyebek között arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelem elbírálásával túllépte a felülbírálati jogkörét, ráadásul nem rendelte el az

indítványozó által indítványozott szakértői bizonyítást, pedig az feltétlenül szükséges lett volna a másodlagos és a harmadlagos kereseti kérelem elbírálásához.

[9] A Kúria Gf.I.30.120/2023/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy az indítványozó a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélettel szemben kizárólag eljárási jogszabálysértésekre hivatkozott, ezért a Kúria csak ezeket vizsgálhatta. Hangsúlyozta, hogy a felülvizsgálati eljárásban nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének, jogszabálysértést csak a bizonyítékok okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg. A jelen ügyben a másodfokú bíróság jogerős ítélete [1]–[27] bekezdésében állapította meg a tényállást, az ebben írtakat az indítványozó felülvizsgálati kérelmében nem támadta. A másodfokú bíróság jogerős ítélete [69]–[72] bekezdésében rögzítette a bizonyítási érdeket és a bizonyítási terhet, valamint a szerződés létrejöttével kapcsolatban nem vitatott tényeket és az indítványozó azzal kapcsolatos indokait. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek ezeket a megállapításait sem támadta. Ennek ellenére megsértett jogszabályi rendelkezésként hívta fel a Pp. 279. § (1) bekezdését, ami a bizonyítás eredményének a mérlegelésére vonatkozó, a tényállás megállapítását szabályozó rendelkezés, ezért a megállapított tényekből levont jogkövetkeztetések e jogszabályhelyre utalással nem vitathatók. Az indítványozó a felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság anyagi jogi indokolásának egyes következtetéseit támadta, de azokkal kapcsolatban megsértett anyagi jogszabályhelyet nem jelölt meg; a másodfokú döntés alapjául szolgáló anyagi jogi jogszabályi rendelkezések megsértését és az ezekkel összefüggő anyagi jogi jogkérdéseket ezért a Kúria nem vizsgálhatta. A másodfokú bíróság a másodlagos és a harmadlagos kereseti kérelem elbírálása körében is megjelölte, idézte, értelmezte és a konkrét ügyre alkalmazta az általa hivatkozott anyagi jogszabályi rendelkezéseket. Az indítványozó e jogszabályhelyek megsértését sem állította, így azokat a Kúria sem vizsgálhatta. Mindezekre figyelemmel az elsődleges, a másodlagos és a harmadlagos kereseti kérelemmel kapcsolatos érdemi anyagi jogi döntést, az annak alapjául szolgáló anyagi jogszabályok értelmezésének és alkalmazásának a helyességét a Kúria nem vizsgálhatta, kizárólag a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárási jogszabályok megsértésével kapcsolatos indokokat kellett értékelnie. A Kúria ítéletében kiemelte: a fellebbezés főszabály szerint teljes átszármaztató hatályú rendes perorvoslat, amelynek következtében az elsőfokú bíróság hatásköre teljes egészében átszáll a másodfokú bíróságra, így az ugyanolyan jogkörben jár el, mint az elsőfokú bíróság: az ügy érdemében dönt és maga hozza meg a törvénynek megfelelő határozatot (Kúria ítélete, Indokolás [64]). Helyesen járt el éppen ezért a másodfokú bíróság akkor, amikor az elsődleges kereseti kérelem elutasítása mellett elbírálta a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmeket. A Kúria azt is rögzítette, hogy nem követett el jogszabálysértést a másodfokú bíróság az indítványozó szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványa mellőzésével, annak ugyanis csak akkor lehetett volna helye, ha az indítványozó a per eldöntéséhez szükséges, releváns tényeket a bíróság felhívásának megfelelően előadja, majd ezt követően bizonyító félként terjeszti elő a bizonyítási indítványát (Kúria ítélete, Indokolás [66]).

[10] 3. Az indítványozó a fenti előzményeket követően nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, melyben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a Pp. 383. § (3) bekezdése, az Abtv. 27. §-a alapján pedig a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.120/2023/8. számú ítélete, valamint a Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Gf.40.015/2022/14. számú – 2.Gf.40.015/2022/21. számon kiegészített – ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a támadott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését; míg a támadott bírósági ítéletek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését sértik, az alábbiak szerint.

[11] 3.1. Az indítványozó mind a jogszabályi rendelkezés, mind a bírósági döntések vélt alaptörvény-ellenessége kapcsán előadta, hogy eshetőlegesen másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmet is előterjesztett, azonban a másodfokú bíróság a harmadlagos és másodlagos kereseti kérelmet is elutasította az alábbi körülmények fennállása ellenére. Alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a másodlagos, harmadlagos kereseti kérelmek tárgyában nem döntött, hiszen az indítványozó elsődleges kereseti kérelme alapján marasztalta az alperest, aki fellebbezésében viszont minden kereseti kérelem elutasítását kérte, azonban az indítványozó szerint a másodlagos, harmadlagos kereseti kérelmekre vonatkozóan indokolást nem adott elő. Az indítványozó arra is hivatkozott, hogy a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, a másodlagos, és harmadlagos kereseti kérelmek kapcsán viszont semmilyen érvelést, illetve indokolást nem tett. A másodfokú bíróság eljárásával kapcsolatban éppen ezért azt tartja aggályosnak, hogy az nem kérte a peres felektől, hogy a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmeik tárgyában tegyék meg nyilatkozataikat, terjesszék elő bizonyítékaikat, és bizonyítást sem folytatott le, annak mellőzését (így különösen az indítványozó szak-

értő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát) nem indokolta. Véleménye szerint a másodfokú bíróság megfelelő tárgyalás és bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül hozta meg a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmek tárgyában a kereseti kérelmeket elutasító döntését, amit aztán lakonikus tömörséggel olyan tényekre hivatkozással, és érvelés alapján indokolt, amik a fentiekre figyelemmel nyilvánvalóan nem az alperes fellebbezésén, és a felperes fellebbezési ellenkérelmén előadottakon alapultak.

[12] 3.2. Az indítványozó szerint azáltal, hogy a Pp. 383. § (3) bekezdése alkalmazásával a másodlagos és harmadlagos kérelmek tárgyában csak egy fórum, a másodfokú bíróság hozott érdemi döntést, sérül a jogorvoslathoz való joga, hiszen ezt követően már csak a szűkebb jogorvoslatot lehetővé tevő felülvizsgálat állt rendelkezésére. Álláspontja szerint formálisan ugyan adott a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmek kapcsán a magasabb fórumhoz, a Kúriához való fordulás lehetősége, azonban mivel a Kúria mint felülvizsgálati bíróság felülbírálatának terjedelme szűkebb, mint a fellebbezés folytán eljáró bíróságoké, ezért a Pp. 383. § (3) bekezdése sérti a jogorvoslathoz való jogot.

[13] A fentieken túl az indítványozó sérülni véli a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát is. Érvelése szerint csak az felelhet meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, ha az eshetőlegesen előterjesztett másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmek kapcsán is két érdemi döntés születik, ahogy az elsődleges kérelem vonatkozásában is, ellenkező esetben nem teljesül a hatékony bírói jogvédelem követelménye.

[14] Az indítványozó véleménye szerint a Pp. 383. § (3) bekezdése nélkül a másodfokú bíróság nem hozhatott volna érdemi döntést az eshetőlegesen előterjesztett kereseti kérelmekről. A támadott rendelkezés alkalmazása azonban lehetővé teszi, hogy a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmekről először másodfokon szülessen érdemi döntés, ami ellen viszont már csak rendkívüli jogorvoslat áll rendelkezésre.

[15] 3.3. Az indítványozó a támadott bírósági határozatokat ellentétesnek tartja az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésével. A Pp. 383. § (3) bekezdése vélt alaptörvény-ellenességével összefüggésben előadott egyes érvek megismétlése mellett véleménye szerint az Alaptörvényben előírt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát a Kúria és a másodfokú bíróság ítéletével különösen azzal sértette meg, hogy másodfokon anélkül született döntés a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmek vonatkozásában, hogy az indítványozó (és alperes) az álláspontját ki tudta volna fejteni, bizonyítékait be tudta volna mutatni. Véleménye szerint a másodfokú bíróság ítéletével szemben már csak jóval szűkebb körű felülvizsgálat mint rendkívüli jogorvoslat áll rendelkezésre, a Kúria döntése pedig azért alaptörvény-ellenes, mert egy olyan döntést tartott hatályban, mely sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát. Az indítványozó szerint továbbá a Pp. egyes rendelkezéseinek sérelmén keresztül is sérül a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. Nevezetesen a Pp. 370. § (1) bekezdése szól a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének terjedelméről, melynek a kérelemhez kötöttség elve állít korlátokat. Az indítványozó szerint ez az elv sérült azáltal, hogy a másodfokú bíróság előtt érveit nem adhatta elő a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmek vonatkozásában, ugyanakkor alappal bízhatott abban, hogy az alperes – szerinte meg nem indokolt – fellebbezési kérelmét a másodfokú bíróság elutasítja. A fentieken túl sérelmesnek tartja azt is, hogy nem került sor az általa kért bizonyítás lefolytatására, illetve tárgyalás tartására, így nem adhatta elő nyilatkozatait a másodlagos és harmadlagos kérelmek kapcsán.

[16] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének a sérelmét is állítja. Szerinte azzal, hogy a bíróság a szakértő kirendelésére vonatkozó indítványára nem reagált, a bizonyítást nem folytatta le és annak mellőzését nem indokolta, nem teljesítette egyrészt a Pp. 346. § (5) bekezdésében megfogalmazott, az ítélet jogi indokolásával szemben támasztott követelményeket, másrészt így megsértette a tisztességes (hatósági) eljáráshoz való jogát.

II.

[17] 1. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.

[…]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

[18] 2. A Pp. támadott rendelkezése:

„383. § (3) Ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, felülbírálati jogkörének korlátai között határozhat a perben érvényesített jog, illetve az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérelmekről is, amelyeket az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve amelyről nem határozott."

III.

[19] Az Alkotmánybíróság elsőként – az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdése alapján – azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó követelményeknek. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el.

[20] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát egyrészt az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c)* pontjára [Abtv. 26. § (1) bekezdése], másrészt az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontjára [Abtv. 27. § (1) bekezdése] alapította. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróságnak mindkét panasztípus esetén vizsgálnia kellett a befogadási feltételek teljesülését.

[21] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. A jogi képviselő 2024. április 4-én vette át a Kúria ítéletét, az alkotmányjogi panaszt határidőben nyújtották be az elsőfokú bíróság útján.

[22] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdésében, 27. § (1) bekezdésében és 51. § (1) bekezdésében rögzített befogadási feltételeket teljesíti: az indítványozó a bírósági eljárás felperese volt, így érintettsége fennáll, alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, valamint a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A másodfokú bíróság a Pp. 383. § (3) bekezdése alkalmazásával járt el, így a támadott jogszabályi rendelkezés az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz alapján vizsgálható. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdésében támasztott további feltételnek is eleget tesz: a támadott bírósági ítélet az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, mely így alkotmányjogi panasszal támadható.

[23] 3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdése pedig meghatározza, mikor tekinthető a kérelem határozottnak.

[24] 3.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem törvényi követelményeinek az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti elemében eleget tesz.

[25] 3.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti panasz tekintetében az Alkotmánybíróság ugyanakkor rámutat: az indítványozó a bírósági döntéseket támadó indítványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésén túl a XXIV. cikk (1) bekezdésére is hivatkozott. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése azonban – ahogy arra maga az indítványozó is utal – a hatósági eljárások vonatkozásában fogalmazza meg a tisztességes eljárás követelményét, ennélfogva a támadott bírósági ítéletek és ezen alaptörvényi rendelkezés között nincsen összefüggés {hasonlóan lásd például: 3017/2024. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság mindazonáltal – az indítványok tartalom szerinti elbírálása elvének megfelelően – a tisztességes hatósági eljárás vélt sérelmére vonatkozóan kifejtett érveket a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben előadottakkal együtt figyelembe vette.

[26] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának a további vizsgálatát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, míg az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti indítvány tekintetében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben folytatta le.

[27] 4. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a Pp. 383. § (3) bekezdése és a bírósági ítéletek elleni indítványok az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek eleget tesznek-e.

[28] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {lásd például: 21/2016. (XI. 30.) AB ha-

tározat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[29] 4.1. Az Alkotmánybíróság elsőként az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében vizsgálta meg az Abtv. 29. §-a szerinti követelmények teljesülését, és az alábbi következtetésekre jutott.

[30] Az Abtv. 29. §-ában írt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az indítvány kapcsán elméletileg vizsgálható alaptörvényi rendelkezés – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése – tartalmát érintően {lásd például: 7/2013. (III. 1.) AB határozat; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. A jelen alkotmányjogi panasz mindezekhez képest nem vetett fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.

[31] A másik – a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre vonatkozó – feltételt érintően az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá.

[32] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint alkotmányjogi panasz alapján „a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}. Az Alkotmánybíróság nem vonhatja el azonban az ítélkező bíróságok hatáskörét az előttük fekvő tényállás elemeinek átfogó mérlegelésére, a megalapozott döntés meghozatalához szükséges és elégséges bizonyítékok meghatározására és azok értékelésére; csupán a mérlegelés alapjául szolgáló jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját, illetve a mérlegelés alkotmányossági szempontjainak a megtartását vizsgálhatja felül.

[33] Az indítványozó a fentebb részletesen kifejtettek szerint lényegét tekintve azért tartotta a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sértőnek a másodfokú ítéletet, mert szerinte másodfokon anélkül született döntés a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmek vonatkozásában, hogy az indítványozó az álláspontját ki tudta volna fejteni, bizonyítékait be tudta volna mutatni, illetőleg a bíróság az általa kért bizonyítást mellőzte, és döntése indokairól nem adott számot. A Kúria ítélete pedig azáltal sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, mert helybenhagyta a másodfokú ítéletet.

[34] Az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét arra tekintettel állította, hogy a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmei másodfokú bíróság általi eldöntése, és az indítványozó bizonyítási indítványainak mellőzése egyszerre vezetett a bizonyítékai és álláspontja előterjesztésének ellehetetlenüléséhez, továbbá a rendes jogorvoslati út igénybevételének kizártságához (bár utóbbira csak a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenessége körében hivatkozott). Vagyis alkotmányjogi panaszában lényegileg megismételte a felülvizsgálati kérelmében már előadottakat (lásd például: Kúria ítélete [61] bekezdés).

[35] Az Alkotmánybíróság az alábbiakra mutat rá: az indítványozó az indítványból is megállapíthatóan tudatában volt az eshetőleges kereseti kérelem jellemzőinek, továbbá az elsőfokú eljárás során még nem tudhatta, hogy eshetőleges kérelmei közül melyiknek fog helyt adni a bíróság. Ennek megfelelően peres félként a nyilvánvaló érdeke az volt, hogy eshetőleges kereseti kérelmében valamennyi – így nemcsak az elsődleges, hanem a másodlagos és a harmadlagos – kérelem vonatkozásában megtegye nyilatkozatait, részletesen kifejtse álláspontját és minden bizonyítékot a bíróság elé tárjon.

[36] Erre vonatkozóan a Kúria ítélete indokolásának [63] bekezdésében a Pp. releváns rendelkezéseire hivatkozással rögzítette, hogy a keresetlevélben kell feltüntetni az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti kérelmet, az azokat megalapozó tényeket és azok bizonyítékait, valamint az érvényesíteni kívánt jog, a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés levezetésére vonatkozó jogi érvelést, míg az alperes érdemi ellenkérelmében a keresetlevél „tükörképét” tartalmazó nyilatkozatokat kell tennie. A Kúria kiemelte, hogy az eljárási szabályokból is következik, hogy az érdemi döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen és az ellenkérelmen, valamint nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított, a bíróság a kérelemhez és a jogállításhoz teljesen kötve van. Nincs kötve ugyanakkor a bíróság a felek jogi érveléséhez, az állított tényekhez pedig részben, mert bár hivatalból nem bizonyíthat, de érdemi döntése során olyan tényeket is figyelembe vehet, amelyekre a felek nem hivatkoztak. Kiemelte a Kúria azt is, hogy a másodfokú tárgyaláson a tanács elnöke jelentős számú kérdést tett fel a feleknek, többek között az elsődleges kereset jogállítása, valamint a keresetek egymáshoz való viszonya körében; és hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság a másodlagos és a harmadlagos keresettel kapcsolatos érdemi anyagi jogi döntését a jogalap által meghatározott törvényi tényállási elemek, valamint az indítvá-

nyozó által előadott tények összevetésére alapította. A Kúria ítélete indokolásának [66] bekezdésében pedig arra is választ adott, hogy jelen esetben miért nem követett el jogszabálysértést a másodfokú bíróság az indítványozó bizonyítási indítványának mellőzésével (ti. azért, mert a Kúria megítélése szerint az indítványozó a per eldöntéséhez szükséges, releváns tényeket nem adta elő). Összességében a másodfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból vont le az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést, azaz jogszerűen anyagi jogi felülbírálatot végzett, továbbá a másodlagos és harmadlagos kérelmeket nem bizonyítottság hiányában utasította el.

[37] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel rámutat: a támadott ítéletekből az a következtetés vonható le, hogy a másodfokú eljárásban mindössze annyi történt, hogy a Tatabányai Törvényszék az elsőfokú eljárás során teljeskörűen lefolytatott bizonyítási eljárás alapján felállított tényállás nyomán, az indítványozó által előterjesztett kereseti kérelmek és az alperesi fellebbezés keretein belül, de az elsőfokú ítélettől eltérően döntött. Az indítvány ebben a körben lényegében arra a kérdésre hegyezhető ki, hogy a másodfokon eljáró bíróság megváltoztathatja-e az első fokon eljáró bíróság ítéletét, ami viszont a Pp. – az indítványozó által egyébként támadott – rendelkezésének az alkotmányossági vizsgálata keretében értékelhető. Mindezek fényében az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az indítványozó általánosságban hivatkozott ugyan egyes eljárási szabályok megsértésére, de ezek az indítvány érdemi elbírálását még nem teszik lehetővé. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok anyagi jogi jogértelmezésen alapuló döntésével, valamint annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntések alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]; 3226/2023. (V. 5.) AB végzés, Indokolás [24]}. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban a bíróságok indítványozóétól eltérő jogértelmezését vitatta, ami szakjogi-törvényességi, és nem pedig alkotmányossági kérdésnek tekinthető, ekként az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is fontosnak tartotta ezért hangsúlyozni, hogy töretlen gyakorlata szerint a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének" {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható" {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. Jelen ügyben megállapítható volt továbbá – ahogy arra a Kúria is rámutatott, hivatkozva a releváns AB határozatokra –, hogy az eljáró bíróságok a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálatuk tárgyává tették, és követhetően számot adtak döntésük indokairól. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}.

[38] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasza a sérelmezett döntésekkel kapcsolatban nem vetett fel sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételyt, sem pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-a szerinti elemében nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek.

[39] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványozó Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

[40] 4.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően az indítványozó Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti, a Pp. 383. § (3) bekezdés alaptörvény-ellenességét állító panasza esetében vizsgálta meg, hogy az eleget tesz-e az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadási feltételnek.

[41] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése állított sérelmével kapcsolatban a következőket állapította meg. Az indítványozó által a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogra vonatkozóan előadott indokolás tartalmilag lényegét tekintve a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalmával áll összefüggésben, hiszen a Pp. támadott rendelkezése a másodfokú bíróság reformatórius jogkörével foglalkozik. Az indítványozó éppen azt kifogásolja, hogy a másodfokú bíróság olyan kérelmekről is döntést hozhat, amelyeket az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve amelyről nem határozott, ezekben pedig másodfokon születik először döntés, ami a jogorvoslathoz való jogát korlátozza. Az Alkotmánybíróság éppen ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében kifejtett indítványozói indokokat a jogorvoslathoz való jog vélt sérelme körében értékelte.

[42] Az Alkotmánybíróság szerint az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való joggal összefüggésben veti fel azt az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, hogy sérül-e az indítványozó jogorvoslati joga azáltal, hogy a támadott rendelkezés lehetővé teszi, hogy a másodfokú bíró-

ság határozhat olyan kérelmekről is, amelyeket az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve amelyekről nem határozott.

[43] Az Alkotmánybíróság ezért az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján, külön befogadási eljárás lefolytatása nélkül, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában érdemben bírálta el.

IV.

[44] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz nem megalapozott.

[45] 1. Az Alkotmánybíróság az ügy érdemi vizsgálata során elsőként áttekintette a jogorvoslathoz való joggal kapcsolatban kialakított gyakorlatának az adott ügyben releváns elemeit. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére vonatkozó gyakorlatát legutóbb a 1281/2026. (VI. 3.) AB határozatában foglalta össze, és ezt a határozatát a jelen ügyben is irányadónak tekintette.

[46] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét jelenti {lásd: 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]; megerősítve: 3059/2017. (III. 20.) AB végzés, Indokolás [15]; 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [35]}.

[47] A jogorvoslathoz való alapjog biztosítását jelenti, ha az eljárásban a törvény garantálja az érintett számára, hogy ügyét az alapügyben eljáró szervtől különböző szerv bírálja el. Minden jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás" lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {23/1998. (VI. 9.) AB határozat; ABH 1998, 182, 186.; megerősítve: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]; megerősítve: 18/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [10]}. A különböző eljárásokban a jogalkotó eltérő jogorvoslati formákat, jogorvoslatot elbíráló fórumokat állapíthat meg, valamint azt is eltérően határozhatja meg, hogy hány fokú jogorvoslati rendszer érvényesülhet {1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454.; hasonlóan: 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]; 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [36]}.

[48] Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog a tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nemcsak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például, ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot {lásd 21/1997. (III. 26.) AB határozat, ABH 1997, 103, 105–106.; megerősítve: 14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]}" {Összefoglalóan lásd: 1281/2026. (VI. 3.) AB határozat, Indokolás [18]–[20]}.

[49] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Pp. támadott rendelkezése összhangban áll-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében garantált jogorvoslathoz való joggal.

[50] Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt szabály, a Pp. 383. § (3) bekezdése lehetővé teszi, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztassa, és felülbírálati jogkörének korlátai között határozhat a perben érvényesített jog, illetve az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérelmekről is, amelyeket az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve amelyről nem határozott.

[51] Az Alkotmánybíróság korábban már rámutatott: magyar polgári eljárás jogorvoslati rendszerében a kasszációs és reformatórius jogkör egyaránt jelen van. A törvény meghatározza azokat az eseteket, amikor a másodfokú bíróság nem tekinthet el az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésétől és az elsőfokú eljárás megismétlésének elrendelésétől (lásd: Pp. 380. §, kötelező esetek). Emellett utal az Alkotmánybíróság arra is, hogy a Pp. 381. §-a kimondja, hogy amennyiben az elsőfokú eljárásnak megismétlése vagy kiegészítése szükséges, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – mindenkor a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között – hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasíthatja (mérlegelési körbe tartozó esetek).

[52] Ugyanakkor a törvényi szabályozás teret enged a reformatórius jogkörnek is; vagyis annak, hogy a másodfokú bíróság részbizonyítást vegyen fel és ennek eredményeként a tényállást az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérően állapítsa meg és eltérő jogi következtetésre jusson {lásd például: 3105/2021. (III. 22.) AB

végzés, Indokolás [36]}. A Pp. 383. § (3) bekezdésében foglalt reformatórius jogkör korlátozott, csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között érvényesülhet. E korlátok között azonban a bíróság a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott.

[53] Mindez azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság az előtte folyamatban levő ügy egyedi körülményei alapján dönthet arról, hogy az elsőfokú bíróság döntésétől eltérően bírálja-e el a keresetet, vagy pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és határozat hozatalára utasítja. A másodfokú bíróságot ugyanakkor az a kötelezettség mindkét esetben terheli, hogy döntésének indokairól az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadóan, a Pp. követelményeinek megfelelő részletességgel számot adjon.

[54] Az indítványozó a Pp. 383. § (3) bekezdése alkalmazásával összefüggésben – a fentebb részletesen kifejtettek szerint – azt sérelmezi, hogy egyes kereseti kérelmei tárgyában csak a másodfokú bíróság hozott érdemi döntést, ezt követően azonban már csak a szűkebb jogorvoslatot lehetővé tevő felülvizsgálat állt rendelkezésére.

[55] Az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg. A már hivatkozott 1281/2026. (VI. 3.) AB határozat szerint az Alkotmánybíróság a jogorvoslathoz való joggal kapcsolatban több döntésében is hangsúlyozta, hogy a jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát (Indokolás [30]).

[56] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog követelményét az egyfokú jogorvoslati rendszer is kielégíti, de a törvényhozó ezen túlmenő jogorvoslati lehetőséget is adhat, azonban ez az Alaptörvényből nem vezethető le. A jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma – a már idézett AB határozat szerint – az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. Az Alaptörvény a különböző eljárásokra vonatkozó törvényi szabályozásra bízza a jogorvoslati formák megjelölését, a jogorvoslatot elbíráló fórumok megállapítását, valamint annak meghatározását, hogy hány fokú jogorvoslati rendszer érvényesülhet. Ugyanakkor a jogorvoslathoz való jog nem biztosít alanyi jogot arra, hogy a másodfokú bíróság döntése ellen újabb (rendes) jogorvoslati lehetőség nyíljék; a jogorvoslathoz való jog érvényre jutásához – az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatának megfelelően – az egyfokú jogorvoslati rendszer is megfelel. Az Alkotmánybíróság rámutat arra is: az Alaptörvény a jogorvoslati rendszerrel szemben nem támaszt olyan követelményt sem, hogy kizárólag a kasszációs, vagy kizárólag a reformatórius megoldás lehet alaptörvény-konform, az Alaptörvényből önmagában egyik sem következik. Az Alkotmánybíróság kiemeli: a Pp. 369. § (3) bekezdés *e)* pontja (és nem kizárólag az indítványozó által támadott rendelkezés) a felülbírálati jogkör meghatározása során megnyitja a másodfokú bíróság számára a lehetőséget arra, hogy határozzon olyan kérdésben, amelyben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve nem határozott. Ennek a határozatokban megjelenő eredménye az, hogy a másodfokú bíróság határozhat a perben érvényesített jog, illetve az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérelmekről is, amelyeket az elsőfokú bíróság nem bírált el.

[57] Az alapügy felperesének (jelen esetben az indítványozónak) abban az esetben, ha több, vagylagos kereseti kérelmet is előterjeszt, valamennyi kereseti kérelem vonatkozásában elő kell adnia az azt megalapozó tényeket és alátámasztó bizonyítékokat. Abban az esetben, ha az elsőfokú bíróság a vagylagos kereseti kérelmek valamelyikét megalapozottnak találja, a további kereseti kérelmeket már nem bírálja el. Abban az esetben azonban, ha a pervesztes fél – vagyis adott esetben az alperes – az elsőfokú bíróság ítéletével szemben fellebbezést terjeszt elő, és a másodfokú bíróság az elbírált kereseti kérelem vonatkozásában nem osztja az alsóbb fokú bíróság jogi következtetését (azaz az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja), a kereset kimerítésének kötelezettsége miatt a másodfokú bíróság nem csupán jogosult, hanem egyenesen köteles valamennyi kereseti kérelemről határozni – a felek jogorvoslati kérelmein belül {ebben az értelemben, a régi Pp. vonatkozásában lásd: 24/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [20]}. Ha a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságtól eltérő álláspontja szerint az eshetőleges viszonyban álló keresetek közül az elsődleges kereset alaptalan, akkor a másodfokú bíróság – hatályon kívül helyezési ok hiányában – az ügy érdemében dönt [Pp. 383. § (1) bekezdés]. Az indítványozónak pedig már a kereseti kérelme előterjesztésekor számítania kell arra, hogy nem szükségképpen az elsődleges (vagy bármely) kereseti kérelme kerül számára pozitívan elbírálásra, hiszen sem a tisztességes eljáráshoz, sem a jogorvoslathoz való jogból nem következik a pernyertesség.

[58] A támadott rendelkezés széles jogkört ad a másodfokú bíróság kezébe, hiszen nemcsak kasszációs jogkör illeti meg, hanem reformatórius is, vagyis ha azt észleli, hogy olyan kérdésben is állást kell foglalnia, amelyben az elsőfokú bíróság nem foglalt állást, nemcsak arra van lehetősége, hogy az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezze azért, hogy az elsőfokú bíróság az általa nem vizsgált kérdésben is tárgyaljon és határozzon, hanem arra

is, hogy ezt maga tegye meg. Ezt a jogkörét azonban szigorúan a Pp. 370. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja (a törvényben meghatározott kivételekkel). Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés *a)–d)* pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A másodfokú bíróságot tehát széleskörű mérlegelési lehetőség illeti meg, az elsőfokú eljárásban nem vizsgált kérelmekből dönthet akár érdemben is, de az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül is helyezheti.

[59] Az Alkotmánybíróság a régi gyakorlatából kiemeli még a következőket: az Alkotmánybíróság a 970/D/2006. AB határozatában az Alkotmány jogorvoslathoz való jogot deklaráló 57. § (5) bekezdéssel ütköztetve vizsgálta a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) jelen ügyben támadott rendelkezésével megegyező tartalmú 253. § (3) bekezdését, és az indítványt elutasítva kiemelte, hogy „a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglalt reformatórius jogkör korlátozott, csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között érvényesülhet" (ABH 2008, 2519.). Hangsúlyozta továbbá, hogy a régi Pp. 252. § (3) bekezdése alapján, ha a bizonyítási eljárásnak nagyterjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése szükséges, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között – hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasíthatja. Az Alkotmánybíróság ezen ügy kapcsán is megerősítette az 1437/B/1996. AB határozatában kifejtett, a polgári perrendtartásra vonatkozó azon álláspontját, mely szerint a hatályosnál sokkal részletesebb és bonyolultabb perrendtartási szabályozás sem tud garanciát adni arra, hogy minden eseti bírósági döntés tökéletesen megfeleljen az anyagi igazság követelményének (ABH 1998, 672, 674.). Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint „a […] megalapozatlan tényállás revíziójának lehetőségére és kötelezettségére vonatkozó, ezzel összefüggő rendelkezések […] nem korlátozzák a jogorvoslathoz való alkotmányos jogot. […] A ténybeli hibák orvoslására szélesre tárt reformációs jogkör sem ellenkezik egyetlen alkotmányos rendelkezéssel sem […]" (49/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 372, 382–383.). Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben a korábbi üggyel megegyező következtetésre jutott, figyelemmel arra is, hogy a jelen ügyben még az ítéleti tényállás revíziójára sem került sor, hanem a reformációs jogkört a másodfokú bíróság változatlan tényállás mellett a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelemben állított jogkérdések elbírálásával gyakorolta.

[60] A fentieknek megfelelően az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Pp. vizsgált szabálya nem sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogot. Ezért az Alkotmánybíróság a Pp. 383. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács András György s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2477/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3080/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 652. § (7) bekezdése és a Kúria Bfv.I.618/2023/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel eljáró indítványozó jogi képviselője (Karsai Dániel Ügyvédi Iroda) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.

[2] Az alkotmányjogi panaszeljárás előzményei az alábbiak szerint foglalhatók össze.

[3] Az indítványozót a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2011. szeptember 26. napján kelt 7.B.601/2010/53. számú ítéletével emberölés bűntette és más bűncselekmények miatt életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésre ítélte a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárva. A Debreceni Ítélőtábla 2012. április 25. napján kelt és jogerőre emelkedett Bf.I.110/2012/6. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[4] Az indítványozó a jogerős ítélettel kiszabott tényleges életfogytig tartó szabadságvesztése egyezménysértő jellegével összefüggő kérelmet terjesztett elő az Emberi Jogok Európai Bíróságánál (a továbbiakban: EJEB). Az EJEB az indítványozó kérelmét további kérelmekkel egyesítette, majd a *Coman és mások kontra Magyarország* (49006/18. és 8 további kérelem) ügyben 2023. január 12-én hozott ítéletben megállapította, hogy Magyarország megsértette az indítványozónak az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 3. cikkében foglalt jogát.

[5] Az EJEB döntésére figyelemmel a Legfőbb Ügyészség, valamint az indítványozó védője is felülvizsgálati indítványt terjesztett elő. A Kúria a 2024. február 13. napján kelt Bfv.I.618/2023/7. számú végzésével a felülvizsgálattal támadott döntést az indítványozó vonatkozásában hatályában fenntartotta.

[6] 2. Az indítványozó ezt követően fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz. Indítványában egyrészről az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján kérte a Kúria Bfv.I.618/2023/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, II. cikke, III. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (7) bekezdése, valamint az Alaptörvény 28. cikke és a Q) cikk (2) bekezdése sérelme miatt. Másrészről az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérte a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 652. § (7) bekezdésének mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével ellentétes jogszabályi rendelkezésnek a megsemmisítését is, továbbá indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság rendelkezzen a támadott jogszabályhely alkalmazásának kizárásáról az indítványozó egyedi ügyében, és rendelje el a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát. Harmadrészt az indítványozó alkotmányos követelmény megállapítását kezdeményezte a Be. 649. § (4)–(5) bekezdéseiben szabályozott felülvizsgálati okok tekintetében. E körben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, Q) cikk (2) bekezdésére, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseire hivatkozott. Az indítványozó rendkívüli ülés és nyilvános meghallgatás tartását is kérte az ügyben.

[7] 2.1. A támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét az indítványozó az alábbiak szerint indokolta.

[8] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az indítványozó részletesen bemutatta az Alkotmánybíróság gyakorlatát, hangsúlyozva a hatékony bírói jogvédelem követelményével kapcsolatos elvárásokat. Álláspontja szerint az Egyezménynek az EJEB által megállapított sérelme esetén az államnak az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó objektív intézményvédelmi kötelezettsége keletkezik arra, hogy a nemzetközi emberi jogi sérelem ne maradhasson orvoslás nélkül. Az ennek keretében igénybe vehető jogorvoslatoknak alkalmasnak kell lenniük arra, hogy hatékony jogvédelmet biztosítsanak az EJEB határozattal zárult ügy kérelmezőjének. Az indítványozó szerint ezek a követelmények esetében nem teljesültek. A Kúria támadott végzésében ugyan szerepel hivatkozás az Egyezmény 46. cikkére a Be. 649. § (4)–(5) bekezdéseivel összefüggésben, azon-

ban a Kúria a felülvizsgálati eljárást lényegében nem jogszabályra, hanem az EBH 2018.B.6. számon közzétett határozatra alapította. Ennek következtében érdemi vizsgálatra a felülvizsgálat keretében nem került sor. A bírósághoz fordulás joga az indítványozó szerint esetében azért sérült, mert a nemzetközi bíróság által megállapított sérelem orvoslását a Kúria nem végezte el.

[9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértését az indítványozó szerint a Kúria azzal idézte elő, hogy az EJEB határozatában megállapított jogi helyzetet önkényesen, az EJEB határozatával összhangban nem álló módon értelmezte. Erre az értelmezésre alapítva szűkítette le a Kúria rendkívüli jogorvoslati fórumként eljárva saját hatáskörét, és mulasztotta el az indítványozó számára egyetlenként biztosított jogorvoslat keretében az érdemi felülvizsgálatot, valamint annak eredményeként a jogorvoslást. Utalt az indítványozó arra is, hogy a Kúriának, amennyiben az eljárását korlátozó jogszabályi rendelkezést észlelt, az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybírósághoz kellett volna fordulnia.

[10] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, 28. cikkének és a Q) cikk (2) bekezdésének a megsértését is kérte megállapítani. Utalt az indítványozó arra, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvénnyel az Országgyűlés kihirdette az Egyezményt, amelynek rendelkezései így közvetlenül alkalmazandók. A hazai bíróságoknak ezért jogalkalmazó tevékenységük során figyelembe kell venniük az Egyezmény előírásait és az EJEB gyakorlatát egyaránt. Hivatkozott ennek kapcsán az Alkotmánybíróság 6/2014. (II. 26.) AB határozatára, amely szerint az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése azt a kötelezettséget rója az államra, hogy nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítsa a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját. Hangsúlyozta, hogy a nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség megszegése tehát nem csupán az Alaptörvény Q) cikkének (2) bekezdésével, de a jogállamiságot biztosító B) cikk (1) bekezdésével is ellentétes. Az indítványozó álláspontja szerint ezek a követelmények a Kúria konkrét ügyben hozott döntése eredményeként nem teljesülhettek annak következtében, hogy az indítványozó védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt a Kúria alaptalannak találta és a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Ezáltal a Kúria nem biztosította az indítványozó számára a hatékony bírói jogvédelmet és az indítványozó jogorvoslathoz való joga sem érvényesülhetett. A Kúria végzésének indokolását továbbá az indítványozó alaptörvény-ellenes mértékben hiányosnak is tartja, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértését az indokolt bírói döntéshez való jog sérelme miatt is kérte megállapítani. Kiemelte az indítványozó azt is, hogy az Alkotmánybíróságnak a kúriai végzés alkotmányossága körében azt is vizsgálnia kellene, hogy a Kúria a Be. 659. § (4) bekezdését az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az indítványozó ugyanis úgy véli, hogy a Kúria ezt a követelményt sem teljesítette.

[11] Az Alaptörvény II. cikke szerinti emberi méltósághoz való jog és az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében foglalt kínzás és embertelen bánásmód tilalma állított sérelme kapcsán az indítványozó azt kifogásolta, hogy a kúriai végzés érdemi felülvizsgálat hiányában fenntartotta az egyezménysértő helyzetet, állandósította az indítványozót ért embertelen és megalázó büntetést, amely tényleges életfogytig tartó szabadságvesztése következtében áll fenn.

[12] 2.2. Végezetül, az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti panaszelemet érintően kifejtette az indítványozó, hogy a Be. 652. § (7) bekezdése korlátját jelentette az indítványozó esetében a nemzetközi emberi jogi szerv által megállapított jogsérelem orvoslásának. Ezért a kifogásolt jogszabályhely az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogának a sérelmét idézte elő. A Be. támadott rendelkezése rögzíti, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az indítványozó szerint a támadott jogszabályhely akadályát képezi annak, hogy a felülvizsgálati eljárásban egy egyezménysértő helyzetet a bíróságok megfelelően orvosoljanak. Azonos érvek alapján kérte az indítványozó azt is, hogy az Alkotmánybíróság állapítson meg alkotmányos követelményt a Be. 649. § (4)-(5) bekezdéseiben szabályozott felülvizsgálati okok tekintetében.

[13] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság jelen ügyben az alábbiakat állapította meg.

[14] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság feltételei közül megfelel az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt azon követelménynek, hogy azt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani. A Kúria végzését az indítványozó – a bíróság tájékoztatása szerint – 2024. március 28-án vette át, az

indítványt pedig 2024. május 24. napján nyújtotta be az elsőfokú bíróságon. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett.

[15] 3.2. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek az alábbiak szerint tesz eleget.

[16] Az indítványozó az Abtv. előírásainak megfelelően megjelölte az Abtv.-nek az Alkotmánybíróság hatáskörét, valamint az indítványozó jogosultságát megalapozó rendelkezéseit [Abtv. 27. §, Abtv. 26. § (1) bekezdés]. Az indítvány az Abtv. követelményeinek megfelelően meghatározza az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, Q) cikk (2) bekezdés, II. cikk, III. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés, 28. cikk], továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezést és a konkrét bírói döntést, emellett kifejezett kérelmet fogalmaz meg az érintett jogszabályhely és a bírósági döntés megsemmisítésére. Az indítványozó indokolta, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés és bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Kifejezett kérelmet fogalmazott meg továbbá azok alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére.

[17] 4. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen az Abtv. 26. § (1) bekezdés és 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket. A konkrét esetben az Alkotmánybíróság a formai követelményeknek megfelelő indítványi elemekkel összefüggésben az alábbi következtetésekre jutott.

[18] 4.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *b)* pontjában és a 27. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglaltak szerint a bírói döntéssel és az abban alkalmazott jogszabállyal szemben alkotmányjogi panasz akkor terjeszthető elő, ha az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincsen számára biztosítva.

[19] Az indítványozó a jelen alkotmányjogi panaszt jogorvoslati lehetőségének kimerítését követően terjesztette elő, így az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 26. és 27. §-ai e körben előírt feltételeinek.

[20] 4.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panasznak alapul szolgáló büntetőeljárás terheltje volt, így az Abtv. 27. §-ára alapított panasz tekintetében az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerint jogosultnak és érintettnek minősül.

[21] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszelem kapcsán ugyanakkor megállapította az Alkotmánybíróság, hogy a Be. 652. § (7) bekezdését a Kúria támadott végzésében az indítványozót érintően nem alkalmazta. A Kúria ugyanis a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványát – a Be. 648. § *c)* pontja szerint és a Be. 649. § (4) bekezdése alkalmazásával – alaposnak, míg az indítványozó védőjének indítványát – a Be. 659. § (4) bekezdésére figyelemmel – alaptalannak minősítette. A Be. támadott 652. § (7) bekezdésére a Kúria végzése csupán az utolsó pontjában, a jogorvoslati kioktatás keretében utal (Indokolás [88]), ám azt a bíróság az indítványozót érintő felülvizsgálati indítványok elbírálásában nem alkalmazta, arra döntést nem alapított. Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított panaszelem érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség.

[22] Szintén nem vizsgálta az Alkotmánybíróság az indítványozó panaszának azon elemét, amelyben alkotmányos követelmény megállapítását kérte a Be. 649. § (4)–(5) bekezdéseiben szabályozott felülvizsgálati okok tekintetében. Az Alkotmánybíróság az indítvány ezen elemével összefüggésben rámutat, hogy az Abtv. 46. § (3) bekezdése az alkotmányos követelmény megállapítását az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható jogkövetkezményként szabályozza. Így az Abtv. fenti rendelkezése értelmében alkotmányos követelmény megállapítása nem indítványozható.

[23] 4.3. Az indítványban felhívott alaptörvényi rendelkezéseket érintően az Alkotmánybíróság az alábbiakra mutat rá.

[24] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén {ld. pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]} – lehet alapítani. Mivel az indítványozó sérelmei nem tartoznak a fentiek szerint megjelölt kivételes esetek körébe, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem volt helye a támadott kúriai végzés alaptörvény-ellenessége vizsgálatának.

[25] Az indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezést, valamint a bírósági döntéseket az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésébe ütközőnek is találta. Az Alaptörvény Q) cikke ugyanakkor az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, ezért annak megsértésére hivatkozással alkotmányjogi panasz benyújtására nincs lehetőség {3143/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [32]; 3286/2020. (VII. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3518/2023. (XII. 14.) AB határozat, Indokolás [26]}. Ezen indítványi elemmel összefüggésben így szintén nem volt helye érdemi vizsgálatnak. Az Alkotmánybíróság emellett megjegyzi azt is, hogy nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatának kezdeményezésére az Abtv. 32. § (2) bekezdése értelmében az indítványozó nem jogosult.

[26] Az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat, hogy gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály sem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 1039/2026. (II. 6.) AB végzés, Indokolás [18]}. Ezért az indítványozó panaszának ezen eleme sem volt érdemben vizsgálható.

[27] Minderre figyelemmel a továbbiakban a befogadhatóság körében az indítványnak az Abtv. 27. §-ára alapított elemei az Alaptörvény II. cikkével, III. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben voltak vizsgálhatók.

[28] 4.4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[29] 4.4.1. Az Abtv. 29. §-ában írt egyik feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.

[30] Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy a 2026. szeptember 29-én kelt 8/2026. (X. 8.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) vizsgálta a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés és az Alaptörvény II. cikkének, valamint III. cikk (1) bekezdésének az összefüggéseit. Döntésében megállapította: az indítványozó büntetésének alaptörvény-ellenessége a konkrét esetben abból fakadt, hogy „a jogalkotó nem az Alaptörvény II. cikkével és III. cikk (1) bekezdésével összhangban szabályozta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltek kötelező kegyelmi eljárását a Bv. tv. 46/A–46/H. §-aiban” (Indokolás [137]). „A Bv. tv. 46/A–46/H. §-ai azért nem képesek garantálni az Alaptörvény II. cikkében foglalt alapjog és III. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom érvényesülését, mert a kegyelemről a döntést a köztársasági elnök hozza meg, és azért sem, mert azt olyan szabályozás alapján teszi, amely nélkülözi a jogintézmény alkotmányos működése során elvárható garanciákat. Az Alkotmánybíróság erre figyelemmel megállapította, hogy a Bv. tv. 46/A–46/H. §-ai az Alaptörvény II. cikkébe és III. cikk (1) bekezdésébe ütköző módon alaptörvény-ellenesek, ezért azokat […] megsemmisítette” (Indokolás [140]–[141]).

[31] Tekintettel arra, hogy jelen ügyben az indítványozó a vele szemben kiszabott tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény II. cikke és III. cikk (1) bekezdése alapján is kérte megvizsgálni, az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy jelen alkotmányjogi panasz ebben az összefüggésben az Abh.-ban foglaltakhoz képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.

[32] Hasonló következtetésre jutott az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését érintően is. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó bírósághoz fordulás joga és az indokolt bírói döntéshez való joga az indítványozó szerint esetében azért sérült, mert a nemzetközi bíróság által megállapított sérelem orvoslását a Kúria nem végezte el és ezen mulasztását megfelelően nem is indokolta. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértését az indítványozó szerint a Kúria azzal idézte elő, hogy az indítványozó számára egyetlenként biztosított jogorvoslat eredményeként nem az EJEB határozatának megfelelő döntést hozott.

[33] Emlékeztet rá az Alkotmánybíróság, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van mind az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó bírósághoz fordulás joga {összefoglalóan lásd: 15/2023. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [21]–[24]} és az indokolt bírói döntéshez való jog, mind pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog {lásd például: 18/2020. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [75]–[76]} alkotmányos tartalmát érintően. Az Alkotmánybíróság szerint a jelen alkotmányjo-

gi panasz mindezekhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolta volna.

[34] 4.4.2. A befogadás másik alternatív feltétele, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség álljon fenn.

[35] Ezen feltétel vizsgálata körében emlékeztet rá az Alkotmánybíróság, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; megerősítve: 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [38]}. Az említett alaptörvényi rendelkezés szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságokat terhelő értelmezési kötelezettség nyilvánvalóan kizárólag az alkalmazott rendelkezés engedte értelmezési mozgástér keretein belül áll fenn, azon túl nem terjeszkedhet. Mindez jelen ügyre vonatkoztatva azt is jelenti, hogy az alapügyben eljáró bíróságok – az irányadó jogszabályok alapján – arról hozhattak döntést, hogy az ítélet meghozatalának pillanatában indokolt-e az indítványozó terhére az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása mellett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a kizárása. A jogerős ítéletben megállapított szankció felülvizsgálatát pedig a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Be. rendelkezései szabta keretek között és a jogszabályi környezetre figyelemmel végezhette el.

[36] Az Alkotmánybíróság ebben az összefüggésben is figyelemmel volt továbbá az Abh.-ra, mivel a jelen ügy indítványozója a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet részben azonos összefüggésben állította. Hivatkozott döntésében rámutatott az Alkotmánybíróság, hogy az irányadó jogszabályi környezet alapján a Kúria az indítványozó tényleges életfogytig tartó szabadságvesztéséről nem tudott más tartalmú döntést hozni, vagyis nem a bírósági jogértelmezés és jogalkalmazás vezetett az alaptörvény-ellenességhez (Indokolás [138]).

[37] Ezeket a megállapításokat az Alkotmánybíróság a jelen ügyben előadott további indítványozói érvek, vagyis az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése kapcsán is irányadónak tekintette. Az indítványozó mindezen további kifogásai ugyanis voltaképpen abból fakadtak, hogy az indítványozó szerint esetében a nemzetközi bíróság által megállapított sérelem orvoslását a Kúria nem végezte el.

[38] Rámutat az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó által előadott valamennyi jogsérelem – csakúgy, mint más tényleges életfogytiglani szabadságvesztést töltő elítélt esetében – a hatályos szabályozás alaptörvény-ellenességéből fakad. Az Abh. jövőbeli hatályú megsemmisítő rendelkezésével az Alkotmánybíróság épp ezeknek az orvoslására hívta fel a jogalkotót. Az új szabályozás a jelen indítványozó számára is jogorvoslást eredményez, amely rá nézve akkor fog realizálódni, amikor az alapján a felülvizsgálatra vele szemben megnyílik a lehetőség.

[39] Ezen megállapításai nyomán az Alkotmánybíróság a jelen ügyben arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó kifogásai alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye sem merült fel.

[40] 5. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2681/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3081/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 652. § (7) bekezdése és a Kúria Bfv. II.630/2023/12. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel eljáró indítványozó jogi képviselője (Karsai Dániel Ügyvédi Iroda) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.

[2] Az alkotmányjogi panaszeljárás előzményei az alábbiak szerint foglalhatók össze.

[3] Az indítványozót a Fővárosi Törvényszék 2014. október 30. napján kelt 24.B.1400/2013/163. számú ítéletével emberölés bűntette és más bűncselekmények miatt életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésre ítélte, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 40 évben állapította meg. A Fővárosi Ítélőtábla 2015. szeptember 22. napján kelt és jogerőre emelkedett 1.Bf.36/2015/62. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet az indítványozó vonatkozásában az elkövetett bűncselekmények jogi minősítésével összefüggésben megváltoztatta, és kizárta az indítványozó feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségét.

[4] Az indítványozó a jogerős ítélettel kiszabott tényleges életfogytig tartó szabadságvesztése egyezménysértő jellegével összefüggő kérelmet terjesztett elő az Emberi Jogok Európai Bíróságánál (a továbbiakban: EJEB). Az EJEB az indítványozó kérelmét további kérelmekkel egyesítette, majd a *Coman és mások kontra Magyarország* (49006/18 és 8 további kérelem) ügyben 2023. január 12-én hozott ítéletben megállapította, hogy Magyarország megsértette az indítványozónak az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 3. cikkében foglalt jogát.

[5] Az EJEB döntésére figyelemmel a Legfőbb Ügyészség, valamint az indítványozó védője is felülvizsgálati indítványt terjesztett elő. A Kúria 2024. március 7. napján kelt – jelen alkotmányjogi panaszeljárásban támadott – Bfv.II.630/2023/12. számú végzésével a felülvizsgálattal támadott bírósági határozatokat az indítványozó vonatkozásában hatályában fenntartotta.

[6] 2. Az indítványozó ezt követően fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz. Indítványában egyrészről az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján kérte a Kúria Bfv.II.630/2023/12. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, II. cikke, III. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (7) bekezdése, valamint az Alaptörvény 28. cikke és a Q) cikk (2) bekezdése sérelme miatt. Másrészről az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérte a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 652. § (7) bekezdésének mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével ellentétes jogszabályi rendelkezésnek a megsemmisítését is, továbbá indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság rendelkezzen a támadott jogszabályhely alkalmazásának kizárásáról az indítványozó egyedi ügyében, és rendelje el a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát. Harmadrészt az indítványozó alkotmányos követelmény megállapítását kezdeményezte a Be. 649. § (4)–(5) bekezdéseiben szabályozott felülvizsgálati okok tekintetében. E körben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, Q) cikk (2) bekezdésére, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseire hivatkozott. Az indítványozó rendkívüli ülés és nyilvános meghallgatás tartását is kérte az ügyben.

[7] 2.1. A támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét az indítványozó az alábbiak szerint indokolta.

[8] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az indítványozó részletesen bemutatta az Alkotmánybíróság gyakorlatát, hangsúlyozva a hatékony bírói jogvédelem követelményével kapcsolatos elvárásokat. Álláspontja szerint az Egyezménynek az EJEB által megállapított sérelme esetén az államnak az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó objektív intézményvédelmi kötelezettsége keletkezik arra, hogy a nemzetközi emberi jogi sérelem ne maradhasson orvoslás nélkül. Az ennek keretében igénybe vehető jogorvoslatoknak al-

kalmasnak kell lenniük arra, hogy hatékony jogvédelmet biztosítsanak az EJEB határozattal zárult ügy kérelmezőjének. Az indítványozó szerint ezek a követelmények esetében nem teljesültek. A Kúria támadott végzésében ugyan szerepel hivatkozás az Egyezmény 46. cikkére a Be. 649. § (4)–(5) bekezdéseivel összefüggésben, azonban a Kúria a felülvizsgálati eljárást lényegében nem jogszabályra, hanem az EBH 2018.B.6. számon közzétett határozatra alapította. Ennek következtében érdemi vizsgálatra a felülvizsgálat keretében nem került sor. A bírósághoz fordulás joga az indítványozó szerint esetében azért sérült, mert a nemzetközi bíróság által megállapított sérelem orvoslását a Kúria nem végezte el.

[9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértését az indítványozó szerint a Kúria azzal idézte elő, hogy az EJEB határozatában megállapított jogi helyzetet önkényesen, az EJEB határozatával összhangban nem álló módon értelmezte. Erre az értelmezésre alapítva szűkítette le a Kúria rendkívüli jogorvoslati fórumként eljárva saját hatáskörét, és mulasztotta el az indítványozó számára egyetlenként biztosított jogorvoslat keretében az érdemi felülvizsgálatot, valamint annak eredményeként a jogorvoslást. Utalt az indítványozó arra is, hogy a Kúriának, amennyiben az eljárását korlátozó jogszabályi rendelkezést észlelt, az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybírósághoz kellett volna fordulnia.

[10] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, 28. cikkének és a Q) cikk (2) bekezdésének a megsértését is kérte megállapítani. Utalt az indítványozó arra, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvénnyel az Országgyűlés kihirdette az Egyezményt, amelynek rendelkezései így közvetlenül alkalmazandók. A hazai bíróságoknak ezért jogalkalmazó tevékenységük során figyelembe kell venniük az Egyezmény előírásait és az EJEB gyakorlatát egyaránt. Hivatkozott ennek kapcsán az Alkotmánybíróság 6/2014. (II. 26.) AB határozatára, amely szerint az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése azt a kötelezettséget rója az államra, hogy nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítsa a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját. Hangsúlyozta, hogy a nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség megszegése tehát nem csupán az Alaptörvény Q) cikkének (2) bekezdésével, de a jogállamiságot biztosító B) cikk (1) bekezdésével is ellentétes. Az indítványozó álláspontja szerint ezek a követelmények a Kúria konkrét ügyben hozott döntése eredményeként nem teljesülhettek annak következtében, hogy az indítványozó védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt a Kúria alaptalannak találta és a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Ezáltal a Kúria nem biztosította az indítványozó számára a hatékony bírói jogvédelmet és az indítványozó jogorvoslathoz való joga sem érvényesülhetett. A Kúria végzésének indokolását továbbá az indítványozó alaptörvény-ellenes mértékben hiányosnak is tartja, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértését az indokolt bírói döntéshez való jog sérelme miatt is kérte megállapítani. Kiemelte az indítványozó azt is, hogy az Alkotmánybíróságnak a kúriai végzés alkotmányossága körében azt is vizsgálnia kellene, hogy a Kúria a Be. 659. § (4) bekezdését az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az indítványozó ugyanis úgy véli, hogy a Kúria ezt a követelményt sem teljesítette.

[11] Az Alaptörvény II. cikke szerinti emberi méltósághoz való jog és az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében foglalt kínzás és embertelen bánásmód tilalma állított sérelme kapcsán az indítványozó azt kifogásolta, hogy a kúriai végzés érdemi felülvizsgálat hiányában fenntartotta az egyezménysértő helyzetet, állandósította az indítványozót ért embertelen és megalázó büntetést, amely tényleges életfogytig tartó szabadságvesztése következtében áll fenn.

[12] 2.2. Végezetül, az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti panaszelemet érintően kifejtette az indítványozó, hogy a Be. 652. § (7) bekezdése korlátját jelentette az indítványozó esetében a nemzetközi emberi jogi szerv által megállapított jogsérelem orvoslásának. Ezért a kifogásolt jogszabályhely az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogának a sérelmét idézte elő. A Be. támadott rendelkezése rögzíti, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az indítványozó szerint a támadott jogszabályhely akadályát képezi annak, hogy a felülvizsgálati eljárásban egy egyezménysértő helyzetet a bíróságok megfelelően orvosoljanak. Azonos érvek alapján kérte az indítványozó azt is, hogy az Alkotmánybíróság állapítson meg alkotmányos követelményt a Be. 649. § (4)–(5) bekezdéseiben szabályozott felülvizsgálati okok tekintetében.

[13] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság jelen ügyben az alábbiakat állapította meg.

[14] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság feltételei közül megfelel az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt azon követelménynek, hogy azt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani. A Kúria végzését az indítványozó jogi képviselője ugyanis 2024. április 11. napján vette át. Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy a 2024. június 5. napján előterjesztett alkotmányjogi panasz határidőben érkezett.

[15] 3.2. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek az alábbiak szerint tesz eleget.

[16] Az indítványozó az Abtv. előírásainak megfelelően megjelölte az Abtv.-nek az Alkotmánybíróság hatáskörét, valamint az indítványozó jogosultságát megalapozó rendelkezéseit [Abtv. 27. §, Abtv. 26. § (1) bekezdés]. Az indítvány az Abtv. követelményeinek megfelelően meghatározza az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, Q) cikk (2) bekezdés, II. cikk, III. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés, 28. cikk], továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezést és a konkrét bírói döntést, emellett kifejezett kérelmet fogalmaz meg az érintett jogszabályhely és a bírósági döntés megsemmisítésére. Az indítványozó indokolta, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés és bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Kifejezett kérelmet fogalmazott meg továbbá azok alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére.

[17] 4. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen az Abtv. 26. § (1) bekezdés és 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket. A konkrét esetben az Alkotmánybíróság a formai követelményeknek megfelelő indítványi elemekkel összefüggésben az alábbi következtetésekre jutott.

[18] 4.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *b)* pontjában és a 27. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglaltak szerint a bírói döntéssel és az abban alkalmazott jogszabállyal szemben alkotmányjogi panasz akkor terjeszthető elő, ha az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincsen számára biztosítva.

[19] Az indítványozó a jelen alkotmányjogi panaszt jogorvoslati lehetőségének kimerítését követően terjesztette elő, így az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 26. és 27. §-ai e körben előírt feltételeinek.

[20] 4.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panasznak alapul szolgáló büntetőeljárás terheltje volt, így az Abtv. 27. §-ára alapított panasz tekintetében az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerint jogosultnak és érintettnek minősül.

[21] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszelem kapcsán ugyanakkor megállapította az Alkotmánybíróság, hogy a Be. 652. § (7) bekezdését a Kúria támadott végzésében az indítványozót érintően nem alkalmazta. A Kúria ugyanis a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványát – a Be. 648. § *c)* pontja szerint és a Be. 649. § (4) bekezdése alkalmazásával – alaposnak, míg az indítványozó védőjének indítványát – a Be. 659. § (4) bekezdésére figyelemmel – alaptalannak minősítette. A Be. támadott 652. § (7) bekezdésére a Kúria végzése csupán az utolsó pontjában, a jogorvoslati kioktatás keretében utal (Indokolás [72]), ám azt a bíróság az indítványozót érintő felülvizsgálati indítványok elbírálásában nem alkalmazta, arra döntést nem alapított. Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított panaszelem érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség.

[22] Szintén nem vizsgálta az Alkotmánybíróság az indítványozó panaszának azon elemét, amelyben alkotmányos követelmény megállapítását kérte a Be. 649. § (4)–(5) bekezdéseiben szabályozott felülvizsgálati okok tekintetében. Az Alkotmánybíróság az indítvány ezen elemével összefüggésben rámutat, hogy az Abtv. 46. § (3) bekezdése az alkotmányos követelmény megállapítását az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható jogkövetkezményként szabályozza. Így az Abtv. fenti rendelkezése értelmében alkotmányos követelmény megállapítása nem indítványozható.

[23] 4.3. Az indítványban felhívott alaptörvényi rendelkezéseket érintően az Alkotmánybíróság az alábbiakra mutat rá.

[24] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén {ld. pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]} – lehet alapítani. Mivel az indít-

ványozó sérelmei nem tartoznak a fentiek szerint megjelölt kivételes esetek körébe, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem volt helye a támadott kúriai végzés alaptörvény-ellenessége vizsgálatának.

[25] Az indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezést, valamint a bírósági döntéseket az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésébe ütközőnek is találta. Az Alaptörvény Q) cikke ugyanakkor az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, ezért annak megsértésére hivatkozással alkotmányjogi panasz benyújtására nincs lehetőség {3143/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [32]; 3286/2020. (VII. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3518/2023. (XII. 14.) AB határozat, Indokolás [26]}. Ezen indítványi elemmel összefüggésben így szintén nem volt helye érdemi vizsgálatnak. Az Alkotmánybíróság emellett megjegyzi azt is, hogy nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatának kezdeményezésére az Abtv. 32. § (2) bekezdése értelmében az indítványozó nem jogosult.

[26] Az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat, hogy gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály sem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 1039/2026. (II. 6.) AB végzés, Indokolás [18]}. Ezért az indítványozó panaszának ezen eleme sem volt érdemben vizsgálható.

[27] Minderre figyelemmel a továbbiakban a befogadhatóság körében az indítványnak az Abtv. 27. §-ára alapított elemei az Alaptörvény II. cikkével, III. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben voltak vizsgálhatók.

[28] 4.4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[29] 4.4.1. Az Abtv. 29. §-ában írt egyik feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.

[30] Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy a 2026. szeptember 29-én kelt 8/2026. (X. 8.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) vizsgálta a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés és az Alaptörvény II. cikkének, valamint III. cikk (1) bekezdésének az összefüggéseit. Döntésében megállapította: az indítványozó büntetésének alaptörvény-ellenessége a konkrét esetben abból fakadt, hogy „a jogalkotó nem az Alaptörvény II. cikkével és III. cikk (1) bekezdésével összhangban szabályozta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltek kötelező kegyelmi eljárását a Bv. tv. 46/A–46/H. §-aiban” (Indokolás [137]). „A Bv. tv. 46/A-46/H. §-ai azért nem képesek garantálni az Alaptörvény II. cikkében foglalt alapjog és III. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom érvényesülését, mert a kegyelemről a döntést a köztársasági elnök hozza meg, és azért sem, mert azt olyan szabályozás alapján teszi, amely nélkülözi a jogintézmény alkotmányos működése során elvárható garanciákat. Az Alkotmánybíróság erre figyelemmel megállapította, hogy a Bv. tv. 46/A-46/H. §-ai az Alaptörvény II. cikkébe és III. cikk (1) bekezdésébe ütköző módon alaptörvény-ellenesek, ezért azokat […] megsemmisítette” (Indokolás [140]–[141]).

[31] Tekintettel arra, hogy jelen ügyben az indítványozó a vele szemben kiszabott tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény II. cikke és III. cikk (1) bekezdése alapján is kérte megvizsgálni, az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy jelen alkotmányjogi panasz ebben az összefüggésben az Abh.-ban foglaltakhoz képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.

[32] Hasonló következtetésre jutott az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését érintően is. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó bírósághoz fordulás joga és az indokolt bírói döntéshez való joga az indítványozó szerint esetében azért sérült, mert a nemzetközi bíróság által megállapított sérelem orvoslását a Kúria nem végezte el és ezen mulasztását megfelelően nem is indokolta. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértését az indítványozó szerint a Kúria azzal idézte elő, hogy az indítványozó számára egyetlenként biztosított jogorvoslat eredményeként nem az EJEB határozatának megfelelő döntést hozott.

[33] Emlékeztet rá az Alkotmánybíróság, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van mind az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó bírósághoz fordulás joga {összefoglalóan lásd: 15/2023. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [21]–[24]} és az indokolt bírói döntéshez való jog, mind pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog {lásd például: 18/2020. (VII. 21.) AB ha-

tározat, Indokolás [75]–[76]} alkotmányos tartalmát érintően. Az Alkotmánybíróság szerint a jelen alkotmányjogi panasz mindezekhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolta volna.

[34] 4.4.2. A befogadás másik alternatív feltétele, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség álljon fenn.

[35] Ezen feltétel vizsgálata körében emlékeztet rá az Alkotmánybíróság, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; megerősítve: 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [38]}. Az említett alaptörvényi rendelkezés szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságokat terhelő értelmezési kötelezettség nyilvánvalóan kizárólag az alkalmazott rendelkezés engedte értelmezési mozgástér keretein belül áll fenn, azon túl nem terjeszkedhet. Mindez jelen ügyre vonatkoztatva azt is jelenti, hogy az alapügyben eljáró bíróságok – az irányadó jogszabályok alapján – arról hozhattak döntést, hogy az ítélet meghozatalának pillanatában indokolt-e az indítványozó terhére az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása mellett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a kizárása. A jogerős ítéletben megállapított szankció felülvizsgálatát pedig a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Be. rendelkezései szabta keretek között és a jogszabályi környezetre figyelemmel végezhette el.

[36] Az Alkotmánybíróság ebben az összefüggésben is figyelemmel volt továbbá az Abh.-ra, mivel a jelen ügy indítványozója a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet részben azonos összefüggésben állította. Hivatkozott döntésében rámutatott az Alkotmánybíróság, hogy az irányadó jogszabályi környezet alapján a Kúria az indítványozó tényleges életfogytig tartó szabadságvesztéséről nem tudott más tartalmú döntést hozni, vagyis nem a bírósági jogértelmezés és jogalkalmazás vezetett az alaptörvény-ellenességhez (Indokolás [138]).

[37] Ezeket a megállapításokat az Alkotmánybíróság a jelen ügyben előadott további indítványozói érvek, vagyis az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése kapcsán is irányadónak tekintette. Az indítványozó mindezen további kifogásai ugyanis voltaképpen abból fakadtak, hogy az indítványozó szerint esetében a nemzetközi bíróság által megállapított sérelem orvoslását a Kúria nem végezte el.

[38] Rámutat az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó által előadott valamennyi jogsérelem – csakúgy, mint más tényleges életfogytiglani szabadságvesztést töltő elítélt esetében – a hatályos szabályozás alaptörvény-ellenességéből fakad. Az Abh. jövőbeli hatályú megsemmisítő rendelkezésével az Alkotmánybíróság épp ezeknek az orvoslására hívta fel a jogalkotót. Az új szabályozás a jelen indítványozó számára is jogorvoslást eredményez, amely rá nézve akkor fog realizálódni, amikor az alapján a felülvizsgálatra vele szemben megnyílik a lehetőség.

[39] Ezen megállapításai nyomán az Alkotmánybíróság a jelen ügyben arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó kifogásai alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye sem merült fel.

[40] 5. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2509/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3082/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Kadlót Erzsébet ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz és kérte az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] 1.1. A Kecskeméti Törvényszék 2024. június 28. napján kelt 5.B.56/2019/447. számú ítéletével az indítványozót mint XI. rendű terheltet bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (4) bekezdés *b)* pont, 1–2. fordulat], társtettesként elkövetett pénzmosás bűntettében [Btk. 399. § (3) bekezdés *b)* pont, (4) bekezdés *b)* pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §). Ezért az indítványozót halmazati büntetésül 1 év 3 hónap szabadságvesztésre, 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

[3] A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú 2026. április 30. napján jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet az indítványozó tekintetében helybenhagyta azzal, hogy a szabadságvesztését 2 évre súlyosította és a közügyek gyakorlásától az indítványozót 2 évre eltiltotta. A szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést és a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésből a „büntetés esetleges végrehajtása esetén” kitételt mellőzte.

[4] 1.2. Az indítványozó jogi képviselője elektronikus úton 2026. június 19. napján az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnál alkotmányjogi panaszt nyújtott be.

[5] Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján kérte a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványát, a pártatlan bírósághoz való jogot, valamint a (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát. Ennek oka, hogy a másodfokú eljárásban olyan bíró járt el tanácselnökként, aki a nyomozás során 2016-ban és 2017-ben már érdemben vizsgálta az ügy bizonyítékait. A kérelem hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban [21/2016. (XI. 30.) AB határozat, 25/2017. (X. 17.) AB határozat] általános jelleggel, a folyamatban lévő ügyekre is kötelező alkotmányos követelményként mondta ki: a büntetőügy további elintézésében nem vehet részt olyan bíró, aki a nyomozás során bármilyen minőségben bíróként eljárt.

[6] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével kapcsolatos sérelemként jelölte meg továbbá az indítványozó, hogy sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem indokolta megfelelően a döntését. Mivel az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyta a védelem érdemi kifogásait, az indítványozó álláspontja szerint el volt zárva a hatékony jogorvoslattól.

[7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[8] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.

[9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bíróságnál.

[10] Az indítványozó 2026. május 26. napján, a jogi képviselője 2026. május 28. napján vette át a másodfokú ítéletet, majd az alkotmányjogi panaszt 2026. július 16. napján az elsőfokú bíróság útján nyújtották be. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett.

[11] Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítványozó panasza eleget tett-e az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek.

[12] Az indítvány eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek, mert tartalmazta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket [Abtv. 27. § (1) bekezdés], az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés], a támadott bírósági határozatokat (a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete és a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete). Az indítvány alkotmányjogi indokolást, továbbá kifejezett kérelmet tartalmazott arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

[13] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó a jogerős másodfokú bírósági határozat ellen nyújtotta be panaszát és ezt követően további rendes jogorvoslat nem állt rendelkezésére. Az Ügyrend 32. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapította, hogy az indítvány a befogadáshoz szükséges ezen feltételnek is eleget tett.

[14] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben terhelt volt, így jogosultnak és érintettnek tekinthető.

[15] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[16] 3.1. Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz és ezen belül a pártatlan bírósághoz való joga sérelmet szenvedett.

[17] Az indítványozó arra hivatkozott, hogy az ügyben első fokon érdemi döntést hozott perbíró korábban nyomozási bíróként járt el. Az indítványozó összefoglalóan, nem nevesítve, hivatkozott a kényszerintézkedést elrendelő határozatokra, mert álláspontja szerint az egyik terhelttel szembeni döntés megalapozza az ügyben szereplő többi terheltre kiterjedő kizárási okot.

[18] F-né dr. K. A. a Kecskeméti Törvényszék 2016. október 17. napján kelt 11.Bnyf.612/2016/2., a 11.Bnyf.613/2016/2. számú, 2017. október 24. napján kelt 11.Bnyf.623/2016/2. számú, valamint 2016. december 8. napján kelt 11.Bnyf.722/2016/2., 11.Bnyf.723/2016., 11.Bnyf.724/2016., 11.Bnyf.725/2016., 11.Bnyf.726/2016., 11.Bnyf.727/2016. 11.Bnyf.728/2016., továbbá a 2017. április 19. napján kelt 11.Bnyf.240/2017. és 11.Bnyf.241/2017. számú végzései meghozatala során előadó bíróként, illetve a másodfokú tanács tagjaként járt el. Ezekben a határozatokban a bíróság a terheltekkel szemben részint személyi szabadságot érintő kényszerintézkedéseket, részint pedig vagyont érintő kényszerintézkedéseket rendelt el.

[19] Az indítványozó álláspontja szerint ennek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú eljárásban döntést hozó tanácselnök bíró a nyomozás során több ízben is eljárt bíróként, így előzetesen megismerte az ügy iratait és állást foglalt az indítványozóval szembeni alapos gyanú kérdésében.

[20] Az Alkotmánybíróság az indítványozó kifogásaival összefüggésben emlékeztet rá, hogy a 15/2025. (XII. 8.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) rögzítette, hogy az Alkotmánybíróság teljes ülése a benyújtott bírói kezdeményezések alapján „a továbbiakban nem tartja fenn:
a) egyrészről a 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolásában (Indokolás [27], [29]–[31], [33]) foglalt, az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa által megfogalmazott azon megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a régi Be. 606/B. § alkalmazására irányadók, vagyis, hogy a 2016. november 30. napján folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban meghatározott alkotmányos követelményt;

b) másrészről a 2/2020. (I. 2.) AB határozat indokolásában (Indokolás [29]) – a 25/2017. (X. 17.) AB határozatban kifejtett, az *a)* pontban ismertetett álláspontot megerősítő – megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a Be. 869. § (1) bekezdés alkalmazására irányadók" (Indokolás [101]).

[21] Ennek következtében a Be. 869. §-ban foglalt rendelkezéseket kellett a bíróságnak alkalmaznia, amelyben a kizárási okok alkalmazásának kezdő időpontjaiként a 2013. november 22. és 2016. november 30. szerepelnek.

[22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben a nyomozás a kérelmezővel szemben 2016. november 30. napját megelőzően kezdődött. Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság megváltoztatta azon álláspontját, hogy a 2016. november 30. napján *folyamatban lévő* ügyekben is alkalmazni kell a hivatkozott alkotmányos követelményt, így a Be. hivatkozott rendelkezése alapján csak az említett *határidő után indult* és az ott megjelölt ügyekben kell alkalmazni a kizárási okot.

[23] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy a 34/2013. (XI. 22.) AB határozatban foglalt alkotmányos követelmény tartalmát is rögzíti a hatályos Be. 869. § (2) bekezdésének *a)* pontja, amely szerint az ügy érdemi elbírálásából kizárt az a törvényszéki egyesbíró, aki a vádirat benyújtása előtt
– az előzetes letartóztatás egy éven túli meghosszabbításáról,
– az ideiglenes kényszergyógykezelés felülvizsgálatáról,
– a házi őrizet egy éven túli meghosszabbításáról döntött,
ha a büntetőeljárás 2013. november 22. napja után indult.

[24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen indítványozóval szembeni büntetőeljárás kezdete 2013. november 22. napja utáni, így a felsorolt kizárási okok relevánsak lehetnének. A kérelmező azonban előzetes letartóztatásban és házi őrizetben nem volt, így az említett kizárási okok egyike sem jöhet szóba.

[25] Az indítványozó által felhozott kifogás tehát nem alapozza meg az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

[26] 3.2. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettség sérelmét is állította.

[27] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Szegedi Ítélőtábla támadott ítéletében a felhozott kizárási okokra (Indokolás [89]–[91]), továbbá az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének az elmulasztására (Indokolás [102]), valamint a bűnszervezet létrejöttére és megállapíthatóságára egyaránt részletesen reagált (Indokolás [143]–[149]).

[28] Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban emlékeztet következetes álláspontjára, miszerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belüli újabb jogorvoslati fórumnak, a jogorvoslattal már nem támadható bírósági határozatok által okozott jogsérelem orvoslása eszközének. A jogszabályokat ugyanis a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.

[29] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}.

[30] Az Alkotmánybíróság utal arra is, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.

[31] Mindezek következtében az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozónak az Abtv. 27. § (1) bekezdésen alapuló kifogásai nem támasztják alá a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vetnek fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.

[32] 4. Az Alkotmánybíróság összefoglalóan megállapítja, hogy a fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek, erre tekintettel azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2061/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3083/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kadlót Erzsébet ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz és kérte az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] 1.1. A Kecskeméti Törvényszék 2024. június 28. napján kelt 5.B.56/2019/447. számú ítéletével az indítványozót mint X. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli – egy esetben felbujtóként elkövetett – költségvetési csalás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (5) bekezdés *b)* pont, 1–2. fordulat, Btk. 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3 fordulat, (4) bekezdés *b)* pont, 1–2. fordulat], társtettesként elkövetett pénzmosás bűntettében [Btk. 399. § (3) bekezdés *b)* pont, (4) bekezdés *b)* pont] és 3 rendbeli – egy esetben felbujtóként – folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §). Ezért az indítványozót halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.

[3] A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú 2026. április 30. napján jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet az indítványozó tekintetében helybenhagyta azzal, hogy a szabadságvesztését 5 évre, a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltást 4 évre súlyosította és a közügyektől 4 évre eltiltotta, továbbá 100 350 000 Ft vagyonelkobzásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést és a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésből a „büntetés esetleges végrehajtása esetén” kitételt mellőzte.

[4] 1.2. Az indítványozó jogi képviselője elektronikus úton 2026. július 14. napján az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnál alkotmányjogi panaszt nyújtott be.

[5] Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján kérte a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog pártatlan bírósághoz való részjogosítványát, valamint a (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát. Ennek oka, hogy a másodfokú eljárásban olyan bíró (F-né dr. K. A.) járt el tanácselnökként, aki a nyomozás során 2016-ban és 2017-ben már érdemben vizsgálta az ügy bizonyítékait.

[6] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével kapcsolatos sérelemként jelölte meg továbbá, hogy sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem indokolta meg megfelelően a döntését. Mivel az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyta a védelem érdemi kifogásait, az indítványozó álláspontja szerint már az első fok után el volt zárva a hatékony jogorvoslattól.

[7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[8] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.

[9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bíróságnál.

[10] Az indítványozó 2026. június 9. napján, a jogi képviselője 2026. május 26. napján vette át a másodfokú ítéletet, majd az alkotmányjogi panaszt 2026. július 14. napján az elsőfokú bíróság útján nyújtották be. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett.

[11] Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítványozó panasza eleget tett-e az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek.

[12] Az indítvány eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek, mert tartalmazta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket [Abtv. 27. § (1) bekezdés], a támadott bírósági határozatokat (a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete és a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete). Az indítvány alkotmányjogi indokolást, továbbá kifejezett kérelmet tartalmazott arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

[13] Az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy az indítványozó a jogerős másodfokú bírósági határozat ellen nyújtotta be panaszát és ezt követően további rendes jogorvoslat nem állt rendelkezésére.

[14] Az Ügyrend 32. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapította, hogy az indítvány a befogadáshoz szükséges ezen feltételnek is eleget tett.

[15] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben terhelt volt, így jogosultnak és érintettnek tekinthető.

[16] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[17] Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz és ezen belül a pártatlan bírósághoz való joga sérelmet szenvedett.

[18] Az indítványozó arra hivatkozott, hogy az ügyben első fokon érdemi döntést hozott perbíró korábban nyomozási bíróként járt el. Az indítványozó összefoglalóan, nem nevesítve, hivatkozott a kényszerintézkedést elrendelő határozatokra, mert álláspontja szerint az egyik terhelttel szembeni döntés megalapozza az ügyben szereplő többi terheltre kiterjedő kizárási okot.

[19] F-né dr. K. A. a Kecskeméti Törvényszék 2016. október 17. napján kelt 11.Bnyf.612/2016/2., a 11.Bnyf.613/2016/2. számú, 2017. október 24. napján kelt 11.Bnyf.623/2016/2. számú, valamint 2016. december 8. napján kelt 11.Bnyf.722/2016/2., 11.Bnyf.723/2016., 11.Bnyf.724/2016., 11.Bnyf.725/2016., 11.Bnyf.726/2016., 11.Bnyf.727/2016. 11.Bnyf.728/2016., valamint a 2017. április 19. napján kelt 11.Bnyf.240/2017. és 11.Bnyf.241/2017. számú végzései meghozatala során előadó bíróként, illetve a másodfokú tanács tagjaként járt el. Ezekben a határozatokban a bíróság a terheltekkel szemben részint személyi szabadságot érintő kényszerintézkedéseket, részint pedig vagyont érintő kényszerintézkedéseket rendelt el.

[20] Az indítványozó álláspontja szerint ennek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú eljárásban döntést hozó tanácselnök bíró a nyomozás során több ízben is eljárt bíróként, így előzetesen megismerte az ügy iratait és állást foglalt az indítványozóval szembeni alapos gyanú kérdésében.

[21] A kérelem hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban [21/2016. (XI. 30.) AB határozat, 25/2017. (X. 17.) AB határozat] általános jelleggel, a folyamatban lévő ügyekre is kötelező alkotmányos követelményként mondta ki: a büntetőügy további elintézésében nem vehet részt olyan bíró, aki a nyomozás során bármilyen minőségben bíróként eljárt.

[22] A panasz támadta a Szegedi Ítélőtábla azon elutasító indoklását, amely a kizárási okot a Be. 869. § (2) bekezdés *a)* pontjában rögzített, a büntetőeljárás megindításának időpontjához (2016. november 30.) kötötte. A kérelem szerint a bíróság nem szűkíthette volna le a pártatlanság alkotmányos követelményét egy technikai dátumra, és a törvényi szabályok mögé bújva nem mellőzhette volna az Alkotmánybíróság kötelező erejű értelmezését. Mivel az indítványozó szerint az objektív pártatlanság látszata sérült, ezért a kizárt bíró részvétele olyan súlyos eljárási hiba, amely a döntés érdemét is alapjaiban befolyásolta.

[23] Az Alkotmánybíróság 15/2025. (XII. 8.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) úgy rendelkezett, hogy az Alkotmánybíróság teljes ülése a benyújtott bírói kezdeményezések alapján „a továbbiakban nem tartja fenn:
a) egyrészről a 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolásában (Indokolás [27], [29]–[31], [33]) foglalt, az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa által megfogalmazott azon megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a régi Be. 606/B. § alkalmazására irányadók, vagyis, hogy a 2016. november 30. napján folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban meghatározott alkotmányos követelményt;
b) másrészről a 2/2020. (I. 2.) AB határozat indokolásában (Indokolás [29]) – a 25/2017. (X. 17.) AB határozatban kifejtett, az *a)* pontban ismertetett álláspontot megerősítő – megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a Be. 869. § (1) bekezdés alkalmazására irányadók" (Indokolás [101]).

[24] Ennek következtében a Be. 869. §-ban foglalt rendelkezéseket kellett a bíróságnak alkalmaznia, amelyben a kizárási okok alkalmazásának kezdő időpontjaiként a 2013. november 22. és 2016. november 30. szerepelnek.

[25] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben a nyomozás a kérelmezővel szemben 2016. november 30. napját megelőzően kezdődött. Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság megváltoztatta azon álláspontját, hogy a 2016. november 30. napján *folyamatban lévő* ügyekben is alkalmazni kell a hivatkozott az alkotmányos követelményt, így a Be. hivatkozott rendelkezése alapján csak az említett *határidő után indult* és az ott megjelölt ügyekben kell alkalmazni a kizárási okot.

[26] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy a 34/2013. (XI. 22.) AB határozatban foglalt alkotmányos követelmény tartalmát is rögzíti a hatályos Be. 869. § (2) bekezdésének *a)* pontja, amely szerint az ügy érdemi elbírálásából kizárt az a törvényszéki egyesbíró, aki a vádirat benyújtása előtt
– az előzetes letartóztatás egy éven túli meghosszabbításáról,
– az ideiglenes kényszergyógykezelés felülvizsgálatáról,
– a házi őrizet egy éven túli meghosszabbításáról döntött,
ha a büntetőeljárás 2013. november 22. napja után indult.

[27] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen indítványozóval szembeni büntetőeljárás kezdete 2013. november 22. napja utáni, így a felsorolt kizárási okok relevánsak lehetnének. A kérelmező azonban előzetes letartóztatásban és házi őrizetben nem volt, így az említett kizárási okok egyike sem jöhet szóba.

[28] Az indítványozó által felhozott alkotmányos kifogás tehát nem alapozza meg az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

[29] 3.3. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettség sérelmét is állította, amelyben több törvényességi kérdés álláspontja szerint nem megfelelő kifejtését kifogásolta. Álláspontja szerint mivel az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyta a védelem érdemi kifogásait, már az első fok után el volt zárva a hatékony jogorvoslattól.

[30] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Szegedi Ítélőtábla támadott ítéletében a felhozott kizárási okokra (Indokolás [89]–[91]), továbbá az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének az elmulasztására (Indokolás [102]), valamint a bűnszervezet létrejöttére és megállapíthatóságára egyaránt részletesen reagált (Indokolás [143]–[149]).

[31] Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban többször hangsúlyozta azon álláspontját, hogy az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belüli újabb jogorvoslati fórumnak, a jogorvoslattal már nem támadható bírósági határozatok által okozott jogsérelem orvoslása eszközének. A jogszabályokat ugyanis a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés; Indokolás [14]}.

[32] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}.

[33] Az Alkotmánybíróság utal arra is, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.

[34] Mindezek következtében az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozónak az Abtv. 27. § (1) bekezdésen alapuló kifogásai nem támasztják alá a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vetnek fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.

[35] 4. Az Alkotmánybíróság összefoglalóan megállapítja, hogy a fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek, erre tekintettel azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2060/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3084/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Lengyel Zoltán ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz és kérte az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] 1.1. A Kecskeméti Törvényszék 2024. június 28. napján kelt 5.B.56/2019/447. számú ítéletével az indítványozót mint I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (5) bekezdés *a)* pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (4) bekezdés *b)* pont 2. fordulat] és 2 rendbeli – egy esetben bűnsegédként– elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §), Ezért az indítványozót mint bűnszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 4 év szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte.

[3] A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú 2026. április 30. napján jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet az indítványozó tekintetében helybenhagyta azzal, hogy költségvetést károsító cselekményeit 2 rendbeli – egy esetben bűnsegédként elkövetett – költségvetési csalás bűntettének [Btk.396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, egy esetben (5) bekezdés *a)* pont és egy esetben (5) bekezdés *b)* pont 2. fordulat] minősítette. Az indítványozó szabadságvesztését 7 év 6 hónapra, a közügyektől és a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltást egyezően 5 évre súlyosította.

[4] 1.2. Az indítványozó jogi képviselője elektronikus úton 2026. június 19. napján az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnál alkotmányjogi panaszt nyújtott be.

[5] Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján kérte a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog pártatlan bírósághoz való részjogosítványát, valamint a (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát. Ennek oka, hogy a másodfokú eljárásban olyan bíró (F-né dr. K. A.) járt el tanácselnökként, aki a nyomozás során 2016-ban és 2017-ben már érdemben vizsgálta az ügy bizonyítékait.

[6] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével kapcsolatos sérelemként jelölte meg továbbá, hogy a bíróságok érdemi indokolás nélkül állapították meg a terhére a bűnszervezeti minősítést, ami kiüresítette a jogorvoslathoz való jogát. Az indítványozó a XXVIII. cikk (3) bekezdését is felsorolta, de érdemi indokolást nem fűzött hozzá.

[7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[8] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.

[9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bíróságnál.

[10] Az indítványozó 2026. június 11. napján, a jogi képviselője 2026. május 29. napján vette át a másodfokú ítéletet, majd az alkotmányjogi panaszt 2026. június 19. napján elektronikus úton nyújtották be. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett.

[11] Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítványozó panasza eleget tett-e az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek.

[12] Az indítvány részben eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek, mert tartalmazta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket [Abtv. 27. § (1) bekezdés], az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdés], a támadott bírósági határozatokat (a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete és a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete). Az indítvány – az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés kivételével – alkotmányjogi indokolást, továbbá kifejezett kérelmet tartalmazott arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

[13] Az indítvány nem tartalmaz alkotmányjogi szempontból értékelhető indokolást az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés tekintetében. Az indítványozó alkotmányjogi panasza ezért ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ilyen indokolás hiánya az indítványi elem érdemi elbírálásának az akadálya {pl: 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

[14] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó a jogerős másodfokú bírósági határozat ellen nyújtotta be panaszát és ezt követően további rendes jogorvoslat nem állt rendelkezésére.

[15] Az Ügyrend 32. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapította, hogy az indítvány a befogadáshoz szükséges ezen feltételnek is eleget tett.

[16] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben terhelt volt, így jogosultnak és érintettnek tekinthető.

[17] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[18] Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz és ezen belül a pártatlan bírósághoz való joga sérelmet szenvedett.

[19] Az indítványozó arra hivatkozott, hogy az ügyben első fokon érdemi döntést hozott perbíró korábban nyomozási bíróként járt el. Az indítványozó összefoglalóan, nem nevesítve, hivatkozott a kényszerintézkedést elrendelő határozatokra, mert álláspontja szerint az egyik terhelttel szembeni döntés megalapozza az ügyben szereplő többi terheltre kiterjedő kizárási okot.

[20] F-né dr. K. A. a Kecskeméti Törvényszék 2016. október 17. napján kelt 11.Bnyf.612/2016/2., a 11.Bnyf.613/2016/2. számú, 2017. október 24. napján kelt 11.Bnyf.623/2016/2. számú, valamint 2016. december 8. napján kelt 11.Bnyf.722/2016/2., 11.Bnyf.723/2016., 11.Bnyf.724/2016., 11.Bnyf.725/2016., 11.Bnyf.726/2016., 11.Bnyf.727/2016. 11.Bnyf.728/2016., továbbá a 2017. április 19-én kelt 11.Bnyf.240/2017. és 11.Bnyf.241/2017. számú végzései meghozatala során előadó bíróként, illetve a másodfokú tanács tagjaként járt el. Ezekben a határozatokban a bíróság a terheltekkel szemben részint személyi szabadságot, részint pedig vagyont érintő kényszerintézkedéseket rendelt el.

[21] Az indítványozó álláspontja szerint ennek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú eljárásban döntést hozó tanácselnök bíró a nyomozás során több ízben is eljárt bíróként, így előzetesen megismerte az ügy iratait és állást foglalt az indítványozóval szembeni alapos gyanú kérdésében.

[22] A kérelem hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban [21/2016. (XI. 30.) AB határozat, 25/2017. (X. 17.) AB határozat] általános jelleggel, a folyamatban lévő ügyekre is kötelező alkotmányos követelményként mondta ki: a büntetőügy további elintézésében nem vehet részt olyan bíró, aki a nyomozás során bármilyen minőségben bíróként eljárt.

[23] A panasz támadja a Szegedi Ítélőtábla azon elutasító indoklását, amely a kizárási okot a Be. 869. § (2) bekezdés *a)* pontjában rögzített, a büntetőeljárás megindításának időpontjához (2016. november 30.) kötötte. A kérelem szerint a bíróság nem szűkíthette volna le a pártatlanság alkotmányos követelményét egy technikai dátumra, és a törvényi szabályok mögé bújva nem mellőzhette volna az Alkotmánybíróság kötelező erejű értelmezését. Mi-

vel az indítványozó szerint az objektív pártatlanság látszata sérült, ezért a kizárt bíró részvétele olyan súlyos eljárási hiba, amely a döntés érdemét is alapjaiban befolyásolta.

[24] Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra, hogy 15/2025. (XII. 8.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) úgy rendelkezett, hogy az Alkotmánybíróság teljes ülése a benyújtott bírói kezdeményezések alapján „a továbbiakban nem tartja fenn:
a) egyrészről a 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolásában (Indokolás [27], [29]–[31], [33]) foglalt, az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa által megfogalmazott azon megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a régi Be. 606/B. § alkalmazására irányadók, vagyis, hogy a 2016. november 30. napján folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban meghatározott alkotmányos követelményt;
b) másrészről a 2/2020. (I. 2.) AB határozat indokolásában (Indokolás [29]) – a 25/2017. (X. 17.) AB határozatban kifejtett, az *a)* pontban ismertetett álláspontot megerősítő – megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a Be. 869. § (1) bekezdés alkalmazására irányadók" (Indokolás [101]).

[25] Ennek következtében a Be. 869. §-ban foglalt rendelkezéseket kellett a bíróságnak alkalmaznia, amelyben a különböző kizárási okok alkalmazásának kezdő időpontjaiként a 2013. november 22. és 2016. november 30. szerepelnek.

[26] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben a nyomozás a kérelmezővel szemben 2016. október 11. napján kezdődött, amely megelőzi a 2016. november 30-i időpontot. Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság megváltoztatta azon álláspontját, hogy a 2016. november 30. napján *folyamatban lévő* ügyekben is alkalmazni kell a hivatkozott alkotmányos követelményt, így a Be. hivatkozott rendelkezése alapján csak az említett *határidő után indult* és az ott megjelölt ügyekben kell alkalmazni a kizárási okot.

[27] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy a 34/2013. (XI. 22.) AB határozatban foglalt alkotmányos követelmény tartalmát is rögzíti a hatályos Be. 869. § (2) bekezdésének *a)* pontja, amely szerint az ügy érdemi elbírálásából kizárt az a törvényszéki egyesbíró, aki a vádirat benyújtása előtt
– az előzetes letartóztatás egy éven túli meghosszabbításáról,
– az ideiglenes kényszergyógykezelés felülvizsgálatáról,
– a házi őrizet egy éven túli meghosszabbításáról döntött,
ha a büntetőeljárás 2013. november 22. napja után indult.

[28] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen indítványozóval szembeni büntetőeljárás kezdete 2013. november 22. napja utáni, így a felsorolt kizárási okok relevánsak lehetnének. A kérelmező előzetes letartóztatásban és házi őrizetben is fogva volt, azonban ezen kényszerintézkedések egyikének az időtartama sem haladta meg az egy évet, így az említett kizárási okok egyike sem jöhet szóba.

[29] Az indítványozó által felhozott alkotmányos kifogás tehát nem alapozza meg az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

[30] 3.3. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettség sérelmét is állította, amelyben több törvényességi kérdés álláspontja szerint nem megfelelő kifejtését kifogásolta.

[31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Szegedi Ítélőtábla támadott ítéletében a felhozott kizárási okokra (Indokolás [89]–[91]), továbbá az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének az elmulasztására (Indokolás [102]), valamint a bűnszervezet létrejöttére és megállapíthatóságára egyaránt részletesen reagált (Indokolás [143]–[149]).

[32] Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban többször hangsúlyozta azon álláspontját, hogy az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belüli újabb jogorvoslati fórumnak, a jogorvoslattal már nem támadható bírósági határozatok által okozott jogsérelem orvoslása eszközének. A jogszabályokat ugyanis a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.

[33] Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban utal arra is, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.

[34] Az Alkotmánybíróság rámutat továbbá arra, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az

indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}.

[35] Mindezek következtében az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozónak az Abtv. 27. § (1) bekezdésen alapuló kifogásai nem támasztják alá a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vetnek fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.

[36] 4. Az Alkotmánybíróság összefoglalóan megállapítja, hogy a fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek, erre tekintettel azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1865/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3085/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

[1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Homoki Tamás ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz és kérte az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] 1.1. A Kecskeméti Törvényszék 2024. június 28. napján kelt 5.B.56/2019/447. számú ítéletével az indítványozót mint VI. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [egy esetben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (5) bekezdés *b)* pont, 1–2. fordulat, egy esetben a Btk. 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (4) bekezdés *b)* pont, 1–2. fordulat], 2 rendbeli bűnsegédként folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §), felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében [Btk. 342. § (1) bekezdés *c)* pont]. Ezért az indítványozót mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 2 év 6 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[3] A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú 2026. április 30. napján jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet az indítványozó tekintetében helybenhagyta azzal, hogy a terhelt költségvetést károsító cselekményeit 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (5) bekezdés *b)* pont, 2. fordulat] minősítette, továbbá mint bűnszervezetben elkövetőnek a szabadságvesztését 5 év 6 hónapra és a közügyektől eltiltást 4 évre súlyosította.

[4] 1.2. Az indítványozó jogi képviselője elektronikus úton 2026. június 9. napján az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnál alkotmányjogi panaszt nyújtott be.

[5] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján kérte a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog pártatlan bírósághoz való részjogosítványát. Ennek oka, hogy a másodfokú eljárásban olyan bíró (F-né dr. K. A.) járt el tanácselnökként, aki a nyomozás során 2016-ban és 2017-ben már érdemben vizsgálta az ügy bizonyítékait, mivel a nyomozás során több alkalommal eljárt és határozatot hozott a terheltekkel szemben kényszerintézkedések elrendelése és meghosszabbítása, illetve vagyonelkobzás elrendelése ügyében.

[6] Az indítványozó felsorolta az Alaptörvény XXVIII. cikk (3), (7) bekezdését, valamint a XV. cikk (1) bekezdését, továbbá a 26. cikk (1) bekezdést, valamint a 28. cikket, de ezekhez érdemi indokolást nem fűzött.

[7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[8] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.

[9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bíróságnál.

[10] Az indítványozó jogi képviselője 2026. május 21. napján vette át a másodfokú ítéletet, majd az alkotmányjogi panaszt 2026. június 9. napján az elsőfokú bíróság útján nyújtotta be. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett.

[11] Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítványozó panasza eleget tett-e az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek.

[12] Az indítvány részben eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek, mert tartalmazta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket [Abtv. 27. § (1) bekezdés], az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdés, XV. cikk (1) bekezdés, továbbá a 26. cikk (1) bekezdés, valamint a 28. cikk], a támadott bírósági határozatokat (a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete és a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete). Az indítvány – az Alaptörvény XXVIII. cikk (3), (7) bekezdései, valamint a XV. cikk (1) bekezdése, továbbá a 26. cikk (1) bekezdés és a 28. cikk kivételével – alkotmányjogi indokolást, továbbá kifejezett kérelmet tartalmazott arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

[13] Az indítvány a XXVIII. cikk (3), (7) bekezdéseit csak felsorolta, valamint a XV. cikk (1) bekezdés, továbbá a 26. cikk (1) bekezdés és a 28. cikk tekintetében érdemi indokolást nem tartalmazott. Az indítványozó alkotmányjogi panasza ezért ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ilyen indokolás hiánya az indítványi elem érdemi elbírálásának az akadálya {pl: 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

[14] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó a jogerős másodfokú bírósági határozat ellen nyújtotta be panaszát és ezt követően további rendes jogorvoslat nem állt rendelkezésére.

[15] Az Ügyrend 32. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapította, hogy az indítvány a befogadáshoz szükséges ezen feltételnek is eleget tett.

[16] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben terhelt volt, így jogosultnak és érintettnek tekinthető.

[17] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[18] Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz és ezen belül a pártatlan bírósághoz való joga sérelmet szenvedett.

[19] Az indítványozó arra hivatkozott, hogy az ügyben első fokon érdemi döntést hozott perbíró korábban nyomozási bíróként járt el. Az indítványozó összefoglalóan, nem nevesítve, hivatkozott a kényszerintézkedést elrendelő határozatokra, mert álláspontja szerint az egyik terhelttel szembeni döntés megalapozza az ügyben szereplő többi terheltre kiterjedő kizárási okot.

[20] F-né dr. K. A. a Kecskeméti Törvényszék 2016. október 17. napján kelt 11.Bnyf.612/2016/2., a 11.Bnyf.613/2016/2. számú, 2017. október 24. napján kelt 11.Bnyf.623/2016/2. számú, valamint 2016. december 8. napján kelt 11. Bnyf.722/2016/2., 11.Bnyf.723/2016., 11.Bnyf.724/2016., 11.Bnyf.725/2016., 11.Bnyf.726/2016., 11. Bnyf.727/2016. 11.Bnyf.728/2016., továbbá a 11.Bnyf.240/2017. és 11.Bnyf.241/2017. számú végzései meghozatala során előadó bíróként, illetve a másodfokú tanács tagjaként járt el. Ezekben a határozatokban a bíróság a terheltekkel szemben részint személyi szabadságot, részint pedig vagyont érintő kényszerintézkedéseket rendelt el.

[21] Az indítványozó álláspontja szerint ennek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú eljárásban döntést hozó tanácselnök bíró a nyomozás során több ízben is eljárt bíróként, így előzetesen megismerte az ügy iratait és állást foglalt az indítványozóval szembeni alapos gyanú kérdésében.

[22] A kérelem hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban [21/2016. (XI. 30.) AB határozat, 25/2017. (X. 17.) AB határozat] általános jelleggel, a folyamatban lévő ügyekre is kötelező alkotmányos követelményként mondta ki: a büntetőügy további elintézésében nem vehet részt olyan bíró, aki a nyomozás során bármilyen minőségben bíróként eljárt.

[23] A panasz támadja a Szegedi Ítélőtábla azon elutasító indoklását, amely a kizárási okot a Be. 869. § (2) bekezdés *a)* pontjában rögzített, a büntetőeljárás megindításának időpontjához (2016. november 30.) kötötte. Az indítvá-

nyozó szerint az objektív pártatlanság látszata sérült, ezért a kizárt bíró részvétele olyan súlyos eljárási hiba, amely a döntés érdemét is alapjaiban befolyásolta.

[24] Az Alkotmánybíróság 15/2025. (XII. 8.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) úgy rendelkezett, hogy az Alkotmánybíróság teljes ülése a benyújtott bírói kezdeményezések alapján „a továbbiakban nem tartja fenn:
a) egyrészről a 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolásában (Indokolás [27], [29]–[31], [33]) foglalt, az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa által megfogalmazott azon megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a régi Be. 606/B. § alkalmazására irányadók, vagyis, hogy a 2016. november 30. napján folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban meghatározott alkotmányos követelményt;
b) másrészről a 2/2020. (I. 2.) AB határozat indokolásában (Indokolás [29]) – a 25/2017. (X. 17.) AB határozatban kifejtett, az *a)* pontban ismertetett álláspontot megerősítő – megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a Be. 869. § (1) bekezdés alkalmazására irányadók" (Indokolás [101]).

[25] Ennek következtében a Be. 869. §-ban foglalt rendelkezéseket kellett a bíróságnak alkalmaznia, amelyben a kizárási okok alkalmazásának kezdő időpontjaiként a 2013. november 22. és 2016. november 30. szerepelnek.

[26] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben a nyomozás a kérelmezővel szemben 2016. október 11. napján kezdődött. Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság megváltoztatta azon álláspontját, hogy a 2016. november 30. napján *folyamatban lévő* ügyekben is alkalmazni kell a hivatkozott alkotmányos követelményt, így a Be. hivatkozott rendelkezése alapján csak az említett *határidő után indult* és az ott megjelölt ügyekben kell alkalmazni a kizárási okot.

[27] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy a 34/2013. (XI. 22.) AB határozatban foglalt alkotmányos követelmény tartalmát is rögzíti a hatályos Be. 869. § (2) bekezdésének *a)* pontja, amely szerint az ügy érdemi elbírálásából kizárt az a törvényszéki egyesbíró, aki a vádirat benyújtása előtt
– az előzetes letartóztatás egy éven túli meghosszabbításáról,
– az ideiglenes kényszergyógykezelés felülvizsgálatáról,
– a házi őrizet egy éven túli meghosszabbításáról döntött,
ha a büntetőeljárás 2013. november 22. napja után indult.

[28] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen indítványozóval szembeni büntetőeljárás kezdete 2013. november 22. napja utáni, így a felsorolt kizárási okok relevánsak lehetnének. A kérelmező ugyan előzetes letartóztatásban volt, de annak időtartama nem haladta meg az egy évet, illetve lakhelyelhagyási tilalom alatt is állt. Értelemszerűen így az említett kizárási okok egyike sem jöhet szóba.

[29] Az indítványozó által felhozott alkotmányos kifogás tehát nem alapozza meg az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

[30] 4. Az Alkotmánybíróság összefoglalóan megállapítja, hogy a fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek, erre tekintettel azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1792/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3086/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Erdei Zoltán ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz és kérte az Abtv. 27. §-a alapján a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] 1.1. A Kecskeméti Törvényszék 2024. június 28. napján kelt 5.B.56/2019/447. számú ítéletével az indítványozót mint II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (4) bekezdés *b)* pont, 2. fordulat], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében, [Btk. 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (5) bekezdés *a)* pont], 2 rendbeli – egy esetben bűnsegédként – folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §). Ezért az indítványozót mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztésre 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte.

[3] A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú 2026. április 30. napján jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet az indítványozó tekintetében helybenhagyta azzal, hogy a terhelt költségvetést károsító cselekményeit 2 rendbeli – egy esetben bűnsegédként elkövetett – költségvetési csalás bűntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés *a)* pont 3. fordulat, (5) bekezdés *a)* pont és egy esetben (5) bekezdés *b)* pont, 2. fordulat] minősítette, továbbá szabadságvesztését 6 év 6 hónapra, a közügyektől, valamint gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltást egyezően 4 évre súlyosította.

[4] 1.2. Az indítványozó jogi képviselője elektronikus úton 2026. június 12. napján az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnál alkotmányjogi panaszt nyújtott be.

[5] Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdés alapján kérte a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete, továbbá a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog pártatlan bírósághoz való részjogosítványát. Ennek oka, hogy a másodfokú eljárásban olyan bíró (F-né dr. K. A.) járt el tanácselnökként, aki a nyomozás során 2016-ban és 2017-ben már érdemben vizsgálta az ügy bizonyítékait, mivel a nyomozás során több alkalommal eljárt és határozatot hozott a terheltekkel szemben kényszerintézkedések elrendelése és meghosszabbítása, illetve vagyonelkobzás elrendelése ügyében.

[6] Az indítványozó felsorolta az Alaptörvény XXVIII. cikk (3), (7) bekezdését, valamint a XV. cikk (1) bekezdését, továbbá a 26. cikk (1) bekezdést, valamint a 28. cikket, de ezekhez érdemi indokolást nem fűzött.

[7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[8] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.

[9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bíróságnál.

[10] Az indítványozó jogi képviselője 2026. május 21. napján vette át a másodfokú ítéletet, majd az alkotmányjogi panaszt 2026. június 12. napján az elsőfokú bíróság útján nyújtotta be. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett.

[11] Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítványozó panasza eleget tett-e az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek.

[12] Az indítvány részben eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek, mert tartalmazta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket [Abtv. 27. § (1) bekezdés], az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdés, XV. cikk (1) bekezdés, továbbá a 26. cikk (1) bekezdés, valamint a 28. cikk], a támadott bírósági határozatokat (a Kecskeméti Törvényszék 5.B.56/2019/447. számú ítélete és a Szegedi Ítélőtábla Bf.II.852/2025/19. számú ítélete). Az indítvány – az Alaptörvény (3), (7) bekezdései, valamint a XV. cikk (1) bekezdése, továbbá a 26. cikk (1) bekezdés és a 28. cikk kivételével – alkotmányjogi indokolást, továbbá kifejezett kérelmet tartalmazott arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

[13] Az indítvány a XXVIII. cikk (3), (7) bekezdéseit csak felsorolta, valamint a XV. cikk (1) bekezdés, továbbá a 26. cikk (1) bekezdés, valamint a 28. cikk tekintetében érdemi indokolást nem tartalmazott. Az indítványozó alkotmányjogi panasza ezért ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ilyen indokolás hiánya az indítványi elem érdemi elbírálásának az akadálya {pl: 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

[14] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó a jogerős másodfokú bírósági határozat ellen nyújtotta be panaszát és ezt követően további rendes jogorvoslat nem állt rendelkezésére.

[15] Az Ügyrend 32. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapította, hogy az indítvány a befogadáshoz szükséges ezen feltételnek is eleget tett.

[16] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben terhelt volt, így jogosultnak és érintettnek tekinthető.

[17] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[18] Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz és ezen belül a pártatlan bírósághoz való joga sérelmet szenvedett.

[19] Az indítványozó arra hivatkozott, hogy az ügyben első fokon érdemi döntést hozott perbíró korábban nyomozási bíróként járt el. Az indítványozó összefoglalóan, nem nevesítve, hivatkozott a kényszerintézkedést elrendelő határozatokra, mert álláspontja szerint az egyik terhelttel szembeni döntés megalapozza az ügyben szereplő többi terheltre kiterjedő kizárási okot.

[20] F-né dr. K. A. a Kecskeméti Törvényszék 2016. október 17. napján kelt 11.Bnyf.612/2016/2., a 11.Bnyf.613/2016/2. számú, 2017. október 24. napján kelt 11.Bnyf.623/2016/2. számú, valamint 2016. december 8. napján kelt 11.Bnyf.722/2016/2., 11.Bnyf.723/2016., 11.Bnyf.724/2016., 11.Bnyf.725/2016., 11.Bnyf.726/2016., 11.Bnyf.727/2016, 11.Bnyf.728/2016., továbbá a 11.Bnyf.240/2017. és 11.Bnyf.241/2017. számú végzései meghozatala során előadó bíróként, illetve a másodfokú tanács tagjaként járt el. Ezekben a határozatokban a bíróság a terheltekkel szemben részint személyi szabadságot érintő kényszerintézkedéseket, részint pedig vagyont érintő kényszerintézkedéseket rendelt el.

[21] Az indítványozó álláspontja szerint ennek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú eljárásban döntést hozó tanácselnök bíró a nyomozás során több ízben is eljárt bíróként, így előzetesen megismerte az ügy iratait és állást foglalt az indítványozóval szembeni alapos gyanú kérdésében.

[22] A kérelem hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban [21/2016. (XI. 30.) AB határozat, 25/2017. (X. 17.) AB határozat] általános jelleggel, a folyamatban lévő ügyekre is kötelező alkotmányos követelményként mondta ki: a büntetőügy további elintézésében nem vehet részt olyan bíró, aki a nyomozás során bármilyen minőségben bíróként eljárt.

[23] A panasz támadja a Szegedi Ítélőtábla azon elutasító indoklását, amely a kizárási okot a Be. 869. § (2) bekezdés *a)* pontjában rögzített, a büntetőeljárás megindításának időpontjához (2016. november 30.) kötötte. Az indítvá-

nyozó szerint az objektív pártatlanság látszata sérült, ezért a kizárt bíró részvétele olyan súlyos eljárási hiba, amely a döntés érdemét is alapjaiban befolyásolta.

[24] Az Alkotmánybíróság 15/2025. (XII. 8.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) úgy rendelkezett, hogy az Alkotmánybíróság teljes ülése a benyújtott bírói kezdeményezések alapján „a továbbiakban nem tartja fenn:
a) egyrészről a 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolásában (Indokolás [27], [29]–[31], [33]) foglalt, az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa által megfogalmazott azon megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a régi Be. 606/B. § alkalmazására irányadók, vagyis, hogy a 2016. november 30. napján folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban meghatározott alkotmányos követelményt;
b) másrészről a 2/2020. (I. 2.) AB határozat indokolásában (Indokolás [29]) – a 25/2017. (X. 17.) AB határozatban kifejtett, az *a)* pontban ismertetett álláspontot megerősítő – megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a Be. 869. § (1) bekezdés alkalmazására irányadók" (Indokolás [101]).

[25] Ennek következtében a Be. 869. §-ban foglalt rendelkezéseket kellett a bíróságnak alkalmaznia, amelyben a kizárási okok alkalmazásának kezdő időpontjaiként a 2013. november 22. és 2016. november 30. szerepelnek.

[26] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben a nyomozás a kérelmezővel szemben 2016. október 17. napján kezdődött. Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság megváltoztatta azon álláspontját, hogy a 2016. november 30. napján *folyamatban lévő* ügyekben is alkalmazni kell a hivatkozott alkotmányos követelményt, így a Be. hivatkozott rendelkezése alapján csak az említett *határidő után indult* és az ott megjelölt ügyekben kell alkalmazni a kizárási okot.

[27] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy a 34/2013. (XI. 22.) AB határozatban foglalt alkotmányos követelmény tartalmát is rögzíti a hatályos Be. 869. § (2) bekezdésének *a)* pontja, amely szerint az ügy érdemi elbírálásából kizárt az a törvényszéki egyesbíró, aki a vádirat benyújtása előtt
– az előzetes letartóztatás egy éven túli meghosszabbításáról,
– az ideiglenes kényszergyógykezelés felülvizsgálatáról,
– a házi őrizet egy éven túli meghosszabbításáról döntött,
ha a büntetőeljárás 2013. november 22. napja után indult.

[28] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen indítványozóval szembeni büntetőeljárás kezdete 2013. november 22. napja utáni, így a felsorolt kizárási okok relevánsak lehetnének. A kérelmező ugyan előzetes letartóztatásban és házi őrizetben is volt, de egyik kényszerintézkedés időtartama sem haladta meg az egy évet, illetve lakhelyelhagyási tilalom alatt állt, így értelemszerűen az említett kizárási okok egyike sem jöhet szóba.

[29] Az indítványozó által felhozott alkotmányos kifogás tehát nem alapozza meg az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

[30] 4. Az Alkotmánybíróság összefoglalóan megállapítja, hogy a fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek, erre tekintettel azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1791/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3087/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bpkf.II.1.335/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.

[2] 1.1. Az indítványozót mint I. rendű vádlottat a Miskolci Törvényszék 2020. március 6. napján kelt 6.B.43/2017/380. számú ítéletével bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], ezért mint bűnszervezetben elkövetőt 9 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[3] 1.2. A Debreceni Ítélőtábla 2021. június 9. napján jogerős Bf.II.365/2020/136. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Az indítványozó cselekményének minősítését pontosította [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] és mellőzte a bűnszervezetben elkövetést, továbbá a büntetést 6 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltás időtartamát 7 évre enyhítette.

[4] 1.3. Az indítványozó betegségei miatt a szabadságvesztés végrehajtását kérelmei elbírálása után 2023. június 22. napján vették foganatba, melyből feltételes kedvezménnyel 2027. június 17. napján szabadulhat. Az indítványozó közlése szerint a Kecskeméti Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának 9.F.1463/2025/17. számú, 2026. január 30. napján kelt végzése alapján 2026. február 5. napjától kezdve büntetését otthonápolási őrizet formájában tölti.

[5] Az indítványozó betegségeinek súlyosabbá válására tekintettel 2025. június 16. napján perújítási indítványt nyújtott be. A Debreceni Ítélőtábla 2025. szeptember 4. napján kelt Bpi.I.345/2025/13. számú végzésével a perújítási indítványt elutasította. A Kúria Bpkf.II.1.335/2025/3. számú 2026. január 14. napján végleges végzésével az ítélőtáblai elutasító végzést helybenhagyta. Az indokolásban a Kúria hivatkozott arra a bírói gyakorlatra (BH 2009.353), hogy „a jogerős ítélet meghozatalakor már létező, a bíróság által is ismert megbetegedés súlyosbodása perújításnak soha nem képezheti alapját” (támadott végzés, Indokolás [18]).

[6] 1.4. Az indítványozó 2026. március 23. napján az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság útján az Alkotmánybíróságnál benyújtotta jelen alkotmányjogi panaszát, amelyet felhívásra 2026. június 10. napján kiegészített (a továbbiakban együtt: alkotmányjogi panasz). Alkotmányjogi panaszában azt állította, hogy a perújítás során eljáró bíróságok megsértették az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében, a II. cikkben, III. cikk (1) bekezdésében, a IV. cikk (1) bekezdésében, a XX. cikk (1) bekezdésében, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített jogait. Ennek alapján a Debreceni Ítélőtábla Bpi.I.345/2025/13. számú, valamint a Kúria Bpkf.II.1.335/2025/3. számú végzései alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte.

[7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[8] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.

[9] 2.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében

hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

[10] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve.

[11] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszt az indítványozó határidőben nyújtotta be.

[12] 2.3. Az indítvány csak részben tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek. Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, valamint azok kapcsán kifejtette a sérelem lényegét. Meghatározta továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó konkrét bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre.

[13] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, a II. cikk, a IV. cikk (1) bekezdése, és a XX. cikk (1) bekezdése tekintetében az indítványozó által előadott kifogások azonban alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem tartalmaznak. Az indítványozó alkotmányjogi panasza ezért ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ilyen indokolás hiánya az indítványi elem érdemi elbírálásának az akadálya {pl: 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

[14] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.

[15] Az indítványozó az alkotmányjogi panasznak alapul szolgáló büntetőügyben terhelt volt, így értelemszerűen érintettnek és jogosultnak kell tekinteni. Az Alkotmánybíróság rögzítette továbbá, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.

[16] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-ában, az indítvány befogadásához szükséges további feltételek fennállását vizsgálta.

[17] Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[18] Az Alkotmánybíróság az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatával összhangban a III. cikk tekintetében „kizárólag a jogszerű bánásmód vagy büntetés bizonyos formáihoz szükségszerűen kapcsolódó szenvedésen túlmenő, további szenvedést" tekinti alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek {32/2014. (XI. 3.) AB határozat, Indokolás [33]–[38], [49]}.

[19] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a III. cikk (1) bekezdéséhez fűzött indokolásában maga is közli, hogy a Kecskeméti Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának 9.F.1463/2025/17. számú, 2026. január 30. napján kelt végzése alapján 2026. február 5. napjától kezdve büntetését otthonápolási őrizet formájában tölti. Ennek következtében az Alaptörvény III. cikkével összefüggésben az indítványozó által felhozott kifogások alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem alapoznak meg.

[20] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó abban látta megvalósulni, hogy a perújítás során eljáró bíróságok megtagadták igazságügyi orvosszakértő kirendelését rosszabbá váló állapotának a vizsgálatára.

[21] Az Alkotmánybíróság többször rámutatott, hogy az alkotmányjogi panasz nem szolgálhat a rendes bírósági szervezet feletti felülvizsgálati vagy újabb jogorvoslati fórumként a már végleges határozatok korrigálására. A bíróságok feladata a jogszabályok értelmezése, míg az Alkotmánybíróság csupán ezen értelmezés alkotmányos kereteit hivatott kijelölni {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.

[22] Az indítványozó kifogásai alapján megállapítható, hogy alkotmányjogi panaszában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelmén keresztül valójában a számára kedvezőtlen, a perújítás tárgyában hozott bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját fogalmazta meg. A bírói döntésekkel szemben felhozott kifogásai a bírói mérlegelést támadják és a bizonyítékok, különösen a szakértői kirendelés elutasításának, újraértékelését várják el, amelyre az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés,

3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, 7/2013. (III. 1.) AB határozat}.

[23] 4. A fentiek alapján jelen alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1208/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3088/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.1.210/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz és kérte az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a Kúria Bfv.III.1.210/2025/3. számú végzése, továbbá a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 23.Bf.11.081/2024/7. számú ítélete, valamint a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 4.B.II.979/2023/30. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2024. augusztus 27. napján meghozott 4.B.II.979/2023/30. számú ítéletében az indítványozót az ellene testi sértés bűntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette, és elrendelte kényszergyógykezelését, amelyet az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben kell végrehajtani. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségviselésről.

[3] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2025. június 11. napján jogerős 23.Bf.11.081/2024/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és mellőzte a bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[4] A Kúria 2025. november 11. napján kelt Bfv.III. 1.210/2025/3. számú felülvizsgálati végzésében a felülvizsgálati indítványt elutasította.

[5] Az indítványozó 2026. február 17. napján az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnál alkotmányjogi panaszt nyújtott be.

[6] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján kérte a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 4.B.II.979/2023/30. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 23.Bf.11.081/2024/7. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.III.1.210/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog pártatlan bírósághoz és fegyveregyenlőséghez való részjogosítványát. Az indítványozó felsorolta az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, a IV. cikk (1) bekezdését, valamint a 28. cikket, de ezekhez érdemi indokolást nem fűzött.

[7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[8] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.

[9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bíróságnál.

[10] Az indítványozó jogi képviselője 2025. november 20. napján, az indítványozó 2025. december 18. napján, a jogi képviselő november 20. napján vette át a Kúria végzését, majd az alkotmányjogi panaszt 2026. február 16. napján az elsőfokú bíróság útján nyújtotta be. A panasz késedelmesen érkezett. Az Alkotmánybíróság egyesbírója 2026. június 16. napján kelt határozatában az alkotmányjogi panaszt visszautasította, majd az indítványozó igazolási kérelmének 2026. július 14. napján kelt határozatában helyt adott. Az Alkotmánybíróság ennek alapján a panaszt határidőben érkezettnek tekinti.

[11] Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az indítványozó panasza eleget tett-e az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésben foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek.

[12] Az indítvány részben eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek, mert tartalmazta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelke-

zéseket [Abtv. 27. § (1) bekezdés], az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés, IV. cikk (1) bekezdés, a XXVIII. cikk (1) bekezdés, továbbá a 28. cikk], a támadott bírósági határozatokat (a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 4.B.II.979/2023/30. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 23.Bf.11.081/2024/7. számú ítélete, a Kúria Bfv.III.1.210/2025/3. számú végzése). Az indítvány – az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, a IV. cikk (1) bekezdése, valamint a 28. cikk kivételével – alkotmányjogi indokolást, továbbá kifejezett kérelmet tartalmazott arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

[13] Az indítvány az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdéséhez, a IV. cikk (1) bekezdéséhez érdemi indokolást nem fűzött. Az indítványozó alkotmányjogi panasza ezért ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ilyen indokolás hiánya az indítványi elem érdemi elbírálásának az akadálya {pl: 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

[14] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben is állította. Az Alkotmánybíróság rámutat ezért arra is, hogy jóllehet, az Alaptörvény 28. cikke önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak {3165/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [31]}, de arra tekintettel, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlatában az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak {23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [26]}, és az indítványozó is ebben az összefüggésben hivatkozik az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére, az Alkotmánybíróság az indítványban foglaltakat a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelme körében értékelte.

[15] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben terhelt volt, így jogosultnak és érintettnek tekinthető.

[16] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

[17] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz fűződő jogának a pártatlanságra és fegyveregyenlőségre vonatkozó részjogosítványa sérült. Álláspontja szerint az ítélet alapjául szolgáló igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény felülvizsgálatát ugyanaz a szakértő végezte, aki az alapszakvéleményt készítette, és ez a szakértő elfogult, ellenséges volt vele szemben. A bíróságok a szakértő pártatlanságára vonatkozó kifogásait érdemben nem vizsgálták meg, és másik szakértő kirendelésére vonatkozó indítványát elutasították. Az indítványozó sérelmezte továbbá, hogy a bűnismétlés veszélye nem áll fenn, az eljárás óta eltelt években tünetmentesen, gyógyultan él, rendezett családi háttérrel rendelkezik, így a kényszergyógykezelése szükségtelen és aránytalan.

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletében értékelte az indítványozó kóros elmeállapotára vonatkozó szakértői véleményt és a kapcsolódó tényeket (lásd: támadott elsőfokú ítélet, Indokolás [9]–[14], [18]), a másodfokon eljáró törvényszék szintén részletesen foglalkozott az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett kifogás kérdésével és a szakértői véleményt „aggálytalannak" minősítette (lásd: támadott másodfokú ítélet, Indokolás [11], [14], [19]).

[19] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó alkotmányjogi panaszában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelmén keresztül valójában a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját fogalmazza meg és kifogásait (elfogultság, újabb szakértő kirendelésének elutasítása) a bíróságok megvizsgálták.

[20] Az Alkotmánybíróság ismételten rámutat arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.

[21] Az Alkotmánybíróság rögzítette továbbá, hogy a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabály-

sértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.

[22] Az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel megállapította, hogy az indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével összefüggésben nem állított a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, következésképpen nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.

[23] 4. Az Alkotmánybíróság összefoglalóan megállapítja, hogy a fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek, erre tekintettel azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/754/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3089/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pkf.51.151/2025/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pkf.51.151/2025/7. számú végzése, valamint a Siófoki Járásbíróság 6.P.20.308/2025/16. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a jogerős bírói döntés ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével.

[2] Az indítvány benyújtását megelőző bírósági eljárás – alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges – előzményét képezi, hogy a Siófoki Járásbíróság a 2022. szeptember 22. napján kelt 5.P.20.787/2020/112. számú ítéletével a felek által korábban a Siófoki Járásbíróság előtt 2.P.20.366/2017. számon megkötött egyezségét megváltoztatta és a felek gyermeke feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására a felperes apát jogosította fel.

[3] Az indítványozó mint perújító alperes (a továbbiakban: indítványozó) a fenti jogerős ítélet ellen perújítási kérelmet és ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő. Az indítványozó perújítási kérelmét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 393. § *a)* pontjára alapította. Az indítványozó új bizonyítékként hivatkozott a […]-i Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályának 2024. október 30. napján kelt, […] számú határozatára, egy egyéni vállalkozó klinikai szakpszichológusnak az indítványozóról készített szakpszichológiai leletére és véleményére, a nyomozóhatóság által kirendelt klinikai szakpszichológus által készített szakvéleményre, amelynek vizsgálati tárgya a felperes által tanúsított magatartás hatása a közös gyermekre és egy igazságügyi klinikai szakpszichológus szakértői jelzésére, valamint korábbi szakvéleményére.

[4] A Siófoki Járásbíróság a 2025. október 27-én kelt, 6.P.20.308/2025/16. számú végzésével elutasította az indítványozó perújítási kérelmét és ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmét. Az elsőfokú bíróság végzése indokolásában egyenként megvizsgálta az előterjesztett bizonyítékokat és azokról megállapította, hogy nem alkalmasak a perújításra. A […]-i Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályának hivatkozott határozata tekintetében egyrészt megállapította, hogy az nem köti a polgári perben az eljáró bíróságot [Pp. 263. § (2) bekezdés], másrészt az nem alkalmas bizonyíték a perújításra. A magánszakvélemény tekintetében rögzítette, hogy az alapperben kirendelt igazságügyi szakértő járt el, ezért arra a szakvéleményre mint új bizonyítékra nem lehet hivatkozni. A klinikai szakpszichológus szakvéleményéről megállapította, hogy az nem az alapperben feltárt tények felhasználásával mutatja ki az alapperbeli szakvélemény téves voltát. A szakpszichológus jelzése és javaslata tekintetében pedig arra a következtetésre jutott, hogy az értelmezhetetlen a bűncselekmény elkövetésére való – alá nem támasztott – megállapítások miatt, a szakvélemény pedig nem az alapperben feltárt tények felhasználásával készült.

[5] A Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2026. január 6-án kelt 2.Pfk.51.151/2025/7. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését. A másodfokú bíróság végzése indokolásában azzal egészítette ki az elsőfokú bíróság végzésében megállapított tényállást, hogy az indítványozó a jelen perújítási eljárást megelőzően három alkalommal is perújítási kérelmet nyújtott be, amelyeket az eljáró bíróságok elutasítottak, illetve visszautasítottak. Ezt követően a másodfokú bíróság rögzítette, hogy az indítványozó a jelen eljárás tárgyát képező perújítási kérelmében olyan bizonyítékokra hivatkozott, amelyekkel kapcsolatban a bíróság már jogerősen megállapította, hogy azokra vonatkozóan a perújítás nem megengedhető.

[6] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az indítványozó alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem ismerte meg a perújítás alapjául szolgáló eljárás iratait, mert az elsőfokú bíróság hiánypótlást elrendelő végzésével olyan bizonyíték vonatkozásában hívta fel annak igazolására, hogy mely okból nem érvényesítette azt az alapperben, amely bizonyíték vonatkozásában az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésében maga is megállapította, hogy azt az alapeljárásban is becsatolta az indítványozó. A másodfokú bíróság – a Pp. 397. § (2) bekezdésére hivatkozással – kifejtette, hogy a perújítási kérelemnek tartalmaznia kell azt, hogy az in-

dítványozó önhibáján kívül milyen okból nem volt abban a helyzetben, hogy az alapper folyamatban léte alatt keletkezett bizonyítékot érvényesítse. Ennek hiányában az alapügyben már rendelkezésre álló bizonyíték az alapügyben elbírált bizonyítéknak minősül, egyébként pedig a Pp. 395. § (1) bekezdésében foglalt határidőre tekintettel e bizonyíték vonatkozásában a perújítási kérelem elkésett, így az nem lehet perújítás alapja.

[7] A másodfokú bíróság arra is rámutatott, hogy az alapügy iratai a jelen ügyben eljáró bíróságok számára megismerhetőek voltak annak ellenére, hogy az alapügy papír alapú iratai a Budai Központi Kerületi Bíróságon vannak, mivel az iratok elektronikusan rendelkezésre álltak.

[8] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pkf.51.151/2025/7. számú végzése, valamint a Siófoki Járásbíróság 6.P.20.308/2025/16. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[9] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmére hivatkozott. Az indítványozó érvelése azon alapul, hogy nem álltak rendelkezésre az eljáró bíróságok számára az alapper iratai. Ebből kiindulva állítja az indítványozó egyrészt az észszerű időn belüli elbíráláshoz való joga sérelmét amiatt, hogy a másodfokú bíróság döntését észszerűtlen rövid időn belül hozta meg, ami azonban az alaposság rovására ment és az indokolás elégtelenségéhez vezetett. Az indítványozó ebből kiindulva állítja azt is, hogy az indítványozónak az iratok megismeréséhez való joga sérült. Az indítványozó ugyanis meghatalmazott képviselője útján több alkalommal kért iratbetekintést, amit – állítása szerint – nem biztosítottak számára, mivel az iratok nem álltak rendelkezésre. Az indítványozó az iratok hiányából következtet továbbá a pártatlanság hiányára is. Végül az indítványozó az iratok ismeretének hiányára hivatkozással kifogásolja a bizonyítékok perújítás alapjául szolgáló bizonyítékként való elfogadhatóságának elutasítását is.

[10] Az indítványozó megemlítette azt is, hogy álláspontja szerint sérült a gyermek mindenekfelett álló érdeke is [Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés], de a gyermek alapjogainak sérelmére nem hivatkozott, mivel az nem minősül az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti saját alapjogának.

[11] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[12] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben nyújtották be és az megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek. Az indítványozó által támadott bírói döntések – az Abtv. 27. § (1) bekezdésének megfelelően – alkotmányjogi panasszal támadhatók. Megállapítható az is, hogy a támadott jogerős döntéssel szemben nem állt további rendes jogorvoslat az indítványozó rendelkezésére. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy perújító alperese, így érintettsége fennáll. A panaszban megjelölt Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog pedig olyan alapjog, amelynek sérelmére alkotmányjogi panasz alapítható.

[13] Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során azonban megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek.

[14] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[15] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben jelen ügyben is fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.

[16] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.)

AB végzés, Indokolás [4]; a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [11]; 3420/2025. (XII. 10.) AB végzés, Indokolás [32]}.

[17] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmével összefüggésben azt kifogásolta alkotmányjogi panaszában, hogy az eljáró bíróságok a perújítási kérelme tárgyában az alapügy iratai hiányában döntöttek, ezzel pedig a tisztességes eljáráshoz való jog több részjogosítványát is sértették.

[18] A másodfokú bíróság jogerős döntésében – az indítványozó állításával szemben – megállapította, hogy az indítványozó fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem ismerte meg a perújítás alapjául szolgáló eljárás iratait és rögzítette, hogy az alapügy iratai a jelen ügyben eljáró bíróságok számára megismerhetőek voltak, mert azok elektronikusan rendelkezésre álltak. Az indítványozó tulajdonképpen a jogerős bírói döntés ezen megállapításait vitatja.

[19] A bíróság rendelkezésére álló iratok meglétének vizsgálata nem alkotmányossági kérdés. Az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre állást foglalni abban a kérdésben, hogy az alapügy iratai rendelkezésre álltak-e vagy sem; mindaddig, amíg az eljáró bíróságok döntésüket részletesen megindokolják. Hasonlóképpen nem alkotmányossági kérdés sem a bizonyítékok értékelése, sem annak eldöntése, hogy mi képezhet perújítási okot és mi nem, ennek következtében pedig helye van-e perújításnak vagy sem.

[20] Összefoglalva: az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát megalapozhatná.

[21] 4. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeknek, az Alkotmánybíróság azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/976/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3090/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.336/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság – jogi képviselője (dr. Nagy Edina Beatrix ügyvéd) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.336/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[2] Álláspontja szerint a bírói döntés ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével.

[3] Az indítvány benyújtását megelőző bírósági eljárásnak az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők. Az alapügy felperese egy csapatépítő tréning során az indítványozó (az alapügyben alperes) által üzemeltetett kalandparkban balesetet szenvedett, melynek következtében egy évig volt táppénzen és a balesettel összefüggésben 5%-os össz-szervezeti károsodást szenvedett.

[4] A Kaposvári Törvényszék a 2025. február 17-én kelt, 22.P.21.006/2021/67/I. számú ítéletében az indítványozót arra kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek meghatározott összegű sérelemdíjat, késedelmi kamatot és perköltséget. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy az indítványozó szerződésen alapuló szolgáltatást nyújtott a felperes részére, amelyben az indítványozó vállalta a szórakozás veszélytelenségét a szabályok betartása esetére. Az elsőfokú bíróság elutasította az indítványozónak a felperes nem megfelelő magatartására hivatkozását a sérülést okozó csúszda üzembehelyezőjének tanúvallomása alapján. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az indítványozó a vétkes közrehatás bizonyítására az eljárás késői szakaszában jelentett be tanúbizonyítást az érkezési platformon jelenlévő animátor személyében, az utólagos bizonyítás feltételei azonban nem álltak fenn, ezért a bíróság ezt az indítványt elutasította. Az elsőfokú bíróság ezen túlmenően hangsúlyozta, hogy az indítványozó az eljárás folyamán nem tett arra vonatkozó tényállítást, hogy mi volt az a helyes test- vagy lábtartás, amit a csúszda használóitól elvárt és arra sem, hogy erre a szolgáltatást igénybe vevő személyeket, így a felperest oktatták-e. Ugyanezen okból a bíróság mellőzte az indítványozó szakértői bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványát is abban a körben, hogy a pontos baleseti mechanizmus megállapítására a bíróság traumatológus szakértőt rendeljen ki.

[5] Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró Pécsi Ítélőtábla a 2025. szeptember 11-én kelt, Pf.V.20.047/2025/6. számú ítéletében helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Az indítványozó fellebbezésében eljárási szabálysértésként a szakértő kirendelésének szabálytalanságára hivatkozott, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 308. § (1) bekezdését.

[6] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt, amikor a bizonyító fél, a felperes által megjelölt igazságügyi szakértőt rendelte ki. A Pp. 308. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a bíróságnak azt a megfelelő kompetenciával rendelkező szakértőt kell kirendelnie, akinek a személyében a felek közösen megállapodnak. Megállapodás hiányában a kirendelő bíróság diszkrecionális joga a szakértő személyének meghatározása. A kirendelt igazságügyi szakértő – az elsőfokú bíróság külön felhívására – úgy nyilatkozott, hogy a feleket nem ismeri, sem személyes, sem hivatalos kapcsolata nem volt egyik féllel sem. A másodfokú bíróság tehát nem észlelt eljárási szabálysértést és nem találta megalapozottnak az indítványozó azon hivatkozását sem, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás az ellenkérelemben kifejtett tényelőadással ellentétes.

[7] Az indítványozó fellebbezésében vitatta a kirendelt igazságügyi szakértő kompetenciáját és erre tekintettel aggályosnak tartotta a szakvéleményt. A másodfokú bíróság megvizsgálta az igazságügyi szakértői működésről szóló 32/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 16/A. § (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállását és megállapította,

hogy a kereset elbírálásához szükséges tények mind olyanok, amelyek a kirendelt igazságügyi szakértő kompetenciájába tartoznak.

[8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.III.21.336/2025/3. számú végzésében a felülvizsgálatot megtagadta. Mivel a per vagyonjogi pernek minősült és a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét, a felülvizsgálat a Pp. 408. § (2) bekezdése szerint kizárt volt. Az indítványozónak a Pp. 409. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Pp. 412. § (2) bekezdésének megfelelően felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is elő kellett terjesztenie. A Kúria végzése indokolásában rögzítette, hogy a Pp. 409. § (3) bekezdése értelmében a Kúria akkor engedélyezi a felülvizsgálatot, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[9] Az indítványozó által hivatkozott határozatok alapján a Kúria két jogkérdést azonosított be. Az egyik jogkérdés az volt, hogy bizonyítékként figyelembe vehető-e a szakkérdés megválaszolásához szükséges kompetencia hiányában kiállított szakvélemény. A másik jogkérdés pedig az volt, hogy a sértett közrehatását a kármegosztás körében vagy ahelyett a sérelemdíj összegének megállapításakor kell-e értékelni. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes sértetti közrehatását nem állapította meg, így értelemszerűen annak a sérelemdíj mértékének meghatározása során történő értékelésének módjáról sem kellett állást foglalnia, ezért ezt a másodfokú bíróság nem vizsgálta, következésképpen a felülvizsgálat engedélyezésének nem lehetett helye. A felülvizsgálat engedélyezésének ugyanis csak olyan jogkérdés lehet az alapja, amely a másodfokú eljárásnak is tárgya volt. A második kérdés tekintetében a Kúria végzése indokolásában arra a konklúzióra jutott, hogy a felülvizsgálni kért jogerős ítélet nem tartalmaz a Kúria közzétett határozatának hivatkozott részétől különböző jogértelmezést. A jogerős ítélet indokolásában ugyanis nem szerepel olyan jogértelmezés, hogy a szükséges kompetencia nélkül kiállított szakvélemény is bizonyítékként vehető figyelembe. A fentiek alapján a Kúria nem állapította meg a Pp. 409. § (3) bekezdésében írt engedélyezési ok fennállását, vagyis a megjelölt határozatoktól jogkérdésben való eltérést.

[10] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.336/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Abtv. 27. §-a alapján.

[11] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével ellentétesnek tartotta a Kúria támadott végzését. Az indítványozó szerint a Kúria értelmezése, miszerint csak olyan jogkérdés alapozhat meg engedélyezést, amelyben a másodfokú bíróság kifejezetten jogértelmezést fejtett ki, azt eredményezi, hogy ha a másodfok nem vizsgál egy kérdést, akkor az soha nem juthat el felülvizsgálatra. Az indítványozó szerint ez önmagában ellentétes a hatékony jogorvoslat követelményével. Az indítványozó ezen túlmenően azt állította, hogy a Kúria nem adott érdemi választ arra, hogy miért nem áll fenn eltérés a hivatkozott kúriai határozatoktól.

[12] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokait [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

[13] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria felülvizsgálatot visszautasító végzését 2026. március 6-án vette át, a kézbesítési fikció azonban 2026. február 26. napján beállt. Az indítványozó 2026. április 27. napján, a törvényi határidőn belül nyújtotta be az alkotmányjogi panaszát.

[14] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, a támadott bírói döntést, továbbá az indítvány tartalmazza az alaptörvény-ellenességre vonatkozó okfejtést, valamint a kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére.

[15] Az indítványozó rendes jogorvoslati jogát kimerítette, amikor fellebbezést nyújtott be a Pécsi Ítélőtáblához. A rendkívüli jogorvoslat kimerítése nem kötelező az alkotmányjogi panasz benyújtásához, az indítványozó azonban élt a felülvizsgálati kérelem lehetőségével is és indítványában a Kúria mint felülvizsgálati bíróság felülvizsgálatot megtagadó végzését kifogásolja. Ezek alapján megállapítható, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslatokat kimerítette. Ezen túlmenően az indítványozó indítványozói jogosultsága és érintettsége is megállapítható az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő

alkotmányjogi panaszát, amelyben saját alapjogainak [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése] sérelmére hivatkozott.

[16] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megjegyzi, hogy az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot biztosító alaptörvényi rendelkezés [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése] mellett a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogra [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése] is hivatkozott. A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog érintettsége azonban polgári perben nem merül fel.

[17] 4. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek.

[18] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[19] 4.1. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az indokolás hiányával támasztotta alá. Álláspontja szerint a Kúria nem adott érdemi választ arra, hogy miért nem áll fenn eltérés a hivatkozott kúriai határozatoktól.

[20] Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben jelen ügyben is fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.

[21] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja.

[22] Az Alkotmánybíróság az indítvánnyal kapcsolatban rámutat arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {lásd például: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]}.

[23] A Kúria részletesen megindokolta végzésében, hogy a felülvizsgálat miért nem volt engedélyezhető a konkrét esetben. Annak megítélése, hogy a felülvizsgálat engedélyezésének feltételei a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján fennállnak-e alapvetően nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági, hanem azon kívül eső szakjogi-törvényértelmezési kérdés.

[24] Ehhez képest pedig az Alkotmánybíróság jelen ügyben nem azonosított olyan alkotmányjogi kérdést, amely felvetette volna a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét.

[25] 4.2. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik és nem terjed ki a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra {lásd például: 3189/2024. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [25]}. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből az a követelmény fakad, hogy az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében biztosítani kell a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét olyan döntés meghozataláért, amely képes a sérelmezett döntést felülvizsgálni és a sérelem megállapítása esetén a döntésre visszahatható módon a sérelmet orvosolni {lásd például: 3257/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [29]}.

[26] Jelen esetben kétséget kizáróan megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság döntésével szemben az indítványozó számára rendelkezésre állt olyan jogorvoslati lehetőség (nevezetesen a Pécsi Ítélőtábla eljárása), amely az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből fakadó követelményeket teljesíti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog nem értelmezhető akként, hogy az magában foglalná az indítványozó számára kedvező döntés meghozatalának jogát {lásd például: 3510/2023. (XII. 1.) AB végzés, Indokolás [10]}.

[27] Ezen túlmenően az indítványozó rendkívüli jogorvoslati eljárást is kezdeményezett, melynek során a Kúria a Pp. 409. § (3) bekezdésében foglalt ok alapján megvizsgálta a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet a 4.1. pont (Indokolás [19] és köv.) alatt rögzítettek szerint.

[28] 5. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1362/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3091/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.785/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Dr. Biczó László Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: Dr. Biczó László) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.785/2025/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Debreceni Ítélőtábla Pf.II.20.374/2024/31. számú ítéletére és a Debreceni Törvényszék 7.P.20.093/2021/153. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az indítványozó kérte továbbá a támadott bírói döntések végrehajtásának felfüggesztését is.

[2] 1.1. Az indítvány alapjául szolgáló eljárásban megállapított tényállás szerint az indítványozónál 2018 augusztusában toxikus sokk szindróma alakult ki, amely miatt az alperesi egészségügyi szolgáltatónál intenzív terápiás kezelésben részesült. A betegség következtében az alsó és felső végtagok perifériáin mikrocirkulációs zavar alakult ki, emellett a bal felső végtagon a felkari verőér középső szakaszán elzáródás következett be. A végtagokon bekövetkezett szövetelhalások miatt az indítványozó mindkét lábán az I–V. lábujjakat, valamint a bal alkarát; annak proximális harmadában amputálták.

[3] Az indítványozó módosított keresetében kártérítés, járadék és sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest, mivel az alperes nem tanúsította az elvárható gondosságot, és mulasztásával, valamint cselekvési késedelmével okozati összefüggésben került sor a végtagok részbeni amputálására, amely az alperesi mulasztás hiányában részben vagy egészben elkerülhető lett volna.

[4] A Debreceni Törvényszék a 2024. július 11. napján kelt, 7.P.20.093/2021/153. számú ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a bal felső végtagon kialakult felkari trombózist az alperes kezelőorvosai nem észlelték és nem diagnosztizálták, az észlelés elmaradása pedig elvette az indítványozó esélyét arra, hogy a bal felső végtagján a megtörténtnél takarékosabb amputációt végezzenek. A törvényszék ugyanakkor arra a következtetésre jutott, hogy az alperes az elvárható gondosságot tanúsította, ezért a felróhatóság alól kimentette magát.

[5] Az indítványozó és az alperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítélőtábla a 2025. március 20. napján kelt, Pf.II.20.374/2024/31. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a perköltség tekintetében részben megváltoztatta, ezt meghaladóan helybenhagyta.

[6] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a 2025. július 25. napján kelt, Pfv.VI.20.785/2025/3. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet visszautasította. Megállapította, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 408. § (2) bekezdése alapján nincs helye felülvizsgálatnak vagyonjogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben. A Kúria az első- és másodfokú ítélet összevetése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet azonos jogszabályi rendelkezés és jogi indokolás alapján hagyta helyben; ezen nem változtatott az, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezésben foglalt érvekre is kitért. A Kúria rámutatott arra is, hogy a Pp. 408. §-a alapján kizárt felülvizsgálat esetén – ha annak egyébként nincs más törvényi akadálya – a felülvizsgálat a Pp. 409. §-ában meghatározott esetekben engedélyezhető, ehhez azonban a félnek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett volna előterjesztenie.

[7] 1.2. Az indítványozó ezt követően az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Kúria végzésének a Debreceni Ítélőtábla ítéletére és a Debreceni Törvényszék ítéletére is kiható hatályú megsemmisítését. Indítványában és a hiánypótlás során kifejtette, hogy álláspontja szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

[8] Az indítványozó szerint a bíróságok annak ellenére állapították meg az alperes felelősség alóli mentesülését, hogy az érelzáródás szempontjából releváns időpontra vonatkozó orvosi dokumentáció hiányos volt. Álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló szakértői vélemények a véralvadásgátló kezelés szükségessége tekintetében fel nem oldott ellentmondást tartalmaztak, amelynek okát sem a szakértők, sem az eljáró bíróságok nem tárták fel. Az indítványozó ezzel összefüggésben az indokolási kötelezettség sérelmére is hivatkozott.

[9] Az indítványozó a Kúria végzését azért is alaptörvény-ellenesnek tartotta, mert álláspontja szerint a személyiségi jogsértésre alapított igénye megelőzte a vagyoni igényét, ezért ügyében a vagyonjogi perekre vonatkozó korlátozás alkalmazásának nem volt helye. Sérelmezte továbbá, hogy a Kúria álláspontja szerint nem terjesztett elő a felülvizsgálat engedélyezésére irányuló kérelmet, miközben állítása szerint felülvizsgálati kérelme részletesen tartalmazta a befogadás indokait. Mindezeket ugyancsak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmeként értékelte.

[10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során vizsgálnia kellett a befogadhatóság mind formai, mind tartalmi feltételeinek érvényesülését. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a következő megállapításokra jutott.

[11] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2025. szeptember 5. napján vette át, amelyhez képest az alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre.

[12] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését a Debreceni Ítélőtábla jogerős ítéletére és a Debreceni Törvényszék ítéletére is kiterjedő hatállyal kérte. Tekintettel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmet visszautasította, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, az alapügy érdemében hozott döntésnek a Debreceni Ítélőtábla jogerős ítélete tekinthető. Az indítványozó a jogerős ítéletet alkotmányjogi panasszal határidőben nem támadta meg.

[13] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg.

[14] Tekintettel arra, hogy jelen ügyben a Kúria a felülvizsgálati kérelmet azért utasította vissza, mert a Pp. 408. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálatnak nem volt helye, az indítványozó pedig a felülvizsgálati kérelemmel együtt nem nyújtott be engedélyezés iránti kérelmet, a Kúria döntése nem tekinthető mérlegelési jogkörben hozott döntésnek, ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 32. § (5) bekezdésében foglaltak fenn nem állása okán az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát kizárólag a Kúria végzését támadó elemében értékelhette.

[15] 2.2. Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)* pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont], továbbá tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. Az indítvány tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].

[16] Az indítvány megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont]. Az indítvány továbbá megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó érintettnek tekinthető [Abtv. 27. §].

[17] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[18] Az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, figyelemmel a panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság részletesen kimunkált esetjogára. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely felvethető-e.

[19] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

[20] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria végzése azért sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, mert a Kúria az ügyet a Pp. 408. § (2) bekezdése szerinti vagyonjogi pernek tekintette, noha az indítványozó álláspontja szerint a személyiségi jogsértésre alapított igénye megelőzte a vagyoni igényét. Sérelmezte továbbá, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmet az engedélyezés iránti kérelem hiánya miatt utasította vissza, miközben álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelme részletesen tartalmazta a befogadás indokait. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá.

[21] Önmagában az a tény, amely szerint az indítványozó a Kúria jogértelmezésével, így különösen a Pp. 408. § (2) bekezdésének alkalmazhatóságával kapcsolatos álláspontjával nem ért egyet, alkotmányjogi panaszra még nem szolgáltathat alapot. Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúriának a Pp. 408. § (2) bekezdésére, valamint a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem szükségességére vonatkozó jogértelmezését kifogásolta. A Kúria végzésében ugyanakkor részletesen megindokolta, hogy a Pp. 408. § (2) bekezdése alapján miért nem volt helye felülvizsgálatnak, továbbá rögzítette, hogy ilyen esetben a felülvizsgálat engedélyezése a fél előzetesen előterjesztett kérelmén alapul, az indítványozó pedig ilyen kérelmet a felülvizsgálati kérelmével együtt nem terjesztett elő. Ezen kérdés kétséget kizáróan olyan szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melynek vizsgálata kívül esik az Alkotmánybíróság hatáskörén, függetlenül az indítványozó állításainak helytállóságától vagy helytelenségétől {ld. hasonlóan 1118/2026. (IV. 17.) AB végzés, Indokolás [21]–[23]; 1121/2026. (III. 13.) AB végzés, Indokolás [35]–[36]}.

[22] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszában az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem vetette fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[23] Mindez azt jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.

[24] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

[25] Az Alkotmánybíróságnak az indítvány visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2923/2025.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3092/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VII.37.557/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (Dr. Tésenyi Renáta Edit Ügyvédi Iroda; ügyintéző ügyvéd: Dr. Tésenyi Renáta Edit) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VII.37.557/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] 1.1. Az indítvány alapjául szolgáló eljárásban megállapított tényállás szerint az indítványozó egy településképi bejelentési eljárással érintett ingatlan közelében található ingatlan tulajdonosa. A településképi bejelentési eljárás egy logisztikai raktár rendeltetésének módosítására irányult. […] Város Önkormányzatának polgármestere a […] számú határozatával a településképi bejelentést tudomásul vette, amelynek eredményeként az ingatlan rendeltetése logisztikai raktár és összeszerelő üzemre változott.

[3] Az indítványozó ebben az eljárásban kérte ügyféli jogállásának elismerését. […] Város Önkormányzatának polgármestere a 2023. augusztus 4. napján kelt, […] számú végzésével a kérelmet elutasította. Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró […] Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2024. szeptember 28. napján kelt, […] számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta. Indokolása szerint az indítványozó nem rendelkezett az eljárás tárgyával összefüggő közvetlen jogi érintettséggel; környezetvédelemmel és hulladéklerakással kapcsolatos hivatkozásai pedig a településképi eljárásban nem voltak vizsgálandók.

[4] Az indítványozó keresete nyomán eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 2025. április 29. napján kelt, 105.K.702.465/2023/21. számú ítéletével a keresetet elutasította. A Törvényszék szerint az ügyféli jogálláshoz szükséges közvetlen érintettségnek a településképi eljárás tárgyával, vagyis a helyi építési szabályok betartásával összefüggésben kellett fennállnia. Az indítványozó ilyen jogi alapot nem jelölt meg, környezetvédelmi érvei pedig kívül estek az eljárás tárgyán, ezért közvetlen érintettséget nem alapoztak meg. A Törvényszék az indítványozónak az egészséges környezethez való jogára történő hivatkozásával összefüggésben kiemelte, hogy az állított sérelem nem közvetlenül a településképi eljárásból fakad, mivel az környezethasználatot nem engedélyez.

[5] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a 2025. szeptember 9. napján kelt, Kfv.VII.37.557/2025/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. Megállapította, hogy az ügyféli jogállás és a közvetlen érintettség kérdésében kialakult kúriai gyakorlat áll rendelkezésre. Kiemelte, hogy a környezeti ügyekben való részvételhez és az igazságszolgáltatáshoz való jog nem feltétlen és korlátlan, az ügyféli minőség fennállásának megítélése során pedig a hatósági ügy tárgyából és az annak alapjául szolgáló anyagi jogviszonyból kiindulva kell vizsgálni, hogy az ügy közvetlenül érinti-e az érintett személy jogát vagy jogos érdekét. A Kúria szerint a Törvényszék e gyakorlatot követve vizsgálta az indítványozó közvetlen érintettségét és részletesen megindokolta az ügyféli jogállás elismerésének hiányát.

[6] 1.2. Az indítványozó ezt követően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Kúria végzésének megsemmisítését. Indítványában és a hiánypótlás során kifejtette, hogy álláspontja szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésében biztosított egészséges környezethez való jogát, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

[7] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét arra alapozta, hogy álláspontja szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának vizsgálata során az általa felvetett alapjogi érveket pusztán szakjogi kifogásként értékelte. Érvelése szerint a Kúria az alapjogi érveket kizárólag a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdésében meghatározott befogadási felté-

telek szakjogi keretei között értékelte, és nem mérlegelte, hogy az alsóbb fokú döntéseknek az ügyféli jogállásra vonatkozó jogértelmezése elzárta-e őt az Alaptörvényből fakadó eljárási alapjogok gyakorlásától. Álláspontja szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme nem önmagában a felülvizsgálati eljárás lefolytatásának elmaradásából fakad, hanem abból, hogy a Kúria a befogadás megtagadásával véglegessé tette azt a helyzetet, amelyben az ügyféli jogállás kizárásának alapjogi összefüggései érdemi bírói vizsgálat nélkül maradtak. Az indítványozó szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog azt is megköveteli, hogy a bíróság az alapjogi relevanciájú érveket ne zárja ki érdemi alkotmányos mérlegelés nélkül a vizsgálat köréből. Ebből következően a bíróságoknak szerinte azt is vizsgálniuk kellett volna, hogy az ügyféli jogállásra vonatkozó jogértelmezés nem vezet-e az egészséges környezethez való jog eljárási dimenziójához kapcsolódó érvek teljes kizárásához. A kérdést az indítványozó alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek is tekintette, mivel álláspontja szerint túlmutat az egyedi ügyön, hogy a bíróságok kizárhatják-e az alapjogi relevanciájú szempontok vizsgálatát pusztán az adott eljárás tárgyának formális meghatározására hivatkozva.

[8] Az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben az indítványozó arra hivatkozott, hogy az egészséges környezethez való jog eljárási dimenzióval is rendelkezik. Álláspontja szerint az ebből fakadó eljárási garanciák nem zárhatók ki pusztán az eljárás tárgyának formális meghatározására hivatkozással akkor sem, ha az adott eljárás nem kifejezetten környezetvédelmi jellegű. Az indítványozó szerint az eljáró bíróságok a környezeti érintettségére alapított érveit az eljárás tárgyára hivatkozással kizárták az ügyféli jogállás vizsgálatából, a Kúria pedig a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásával ezt véglegessé tette. Érvelése szerint a sérelem nem a környezeti hatások tényleges mértékéből vagy intenzitásából fakad, hanem abból, hogy a környezeti érintettség mint az Alaptörvény XXI. cikkéből fakadó eljárási alapjogi szempont érdemi bírói vizsgálatára nem nyílt lehetőség. Az indítványozó szerint ezért alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a hatóságok és a bíróságok az ügyféli jogállás vizsgálata során kizárhatják-e a környezeti érintettség alapjogi relevanciáját pusztán arra hivatkozással, hogy az adott eljárás tárgya formálisan nem környezetvédelmi jellegű. Álláspontja szerint az egészséges környezethez való jog eljárási garanciái nem tehetők függővé kizárólag az alkalmazott eljárás szakjogi minősítésétől.

[9] Az indítványozó az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdésére nem önálló alanyi jogként, hanem az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezési kereteként hivatkozott. Álláspontja szerint e rendelkezés a bíróságok számára is olyan értelmezési kötelezettséget keletkeztet, amely megköveteli, hogy a környezetet érintő következményekkel járó döntések esetén az eljárási garanciák alkotmányos súlya érdemi mérlegelés tárgyát képezze. Az indítványozó ezzel összefüggésben az Alaptörvény Q) cikk (2)–(3) bekezdésére és az Aarhusi Egyezményből fakadó környezeti részvételi és jogorvoslati garanciákra is mint az Alaptörvény XXI. cikkének és P) cikkének értelmezési keretére hivatkozott.

[10] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó nem önálló panaszelemként állította. Érvelése szerint a jogorvoslati lehetőségek kiüresedése abban állt, hogy az ügyféli jogállás kizárásának alapjogi összefüggéseit egyik bíróság sem vizsgálta érdemben, míg a hatósági eljárásban az ügyféli jogállás megtagadása miatt nem gyakorolhatta a környezeti érintettségéhez kapcsolódó eljárási jogait. Álláspontja szerint e sérelmeket a bírósági eljárásnak kellett volna orvosolnia, ezért azok a XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelmén keresztül válnak alkotmányosan értékelhetővé.

[11] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során vizsgálnia kellett a befogadhatóság mind formai, mind tartalmi feltételeinek érvényesülését. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a következő megállapításokra jutott.

[12] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntést követő hatvan napon belül nyújtotta be [Abtv. 30. § (1) bekezdés].

[13] Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)* pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont], továbbá tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. Az indítvány tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)*

pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].

[14] Az indítvány megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont]. Az indítvány továbbá megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó érintettnek tekinthető [Abtv. 27. §].

[15] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását mérlegelési jogkörben eljárva tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 32. § (5) bekezdésének megfelelően a Kúria végzésén keresztül az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy érdemében született döntést is felülvizsgálhatja.

[16] 2.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[17] Az alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésének, sem a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben nem fogalmaz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, figyelemmel a panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság részletesen kimunkált esetjogára. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely felvethető-e.

[18] Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamenynyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

[19] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben az indítványozó lényegében azt kifogásolta, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának vizsgálata során az általa felvetett alapjogi érveket kizárólag a Kp. befogadási feltételeinek szakjogi keretében értékelte, és nem vizsgálta azok alkotmányos relevanciáját. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben megállapította, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelemben előadott alapjogi és környezetjogi érveket nem hagyta figyelmen kívül. A Kúria az indítványozó által tévesen megjelölt jogszabályhely ellenére azonosította az általa előadott befogadási okokat a Kp. megfelelő rendelkezéseivel, majd azok fennállását külön-külön megvizsgálta. A joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének szükségességével összefüggésben a Kúria kifejezetten értékelte az indítványozónak az Alaptörvény P) cikkére és XXI. cikkére, az Aarhusi Egyezményre, valamint az Európai Unió Bíróságának gyakorlatára alapított érveit is. A Kúria e körben arra is rámutatott, hogy a környezeti ügyekben való részvételhez és az igazságszolgáltatáshoz való jog nem feltétlen és nem korlátlan, az ügyféli minőség fennállásának megítélése során pedig a hatósági ügy tárgyát és az annak alapjául szolgáló anyagi jogviszonyt kell vizsgálni, és ehhez képest kell megállapítani a jog vagy jogos érdek közvetlen érintettségét. A Kúria megállapította, hogy a Törvényszék – amely a településképi bejelentési eljárás tárgyát a helyi építési követelmények érvényesítésében határozta meg, és az indítványozó környezetvédelmi jellegű érveit ezen eljárás tárgyán kívül esőnek tekintette – a kialakult kúriai gyakorlatot követve vizsgálta az indítványozó közvetlen érintettségét. A Kúria tehát nem mellőzte az indítványozó alapjogi és környezetjogi érveinek értékelését, hanem azokat a felülvizsgálati kérelem befogadására irányadó törvényi feltételek keretei között vizsgálta meg. Az indítványozó érvelése e tekintetben valójában arra irányul, hogy a Kúriának a befogadhatóság vizsgálata során az általa előadott alapjogi érvek alapján az alapul fekvő jogvita további alkotmányossági szempontú vizsgálatát is el kellett volna végeznie. Önmagában azonban az, hogy a Kúria a befogadási feltételek vizsgálata során nem jutott az indítványozó által kívánt eredményre, nem veti fel a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének kételyét.

[20] Az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. Az indítványozó érvelése szerint a környezeti érintettség alapjogi relevanciája nem zárható ki pusztán arra hivatkozással, hogy az adott eljárás nem kifejezetten környezetvédelmi jellegű. Az Alkot-

mánybíróság megítélése szerint az ügyben született bírói döntések ugyanakkor nem azon alapultak, hogy a környezeti érintettség alapjogi relevanciája a településképi eljárás jellegére tekintettel eleve kizárt lenne. A Törvényszék abból indult ki, hogy a településképi bejelentési eljárás célja a helyi építési követelmények érvényesítése, az ügyféli jogálláshoz szükséges közvetlen érintettségnek ezért ezzel összefüggésben kell fennállnia. Az indítványozónak az egészséges környezethez való jogára alapított érvelésével összefüggésben pedig arra mutatott rá, hogy az állított környezeti sérelem nem közvetlenül a településképi eljárásból fakad, mivel az környezethasználatot nem engedélyez. A Törvényszék tehát nem a környezeti érintettség alapjogi relevanciáját zárta ki, hanem azt állapította meg, hogy az indítványozó által állított környezeti érintettség és a konkrét hatósági eljárás tárgya között nem áll fenn az ügyféli jogállás megalapozásához szükséges közvetlen kapcsolat. A Kúria ezt a jogértelmezést az ügyféli jogállásra vonatkozó kúriai gyakorlattal összhangban állónak tekintette, hangsúlyozva, hogy az ügyféli minőség fennállását a hatósági ügy tárgyához és az annak alapjául szolgáló anyagi jogviszonyhoz képest kell vizsgálni.

[21] Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a Kúriának az ügyféli jogállás, illetve a közvetlen érintettség fennállására vonatkozó jogértelmezésével, alkotmányjogi panaszra nem szolgáltathat alapot. Az indítványban előadottak alapján az Alkotmánybíróságnak annak ismételt megítélésére kellene vállalkoznia, hogy az indítványozó környezeti érintettsége kellően közvetlen kapcsolatban állt-e a településképi bejelentési eljárás tárgyával ahhoz, hogy ügyféli jogállását megalapozza. Ennek felülbírálata azonban az alkalmazott szakjogi szabályok ismételt értelmezését és a bíróságok által már értékelt körülmények újraértékelését igényelné. Az alkotmányjogi panasz nem mutat rá olyan követelményre, amely a jelen ügy konkrét körülményei között a bírói döntésekben alkalmazott jogértelmezés alaptörvény-ellenességének kételyét vetné fel.

[22] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésével, sem a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[23] Mindez azt jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.

[24] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a) és h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3152/2025.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3093/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.20.524/2025/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.20.524/2025/8. számú ítélete, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 6.Pf.20.479/2024/12. számú ítélete és a Ceglédi Járásbíróság 7.P.20.704/2023/26. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] 1.1. Az indítvány alapjául szolgáló eljárásban megállapított tényállás szerint a felperes az indítványozó (az alapügy alperese) által fizetendő gyermektartásdíj havi 20 000 forintról 40 000 forintra történő felemelését kérte. Az indítványozó a kereset elutasítását kérte, egyebek mellett jövedelmi viszonyaira, valamint további tartási kötelezettségeire hivatkozva.

[3] A Ceglédi Járásbíróság a 2024. április 23. napján kelt 7.P.20.704/2023/26. számú ítéletével a gyermektartásdíjat havi 40 000 forintra felemelte. A bíróság a gyermek indokolt szükségletei, a felek jövedelmi és vagyoni viszonyai, valamint az indítványozó további tartási kötelezettségei alapján a keresetet megalapozottnak találta.

[4] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 2025. január 15. napján kelt, 6.Pf.20.479/2024/12. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[5] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a 2025. szeptember 30. napján kelt, Pfv.I.20.524/2025/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria érdemben vizsgálta különösen a gyermek szükségleteinek, a felek jövedelmi viszonyainak, az indítványozó további tartási kötelezettségeinek, valamint a jövedelem felét meg nem haladó összes tartási igénynek a figyelembevételére vonatkozó kifogásokat, és azokat nem találta megalapozottnak.

[6] 1.2. Az indítványozó ezt követően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Kúria ítéletének, valamint az első- és másodfokú ítéleteknek a megsemmisítését. Indítványában és annak kiegészítésében kifejtette, hogy álláspontja szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint a XV. cikk (1), (2) és (5) bekezdését.

[7] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét elsősorban arra alapította, hogy álláspontja szerint a támadott döntések indokolásából nem követhető nyomon az a mérlegelési folyamat, amely a gyermektartásdíj felemeléséhez és annak összegéhez vezetett. Különösen kifogásolta, hogy a bíróságok nem adtak megfelelő indokolást a felek jövedelmi adatainak szerinte eltérő mérce szerinti figyelembevételére, továbbá nem értékelték megfelelően az indítványozó tényleges teherbíró képességét, az általa eltartott további kiskorú gyermekek szükségleteit, a rászoruló édesapjával kapcsolatos tartási terheit, valamint az összes tartási igénynek a jövedelem felében meghatározott korlátját. Álláspontja szerint a döntésekből az sem állapítható meg kellőképpen, hogy a perbeli gyermek indokolt szükségletei miként alapozták meg a tartásdíj felemelését. Az indítványozó a kiegészített beadványában külön is kifogásolta, hogy a Kúria az Alaptörvény sérelmére alapított érveit arra hivatkozással nem vizsgálta, hogy az Alaptörvénnyel való összhang vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. Álláspontja szerint ugyanakkor nem az Alaptörvény sérelmének közvetlen kúriai vizsgálatát kérte, hanem azt, hogy a Kúria az alkalmazott jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezze, és ennek szempontjairól ellenőrizhető indokolást adjon. Mindezek miatt a döntésekhez vezető oksági és mérlegelési folyamat szerinte nem ellenőrizhető, ami sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból fakadó indokolási kötelezettséget.

[8] Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelmét arra alapította, hogy az ugyanazon tartásra kötelezett által eltartott kiskorú gyermekek összehasonlítható helyzetben vannak, és ugyanazon korlátozott

családi erőforrásokból részesülnek. Álláspontja szerint a perbeli gyermek javára megállapított magasabb tartási teher az indítványozó által eltartott többi gyermek ellátására fordítható forrásokat csökkenti, a támadott döntésekből azonban nem állapítható meg olyan objektív és észszerű indok, amely ezt a különbségtételt igazolná. Az indítványozó saját alapjogi sérelmét abban jelölte meg, hogy az álláspontja szerint önkényes különbségtétel a rá telepített tartási kötelezettségben jelenik meg, és ezáltal közvetlenül kihat az általa eltartott további kiskorú gyermekek ellátására. A XV. cikk (2) bekezdésére az indítványozó ezzel összefüggésben, a XV. cikk (1) bekezdésére alapított érvelését megerősítő jelleggel hivatkozott. A XV. cikk (5) bekezdésére az indítványozó a gyermekek és az idősek fokozott védelmével összefüggésben hivatkozott, és ennek körében sérelmezte azt is, hogy a bíróságok szerinte nem tulajdonítottak megfelelő jelentőséget a rászoruló édesapja tartásával kapcsolatos terheinek.

[9] Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésére az indítványozó nem önálló jogsérelemként, hanem a XV. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmét alátámasztó alkotmányos mérceként hivatkozott. Álláspontja szerint a támadott döntésekből nem követhető, hogy a bíróságok a perbeli gyermek érdekét miként egyeztették össze az indítványozó által eltartott további kiskorú gyermekek megfelelő ellátásához fűződő érdekével.

[10] Az indítványozó az Alaptörvény 28. cikkére ugyancsak nem önálló jogsérelemként, hanem a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási követelmény értelmezési mércéjeként hivatkozott. Álláspontja szerint a támadott döntések nem teszik ellenőrizhetővé, hogy a bíróságok a tartásdíjra vonatkozó szabályokat miként értelmezték azok céljával összhangban, különösen az indítványozó teherbíró képessége, a több eltartott kiegyensúlyozott védelme, valamint a gyermek indokolt szükségleteinek fedezése és jólétének növelése közötti határ tekintetében.

[11] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy kérelme nem a bizonyítékok ismételt mérlegelésére vagy a gyermektartásdíj összegének újraszámítására irányul, hanem annak alkotmányossági vizsgálatára, hogy a támadott döntések indokolása alapján a tartásdíj összegéhez vezető mérlegelés és jogértelmezés kellően követhető és ellenőrizhető-e.

[12] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során vizsgálnia kellett a befogadhatóság mind formai, mind tartalmi feltételeinek érvényesülését. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a következő megállapításokra jutott.

[13] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntést követő hatvan napon belül nyújtotta be [Abtv. 30. § (1) bekezdés].

[14] Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)* pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont], továbbá tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. Az indítvány a XV. cikk (2) bekezdését leszámítva tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont]. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének sérelmével összefüggésben ugyanakkor az indítványozó nem jelölt meg olyan, az Alaptörvény e rendelkezése szerinti védett tulajdonságot, amelyre tekintettel az általa állított hátrányos megkülönböztetés megvalósult volna, és nem fejtette ki azt sem, hogy a kifogásolt különbségtétel mely alapvető jog tekintetében áll fenn. Az indítvány ezért a XV. cikk (2) bekezdése tekintetében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjában foglalt követelménynek. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].

[15] Az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és XV. cikk (1) bekezdése vonatkozásában megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont]. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványban felhívott XV. cikk (5) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak {ld. például: 3535/2023. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [24]}. Az alkotmányjogi panasz ezért ebben az elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja törvényi követelményét. Az indítvány továbbá megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó érintettnek tekinthető (Abtv. 27. §).

[16] 2.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[17] Az alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, sem a XV. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, figyelemmel a panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság részletesen kimunkált esetjogára. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely felvethető-e.

[18] Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamenynyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

[19] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria érdemben vizsgálta az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban is kifogásolt körülményeket, álláspontját pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megfelelően, kellő részletességgel megindokolta. A Kúria kitért a perbeli gyermek indokolt szükségleteire és az azokból a szülőkre háruló költségekre (Kúria ítélete, Indokolás [43]), a felek jövedelmi és vagyoni viszonyainak figyelembevételére (Kúria ítélete, Indokolás [44]–[47]), az indítványozó által eltartott további gyermekek helyzetére (Kúria ítélete, Indokolás [48]), az indítványozó édesapjával kapcsolatos tartási kötelezettségre (Kúria ítélete, Indokolás [49]), valamint az összes tartási igénynek az indítványozó jövedelméhez viszonyított törvényi korlátjára is (Kúria ítélete, Indokolás [50]). Az indítványozó ezzel összefüggő kifogásai részben arra irányulnak, hogy a bíróságok mely jövedelmi adatokat vették figyelembe, azokat milyen időszak alapján és milyen összegben állapították meg, továbbá milyen jelentőséget tulajdonítottak az indítványozó egyéb tartási kötelezettségeinek és a perbeli gyermek szükségleteinek. Annak vizsgálata azonban, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a bíróságok mely jövedelmi adatokat tekintették irányadónak, valamint az egyes, a tartásdíj megállapítása szempontjából releváns körülményeket milyen súllyal értékelték, a tényállás megállapításához, a bizonyítékok értékeléséhez és az alkalmazandó családjogi rendelkezések értelmezéséhez kapcsolódó kérdés. Az indokolási kötelezettség állított sérelmével összefüggésben pedig az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, az indokolási kötelezettségből azonban nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, és különösen nem következik az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. A Kúria a fent idézettek szerint álláspontját részletesen megindokolta; önmagában az a tény, hogy az indítványozó nem osztja a Kúria jogértelmezését, illetőleg nem tartja a Kúria ítéletének indokolását kellően részletesnek, az indokolási kötelezettség követelményével összefüggésben még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét {lásd például: 1035/2026. (II. 26.) AB végzés, Indokolás [16]}.

[20] Az Alkotmánybíróság a fentiekkel összefüggésben továbbá azt is figyelembe vette, hogy a Kúria az indítványozó Alaptörvényre történő hivatkozását nem azért mellőzte, mert a felülvizsgálati kérelemben felvetett szakjogi kifogásokat nem kívánta vizsgálni. A Kúria azt állapította meg, hogy az Alaptörvény valamely rendelkezésének sérelmére történő önálló hivatkozás nem alapozza meg a felülvizsgálatot, ugyanakkor az indítványozó által megfelelően megjelölt anyagi és eljárási jogi kifogásokat érdemben elbírálta. A Kúria ítéletében kifejezetten utalt arra, hogy a Kúria hatásköre a jogerős ítélet törvényességi szempontú felülvizsgálata, míg az ítélet Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés (Kúria ítélete, Indokolás [35]). Önmagában ezért a Kúria ezen álláspontja sem veti fel a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének kételyét.

[21] Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben az indítványozó azt kifogásolta, hogy a perbeli gyermek javára megállapított magasabb tartási teher az általa eltartott további kiskorú gyerme-

kek ellátására fordítható forrásokat csökkenti, anélkül, hogy e különbségtételnek objektív és észszerű indoka lenne. A Kúria ezzel szemben kifejezetten vizsgálta az indítványozónak a különböző háztartásban nevelkedő gyermekek anyagi támogatásával kapcsolatos érvelését, és a vonatkozó szakjogi rendelkezések értelmezése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a hatályos szabályozás nem követeli meg a különböző háztartásban nevelkedő gyermekek azonos szintű anyagi támogatását, a tartásdíj meghatározása során pedig a perbeli gyermek indokolt szükségleteiből kell kiindulni (Kúria ítélete, Indokolás [48]). Az indítványozó XV. cikk (1) bekezdésére alapított érvelésének vizsgálata ezért a jelen ügyben annak felülbírálatát igényelné, hogy a Kúria helyesen értelmezte-e a tartási kötelezettségre vonatkozó szakjogi rendelkezéseket, és azok alapján megfelelően értékelte-e az indítványozó által eltartott, különböző háztartásokban élő gyermekek helyzetét. Egy ilyen szakjogi-törvényértelmezési (tehát nem alkotmányjogi) kérdés vizsgálata azonban az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik.

[22] Az indítványozó által a gyermek indokolt szükséglete és az általa „jólétnövelésnek” nevezett többlet közötti határ, továbbá a felek jövedelmi viszonyai és az egyes tartási kötelezettségek tekintetében előadott további kifogások ugyancsak a megállapított tényállás, a bizonyítékok értékelése és a tartásra vonatkozó szabályok egyedi ügyre történő alkalmazásának felülvizsgálatát igényelnék. Az, hogy az indítványozó e mérlegeléssel és jogértelmezéssel nem ért egyet, önmagában nem alapozza meg a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[23] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, sem a XV. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[24] Mindez azt jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.

[25] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a) és h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/41/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3094/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Törvényszék 12.Bpkf.92/2026/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó meghatalmazott jogi képviselője (dr. Győrffy István ügyvéd) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Debreceni Törvényszék 12.Bpkf.92/2026/2. számú végzése, a Debreceni Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoport 7.Szv.22/2026/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól az Alaptörvény B) cikk, I. cikk, XXVIII. cikk (1) bekezdése és 28. cikkének sérelmére hivatkozva.

[2] Az indítvány benyújtását megelőző eljárásnak az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők.

[3] Az indítványozó mint elítélt meghatalmazott védője annak megállapítását kérte, hogy a Debreceni Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja az elévülésre tekintettel állapítsa meg az elítélttel szemben kiszabott büntetés hátralévő része végrehajthatóságának a kizártságát. A védő a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi. CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 28. § (1) bekezdés *d)* pontját és a Bv. tv. 29. §-át megjelölve utalt arra, hogy a terhelttel szembeni elfogatóparancs kibocsátása óta több, mint öt év telt el az elévülést félbeszakító érdemi intézkedés megtétele nélkül.

[4] A Debreceni Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja a kérelmet elutasította. A végzés indokolása szerint az elévülést a Bv. tv. 29. § (4) bekezdése értelmében minden olyan hatósági intézkedés félbeszakítja, amelyet a büntetés végrehajtásának előbbre vitele érdekében foganatosítottak. Az indítványozó mint elítélt, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága által, a szabadságvesztések letöltésének megkezdésére kiadott felhívásában foglaltakkal szemben igazolatlanul mulasztott, elővezetése nem vezetett eredményre, ezért 2020. október 1. napján elfogatóparancsot bocsátottak ki vele szemben. Az elfogatóparancs kibocsátása a végrehajtás előbbre vitele érdekében tett érdemi intézkedés, ezért az elévülést félbeszakította. Ezt követően információ merült fel arra vonatkozóan, hogy az elítélt külföldön tartózkodik, ezért a törvényszék 2023. október 31. napján európai elfogatóparancsot bocsátott ki az elítélttel szemben. A Debreceni Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja szerint a kibocsátott európai elfogatóparancs ugyancsak a végrehajtás előbbre vitele érdekében tett érdemi, az elévülést félbeszakító intézkedés, amelynek megtétele óta öt év nem telt el, ezért a büntetések végrehajthatósága nem évült el, a végrehajtás kizártsága nem állapítható meg.

[5] Az indítványozó védője fellebbezése folytán eljáró Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság a Debreceni Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának végzését helybenhagyta. A Debreceni Törvényszék a végzés indokolását kiegészítette a Kúria 1/2005. BJE határozatának *a)* pontjában foglaltakkal, amely szerint félbeszakítja az elévülést a belföldi körözést elrendelő elfogatóparancsot követően az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény alapján kiadott európai elfogatóparancs is. A rendelkezésre álló iratok és a hivatkozott BJE határozat *a)* pontja értelmében alaptalan az a hivatkozás, hogy 2023. október 31. napján nem új elfogatóparancs került kibocsátásra, hanem a 2020. október 1. napján kiadott elfogatóparancs került módosításra. A másodfokú bíróság utalt rá, hogy az iratok tanúsága szerint a törvényszék büntetés-végrehajtási csoportja, miután tudomására jutott, hogy az elítélt külföldön tartózkodik, európai elfogatóparancsot bocsátott ki vele szemben, amely a Bv. tv. 29. § (4) bekezdése értelmében és a Kúria 1/2005. BJE határozatára is tekintettel mint a végrehajtás előbbre vitele érdekében tett érdemi hatósági intézkedés félbeszakította az elévülést.

[6] 2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, az Abtv. 27. § (1) bekezdésére hivatkozva.

[7] Az indítványozó részletesen kifejtette, hogy a büntetés végrehajthatóságának az elévülése az állami büntetőhatalom érvényesítésének a korlátját jelenti. A végrehajthatóság elévülése garanciális rendelkezései idő-

korláthoz kötik a büntetés végrehajthatóságát, és erre tekintettel határozza meg azt a szabályozást, hogy mely intézkedések azok, amelyek a büntetés végrehajthatóságának félbeszakítására alkalmasak. A törvényi szabályozással a jogalkotó kizárta a formális, ismétlődő, látszat eljárási cselekményeket, amelyek ténylegesen nem a végrehajtás előre mozdítását, hanem az elévülési idő meghosszabbítását célozzák. Az indítványozó szerint az eljáró bíróságok a törvényi rendelkezésekkel ellentétesen tekintették a kiadott elfogatóparancs területi hatályának a módosítását új elfogatóparancsnak, és ezáltal az elévülést félbeszakító új eljárási cselekménynek. Az indítványozó szerint nem volt jogi akadálya annak, hogy az ügyben eljáró bíróság az elfogatóparancsot már az első alkalommal ne csak Magyarország területére adja ki, hanem európai elfogatóparancsot bocsásson ki. Álláspontja szerint az iktatás adatai is alátámasztják, hogy európai elfogatóparancsot csupán azért bocsátottak ki, hogy a végrehajthatóság elévülését félbeszakítsák.

[8] A bíróság ezen magatartása ellentétes a tisztességes eljáráshoz való alapjoggal, amelynek alátámasztásaként az indítványozó felhívta a tisztességes eljáráshoz való jog alkotmánybírósági gyakorlatát összefoglaló 3375/2018. (XII. 5.) AB határozat Indokolásának [29]–[35] bekezdéseit.

[9] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján az ügyben tanácsban járt el.

[10] Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.

[11] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntést követő hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló végzést az indítványozó jogi képviselője 2026. február 19-én vette át, alkotmányjogi panaszát az indítványozó jogi képviselője 2026. április 20-án terjesztette elő. Az alkotmányjogi panasz tehát a támadott végzése tekintetében az Abtv. 30. § (1) bekezdés szerinti hatvan napos határidőn belül került benyújtásra.

[12] Az indítványozó jogi képviselővel járt el az Alkotmánybíróság előtt, a jogi képviselő csatolta a meghatalmazását.

[13] Az Abtv. 27. § *a)* pontja értelmében alkotmányjogi panasszal az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet élni. Az Alkotmánybíróság ezért megvizsgálta, hogy a támadott bírósági határozat az ügy érdemében hozott döntésnek vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek tekinthető-e. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajthatósága elévülésének a megállapítása érdekében indított eljárásban a bíróság jogerős végzése, amely a kérelmező elévülés megállapítása iránti kérelmét első fokon elutasító végzést helybenhagyja, az ügy érdemében hozott bírósági határozatnak minősül, ezért alkotmányjogi panasszal támadható {3015/2019. (I. 7.) AB végzés, Indokolás [33]; 1330/2026. (VI. 26.) AB végzés, Indokolás [20]}.

[14] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjai szerint akkor fogadhatja be, ha az határozott kérelmet tartalmaz. Az indítvány a határozott kérelem feltételeit az alábbiak szerint csak részben teljesíti.

[15] Az indítvány tartalmazza a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [az Alaptörvény B) cikk, I. cikk, XXVIII. cikk (1) bekezdése és 28. cikk]; az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést (Debreceni Törvényszék 12.Bpkf.92/2026/2. számú végzése, Debreceni Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoport 7.Szv.22/2026/2. számú végzése); kifejezett kérelmet fogalmaz meg a támadott bírói döntés(ek) alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére.

[16] Az indítványnak tartalmaznia kell az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény B) cikk, I. cikk, XXVIII. cikk (1) bekezdése és 28. cikk]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére mint Alaptörvényben biztosított jogra csak két esetben alapítható alkotmányjogi panasz: a kellő felkészülési idő hiánya, illetve a visszaható hatály tilalma miatt {lásd pl. 3012/2017. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [28]; 1374/2026. (VII. 17.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az indítvány azonban erre vonatkozó megállapítást, érvelést nem tartalmaz, így ebben a vonatkozásban az alkotmányjogi panasz érdemi alkotmányossági vizsgálatára nincs lehetőség. Az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, bíróságoknak szóló segédszabály nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot {lásd pl. 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 1182/2026. (IV. 7.) AB végzés, Indokolás [52]}, valamint az Alaptörvény I. cikk sem tartalmaz az Alaptörvényben biztosított jogot {3434/2020. (XII. 9.) AB végzés, Indokolás [32]; 1346/2026. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [31]}, ezért ezek állított sérelmére alkotmányjogi panasz nem alapítható.

[17] Az alkotmányjogi panasz befogadásának további feltétele, hogy az indítvány tartalmazzon indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont]. Az indítvány ugyan megjelöli az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét és az Alkotmánybíróság 3375/2018. (XII. 5.) AB határozatát, amelyben összefoglalta a tisztességes eljáráshoz való jog általános szempontjait, azonban nem tartalmaz alkotmányjogilag releváns indokolást arra nézve, hogy a bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvénnyel. A büntetés végrehajthatóságának elévülése kapcsán az indítvány olyan állításokat fogamaz meg, amelyek az elévülést megszakító jogi cselekmény területi hatályát illetően vitatják az eljáró bíróságok döntéseit. Az eljáró bíróságok döntéseikben reflektáltak az indítványozó szakjogi érveire. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó jogi képviselője ugyanazokat a szakjogi érveket adta elő, amelyeket a megelőző eljárásban. Az alkotmányjogi panaszában ezeken túl nem adott elő önálló, alkotmányjogilag értékelhető indokolást, csupán állította az Alaptörvénybe ütközést. Így az alkotmányjogi panasz nem felel meg a határozottság követelményének.

[18] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontjában foglalt követelményének, ezért az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (2) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1309/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3095/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.37.558/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

[1] 1. A jogi képviselővel (Dr. Tésenyi Renáta Edit Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Tésenyi Renáta Edit) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben a Kúria Kfv.III.37.558/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Budapest Környéki Törvényszék 105.K.702.409/2023/26. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.

[2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a rendelkezésre álló iratok alapján – az alábbiakban összegezhető.

[3] Egy […]-i ingatlanon lévő logisztikai raktár rendeltetésének módosítása érdekében egy gazdasági társaság (az alapügy alperesi érdekeltje) településkép-védelmi eljárás lefolytatását kezdeményezte. A kérelmet […] Város Önkormányzatának polgármestere a […] számú határozatával tudomásul vette. Az eljárás eredményeként az ingatlan rendeltetése logisztikai raktár és összeszerelő üzemre változott. Az indítványozó mint a […], […] és környéke jobbá és élhetőbbé tétele céljából nyilvántartásba vett egyesület, ügyféli jogállása elismerését kérte a településkép-védelmi ügyben, arra hivatkozással, hogy környezetvédelmi ügyben eljáró egyesületként működik. […] Város Önkormányzatának polgármestere a 2023. július 24. napján kelt […] számú végzésével az ügyféli jogállás elismerésére irányuló kérelmet elutasította.

[4] […] Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az indítványozó fellebbezése alapján eljárva 2024. szeptember 28. napján kelt […] határozatával az elsőfokú végzést helybenhagyta. A határozat indokolása szerint az indítványozó azért nem minősült ügyfélnek, mert nem volt olyan közvetlen jogi érintettsége, mely az eljárás tárgyával összefüggésben állt volna, az indítványozó által előadottak a településképi eljárásban nem voltak vizsgálhatóak.

[5] 1.2. Az indítványozó keresete alapján eljáró Budapest Környéki Törvényszék 2025. április 29. napján kelt 105.K.702.419/2023/26. számú ítéletével a keresetet elutasította. A felperes ügyféli minőségének megállapítása kérdésében a bíróság arra az álláspontra jutott, hogy az indítványozó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 10. § (1) bekezdése szerinti ügyféli jogosultság megállapításához szükséges, az ügy tárgyával (a helyi építési szabályok betartásával) való közvetlen érintettséget nem igazolt, az általa felhozott, környezetvédelmi jellegű érvek a településképi eljárás tárgyán kívül estek. Ennek oka, hogy a településképi ügyben meghozott határozat környezethasználatot nem engedélyez az alperesi érdekelt számára.

[6] 1.3. A jogerős ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Kúria 2025. szeptember 17. napján kelt, Kfv.III.37.558/2025/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően megvizsgálta az indítványozó közvetlen érintettségét, és az ügyféli jogállás el nem ismerése körében részletesen kifejtette jogi érveit. Az a tény, hogy az indítványozó nem ért egyet a jogerős ítéletben foglaltakkal, még önmagában nem elegendő a felülvizsgálati kérelem befogadásához (Kúria végzése, Indokolás [34]). A Kúria álláspontja szerint ezen túlmenően a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény szerinti többi befogadási ok sem állt fenn.

[7] 1.4. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát, melyben a Kúria Kfv.III.37.558/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Budapest Környéki Törvényszék 105.K.702.409/2023/26. számú ítéletére kiterjedő hatállyal. Az alkotmány-

jogi panasz szerint a támadott bírósági döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, és a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogot, az alábbiak szerint.

[8] A tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben az indítványozó kifejtette, hogy annak alkotmányos tartalma nem merül ki abban, hogy az eljárás formálisan lefolytatásra kerül, hanem magában foglalja azt a követelményt is, hogy a bíróság a jogvitát érdemben vizsgálja, a fél számára tényleges lehetőséget biztosítson álláspontja kifejtésére, bizonyítási indítványai előterjesztésére és jogainak védelmére. Amennyiben az indítványozó az ügyben nem vehet részt, a jogorvoslathoz való joga formálissá válik, elveszíti alkotmányos funkcióját. Jelen esetben az vezetett a bírósági döntések alaptörvény-ellenességére, hogy az eljáró bíróságok döntése eredményeként az indítványozó nem vehetett részt az ügy érdemi eldöntésére irányuló eljárásban.

[9] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog a panasz szerint azért sérült, mert az indítványozó számára a jogorvoslat lehetősége csak formálisan állt rendelkezésre, a Kúria döntésével pedig véglegesen elzárta az indítványozót attól a lehetőségtől, hogy az ügy érdemében részt vehessen, ezáltal pedig arra vonatkozóan jogorvoslat sem áll majd az indítványozó rendelkezésére.

[10] Az indítványozó általános jelentőségű, az egyedi ügyön túlmutató alkotmányjogi kérdésnek ítéli, hogy „összhangban áll-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével az olyan bírói gyakorlat, amelynek eredményeként egy környezetvédelmi és közösségi célú civil szervezet eljárási jogállásának hiányára hivatkozva teljes mértékben kizárásra kerül az érdemi bírósági jogvédelemből olyan közhatalmi döntések esetében, amelyek potenciálisan jelentős környezeti és életminőségi hatásokkal járnak".

[11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az alapügy tárgyával összefüggésben utalt az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére és XXI. cikk (1) bekezdésére is, annak kifejezett rögzítésével, hogy ezen alaptörvényi rendelkezések sérelmét nem állítja.

[12] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során vizsgálnia kellett a befogadhatóság mind formai, mind tartalmi feltételeinek érvényesülését. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a következő megállapításokra jutott.

[13] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntést követő hatvan napon belül nyújtotta be [Abtv. 30. § (1) bekezdés].

[14] Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)* pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont], továbbá tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. Az indítvány tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].

[15] Az indítvány megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont]. Az indítvány továbbá megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó érintettnek tekinthető (Abtv. 27. §).

[16] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását mérlegelési jogkörben eljárva tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 32. § (5) bekezdésének megfelelően a Kúria végzésén keresztül az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy érdemében született döntést is felülvizsgálhatja.

[17] 2.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[18] Az alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, figyelemmel a panasz tartalmára és figyelemmel az Alkotmánybíróság irányadó, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel kapcsolatos gyakorlatára. Az alkotmányjogi panaszban alapvető alkotmányjogi jelentőségűként megjelölt

kérdést az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadási feltételek közül a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely körében vizsgálta, figyelemmel arra, hogy az indítványozó által megfogalmazott kérdés az Alkotmánybíróság megítélése szerint nem általános jelentőségű, hanem kifejezetten a konkrét egyedi ügyre vonatkoztatva értelmezhető.

[19] A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely vizsgálatával összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

[20] Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a Kúriának az ügyféli jogállás, illetve a közvetlen érintettség fennállására vonatkozó jogértelmezésével, alkotmányjogi panaszra nem szolgáltathat alapot, sem a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, sem pedig a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben. Az indítványban előadottak alapján az Alkotmánybíróságnak annak felülbírálatára kellene vállalkoznia, hogy az indítványozó (környezeti) érintettsége kellően közvetlen kapcsolatban állt-e a településképi bejelentési eljárás tárgyával ahhoz, hogy ügyféli jogállását megalapozza, ami az alkalmazott szakjogi szabályok ismételt értelmezését és a bíróságok által már értékelt körülmények újraértékelését igényelné. Az alkotmányjogi panasz nem mutat rá olyan, az indítványozó pervesztességén túlmutató körülményre, amely a jelen ügy konkrét körülményei között a bírói döntésekben alkalmazott jogértelmezés alaptörvény-ellenességének kételyét vetné fel.

[21] Az indítványozó ügyféli jogállását az eljáró hatóságok és bíróságok kifejezetten azért nem ismerték el, mert a konkrét esetben nem teljesültek az Ákr. 10. § (1) bekezdése szerinti, az ügyféli jogállás elismeréséhez szükséges feltételek (Kúria végzése, Indokolás [33]–[34]). A Kúria ezen túlmenően azt is rögzítette, hogy a környezetvédelmi civil szervezetek ügyféli jogállására vonatkozó bírói gyakorlatot változatlanul irányadónak tekinti, azonban a környezeti ügyekben való részvétel joga, és ezzel összefüggésben az igazságszolgáltatáshoz való jog nem feltétel nélküli és nem korlátlan, nem függetleníthető az alkalmazandó jogszabályoktól (Kúria végzése, Indokolás [33]). Azaz, az is kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kúria jogi álláspontját kellő, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelő részletességgel megindokolta.

[22] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy jelen esetben kétséget kizáróan megállapítható, hogy az indítványozó számára rendelkezésre állt a jogorvoslat lehetősége a […] Város Önkormányzatának polgármestere által meghozott döntéssel szemben (mely jogorvoslati lehetőséggel az indítványozó élt is). A jogorvoslathoz való jog ugyanakkor nem értelmezhető akként, hogy az magában foglalná az indítványozó számára kedvező döntés meghozatalának jogát {lásd például: 3244/2025. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [17]}.

[23] Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem veti fel, azaz nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.

[24] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/500/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3096/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.21.107/2023/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A Dr. Garamvölgyi László ügyvéd által képviselt indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria Pfv.V.21.107/2023/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Fővárosi Törvényszék 52.Pf.632.399/2023/6. számú ítéletére kiterjedő hatállyal.

[2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügyben megállapított tényállás szerint egy budapesti ingatlan (a továbbiakban: felperesi ingatlan vagy szolgáló telek) 6/12-ed tulajdoni hányada az alapügy felpereseként eljáró indítványozó, további tulajdoni hányadai pedig a III., IV. és V. rendű alperesek tulajdonát képezik. A szolgáló telket útszolgalmi jog terheli, melynek létesítésére Budapest Székesfőváros Tanácsa által kiadott, 1930. március 28. napján kelt […] számú véghatározat alapján került sor. A véghatározat szerint a felperesi ingatlan mindenkori tulajdonosa tűrni tartozik a térrajzon bejelölt 3 méteres szolgalmi úton a kocsival és gyalogszerrel való közlekedését egy másik, a véghatározatban helyrajzi számmal megjelölt telek (az uralkodó telek) mindenkori tulajdonosának mindaddig, amíg ennek a teleknek a hozzáférése másként biztosítva nem lesz. Az alapügy I. rendű alperese megszerezte az uralkodó telek és egy másik, azzal szomszédos ingatlan tulajdonjogát, a két ingatlant egymáshoz egyesítette, ezzel formálisan (az ingatlan-nyilvántartásban szereplő helyrajzi szám szerint) megszűnt az az uralkodó telek, amelyet az 1930-ban kelt véghatározat helyrajzi szám szerint megjelölt. Az egyesített ingatlanon az I. rendű alperes két, egymástól elkülönült lakóházat épített fel, az „A” épületben négy lakás található négy garázzsal és egy további két állásos gépkocsi-tárolóval, míg a „B” épületben két lakás, valamint az egyik lakáshoz tartozó felszíni gépkocsibeálló található (a „B” épület másik lakásához az „A” épületnél kialakított gépkocsibeálló tartozik). A „B” épület elhelyezkedése lényegében megegyezik a korábbi uralkodó telken található családi ház elhelyezkedésével. Az egyesített ingatlan „A” épületét egy, gépjárművel történő közlekedésre is alkalmas úton lehet megközelíteni, a „B” épület azonban az „A” épület felől csak gyalogosan közelíthető meg (gépjárművel egyáltalán nem), ezért az alapügy VIII. rendű alperese (a „B” épületben lévő egyik lakás tulajdonosa) gépjárművével a szolgalmi utat szokta használni. A „B” épület gyalogosan egyébiránt az „A” épület irányából csak lépcsőn, míg a szolgáló telek felől sík terepen közelíthető meg.

[3] Az indítványozó keresetében a felperesi ingatlant terhelő útszolgalmi jog megszüntetését, valamint az alperesek ennek tűrésére kötelezését kérte, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint az útszolgalmi jog fenntartása már sem a gyalogos, sem pedig a gépkocsival történő megközelíthetőség biztosítása érdekében nem indokolt. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 8.P.22.071/2022/21. számú, 2022. március 3. napján kelt ítéletével az útszolgalmi jogot az indítványozó keresetének megfelelően törölte, egyben az alapügy alpereseit annak tűrésére kötelezte. A bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felek ütköző érdekeinek összemérése során figyelemmel kell lenni az ingatlanok adottságaira, fekvésére, az ingatlan használatának céljára, módjára, az okszerű gazdálkodás követelményére, valamint arra, hogy a szolgalom gyakorlása során a szolgalommal terhelt ingatlan birtokosának érdekeit kímélve kell eljárni (Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság ítélete, Indokolás [18]). A bíróság megítélése szerint a „B” épület gyalogosan akadály nélkül megközelíthető az „A” épület irányából, a „B” épületben lévő lakás tulajdonosának pedig lehetősége van az utcán parkolni, vagy pedig megvásárolni az „A” épülethez tartozó valamelyik garázst (Indokolás [23]).

[4] 1.2. Az I. és a VI–XII. rendű alperesek fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 52.Pf.632.399/2023/6. számú, 2023. július 6. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította. A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az irányadó tényállást helyesen állapította meg, abból azonban téves jogi következtetést vont le. A másodfokú ítélet szerint a telki

szolgalom korlátlan időtartamra szól, és addig áll fenn, amíg az a szükséglet, amelynek kielégítése érdekében létrehozták, meg nem szűnik, azaz, ha az a jogosult ingatlanának rendeltetésszerű használatához többé már nem szükséges (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [41]). Jelen esetben az alperesi ingatlan közútról való megközelíthetősége általánosságban mind gyalogosan, mind gépkocsival megfelelően biztosított, azonban az egyesített ingatlan speciális fizikai jellemzőire, így különösen a „B" épületre és az ahhoz tartozó felszíni gépkocsibeállóra, valamint az „A" épület felőli nagy szintkülönbségre (mely a lépcsőn történő megközelítést indokolja) figyelemmel az nem állapítható meg, hogy ezáltal a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:163. § (1) bekezdésében és a véghatározatban írt feltételek egyaránt megvalósultak volna, azaz, hogy az uralkodó telek rendeltetésszerű használatához a szolgalmi jogra már nincs szükség. Mindez pedig azt jelenti a Fővárosi Törvényszék értelmezése szerint, hogy a VIII. rendű alperes számára a szolgalmi jog megszüntetése esetén a rendeltetésszerű ingatlanhasználat nem lenne biztosított (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [45]–[46]). A Fővárosi Törvényszék ezért arra a következtetésre jutott, hogy a szolgalommal ténylegesen érintett ingatlanrész tekintetében nem történt olyan lényeges változás, amely szükségtelenné tenné a szolgalmi jog fenntartását, és ekként indokolttá tenné a szolgalmi jog megszüntetését.

[5] 1.3. Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria Pfv.V.21.107/2023/9. számú, 2024. május 15. napján kelt ítéletével a Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria álláspontja szerint a kereset elbírálásához a korábbi uralkodó telek és szolgáló telek által biztosított eredeti és jelenlegi használati viszonyokat kell összehasonlítani, márpedig ezek a használati viszonyok a „B" épület esetében (melynek elhelyezkedése megegyezik a korábbi, a szolgalmi jog alapításakor az uralkodó telken álló családi házéval) nem változtak meg (Kúria ítélete, Indokolás [28]). Az ugyanakkor megállapítható, hogy a szolgalom megszüntetése esetén a VIII. rendű alperes ingatlanhasználata az útszolgalomhoz képest hátrányosan változna, ezért az uralkodó telek rendeltetésszerű használatához szükséges a szolgalom fenntartása, mert csak ezáltal biztosítható az uralkodó telek egyik birtokosának az a használati jogosultsága, amire a szolgalom eredetileg létesült (Kúria ítélete, Indokolás [32]). A Kúria kiemelte: az indítványozónak jogos igénye lehet arra, hogy (a telek egyesítésére és a társasház létesítésére tekintettel) a szolgalom ne váljon számára terhesebbé, ez az igény azonban nem a szolgalom megszüntetésével, hanem annak korlátozásával érhető el (Kúria ítélete, Indokolás [33]).

[6] 1.4. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát, melyben a Kúria Pfv.V.21.107/2023/2. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Fővárosi Törvényszék 52.Pf.632.399/2023/6. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XXVII. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését, az alábbiak szerint.

[7] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítványozó azért állítja, mert a szolgalom fenntartása azt eredményezi, hogy a szolgalmi út használata során az indítványozó magán- és családi életének lényeges mozzanatai közvetlenül láthatóvá válnak mások (a szolgalmi út használói) számára (így például az, hogy az indítványozó éppen hol tartózkodik, milyen tevékenységet végez, kik tartózkodnak az indítványozóval együtt az ingatlanban, kivel és miről beszélget személyesen vagy távközlési eszközön, milyen a külső megjelenése és lelkiállapota). Azáltal azonban, hogy az alapügy I. rendű alperese két ingatlant is egyesített, és azon társasházat épített, az uralkodó telek jellemzői és ezzel a szolgalom nagyságrendje számottevően megváltoztak: amíg korábban egy család élt az útszolgalom lehetőségével, addig ez a szolgalmi jog immáron a társasházban lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek valamennyi tulajdonosát megilleti. Az indítványozó szerint azáltal, hogy az eljáró bíróságok nem voltak tekintettel az uralkodó telek megváltozott adottságaira és ezáltal az indítványozó megnövekvő terheire, az eljáró bíróságok nem tettek eleget az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó, a konkuráló alapjogok összemérésére vonatkozó kötelezettségüknek, melynek eredményeként a Kúria és a Fővárosi Törvényszék ítéletükkel megsértették az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését. Az indítványozó arra is utal, hogy álláspontja szerint az eljáró bíróságok a szolgalmi jog fenntartása során kizárólag a VIII. rendű alperes kényelmi szempontú gépkocsihasználatára voltak tekintettel, ami nem mérhető össze az indítványozó magán- és családi élethez való jogában okozott sérelemmel.

[8] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése sérelmét az alkotmányjogi panasz azért állítja, mert a Kúria által jogerősen fenntartott szolgalmi jog korlátozza az indítványozót az őt megillető tulajdon egyes részjogosítványainak gyakorlásában. Az indítványozó a XIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben is utalt arra, hogy a bíróságok nem voltak tekintettel az uralkodó telek megváltozott adottságaira, és ezáltal nem tettek eleget az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó, a konkuráló alapjogok összemérésére vonatkozó kötelezettségüknek. Jelen esetben ráadásul a szolgalom fenntartása az indítványozó álláspontja szerint a szolgáló telek értékcsökkenését is eredményezi. Az

alkotmányjogi panasz szerint azáltal, hogy a VIII. rendű alperes számára nem lenne feltétlenül szükséges a szolgalmi jog fenntartása, valójában az indítványozó tulajdonhoz való jogával szemben nem azonosítható más védendő alapvető jog vagy alkotmányos érték.

[9] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdéséből az következik, hogy a tulajdonában álló ingatlanban való tartózkodása során megilleti őt annak szabadsága, hogy az ingatlan területén szabadon mozogjon, bármikor helyet változtasson, az ingatlanon belüli tartózkodási helyének megválasztásáról szabadon dönthessen, melybe az is beletartozik, hogy maga dönthet arról, hogy közlekedési eszközével az ingatlan mely részére, mikor és hogyan hajt be. Azáltal azonban, hogy a Kúria ítéletével a szolgalmi jogot fenntartotta, az indítványozó XXVII. cikk (1) bekezdése szerinti alapjogát sértette meg, mely jogsérelem (hasonlóan a VI. cikk és XIII. cikk körében állított sérelemhez kapcsolódóan megfogalmazott érveléshez) az uralkodó telek korábbiaknál jelentősebb mértékű használata az indítványozó jogának is súlyosabb mértékű korlátozását valósítja meg.

[10] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség az alkotmányjogi panasz szerint azért sérült, mert sem a Kúria, sem pedig a Fővárosi Törvényszék ítéletükben nem adtak számot arról, hogy hogyan és mennyiben értékelték az indítványozónak az ügy érdemi elbírálása szempontjából lényeges érveit, észrevételeit, kifogásait. A támadott bírói döntések arra sem térnek ki az indítványozó szerint, hogy a „B" épületben elhelyezkedő két lakás közül miért csak az egyik ingatlantulajdonos körülményeit vették figyelembe, miként arra sem tértek ki, hogy a szolgalom gyakorlásának lehetősége valójában az uralkodó telek valamennyi tulajdonosát megilleti, ekként a szolgalom fenntartása az indítványozó esetében a korábbiaknál jelentősebb terhet jelent.

[11] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.

[12] 2.1. Az indítványozó perbeli jogi képviselője a Kúria ítéletét 2024. július 2-án töltötte le, az alkotmányjogi panaszt pedig 2024. augusztus 28-án – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvannapos határidőn belül – terjesztette elő az első fokon eljáró bíróság útján.

[13] 2.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

[14] Az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapügy felperese volt – fennáll. A Kúria támadott ítélete az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, mely alkotmányjogi panasz eljárás keretében támadható.

[15] 2.3. Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeit a következők szerint csak részben teljesíti: *a)* tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); *b)* az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági döntést (Kúria Pfv.V.21.107/2023/9. számú ítélete), *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése, XXVII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése]; *e)* indokolást arra nézve, hogy a támadott döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírói döntés alaptörvény-ellenességét és semmisítse azt meg.

[16] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontja előírja, hogy az alkotmányjogi panasznak indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a támadott döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az indítványozó az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott alkotmányjogi panaszában a tulajdonán létesített szolgalmi jog megszüntetése iránti per vonatkozásában. Az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdése a szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogot rögzíti, mely nem hozható összefüggésbe az indítványozó által előadott érveléssel, mely a saját ingatlanán belüli mozgás szabadságán alapul. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadálya, ha az indokolás hiányosságai miatt a kérelem nem felel meg a határozottság követelményének, illetve nem kapcsolja össze alkotmány-

jogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a sérelmezett döntéssel {lásd például: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]; 3373/2025. (XI. 12.) AB határozat, Indokolás [24]}.

[17] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság ezen hivatkozott alaptörvényi rendelkezést a továbbiakban nem vizsgálta.

[18] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.

[19] 4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

[20] 4.1. Az alkotmányjogi panasz sem a VI. cikk (1) bekezdésével, sem a XIII. cikk (1) bekezdésével, sem a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem fogalmaz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, az Alkotmánybíróság ugyanis már ezen jogok részletes tartalmát, továbbá a bíróságok Alaptörvény 28. cikke szerinti, az alapjogok összemérésére vonatkozó kötelezettséget is több alkalommal vizsgálta. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panasz felveti-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[21] 4.2. Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt magánélethez való jog, valamint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jog sérelmével összefüggésben azt kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok nem voltak tekintettel az uralkodó telek megváltozott adottságaira, és ezáltal nem tettek eleget az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó, a konkuráló alapjogok összemérésére vonatkozó kötelezettségüknek. Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok számára kötelezettségként írja elő, hogy ítélkezési tevékenységük során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {lásd pl. 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az Alaptörvény 28. cikkéből nem az a kötelezettség fakad, hogy a bíróságoknak közvetlenül az Alaptörvény rendelkezéseire kell alapítaniuk a döntéseiket, hanem az, hogy az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági szempontokra is. A bíróságoknak ilyen esetekben közvetítő, kiegyenlítő szerepet kell betölteniük, és az érintett alapjogok összemérésével („kíméletes kiegyenlítésével és méltányos egyensúlyba hozásával") kell döntésüket meghozniuk {3067/2021. (II. 24.) AB határozat, Indokolás [31]}.

[22] Az Alkotmánybíróság jelen esetben (szemben az indítványozó állításaival) megállapította, hogy az eljáró bíróságok döntéshozataluk során figyelemmel voltak ezen, az Alaptörvényből fakadó kötelezettségükre azaz a konkuráló alapjogok összemérése a Ptk. szolgalmi jogra irányadó rendelkezéseinek alkalmazásán keresztül megtörtént, a Kúria ítéletében kifejezetten kitért arra, hogy egyfelől az uralkodó telek egyik birtokosának a telek rendeltetésszerű használatához szüksége van a szolgalom fenntartására, méghozzá éppen abból az okból, amire a szolgalom eredetileg létesült (Kúria ítélete, Indokolás [32]). Másfelől a Kúria ítéletében arra is kitért, hogy (figyelemmel az uralkodó telek tulajdonviszonyainak megváltozására, valamint arra, hogy a szolgalom fenntartása kizárólag a VIII. rendű alperes érdekében szükséges) az indítványozónak van arra módja, hogy a szolgalom mértékét korlátozza, csak ennek eszköze nem ez a per, hanem a szolgalom korlátozására irányuló eljárás (Kúria ítélete, Indokolás [33]). Azaz, a Kúria az indítványozó és az alperesek jogi helyzetét érdemben összemérte, az indítványozó felülvizsgálati kérelmét pedig kifejezetten azzal utasította el, hogy az indítványozó alapjogilag is védelemben részesíthető igényének érvényesítése nem általában, hanem csupán az alkotmányjogi panasz alapját képező per anyagi és eljárásjogi keretei között kizárt, megjelölve azt az eljárást is, amely a Kúria megítélése szerint alkalmas az indítványozó igényének érvényesítésére. Jelen eljárás tárgya tehát a telki szolgalom megszüntetése volt, amelyre a kereseti kérelem is irányult. A szolgalmi jog korlátozására ezen eljárás keretei között nem volt jogi lehetőség. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az indítványozó el lenne zárva attól, hogy a szolgalmi jog korlátozását külön eljárás keretében érvényesítse. Annak megítélése, hogy a fenti szempontok mérlegelését követően a Kúria ítélete helytállóan jutott-e az ítéletben megfogalmazott jogi következtetésre (ti. a felülvizsgálati kérelem elutasítására és a jogerős ítélet hatályában való fenntartására), már olyan tényállás-megállapítási, bizonyítási és bizonyítékértékelési kérdés, melynek vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik. Az Alkotmánybíróság hatáskörébe csupán annak a vizsgálata tartozik, hogy az eljáró bíróság elvégezte-e a felek jogainak és érdekeinek összemérését, és ezen összemérés eredményéről határozatának indokolásában

számot adott-e. Jelen esetben a fentiekre figyelemmel kétségtelenül megállapítható, hogy a Kúria az ítéletének meghozatala során az Alaptörvényből fakadó követelményekre figyelemmel volt {hasonlóan például: 1005/2026. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [35]}.

[23] 4.3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése körében az indítványozó az indokolási kötelezettség megsértését állította, részben azért, mert az eljáró bíróságok ítéletükben nem adtak számot arról, hogy hogyan és menynyiben értékelték az indítványozónak az ügy érdemi elbírálása szempontjából lényeges érveit; részben azért, mert nem tértek ki arra, hogy a „B" épületben elhelyezkedő két lakás közül miért csak az egyik ingatlantulajdonos körülményeit vették figyelembe; részben pedig azért, mert az ítéletek arra sem tértek ki, hogy a szolgalom gyakorlásának lehetősége valójában az uralkodó telek valamennyi tulajdonosát megilleti, ekként a szolgalom fenntartása az indítványozó esetében a korábbiaknál jelentősebb terhet jelent.

[24] Az indokolási kötelezettség állított megsértésével összefüggésben az Alkotmánybíróság utal arra, hogy következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási követelményeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3122/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [30]}. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó nem osztja az eljáró bíróságok jogértelmezését, illetőleg nem tartja kellően részletesnek a bírói döntések indokolását, az indokolási kötelezettség követelményével összefüggésben még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Jelen esetben egyébként az indokolási kötelezettség állított sérelmével összefüggésben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye már csak azért sem vethető fel, mert az eljáró bíróságok az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felhívott szempontokra vonatkozóan az álláspontjukat egyértelműen megfogalmazták (Kúria ítélete, Indokolás [28]–[30] és [32]–[33]).

[25] 4.4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem fogalmaz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.

[26] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel arra a megállapításra jutott, hogy az indítvány nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panasz befogadását – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Abtv. 29. §-a és az 52. § (1b) bekezdés *e)* pontja, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács András György s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3153/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3097/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bt.11.925/2025/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel (Dr. Deák Dóra egyéni ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kúria törvényességi jogorvoslat tárgyában 2025. október 7. napján hozott Bt.11.925/2025/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. Álláspontja szerint az ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdésében meghatározott, a tisztességes eljáráshoz és a hatékony védelemhez való jogát.

[2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló alapügy előzménye a következő.

[3] 2.1. Az indítványozóval mint gyanúsítottal szemben büntetőeljárás indult […] szám alatt a […]-i Rendőrkapitányságon tizenkettedik életévét be nem töltött személyről pornográf felvétel átadásával elkövetett gyermekpornográfia bűntette és más bűncselekmények miatt. Az indítványozó gyanúsítotti kihallgatására 2024. október 9. napján került sor. Az indítványozó kirendelt védője 2024. október 9-én indítványt terjesztett elő a nyomozó hatóság előtt az ügyben a gyanúsítás tárgyát képező kép- és videofelvételek cégkapun keresztül történő megküldése, vagy DVD adathordozón történő kiadása iránt. A nyomozó hatóság a 2024. október 16. napján kelt […] számú határozatával elutasította a kirendelt védő indítványát azzal, hogy a védő által megjelölt mód helyett a kép- és videofelvételek megismerését a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 100. § (4) bekezdés *a)* pontja alapján biztosítja.

[4] 2.2. A nyomozó hatóság határozata ellen a kirendelt védő panaszt terjesztett elő a […]-i Járási Ügyészség előtt, melyben a kért felvételeknek az eredeti indítványában megjelölt megismerési módját kérte.

[5] A […]-i Járási Ügyészség 2024. november 20. napján kelt […] számú határozatával a nyomozó hatóság […] számú határozatát kiegészítette azzal, hogy az ügyirat részét képező kép- és videofelvételek tekintetében azok megismerésének a Be. 100. § (4) bekezdés *e)* és *d)* pontjaiban megjelölt módját korlátozza, egyben a panaszt mint alaptalant, elutasította. Az ügyészség álláspontja szerint, amennyiben a nyomozó hatóság a szóban forgó felvételeket a védő részére kiadja, úgy a nyomozó hatóság eljáró tagjának, valamint a védőnek a magatartása a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 204. §-ában foglalt (gyermekpornográfia) bűncselekmény vonatkozásában tényállásszerű lenne, ebből következően az ügyirat megismerése védő által indítványozott módjának teljesítése törvénysértő.

[6] 2.3. Az ügyészség panaszt elutasító határozata ellen a kirendelt védő felülbírálati indítványt terjesztett elő a Pécsi Járásbíróságon, melyben a határozat megváltoztatását és az iratmegismerés módja korlátozásának mellőzését kérte.

[7] A Pécsi Járásbíróság Nyomozási Szabálysértési Csoport 2.Bny.625/2024/5. számú, a fellebbezés kizártsága okából 2025. január 2. napján véglegessé vált végzésében a felülbírálati indítványnak helyt adott, és a […]-i Járási Ügyészség […] számú határozatát akként változtatta meg, hogy előírta, a nyomozó hatóság köteles a védő által indítványozott kép- és videofelvételek megismerésének a Be. 100. § (4) bekezdésében írt valamennyi módját biztosítani.

[8] A végzés hivatkozott arra, hogy a Be. 100. § (2) bekezdése szerint az iratmegismerés joga az eljárás valamennyi ügyiratára kiterjed, ideértve a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság által beszerzett, illetve a büntetőeljárásban részt vevő személyek által benyújtott, valamint csatolt iratokat és a további bizonyítási eszközöket is. A Be. 100. § (4) bekezdése értelmében a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság az eljárás ügyiratainak

megismerését *a)* a megvizsgálás lehetővé tételével, *b)* erre irányuló külön indítvány vagy hozzájárulás esetén az ügyirat tartalmáról felvilágosítás adásával, tájékoztatás nyújtásával, *c)* saját részre történő másolat vagy felvétel készítésének lehetővé tételével, *d)* az ügyirat, valamint a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság által az ügyiratról készített kivonat vagy másolat kézbesítésével, illetve *e)* jogszabályban meghatározott egyéb módon biztosítja. Az ügyiratok megismerési joga, illetve a megismerés módja korlátozható, egyebek mellett a Be. 100. § (6c) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha az ügyirat megismerésének valamely módja törvénysértő lenne vagy az az ügyirat jellegére tekintettel lehetetlen, a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a (4) bekezdésben felsorolt valamely megismerési módot az általa meghatározott ügyiratok tekintetében korlátozhatja, amelyről határozatot hoz.

[9] A Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú végzésében a rendelkezésre álló iratokból megállapította, hogy a […]-i Rendőrkapitányság (mint nyomozó hatóság) […] számú határozata, melyben a gyanúsítás tárgyát képező kép- és videofelvételek cégkapun keresztül történő megküldése, vagy DVD adathordozón történő kiadása iránti védői indítványt elutasította és a megvizsgálás lehetővé tételével történő megismerést biztosította, nem felelt meg a Be. hivatkozott rendelkezéseinek, hiszen nem az iratmegismerés módját kellett volna meghatároznia, hanem az iratmegismerési módot – álláspontjának megfelelően – korlátoznia. A […]-i Járási Ügyészség felülbírálattal érintett […] számú, panaszt elutasító határozata ezt ugyan orvosolta, azonban az szintén nem felel meg a jogszabályi rendelkezéseknek.

[10] A Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú végzésének indokolása szerint az elkövetés tárgyának az elkövető részére történő „visszaadása", azaz a védőnek a lefoglalt pornográf felvételek cégkapun keresztül, vagy DVD adathordozón történő kiadása felvethet bizonyos aggályokat. Mivel azonban a büntetőügyben eljáró védő a védelemhez való jogát gyakorolja a felvételek birtoklása során, önmagában ezen tevékenysége nem valósíthat meg bűncselekményt, az nem lehet jogellenes. Ellentétes esetben a nyomozó hatóság tagjai, az ügyész és a bíró, aki ilyen ügyekben eljár, szintén megvalósítaná a gyermekpornográfia minősített esetét. Mivel a magánszakértőnek nincs iratbetekintési joga és a Be. 193. § (1) bekezdése alapján a szakvéleményt a megbízó által rendelkezésére bocsátott adatok alapján adja, a kiadás megtagadása esetén ellehetetlenülne a magánszakértő megbízásához való jog is.

[11] A végzés idézte, hogy a 6/1998. (III. 11.) AB határozat akként foglal állást, hogy a hatékonyság és a védelemre való felkészülés biztosításának követelménye miatt már 1991-ben úgy értelmezte az iratbetekintést, hogy az a puszta megismerésen túl az iratok „birtoklását" is magába kell, hogy foglalja. Kimondja, hogy a védelem hatékonysága nemcsak a vádirat, hanem minden, az ügyész és a bíróság rendelkezésére álló irat tekintetében, éppen a védelemre való felkészülés biztosítása érdekében megköveteli, hogy azokat a terhelt és a védő ne csak a hatóságok által használt példányt használva tanulmányozhassa, hanem azokról kizárólagos használatra szolgáló másolatot kapjon és azt magával vihesse. Ez felel meg a tisztességes eljárás követelményének is, melynek egyik nem vitatottan elismert eleme a fegyverek egyenlősége.

[12] Mindezek alapján a Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú végzésében az iratmegismerés módja kapcsán úgy foglalt állást, hogy az a kirendelt védőnek a védelemhez való joga gyakorlása során a Be. 100. § (4) bekezdésében írt valamennyi módon biztosított kell, hogy legyen, azonban ezen felvételeknek a büntetőeljáráson kívüli felhasználása valóban bűncselekményt valósíthat meg.

[13] 2.4. A Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú, nem ügydöntő végzése ellen a legfőbb ügyész BF.234/2025/3. szám alatt terjesztett elő jogorvoslati indítványt a törvényesség érdekében, a Be. 667. § (1) bekezdése alapján.

[14] Az ügyészi indítvány indokai szerint bár a terhelt és a védője az ügyiratokat a gyanúsítást követően – a törvényben meghatározott kivételektől eltekintve – teljeskörűen megismerheti, azonban e jog nem jelent minden esetben korlátlanságot. Utalt a Be. 100. §-ának (6a), (6b), (6c) és (6d) bekezdéseire. A Be. 100. § (6c) bekezdés idézése mellett mutatott rá, hogy e rendelkezés nem az irat megismerését, hanem annak módját korlátozza, a megismerési mód törvénytelen vagy lehetetlen volta esetén. Az egyes büntetőjogi és igazságügyi tárgyú, igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról szóló 20/2020. (XII. 30.) IM rendelet 134. §-ához fűzött miniszteri indokolásra utalva hangsúlyozta, hogy a jogalkotó az ügyirat-megismerés törvénysértő módjának tekinti a gyermekpornográf felvételről készült másolat kézbesítését, és ezen törvénysértő megismerési mód megfelelő alternatívájaként az ügyirat megvizsgálásának lehetővé tételét tartja. Hangsúlyozta, hogy a védő iratmegismerési joga nem terjedhet ki olyan, bűnjelként kezelt bizonyítási eszközök részére bármely okból – így a védelem által hangsúlyozott magánszakértői vélemény beszerzése érdekében – történő átadására, melynek birtoklása önmagában is bűncselekményt valósít meg, példaként említve a lefoglalt kábítószert, avagy lőfegyvert. Mindezért nem vonható a védekezéshez való jog megsértésének körébe az iratmegismerés ily módon történő biztosítása. Az ügyészi indítvány szerint nem hagyható figyelmen kívül az Európai Unió Bíróságának a gyermekek

szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, az Európai Parlament és Tanács irányelvével is ellentétes megismerési mód korlátozásával kapcsolatos értelmezése. A gyermek áldozatok jogainak, képmásainak védelmét a Be. 100. § (4) bekezdés *a)* pontjában meghatározott iratmegismerési mód tudja megfelelően biztosítani.

[15] Az ügyészi indítvány rámutatott továbbá, hogy a 6/1998. (III. 11.) AB határozat alapján kialakult gyakorlat szerint valamely alapjog lényeges tartalmát az a korlátozás sérti, amely – valamely más alapvető jog vagy alkotmányos cél érdekében – nem elkerülhetetlenül szükséges, továbbá, ha szükséges is, a korlátozás által okozott jogsérelem az elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Tekintettel arra, hogy a védelemhez való jog a sértett emberi méltóságához fűződő alapvető jogának – így az abból származtatható, a képmásra is kiterjedő adatvédelemhez való jogának – érvényesülése érdekében, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható, a megismerési módnak a Be. 100. § (6c) bekezdés szerinti korlátozását elengedhetetlennek és arányosnak tartva tekintette törvénysértőnek a bíróság végzését.

[16] A terhelt védője az indítványra észrevételt tett, a legfőbb ügyész törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatával nem értett egyet.

[17] A védő a Szegedi Ítélőtábla ÍH 2020.7. számon közzétett határozatára hivatkozva érvelt az adott határozat teljes ügyirat megismerésének elvét érvényesíteni hivatott indokaira, valamint az iratmegismerés jogát korlátozható ügycsoportok példálózó jellegű felsorolásával mutatott rá, hogy az általa kiadni kért iratok nem tartoznak a törvény rendelkezése folytán korlátozottan megismerhető adatok körébe. A bűncselekmény törvényi fogalmán keresztül, a védői feladat közfeladatot ellátó mivoltára hivatkozva mutatott rá, hogy az alapügy kapcsán a védői tevékenység ellátásához nélkülözhetetlen az elkövetés tárgyát képező gyermekpornográf felvételek megismerése és „birtoklása", melyből fakad, hogy az ismeret szerzése nem hordozza a társadalomra veszélyesség kritériumait, melynek hiányában bűncselekmény sem valósul meg.

[18] A Kúria a 2025. október 7-én kelt Bt.11.925/2025/6. számú ítéletében megállapította, hogy a Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú végzése törvénysértő. A Kúria Bt.11.925/2025/6. számú ítéletének indokolása hivatkozott a Be. 456. § (1) bekezdésének első mondatára, miszerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata végleges, mindenkire kötelező döntést tartalmaz a vádról, illetve a terhelt büntetőjogi felelősségéről, a büntetőjogi következményekről vagy ezek hiányáról. Ilyen a bűnösséget megállapító és a felmentő ítélet, illetve az eljárást megszüntető végzés, valamint a büntetővégzés [Be. 564–569. §, Be. 739. § (2) bekezdés].

[19] A Be. 463. §-a szerint a vádemelés előtt a bíróság feladatait első fokon a járásbíróságnak a törvényszék elnöke által kijelölt bírája nyomozási bíróként látja el. A bíróság a vádemelés előtt dönt a felülbírálati indítványról [Be. 464. § (2) bekezdés *e)* pont], melynek keretében – ha az indítvány elbírálásának nincs akadálya – nem ügydöntő végzéssel határoz [Be. 478. § (1) bekezdés], ami ellen a Be. 482. § *f)* pontja szerint fellebbezésnek nincs helye. Így a nem ügydöntő végzés végleges, a törvénysértés pedig felülvizsgálatban és perújítási eljárásban nem orvosolható, valamint ellene a Be. 671. §-a alapján egyszerűsített felülvizsgálati eljárásnak sincs helye. A jogorvoslati indítvánnyal érintett végzés törvénysértő jellege tehát csak a Be. 667. § (1) bekezdése szerinti rendkívüli jogorvoslatban vizsgálható.

[20] A Be. 100. § (5) bekezdésén kívül eső ügyiratok tekintetében az iratmegismerés joga nem zárható ki, a törvényben meghatározott esetekben azonban a megismerés módjai korlátozhatók. Az ügyirat-megismerés módjának korlátozása nem a megismerés lehetőségének kizárását, hanem a Be. 100. § (4) bekezdés *a)*–*e)* pontjában meghatározott egyes módok kizárását jelenti. A megismerés módja a Be. 100. § (6)–(6d) bekezdésében meghatározott ügyiratok tekintetében korlátozható. A Be. 100. § (6c) bekezdése szerint, ha az ügyirat megismerésének valamely módja törvénysértő lenne, vagy az az ügyirat jellegére tekintettel lehetetlen, a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a 100. § (4) bekezdésében felsorolt valamely megismerési módot az általa meghatározott ügyiratok tekintetében korlátozhatja, amelyről határozatot hoz.

[21] A Btk. 204. §-ában szabályozott gyermekpornográfia bűncselekményének elkövetési tárgya a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt ábrázoló pornográf felvétel megszerzése, tartása, kínálása, átadása, hozzáférhetővé tétele, készítése, forgalomba hozatala, azzal történő kereskedés, illetve az ilyen felvétel nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétele. Míg az eljáró hatóságok, az ügyészség, illetőleg a bíróság jogszabályok által adott felhatalmazás és engedély alapján jogosultak az említett bűncselekmény elkövetési tárgyát jelentő felvételek büntetőeljárási törvény által szabott kereteken belüli megszerzésére és meghatározott módon, ideig történő tartására, addig a védő nem. Túl azon ugyanis, hogy a védő nem a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság tagja, sem a büntetőeljárási törvény, sem más jogszabály nem tartalmaz olyan felhatalmazást vagy engedélyt, ami alapján jogszerűen szerezné meg, illetőleg tartaná ezen felvételeket, kiadásuk pedig azt is jelentené, hogy azok kikerülnek az ügyiratok köréből. Ennek tükrében pedig a védő által birtokolt felvétel a Btk. 204.

§-ában körülírt bűncselekmény elkövetési magatartása körébe illeszthető, így részére ezen felvételek, vagy azokról készült másolat kiadása törvénysértő.

[22] Az érvelés támaszául szolgál a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, az Európai Parlament és Tanács irányelv 20. cikkének (6) bekezdésében foglalt azon rendelkezése, melynek értelmében a tagállamok – amennyiben az a gyermek áldozatok érdekében indokolt – megteszik a szükséges intézkedéseket a gyermek áldozatok magánéletének, személyazonosságának és képmásának védelme, valamint minden olyan információ nyilvánosságra kerülésének megakadályozása érdekében, mely alapján azonosíthatók lennének. A Be. 100. § (6c) bekezdése tehát maradéktalanul alkalmazandó a gyermekpornográfia elkövetési tárgyát jelentő felvételekre, illetve bármilyen olyan más irat vagy az ügyiratok részét képező tárgyra is, melyek tartása önmagában bűncselekményt valósít meg. A bíróság releváns törvényi rendelkezés alkalmazásától akkor sem tekinthet el, ha azzal valamely büntetőeljárási elv érvényesülését kívánja biztosítani, hanem más módon kell a büntetőeljárási résztvevő joggyakorlását elősegíteni.

[23] A Kúria ítéletének indokolása rámutatott továbbá arra, hogy a Be. 110. § (2) bekezdésében írt rendelkezés megteremti bármely, jogi érdekkel bíró személy – ekként akár a védelem által hivatkozott magánszakértői vélemény készítésére felkért szakértő – számára is az ügyiratok megismerésének a lehetőségét személyes betekintés formájában, mely a fegyveregyenlőség alapelvének megsértése ellen ható érvként szolgál.

[24] A védelem észrevételében hivatkozott ítélőtáblai határozat kapcsán utalt a Kúria arra, hogy az abban leírtak az ítélet tárgyát képező eljárás körében megválaszolandó jogkérdéssel párhuzamba nem hozhatók.

[25] A Kúria hangsúlyozta, hogy a járásbíróság által hivatkozott alkotmánybírósági határozatban foglalt, valamely alapvető jog korlátozásának szükségessége a büntetőeljárásban minden esetben vizsgálandó, azaz relativizált, melyből következik, hogy az okozott jogsérelem a korlátozás szükségességének céljával állítandó párhuzamba. Az ügyre vetítve mindez azt jelenti, hogy a védelemhez való alapvető jog a sértett emberi méltóságához fűződő joga – melyből származtatható a képmásra is kiterjedő adatvédelemhez való jog – érvényesülése, illetve ezen alkotmányos értékek védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ezen elvnek való megfelelés pedig maradéktalanul felismerhető a Be. 100. § (6c) bekezdésében leírt megismerési mód korlátozásában. Törvénysértően, a Be. 100. § (6c) bekezdésében meghatározottakat figyelmen kívül hagyva járt el tehát a Pécsi Járásbíróság, amikor a 2025. január 2. napján meghozott és véglegessé vált 2.Bny.625/2024/5. számú végzésével a […]-i Járási Ügyészség […] számú határozatát megváltoztatta; előírva, hogy a nyomozó hatóság köteles a védő által indítványozott kép- és videófelvételek megismerésének a Be. 100. § (4) bekezdésében írt valamennyi módját biztosítani.

[26] A döntés elvi tartalma a Kúria Bt.11.925/2025/6. számú ítélete szerint: „Olyan ügyirat, melynek tartása önmagában bűncselekmény, másolatban nem adható ki, hanem a megismerés más módjával kell biztosítani a fegyveregyenlőség elvének érvényesülését”.

[27] 3. Az indítványozó ezt követően, 2025. december 23-án nyújtotta be alkotmányjogi panaszát.

[28] 3.1. Az indítvány szerint a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség abban áll, hogy a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdéséből fakadó hatékony védelemhez való jogot és a fegyverek egyenlőségének elvét téves alkotmányos mérce alapján, illetve egyes alapvető szempontok figyelmen kívül hagyásával korlátozta, s ekként alaptörvény-ellenes módon állapította meg a Pécsi Járásbíróság Nyomozási-Szabálysértési Csoportja 2.Bny.625/2024/5. számú végzésének törvénysértő jellegét. Ezzel a Kúria közvetlenül meghatározta a védelem gyakorlásának kereteit, amikor kizárta annak lehetőségét, hogy a védő az ügy érdemi elbírálása szempontjából meghatározó bizonyítékokat – a gyermekpornográf tartalmú felvételeket – ügyiratként birtokba vegye, és azokat idő- és helykorlátozás nélkül elemezhesse. Ez a korlátozás a védekezési stratégia kialakítását, a bizonyítékok érdemi vitatásának lehetőségét lényegesen és közvetlenül érintette.

[29] Az indítvány szerint sérült az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének második mondata, mely szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Másrészt sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése, a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jog is. A Kúria ítélete sérti az Alaptörvény 28. cikkét is. Az indítvány hivatkozik az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatára [példaként említve a 6/1998. (III. 11.) AB határozatot] mely szerint a védelemhez való jog nem formális jogosultság, hanem olyan alapjog, amelynek gyakorlati és hatékony érvényesülést kell biztosítani. E körbe tartozik a bizonyítékok teljes körű és tényleges megismerhetősége, melynek keretében biz-

tosítani kell, hogy a védő a bizonyítás központi elemét képező kép- és videófelvételeket idő- és helykorlátozás nélkül, saját szakmai módszerei szerint tanulmányozhassa. A kizárólag a nyomozó hatóság hivatali helyiségében, előre egyeztetett időpontban történő megtekintés objektíve alkalmatlan arra, hogy biztosítsa a felvételek ismételt, összehasonlító elemzését, illetőleg esetlegesen magánszakértő igénybevételét. Ezáltal a védelem strukturális hátrányba kerül a váddal szemben, amely a felvételek felett korlátlan rendelkezési joggal bír. Az indítvány szerint azonban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett fegyverek egyenlőségének elve megköveteli, hogy az eljárás résztvevői összemérhető eljárási pozícióban legyenek.

[30] A gyermekpornográf tartalommal összefüggő ügyekben a jogalkotó és jogalkalmazó érthető módon és helyesen törekszik a gyermekek védelmére, és a további jogsértések megelőzésére. Ugyanakkor alapjog-korlátozás csak akkor alkotmányos, ha megfelel az arányosság követelményének. A támadott bírói döntés nem vizsgálja, hogy léteznek-e enyhébb, de azonos célra alkalmas eszközök (pl. titkosított adathordozón, kizárólag a védő részére, jegyzőkönyvezett átadással), hanem általános és abszolút tilalmat fogalmaz meg az effajta ügyiratok kézbesítésére, egyedi mérlegelés nélkül, ezáltal a védelemhez való jogot szükségtelenül korlátozza. Az indítvány szerint a gyermekek védelme nem igényli szükségszerűen, hogy a védő ne rendelkezzen az ügyiratokkal, hiszen a védő jogi hivatásánál és jogszabályi kötelezettségeinél fogva is köteles az adatvédelmi és büntetőjogi normák betartására. A támadott döntés a védőt kvázi az eljárásban kívülálló személyként kezeli, holott a védő az igazságszolgáltatás alkotmányos működésének résztvevője, aki törvényben szabályozott jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik. Az indítvány szerint a gyermekpornográf tartalmú ügyiratok kézbesítésének megtagadása a védővel szemben azt az alkotmányosan elfogadhatatlan üzenetet is magában hordozza, hogy a védelem iránti bizalom alacsonyabb rendű, mint a nyomozó- és vádhatóság iránti.

[31] Az indítványozó fenntartotta a megelőző eljárásban tett jogi érvelését. Az indítvány szerint összességében megállapítható, hogy a támadott bírói döntés aránytalanul korlátozza a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jogot, megbontja a fegyverek egyenlőségét, alapvető jogot szükségtelen mértékben korlátoz, és a védő alkotmányos szerepét figyelmen kívül hagyja.

[32] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.

[33] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a hatvan napos határidőn belül terjesztette elő.

[34] 4.2. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben nyújtotta be az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, valamint a támadott bírói döntést.

[35] 4.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az érintett személy akkor fordulhat panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát.

[36] 4.3.1. Az Alkotmánybíróság mindezideáig nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a Be. XCII. fejezetében szabályozott, „jogorvoslat a törvényesség érdekében” (törvényességi jogorvoslat) eljárás során hozott ítélet megfelel-e az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti „ügy érdemében hozott döntés” vagy „bírósági eljárást lezáró egyéb döntés” feltételének. Másként szólva, hogy a törvényességi jogorvoslat alapján, illetve a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslat alapján a Kúria által lefolytatott eljárásban hozott ítélet önmagában, az eljárásra tekintettel tárgya lehet-e – alkotmányjogi panasz alapján – az Alkotmánybíróság vizsgálatának vagy sem.

[37] Bár a 3335/2021. (VII. 23.) AB végzésében az Alkotmánybíróság a törvényességi jogorvoslat során hozott kúriai ítélet vizsgálatát utasította vissza, a visszautasítás nem a döntéshez vezető eljárás természetén, „típusán”, hanem az eljárás tárgyán alapult. A Kúria ítéletét ugyanis „kényszereszközök alkalmazását elrendelő határozatként” értékelte a testület, amely ellen – mivel nem ügydöntő határozat – nem nyújtható be alkotmányjogi panasz.

[38] 4.3.2. A Be. 667. § (1) bekezdése szerint a legfőbb ügyész a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelenthet be a bíróság törvénysértő jogerős ügydöntő határozata és végleges nem ügydöntő végzése ellen. A törvényességi jogorvoslatnak tehát a bíróság törvénysértő jogerős ügydöntő határozata és végleges nem ügydöntő végzése ellen egyaránt helye lehet. Ez egyben megkülönbözteti a Be. XC. fejezetében szabályozott felülvizsgálat jogorvoslati eljárástól, amelynek csak a jogerős ügydöntő határozat ellen van helye. A törvényességi jogorvoslat egyaránt irányulhat az anyagi, illetve alaki jogerővel rendelkező, a Be. terminológiája alapján jogerős vagy véglegessé vált bírósági határozatok ellen, vagyis, ha a határozat más jogorvoslattal nem támadható meg.

[39] A törvényességi jogorvoslat nem a konkrét felek, hanem kizárólag a legfőbb ügyész által igénybe vehető jogi eszköz, melynek elsődleges célja nem a felekre kiható határozat (döntés) elérése, hanem annak deklarálása, hogy a megtámadott határozat egésze vagy annak valamely rendelkezése törvénysértő. Az erről szóló megállapítás nem a múltra hat, hanem a jövő jogalkalmazásának szól. Tehát a büntetőperben az érintett büntetőeljáráson kívül eső olyan eljárás, amelynek tartalma jogértelmezés.

[40] 4.3.3. A törvényességi jogorvoslatot az országos ítélőtábla székhelyének és illetékességi területének megállapításáról, valamint az igazságszolgáltatás működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi CX. törvény 94. §-a iktatta be a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény XII/A. fejezeteként, 2000. március 1-jével kezdődő hatállyal. A jogorvoslattal akkor még csak kizárólag a terhelt javára, a bíróság jogerős ügydöntő határozatával szemben lehetett élni. A módosítást a jogalkotó azzal indokolta, hogy a gyakorlati tapasztalatok szerint vannak olyan súlyos törvénysértések, amelyek az addig rendelkezésre álló rendkívüli jogorvoslatokkal (felülvizsgálat és perújítás) nem orvosolhatók.

[41] A 2003. július 1-jével hatályba lépett, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvénybe (a továbbiakban: régi Be.) a törvényességi jogorvoslatról rendelkező XVIII. fejezetét a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2002. évi I. törvény 224. §-a iktatta be. A módosítás indokolása szerint „a törvény nem csupán átveszi a hatályos jog szerinti törvényesség érdekében emelhető jogorvoslat intézményét, hanem azt tovább bővíti. Ezt a rendkívüli jogorvoslatot a felülvizsgálattal már nem érinthető, de a jogegységi eljárással még nem orvosolható törvénysértések deklaratív jellegű orvoslására kívánja felhasználni. A törvény szabályozása ezt nem csupán a törvénysértő ügydöntő, hanem valamennyi jogerős bírósági határozat ellen gyakorolhatónak tartja. A rendkívüli jogorvoslat alapján hozható határozat csak a törvénysértés megállapítására szorítkozhat, de ha a terhelt felmentésének vagy vele szemben enyhébb rendelkezés meghozatalának van helye, a határozat az elítéltre is kihat. A törvényesség érdekében emelhető jogorvoslat voltaképpen az Alkotmánybíróság által megszüntetett törvényességi óvás és az ennek helyébe lépett felülvizsgálati eljárás között keletkezett űrt tölti ki, és ezáltal megoldhatóvá válik, hogy – elvileg – törvénysértő bírósági határozat ne váljék kiküszöbölhetetlenné. A törvény azonban nem a törvényességi óvás jogintézményét éleszti fel. Az Alkotmánybíróság határozatában foglalt elvi elvárásokat a rendkívüli jogorvoslati és a jogegységi funkció szétválasztását illetően, illetve a rendkívüli jogorvoslat kezdeményezésének jogát alanyi joggá formálását illetően a törvényhozó 1992-ben megtette, majd ezt a jogegységi eljárás szabályozásával továbbfejlesztette 1997-ben. A jogi környezet tehát nem ugyanaz, mint az Alkotmánybíróság 1992. évi határozatának meghozatalakor. A törvény […] a felülvizsgálati eljárás szabályait az egyfokú rendes jogorvoslati rendszerhez igazítva, viszonylag széles körben teszi lehetővé. Ezért a törvény szerint törvényesség érdekében emelhető jogorvoslat sem tartalmában, sem funkciójában nem azonos a törvényességi óvással, és nem ez az egyetlen jogi eszköz a jogerős, de törvénysértő határozatok orvoslására. Ellenkezőleg: a törvény a törvényesség érdekében emelhető jogorvoslatot nem arra kívánja felhasználni, hogy jogerős határozatok törvénysértő jellegét orvosolja, hanem arra, hogy a joggyakorlat számára jogegységi funkciókat lásson el azzal, hogy a törvénysértő határozatok megtámadására ugyan lehetőséget ad, de orvoslásukra nem. Ez hasonló kiindulási alap, mint a jogegységi eljárás, de a jogegységi eljárás feltételei itt még nem állnak fenn. […] A törvény kifejezésre juttatja ennek a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak a kisegítő jellegét, amikor kimondja, hogy ennek az alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha a bíróság törvénysértő és jogerős határozata más, egyéb – akár rendes, akár rendkívüli – jogorvoslattal nem támadható meg. A törvényesség érdekében kizárólag a legfőbb ügyész jogosult a Legfelsőbb Bíróság előtt a jogorvoslat bejelentésére, amelynek az előterjesztése nincs határidőhöz kötve és a meghozott határozatra nincs felfüggesztő hatálya, de a törvény kizárja ennek a rendkívüli jogorvoslatnak az érvényesítését abban az esetben, ha a határozatot a Legfelsőbb Bíróság hozta”.

[42] A Be. XCII. Fejezete a korábbi szabályozással egyezően tartalmazza a törvényességi jogorvoslat szabályait. A hatályos Be. tehát „a törvénysértő határozatok megtámadására ugyan lehetőséget ad, de orvoslásukra nem”.

[43] 4.3.4. A Be. 669. §-a szabályozása szerint:

„(1) Ha a Kúria a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatot alaposnak találja, ítéletében megállapítja, hogy a sérelmezett határozat törvénysértő, ellenkező esetben a jogorvoslatot végzésével elutasítja.
(2) A Kúria a törvénysértés megállapítása esetén a terheltet felmentheti, a kényszergyógykezelését mellőzheti, az eljárást megszüntetheti, enyhébb büntetést szabhat ki, vagy enyhébb intézkedést alkalmazhat, illetve ilyen határozat meghozatala érdekében a sérelmezett határozatot hatályon kívül helyezheti, és szükség esetén az eljárt bíróságot új eljárásra utasíthatja.
(3) A (2) bekezdésben meghatározott eseteken kívül a Kúria határozata csak a törvénysértést állapíthatja meg".

[44] A törvényességi jogorvoslat tehát alapvetően az érintett büntetőeljáráson kívül eső olyan eljárás, amelynek tartalma jogértelmezés és a jövőnek szól, és csak kivételesen – a terhelt javára – lehet kihatással az egyedi ügyre.

[45] Amennyiben a Kúria által megállapított törvénysértés a terhelt helyzetét hátrányosan érintené, úgy az ítélet nem tartalmazhat a terheltre rendelkezést, pusztán a törvénysértést deklarálja.

[46] 4.3.5. A törvényességi jogorvoslat során hozott ítélet az Alkotmánybíróság vizsgálata szempontjából a jogegységi határozattal állítható párhuzamba. Mindkettő a jövőre nézve ad jogértelmezést és mindkettő csak kivételesen hathat ki az egyedi ügyekre [ld. Be. 669. § (2)–(3) és 670. § (3)–(5) bekezdései].

[47] Azt, hogy az Alkotmánybíróság hatásköre kiterjed a jogegységi határozatok felülvizsgálatára, 42/2005. (XI. 14.) AB határozatában maga az Alkotmánybíróság vezette le alkotmányértelmezéssel, az akkor általános, *actio popularis* kezdeményezhető utólagos normakontroll hatásköre tekintetében. A 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. alapján megszűnt az utólagos normakontroll bárki általi kezdeményezhetősége és az egyedi alapjogsérelmek orvoslására szolgáló alkotmányjogi panasz indítványok kaptak hangsúlyos szerepet. Az Abtv. 37. § (2) bekezdése külön hatáskörként nevesíti az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott jogegységi határozatoknak az Alaptörvénnyel, illetve nemzetközi szerződéssel való összhangjának vizsgálatát utólagos normakontroll eljárásban, bírói kezdeményezés alapján folytatott egyedi normakontroll eljárásban, alkotmányjogi panasz alapján, vagy nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata során.

[48] A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 25. §-a szerint a Kúria az Alaptörvény 25. cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott feladatának ellátása körében jogegységi határozatokat hoz, elbírálja a jogegységi panaszokat, joggyakorlat-elemzést folytat jogerős vagy véglegessé vált határozattal befejezett ügyekben, valamint közzéteszi az 51. alcímben foglaltak szerint az ott meghatározott, a Kúria által hozott határozatokat. A törvényességi jogorvoslat a Be. 19. részében, XCII. fejezetként került szabályozásra, a Bszi. nem nevesíti ezt az eljárást, így értelemszerűen nem sorolja a Kúriának az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdéséből fakadó feladatai közé ilyen döntés meghozatalát.

[49] 4.3.6. Az Abtv. 27. §-a szerint az indítvány benyújtásának feltétele az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmének a konkrét, a kifogásolt döntéssel összefüggő bekövetkezte (nem pedig a sérelem bekövetkezésének lehetősége).

[50] A Be. 669. § (3) bekezdése szerint a Kúria csak azt állapíthatja meg, hogy a vizsgált döntés törvénysértő, a döntést azonban nem semmisítheti vagy változtathatja meg (kivéve, ha az a terhelt érdekében történik).

[51] A jelen alkotmányjogi panasz alapján vizsgált, a Kúria Bt.11.925/2025/6. számú ítélete kizárólag azt állapította meg, hogy a Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú végzése törvénysértő, a végzést azonban nem helyezte hatályon kívül vagy nem változtatta azt meg.

[52] A Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú végzése 2025. január 2-án vált véglegessé, a legfőbb ügyész által kezdeményezett törvényességi jogorvoslat tárgyában a Kúria október 7-én hozott ítéletet. A véglegessé vált végzés végrehajtására a törvényességi jogorvoslat benyújtása nincs felfüggesztő hatállyal. Ebből következően legalább a 2025. január 2. – 2025. október 7. közötti időszakban, a Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú végleges végzése alapján a felvételeket – erre irányuló indítványra – az indítványozó által kért módon a nyomozóhatóságnak ki kellett adnia. Az indítványozó nem hivatkozott arra, hogy a felvételek kiadására ezen időszakban a Kúria folyamatban lévő eljárása miatt nem került sor, vagy, hogy a Kúria ítélete alapján, újabb korlátozó nyomozóhatósági döntés (vagy véglegessé vált bírósági végzés) nélkül megtagadták tőle a felvételek kért módon történő kiadását.

[53] Az indítvány nem tartalmaz semmilyen indokolást abban a tekintetben, hogy a Kúria kifogásolt Bt.11.925/2025/6. számú ítélete közvetlenül, egyéb határozatok, végzések közbejötte nélkül, miként érintette az indítványozó megjelölt alapjogait, konkrétan és közvetlenül hogyan sértette azokat. Az alkotmányjogi panasz érvelése szerint a „Kúria döntése nem pusztán eljárás-technikai jellegű volt, hanem közvetlenül meghatározta a védelem gyakorlásának kereteit, amikor kizárta annak lehetőségét, hogy a védő az ügy érdemi elbírálása szempontjából meghatározó bizonyítékokat – a gyermekpornográf tartalmú felvételeket – ügyiratként birtokba vegye, és azokat

idő- és helykorlátozás nélkül elemezhesse". A Kúria ítélete az alapügyben, az indítványozó vonatkozásában azonban ilyen döntést nem tartalmazott, hanem a Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú végzésének törvénysértő voltát deklarálta, egyéb jogkövetkezmények levonása nélkül. A Kúria ítélete az indítványozó ügyére közvetlenül tehát nem hatott ki; hatást – jogértelmezésként – a későbbi, a gyermekpornográf tartalmú felvételek mint bizonyítékok védőnek való kiadhatóságáról szóló döntéshozatal során fejt ki. Így ahhoz, hogy a Pécsi Járásbíróság 2.Bny.625/2024/5. számú, végleges végzése ellenére a felvételeket mint bizonyítékot csak korlátozott módon ismerhesse meg az indítványozó védője (ne tarthassa azokat birtokban), újabb nyomozóhatósági vagy bírósági határozat meghozatala szükséges. Ekként a Kúria ítélete az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét közvetlenül nem okozhatja.

[54] Az alkotmányjogi panasz így idő előtti, mivel az indítványozó alapjogát az ítélet nem érinti. Ha és amennyiben a felvételek kiadásához kapcsolódóan bekövetkezne az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) vagy (3) bekezdésében biztosított alapjogának sérelme, azt nem a Kúria kifogásolt Bt.11.925/2025/6. számú ítélete, hanem valamely ezt követően meghozott, jogerős (vagy végleges) határozat vagy végzés okozná.

[55] 4.3.7. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasz benyújtása esetén az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés által kell az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérülnie. Következésképp vizsgálni kell, hogy a bizonyítékok megismerésének egyes módjait korlátozó nem ügydöntő végzés tekinthető-e az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek.

[56] Az Alkotmánybíróság a 3002/2014. (I. 24.) AB végzésében (a továbbiakban: Abv.) – az alkotmánybírósági eljárás lehetősége szempontjából – összevetette az Abtv. szerinti „ügy érdemében hozott döntés" és a régi Be. szerinti „ügydöntő végzés" fogalmát. Bár a régi Be. – szemben a Be. 449. § (1) bekezdés *b)* pontjával, illetve (3) bekezdésével – külön nem határozza meg a „nem ügydöntő végzés" fogalmát, a büntetőeljárás során a bíróság mindkét jogszabály szerint ugyanolyan típusú döntéseket hozhat: ítéletet, ügydöntő végzést [a Be. 449. § (2) bekezdése szerint e kettő közös elnevezése az ügydöntő határozat] és nem ügydöntő végzést [illetve a Be. 449. § (1) *c)* pontja szerint „határozati formát nem igénylő bírói intézkedés"-t, de ez a jelen ügy szempontjából nem bír jelentőséggel]. Erre tekintettel az Alkotmánybíróságnak a régi Be. vonatkozásában tett megállapításai értelemszerűen az új Be. vonatkozásában is megfelelően irányadóak.

[57] Az Abv. megállapításai szerint „[a]z Abtv. 27. §-a elsődlegesen – az eljárást befejező egyéb döntések mellett – az érdemi határozatok megtámadását teszi lehetővé. Az Abtv. azonban nem határozza meg, hogy mit jelent az »érdemi határozat« és milyen döntések tartoznak ide, ezért az Alkotmánybíróságnak minden esetben egyedileg, az ügy jellegétől függően kell vizsgálnia azt, hogy mi tekinthető az ügy érdemében hozott határozatnak. Jelen indítvány kapcsán tehát az Alkotmánybíróságnak azt kellett értelmeznie, hogy az előzetes letartóztatás fenntartásáról szóló határozat az Abtv. szerinti érdemi döntésnek tekinthető-e. Ennek eldöntéséhez az Alkotmánybíróság áttekintette a büntetőeljárásban meghozható határozatok rendszerét.

[58] A [régi Be.] nem tartalmazza az »érdemi döntés« fogalmat. A [régi] Be. XI. fejezete, a bírósági eljárás általános szabályai között rendelkezik a büntetőeljárás során hozható határozatokról, amelyeknek két típusát különbözteti meg: az ügydöntő és a nem ügydöntő határozatot.

[59] A törvény és a szakirodalom értelmezése alapján az ügydöntő határozat olyan határozat, amelyben a bíróság a vádról határoz, és a büntetőjogi főkérdésről, azaz a vádlott bűnösségéről foglal állást [(régi) Be. 257. § (1) bekezdés, (régi) Be. XIII. fejezet II. cím]. Az ügydöntő határozatokhoz jogerőhatás fűződik. Ügydöntő határozatnak minősül a felmentő és a bűnösséget megállapító ítélet. Az ítélet mellett ügydöntő határozatok a végzések közül a tárgyalás mellőzésével hozott végzés és az eljárás megszüntetéséről rendelkező végzés. Az ügydöntő végzések azonban eltérő természetűek, mert a megszüntető végzés nem tartalmaz a terhelt büntetőjogi felelősségéről szóló tartalmi döntést, a tárgyalás mellőzésével hozott végzésre pedig az ítéletre vonatkozó rendelkezések a megfelelő eltérésekkel irányadók [(régi) Be. 544. § (3) bekezdés és 547. § (3) bekezdés].

[60] A határozatok másik típusa, a nem ügydöntő határozatok egyéb kérdéseket érintenek, és nem jelentik az eljárás végleges lezárását. Ilyen nem ügydöntő határozatok lehetnek a kényszerintézkedésekkel kapcsolatos döntések, az áttétel, az eljárás felfüggesztése vagy a pervezető végzések. Bár a [régi] Be. nem tartalmazza az »érdemi határozat« kifejezést, a pervezető végzéseket úgy határozza meg, mint az ügy bíróságra érkezését követően az ügy menetét megállapító, az eljárási cselekmény előkészítésére irányuló vagy végrehajtása érdekében tett, de nem az ügy érdeméről rendelkező határozatok [(régi) Be. 260. § (1) bekezdés].

[61] Mindezek alapján a (régi) Be. szabályainak együttes értelmezéséből az következik, hogy az ügy érdeméről szóló döntésnek elsősorban azon határozatok tekinthetők, amelyek a büntetőjogi főkérdés, a vád tartalmi elbírálásáról szólnak. Az ügy érdeméről rendelkező határozatok köre azonban nem feltétlenül esik egybe az ügydöntő határozatok fogalmával. Az ügydöntő végzések ugyanis »érdemben« lezárják a büntetőeljárást, jogerőre képe-

sek, azonban a büntetőjogi felelősség tekintetében nem tartalmaznak az ítéletben foglaltakkal egyenértékű tartalmú döntést, így nem minősülnek az ügy érdemében hozott határozatnak.

[62] Az Alkotmánybíróság ezt követően a [régi] Be. és az Abtv. szabályainak összevetésével értelmezte, hogy a büntetőeljárásban hozott határozatok közül melyek azok, amelyek alkotmányjogi értelemben az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tárgyai lehetnek.

[63] Az Abtv. rendszertani értelmezéséből – a jogalkotói szándékra is tekintettel – az következik, hogy a jelenlegi jogszabályi környezetben az eljárás folyamán hozott bírósági határozatokkal szemben nincs lehetőség alkotmányjogi panasz benyújtására. Alkotmányjogi panasz keretében kizárólag az ügyek érdemében hozott végső döntések és a bírósági eljárást befejező egyéb döntések vizsgálhatók.

[64] Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az Abtv. 27. § első fordulata szerinti érdemi döntés, így alkotmányjogi panasz tárgya lehet a büntetőeljárásban hozott döntések közül a vád tartalmi elbírálásáról, illetve a büntetőjogi felelősségről szóló határozat, azaz az ügydöntő határozatok közül a bűnösséget megállapító és a felmentő ítélet. Az ügydöntő végzések – a tárgyalás mellőzésével hozott végzés és az eljárást megszüntető végzés – nem tekinthetők az Abtv. szerinti érdemi döntésnek, azonban ezek a határozatok is vizsgálhatók alkotmányjogi panasz keretében, mert megfeleltethetők az Abtv. 27. § második fordulatának, a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek.

[65] Ez alapján megállapítható, hogy bár az Abtv. és a [régi] Be. dogmatikailag eltérő kifejezéseket használ, és az Abtv. szerinti érdemi döntés nem esik egybe az ügydöntő határozatok fogalmával, az Abtv. 27. § első és második fordulata alapján alkotmányjogi panasz keretében valamennyi ügydöntő határozat – az ítélet és az ügydöntő végzés – alkotmányossági vizsgálatára van lehetőség.

[66] Az előzetes letartóztatás a büntetőeljárás eredményes lefolytatása érdekében alkalmazható kényszerintézkedés, amely a terhelt személyi szabadságának bírói elvonása a jogerős ügydöntő határozat meghozatala előtt. Az előzetes letartóztatás elrendeléséről, fenntartásáról vagy megszüntetéséről szóló döntés nem ügydöntő határozat, mert nem a büntetőjogi főkérdésről szól, és nem zárja le érdemben a büntetőeljárást.

[67] Az Alkotmánybíróság fontosnak tartja annak megállapítását, hogy az előzetes letartóztatásról szóló döntés önálló eljárásban született határozat, amely a kényszerintézkedés alkalmazásáról, annak fenntartásáról vagy megszüntetéséről szóló, az állampolgárok alkotmányos jogait érintő döntés. Az Abtv. 27. §-ának értelmezése azonban nem teszi lehetővé alkotmányjogi panasz előterjesztését ezen döntésekkel szemben, mert a büntetőeljárás folyamán hozott, kényszerintézkedések elrendeléséről, fenntartásáról és megszüntetéséről szóló határozatok nem tartozhatnak bele az ügyek érdemében hozott végső döntések és a bírósági eljárást befejező egyéb döntések fogalmába" (Abv. Indokolás [12]–[24]).

[68] 4.3.8. Az Alkotmánybíróság ismertetett gyakorlata szerint tehát az alkotmányjogi panaszban támadott ítélet vagy végzés akkor felel meg az Abtv. 27. §-ában megfogalmazott követelménynek, ha a büntetőjogi főkérdésről szól és érdemben lezárja a büntetőeljárást.

[69] A bizonyíték megismerését korlátozó, annak egyes módjait kizáró végzés a Be. fogalomrendszerében a 449. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti nem ügydöntő végzés. Bár a büntetőeljárás során hozott ilyen döntés eshetőlegesen érintheti a terhelt védekezését, azonban az nem a büntetőjogi főkérdésről szól és nem zárja le érdemben a büntetőeljárást. Ekként az ilyen döntés nem tartozik az Abtv. 27. §-ában megkövetelt ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés körébe.

[70] 5. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Be. 100. § (4) bekezdésében meghatározott egyes ügyiratmegismerési módok a Be. 100. § (6)–(6d) bekezdéseiben foglaltak szerint korlátozhatóak. A Kúria Bt.11.925/2025/6. számú, jogorvoslat a törvényesség érdekében eljárásban hozott ítéletéből következően a gyermekpornográf tartalmú felvételek – a felvételeken szereplő kiskorúak védelmének kiemelt jelentőségére is tekintettel – nem adhatók a terhelt (vagy védője) birtokába, megvizsgálásuktól azonban nincs elzárva sem a terhelt, sem védője.

[71] E körben kiemelendő, hogy a nemi önrendelkezés, s ennélfogva a szeméremérzet az emberi méltóság eleme. A szeméremérzet lényege a védettség – a kiszolgáltatottságtól való oltalom – iránti igény, aminek gyakorlati tartalma a más előtt rejtettség, fedettség. A szeméremérzetből fakadó védettség gazdája az egyén, fenntartásának, avagy feladásának kérdése pedig az egyén nemi önrendelkezésének lényege. A felvétel akkor pornográf, ha a szeméremérzetből fakadó védettség feladása célzatosan a nemi vágy felkeltésére alkalmas módon történik. A szeméremérzetből fakadó védettség egyoldalú feladása felnőttkorú esetében szintén vezethet pornográf tartalomhoz, ami azonban (kiskorú érintettsége nélkül) nem büntetendő.

[72] Kiskorú érintettsége esetében a büntetendőség indoka egyrészt azon speciális érdek, hogy ilyen korú személy, pornográf képfelvétel tárgya, eszköze ne legyen. Életkora folytán ugyanis nem képes méltósága hatékony védel-

mére. Másrészt generális érdek is fennáll, ami ahhoz fűződik, hogy egyáltalán ne legyenek gyemekpornográf képek, mert az piackeltő, ennélfogva kereslet és kínálat teremtő. Ehhez képest a kiskorú személyek érdeke általában is védendő, számukra ugyanis az ilyen képek (készítése, forgalma stb.) – életkori sajátosságukból adódóan könnyen követendő – mintaként szolgálhatnak.

[73] Ennélfogva közömbös, hogy a képen lévő személy létező, vagy időközben elhunyt, vagy időközben a 18. életévét betöltötte, netán a képen 18. életévet be nem töltött, de idősebbnek maszkírozott személy látható. Jelentősége annak van, hogy a képfelvételen lévő személy a képrögzítés (a készítés) időpontjában ténylegesen a 18. életévét még nem töltötte be, tehát a kép 18. életévet be nem töltött személyt mutat és pornográf. Ha ez a feltétel teljesült, akkor a további elkövetési magatartások büntetendőségének nem feltétele, hogy az illető személy létezik-e még, vagy időközben elhunyt, vagy időközben a 18. életévét betöltötte.

[74] A Btk. 204. § (1) bekezdésének *a)* pontja a pornográf képfelvétel megszerzését vagy tartását bünteti, tekintet nélkül annak céljára.

[75] 6. A jelen ügyben támadott, a Kúria törvényességi jogorvoslat eljárásban meghozott ítélete egyrészt nem hat ki közvetlenül az indítványozó büntetőügyére (ld. Indokolás [53]). Másrészt tárgyát tekintve, az ügyirat részét képező gyermekpornográf tartalmú kép- és videofelvételek megismerésének a Be. 100. § (4) bekezdés *c)* és *d)* pontjaiban megjelölt módját korlátozó ítélet – ahogyan arra a Kúria ítélete is utal – nem az adott büntetőügyet érdemben lezáró végső döntés, hanem a büntetőeljárás során hozott nem ügydöntő végzés (ld. Indokolás [69]). Mindezekből következően az alkotmányjogi panasz által támadott, a Kúria Bt.11.925/2025/6. számú ítélete ellen benyújtott indítvány nem felel meg az Abtv. 27. §-ában foglalt követelményeknek, mivel a támadott ítélet egyrészt nem hat ki közvetlenül az indítványozó büntetőeljárására, másrészt pedig nem a büntetőeljárás főkérdése tekintetében hozott érdemi döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés.

[76] Következésképpen az Alkotmánybíróság jelen ügyben – lényegében a 3335/2021. (VII. 23.) visszautasító végzésével egyezően – változatlanul nem tartotta indokoltnak, hogy önmagában a döntéshez vezető eljárás (jelen esetben a törvényességi jogorvoslati eljárás) természetére alapítsa az Abtv. 27. § első fordulata szerinti érdemi döntés fogalmiságát, közömbösítve ezáltal a vitatott döntés érdemi mivoltának szempontját.

[77] 7. Ekként az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései szerint eljárva, az Abtv. 27. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) bekezdésére is – visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács György András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/30/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3098/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel (dr. Szabó Zsolt Tibor ügyvéd) eljáró indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt, melyben a Fővárosi Törvényszék 97.B.271/2021/199. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[2] 1.1. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt alapügy lényege a következő.

[3] 1.1.1. A Fővárosi Törvényszék 2025. február 8-án kihirdetett 97.B.271/2021/199. számú ítéletével az indítványozót mint másodrendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdése *a)* pontjába ütköző és az (5) bekezdésének *a)* pontja szerint minősülő költségvetési csalás bűntettének kísérletében, a Btk. 342. § (1) bekezdése *c)* pontjába ütköző és aszerint minősülő, bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében, valamint a Btk. 345. §-ába ütköző és aszerint minősülő, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében. Ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 5 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 500 napi tétel, napi tételenként 20 000 forint, összesen 10 000 000 forint pénzbüntetésre, 6 évi időtartamra a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelő bizottságának tagja foglalkozásoktól eltiltásra és a közügyektől 6 évi eltiltásra ítélte. Az ítélet rendelkezett továbbá arról, hogy az indítványozó legkorábban a büntetés kettőharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételesen szabadságra.

[4] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész súlyosítás érdekében, az indítványozó és védője elsődlegesen felmentés, az indítványozó védője másodlagosan a büntetés enyhítése céljából jelentett be fellebbezést.

[5] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság a 2025. december 15. napján nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 2.Bf.177/2025/46. számú ítéletével megállapította, hogy az indítványozó a költségvetési csalás bűntettének kísérletét bűnsegédként, a közokirat-hamisítás bűntettét felbujtóként követte el. Az indítványozóval szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát 4–4 évre enyhítette és mellőzte az indítványozóval szemben kiszabott foglalkozástól eltiltás büntetést.

[6] 1.2. Az indítványozó 2026. március 13-án nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Fővárosi Törvényszék 97.B.271/2021/199. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete ellen.

[7] Indítványában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése sérelmére hivatkozva kérte a bírósági döntések megsemmisítését.

[8] 1.3. A Fővárosi Törvényszék 2026. szeptember 30-án kelt, 97.B.271/2021/301. számú átiratával arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az alapügy elsőrendű vádlottjának védője 2026. szeptember 24-én felülvizsgálati indítványt terjesztett elő az alkotmányjogi panasszal érintett, a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete ellen.

[9] 2. Az Alkotmánybíróságnak a Fővárosi Törvényszék tájékoztatása alapján – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő megtartásának vizsgálatát követően – elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a felülvizsgálatra tekintettel fennáll-e visszautasítási ok az alkotmányjogi panasz kapcsán.

[10] 2.1. Az indítványozó a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítéletét 2026. január 21-én vette át. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt 2026. március 13-án – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti – határidőn belül nyújtotta be a Fővárosi Ítélőtábla ítéletével szemben, jogi képviselő útján.

[11] 2.2. Az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtására akkor van lehetőség, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

[12] Az Abtv. 27. § szerinti „jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette" fordulat a rendes jogorvoslati lehetőségek igénybevételére vonatkozik, az indítványozó nem köteles a felülvizsgálatot és a perújítást mint rendkívüli jogorvoslatokat is kimeríteni. Az alkotmányjogi panasz indítványban támadott ítélettel szemben indított, még nem lezárt, folyamatban lévő felülvizsgálati vagy perújítási eljárás ugyanakkor – függetlenül attól, hogy azt ki (az indítványozó vagy egyéb személy, így ugyanazon alapügy más terheltje, s így különösen az egyazon bűncselekmény más elkövetői kategória szerint minősített elítéltje) kezdeményezte – az Alkotmánybíróság eljárásának akadálya.

[13] Az Alkotmánybíróság Ügyrendje alapján nincs lehetőség a rendkívüli jogorvoslat és az alkotmányjogi panasz eljárás egyidejű folytatására, ez visszautasítási ok akkor is, ha erre az egyesbírói eljárásban bármely okból (hivatalos tudomás hiányában vagy később benyújtott rendkívüli jogorvoslati kérelem folytán) nem került sor [vö.: Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pont].

[14] Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék (2026. szeptember 30-án kelt) tájékoztatása alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntéssel szemben felülvizsgálati indítvány nyomán a felülvizsgálati eljárás jelenleg is folyamatban van, következésképpen az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására nincs lehetőség {vö.: 3398/2025. (XII. 3.) AB végzés, Indokolás [18]–[19]}.

[15] Mindazonáltal az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pontja szerint az Ügyrend 32/A. § (2) bekezdése megfelelően alkalmazható, azaz az indítványozó által a Kúria felülvizsgálati eljárást lezáró határozatának kézbesítésétől számított, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül a (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntés ellen ismételten benyújtható alkotmányjogi panasz. Ilyen esetben a (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszban sérelmezett bírói döntés mellett a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott határozatát is lehet támadni.

[16] 3. Ekként az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács György András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1024/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3099/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel (dr. Juhász György ügyvéd, Juhász ügyvédi iroda) eljáró indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt, melyben a Fővárosi Törvényszék 97.B.271/2021/199. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[2] 1.1. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt alapügy lényege a következő.

[3] 1.1.1. A Fővárosi Törvényszék a 2025. február 8-án kihirdetett 97.B.271/2021/199. számú ítéletével az indítványozót mint elsőrendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés *a)* pontjába ütköző és az (5) bekezdés *a)* pontja szerint minősülő költségvetési csalás bűntettének kísérletében, valamint a Btk. 345. §-ába ütköző és aszerint minősülő folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében. Ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 5 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 500 napi tétel, napi tételenként 20 000 forint, összesen 10 000 000 forint pénzbüntetésre, 5 évi időtartamra a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelő bizottságának tagja foglalkozásoktól eltiltásra és a közügyektől 6 évi eltiltásra ítélte. Az ítélet rendelkezett továbbá arról, hogy az indítványozó legkorábban a büntetés kettőharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételesen szabadságra.

[4] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész súlyosítás érdekében, az indítványozó és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése céljából jelentett be fellebbezést.

[5] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság a 2025. december 15. napján nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 2.Bf.177/2025/46. számú ítéletével az indítványozóval szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát 4–4 évre enyhítette. Az ítélet hatályon kívül helyezte a Szegedi Járásbíróság 35.Bpk.1184/2025/39. számú ítéletének próbára bocsátást kimondó rendelkezését, a próbára bocsátást megszüntette és az abban elbírált társtettesként elkövetett lopás vétsége [Btk. 370. § (1) és (2) bekezdés *b)–c)* pont] miatt is kiszabottnak tekintette a halmazati büntetést.

[6] 1.2. Az indítványozó 2026. március 17-én nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Fővárosi Törvényszék 97.B.271/2021/199. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete ellen.

[7] Indítványában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése, B) cikk (1) bekezdése, M) cikk (1) bekezdése és XIII. cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozva kérte a bírósági döntések megsemmisítését.

[8] 1.3. A Fővárosi Törvényszék 2026. szeptember 30-án kelt, 97.B.271/2021/301. számú átiratával arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az indítványozó védője 2026. szeptember 24-én felülvizsgálati indítványt terjesztett elő az alkotmányjogi panasszal érintett, a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete ellen.

[9] 2. Az Alkotmánybíróságnak a Fővárosi Törvényszék tájékoztatása alapján – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő megtartásának vizsgálatát követően – elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a felülvizsgálatra tekintettel fennáll-e visszautasítási ok az alkotmányjogi panasz kapcsán.

[10] 2.1. Az indítványozó a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítéletét 2026. január 21-én vette át. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt 2026. március 17-én – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti – határidőn belül nyújtotta be a Fővárosi Ítélőtábla ítéletével szemben, jogi képviselő útján.

[11] 2.2. Az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtására akkor van lehetőség, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

[12] Az Abtv. 27. § szerinti „jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette" fordulat a rendes jogorvoslati lehetőségek igénybevételére vonatkozik, az indítványozó nem köteles a felülvizsgálatot és a perújítást mint rendkívüli jogorvoslatokat is kimeríteni. A folyamatban lévő felülvizsgálati vagy perújítási eljárás ugyanakkor az Alkotmánybíróság eljárásának akadálya.

[13] Az Alkotmánybíróság Ügyrendje alapján nincs lehetőség a rendkívüli jogorvoslat és az alkotmányjogi panasz eljárás egyidejű folytatására, ez visszautasítási ok akkor is, ha erre az egyesbírói eljárásban bármely okból (hivatalos tudomás hiányában vagy később benyújtott rendkívüli jogorvoslati kérelem folytán) nem került sor [vö.: Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pont].

[14] Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék (2026. szeptember 30-án kelt) tájékoztatása alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntéssel szemben felülvizsgálati indítvány nyomán a felülvizsgálati eljárás jelenleg is folyamatban van, következésképpen az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására nincs lehetőség {vö.: 3398/2025. (XII. 3.) AB végzés, Indokolás [18]–[19]}.

[15] Mindazonáltal az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pontja szerint az Ügyrend 32/A. § (2) bekezdése megfelelően alkalmazható, azaz az indítványozó által a Kúria felülvizsgálati eljárást lezáró határozatának kézbesítésétől számított, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül a (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntés ellen ismételten benyújtható alkotmányjogi panasz. Ilyen esetben a (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszban sérelmezett bírói döntés mellett a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott határozatát is lehet támadni.

[16] 3. Ekként az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács György András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1054/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3100/2026. (XI. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel (dr. Kun József ügyvéd, Kun Ügyvédi Iroda) eljáró két indítványozó (a továbbiakban: indítványozó1 és indítványozó2., együtt: indítványozók) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt, melyben a Fővárosi Törvényszék 97.B.271/2021/199. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[2] 1.1. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt alapügy lényege a következő.

[3] 1.1.1. A Fővárosi Törvényszék 2025. február 8-án kihirdetett 97.B.271/2021/199. számú ítéletével indítványozó1-et mint negyedrendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdése *a)* pontjába ütköző és az (5) bekezdésének *a)* pontja szerint minősülő költségvetési csalás bűntettének kísérletében, a Btk. 342. § (1) bekezdése *c)* pontjába ütköző és aszerint minősülő, felbújtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében, valamint a Btk. 345. §-ába ütköző és aszerint minősülő, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében. Ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 4 év és 3 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 4 évi időtartamra a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelő bizottságának tagja foglalkozásoktól eltiltásra és a közügyektől 4 évi eltiltásra ítélte. Az ítélet rendelkezett továbbá arról, hogy az indítványozó legkorábban a büntetés kettőharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételesen szabadságra.

[4] A Fővárosi Törvényszék 97.B.271/2021/199. számú ítéletével indítványozó2-t mint hatodrendű vádlottat bűnösnek mondta ki Btk. 396. § (1) bekezdés *a)* pontjába ütköző és az (5) bekezdés *a)* pontja szerint minősülő költségvetési csalás bűntettének kísérletében, valamint a Btk. 345. §-ába ütköző és aszerint minősülő, bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében. Ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 3 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 4 évi időtartamra a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelő bizottságának tagja foglalkozásoktól eltiltásra és a közügyektől 4 évi eltiltásra ítélte. Az ítélet rendelkezett továbbá arról, hogy az indítványozó legkorábban a büntetés kettőharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételesen szabadságra.

[5] Az elsőfokú ítélet ellen (mindkét indítványozó tekintetében) az ügyész súlyosítás érdekében, az indítványozó1 és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése céljából, indítványozó2 védője elsődlegesen bizonyítottság hiányában való felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése céljából jelentett be fellebbezést.

[6] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság a 2025. december 15. napján nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 2.Bf.177/2025/46. számú ítéletével az indítványozó1-gyel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 3 év 6 hónapra enyhítette. Az ítélet hatályon kívül helyezte a Kecskeméti Járásbíróság 16.B.202/2023/95. számú ítéletének próbára bocsátást kimondó rendelkezését, a próbára bocsátást megszüntette és az abban elbírált 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás bűntette [Btk. 342. § (1) bekezdés *c)* pont] miatt is kiszabottnak tekintette a halmazati büntetést.

[7] A Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítéletével az indítványozó2-vel szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát 3 évre enyhítette.

[8] 1.2. Az indítványozók 2026. március 19-én nyújtották be alkotmányjogi panaszukat a Fővárosi Törvényszék 97.B.271/2021/199. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete ellen.

[9] Indítványukban az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése sérelmére hivatkozva kérték a bírósági döntések megsemmisítését.

[10] 1.3. A Fővárosi Törvényszék 2026. szeptember 30-án kelt, 97.B.271/2021/301. számú átiratával arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az elsőrendű vádlott védője 2026. szeptember 24-én felülvizsgálati indítványt terjesztett elő az alkotmányjogi panasszal érintett, a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítélete ellen.

[11] 2. Az Alkotmánybíróságnak a Fővárosi Törvényszék tájékoztatása alapján – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő megtartásának vizsgálatát követően – elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a felülvizsgálatra tekintettel fennáll-e visszautasítási ok az alkotmányjogi panasz kapcsán.

[12] 2.1. Az indítványozók a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.177/2025/46. számú ítéletét 2026. január 22-én vették át. Az indítványozók alkotmányjogi panasza 2026. március 20-án érkezett a Fővárosi Törvényszékre, így az indítványozók az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül nyújtották be alkotmányjogi panaszukat a Fővárosi Ítélőtábla ítéletével szemben, jogi képviselő útján.

[13] 2.2. Az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtására akkor van lehetőség, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

[14] Az Abtv. 27. § szerinti „jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette” fordulat a rendes jogorvoslati lehetőségek igénybevételére vonatkozik, az indítványozó nem köteles a felülvizsgálatot és a perújítást mint rendkívüli jogorvoslatokat is kimeríteni. Az alkotmányjogi panasz indítványban támadott ítélettel szemben indított, még nem lezárt, folyamatban lévő felülvizsgálati vagy perújítási eljárás ugyanakkor – függetlenül attól, hogy azt ki (az indítványozó vagy egyéb személy (az indítványozó vagy egyéb személy, így ugyanazon alapügy más terheltje, s így különösen az egyazon bűncselekmény más elkövetői kategória szerint minősített elítéltje) kezdeményezte – az Alkotmánybíróság eljárásának akadálya.

[15] Az Alkotmánybíróság Ügyrendje alapján nincs lehetőség a rendkívüli jogorvoslat és az alkotmányjogi panasz eljárás egyidejű folytatására, ez visszautasítási ok akkor is, ha erre az egyesbírói eljárásban bármely okból (hivatalos tudomás hiányában vagy később benyújtott rendkívüli jogorvoslati kérelem folytán) nem került sor [vö.: Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pont].

[16] Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék (2026. szeptember 30-án kelt) tájékoztatása alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntéssel szemben felülvizsgálati indítvány nyomán a felülvizsgálati eljárás jelenleg is folyamatban van, következésképpen az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására nincs lehetőség {vö.: 3398/2025. (XII. 3.) AB végzés, Indokolás [18]–[19]}.

[17] Mindazonáltal az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pontja szerint az Ügyrend 32/A. § (2) bekezdése megfelelően alkalmazható, azaz a Kúria felülvizsgálati eljárást lezáró határozatának kézbesítésétől számított, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül a (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntés ellen ismételten benyújtható alkotmányjogi panasz az indítványozók által. Ilyen esetben a (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszban sérelmezett bírói döntés mellett a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott határozatát is lehet támadni.

[18] 3. Ekként az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *i)* pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2026. november 10.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács György András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1148/2026.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG NORMATÍV HATÁROZATAI, VALAMINT AZ EGYÉB SZERVEZETI, MŰKÖDÉSI ÉS SZEMÉLYI ÜGYEKBEN HOZOTT HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK 1006/2026. (XI. 16.) AB TÜ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1002/2026. (IX. 29.) AB Tü. határozat módosításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. § (1) és (7) bekezdésében meghatározott jogkörében eljárva – az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 5. § (2)–(3) bekezdésében foglaltakra tekintettel – az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1002/2026. (IX. 29.) AB Tü. határozat módosításáról a következő határozatot hozza:

1. Az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1002/2026. (IX. 29.) AB Tü. határozat 2. pontjában az öttagú állandó tanácsok tanácsvezetőire és tagjaira vonatkozó rendelkezés helyébe az alábbi rendelkezés lép:

[2. Az öttagú állandó tanácsok tanácsvezetői és tagjai:]
„Az 1. öttagú tanács tagjai:
dr. Schanda Balázs tanácsvezető alkotmánybíró,
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró,
dr. Orosz Árpád Gábor alkotmánybíró,
dr. Sonnevend Pál alkotmánybíró,
dr. Varga Réka alkotmánybíró.

A 2. öttagú tanács tagjai:
dr. Szabó Marcel tanácsvezető alkotmánybíró,
dr. Horváth Attila alkotmánybíró,
dr. Ligeti Miklós Zoltán alkotmánybíró,
dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit alkotmánybíró,
dr. Patyi András alkotmánybíró.

A 3. öttagú tanács tagjai:
dr. Márki Zoltán tanácsvezető alkotmánybíró,
dr. Handó Tünde alkotmánybíró,
dr. Kovács András György alkotmánybíró,
dr. Kozma Ákos alkotmánybíró,
dr. Szomora Zsolt Tamás alkotmánybíró.”

2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

3. Az Alkotmánybíróság e határozatát a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 26. § (2) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Budapest, 2026. november 16.

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács András György s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Orosz Árpád Gábor s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/2935/2026.
Megjelent a Magyar Közlöny 2026. évi 172. számában.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK 2009/2026. (XI. 20.) AB TÜ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság főtitkárának megválasztásáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 22. § (2) bekezdése, 48. § (6) bekezdése és 50. § (2) bekezdés *e)* pontja alapján dr. Bitskey Botondot 2027. január 1-jei hatállyal az Alkotmánybíróság főtitkárának megválasztotta.

Budapest, 2026. november 16.

Dr. Sonnevend Pál s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács András György s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Ligeti Miklós Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Nemessányiné dr. Chronowski Nóra Edit s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Orosz Árpád Gábor s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/2936/2026.

• • •

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg.
A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, anonimizált változatú szövegét tartalmazza.
Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen,
díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu
A szerkesztésért felel: dr. Szabó Attila, az Alkotmánybíróság főtitkára
layout: www.escom.hu
Kiadja az Alkotmánybíróság Hivatala, 1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
Felelős kiadó: dr. Szabó Attila, az Alkotmánybíróság főtitkára
Internet: www.alkotmanybirosag.hu • E-mail: tajekoztatas@mkab.hu
HU ISSN 2062–9273